

UITTREKSEL

Voor Naam OPSJ-periodieken.
Origineel in Naam
Volgnr. Ag.nr. 52992 Aard van het stuk verslag congres OPSJ te Amsterdam.
..... Afz. ID-Utr. Datum 5.1.49

Op het congres van de OPSJ gehouden te Amsterdam van 27 t/m 29 December, 48 werd in de tweede zitting na de pauze het woord gegeven aan ,die over de organisatie sprak en ondermeer verkondigde, dat het orgaan van de OPSJ, "DE POORT" met ingang Jan.1949 gedrukt zou worden, maar dat er nu toe geld geld bij moest zodat de leden voor meer abonne's moesten zorgen. Tevens zei hij dat het poort van de krant omhoog moest. Om te zorgen, dat de krant meer een eigendom van de OPSJ-leden wordt, was besloten de naam "De Poort" te wijzigen in "Studie en Strijd". Verder deelde hij mede, dat de studiegroepen nog niet waren wat ze meesten zijn. Een vermanend woord gericht tot de jongeren, die nog al eens verstek lieten gaan op de discussieavonden.

Uitgetrokken door H Afd./Sectie acd-4b Datum 1.7.49.
Op aanwijzing van

UITTREKSEL

Voor OD 1364 Naam OPSJ-Periodieken

Origineel in .. Naam ..

Volgnr. Ag.nr. 52992 Aard van het stuk Verslag OPSJ-congres te A'dam

..... Afz. ID Utrecht Datum 5.1.49

Tijdens de huishoudelijke vergadering op het OPSJ-congres te Amsterdam gehouden op 27. 28 en 29 December 1948, kwam aan het woord om de leden van de organisatie-raad bij de leden aan te prijzen, o.a. :
Berard POTHOVEN, die "Studie en Strijd" onder beheer krijgt.

Uitgetrokken door MS Afd./Sectie AGD/4b Datum 4.7.49

Op aanwijzing van B III

UITTREKSEL

Voor OD 1341 Naam OPSJ-Acties

Origineel in Naam

Volgnr. Ag.nr. 52992 Aard van het stuk Verslag congres OPSJ te A'dam

..... Afz. ID Utrecht Datum 5.1.49

Op het OPSJ-congres, gehouden te Amsterdam op 27, 28 en 29 December 1948 werd besloten een optocht naar de Griekse Foto-tentoonstelling te organiseren.

De aanwezigen, leden van de OPSJ, zijn naar buiten gegaan uit het gebouw "De Leeuw" en zijn in groepsverband de Valkenburgerstraat uitgemarkeerd, richting Amstel.

Route via het Waterlooplein over de Amstelbrug naar de Keizersgracht. Vervolgens werd gedemonstreerd voor de Griekse fototentoonstelling, daarna werd doorgelopen, rechtsaf de Vijzelstraat in naar het Muntplein. Na aankomst op het Muntplein werd de optocht door de politie uit elkaar geslagen. Hierbij werd door de politie meegenomen: het nieuwe lid van de OPSJ te Utrecht. (Hij is te Utrecht nog nooit op een vergadering geweest, dit was zijn debuut). Het meegenomen schild waarop stond "Geen Tsaldaris in Amsterdam" lag later op een vluchtheuvel op het Muntplein.

Joop WOLF verklaarde later, dat hij het een reuze reclame vond, want nu hadden heel veel mensen het juist gezien. Verder werd er bekend gemaakt, dat er foto's van de demonstratie waren genomen; langs de route stonden dan ook een paar fotografen.

Joop Wolf verklaarde nog, dat de politie dit niet had mogen doen (het uit elkaar slaan), daar de groep nog geen 100 man telde en er dus voor zo'n demonstratie geen verlof behoefde te worden aangevraagd.

Uitgetrokken door MS Afd./Sectie ACD/4b Datum 4.7.49

Op aanwijzing van B. III

UITTREKSEL

Voor OD. 1341 Naam OPSJ-acties

Origineel in Naam

Volgnr. Ag.nr. 52992 Aard van het stuk verslag congres OPSJ te A'dam 1948.

..... Afz. ID-Utrecht Datum 5.1.49.

In het kader van het Congres van de Organisatie van de Progressieve Sturende Jeugd (OPSJ) te Amsterdam van 27 t/m 29 December 1948, werd een demonstratieve zitting gehouden. In de zaal, waarin ong. 300 -ersonen aanwezig waren heerste een hoera-stemming en deze stemming werd steeds meer opgezweept hetgeen zijn hoogtepunt bereikte aan het slot van de avond. De vorige dag was al iets gezegd over een fototentoonstelling in Amsterdam op de Keizersgracht vlak bij de Vijzelstraat. De tentoonstelling bevat foto's over de strijd tegen de rebellen in Griekenland. Deze tentoonstelling werd gebrandtmerkt als fascistisch en er was besloten een delegatie te zenden naar de burgemeester van Amsterdam om hem te verzoeken de tentoonstelling te sluiten en dan de vrijgekomen expositieruimte ter beschikking te stellen voor jonge Nederlandse kunstenaars. Tegen het einde van de demonstratieve-avond kwam zeer o'gewonden voor het doek en deed verslag over haar bezoek aan het stadhuis van Amsterdam. De burgemeester had geweigerd de delagatie te ontvangen en toen had de delagatie zich gewend tot de secretaris van de gemeente Amsterdam. Deze vond, dat het nog niet vast stond dat Tsaldaris een facsist was en dat de zaak nu niet zo belangrijk was als de delagatie wilde doen voorkomen. Ze werden netjes weer weggewerkt. Maar riep uit: "Maar er zijn vele sturende jongeren, die het hierbij niet zullen laten, burgemeester d'Ailly!".

Uitgetrokken door H Afd./Sectie acd-4b Datum 5.1.49.

Op aanwijzing van

Verbinding: 19
C/2 no. 14'49 OPSJ

Datum: 5-1-49

Onderwerp: Verslag ^{van} Congres van de Organisatie voor
Progressieve Studerende Jeugd (O.P.S.J.),
gehouden te Amsterdam op 27, 28 en 29
December 1948.

Volgno.

7 JAN. 1949

ACD 52992

I. Maandag, 27 December 1948.

Opening door JOHAN FREDERIK WOLFF (alias: Joop Wolf),
van het congres in het gebouw
"De Leeuw", Valkenburgerstraat 149 te Amsterdam, ten
plm. 18 uur.

De congreszaal (zaal A van het gebouw), een toneelzaal
met balcon, was versierd met dennentakken en golfcartonnen
schilden met spreuken als:

"Geen leugens in de leerboeken",
"Staakt het vuren - Troepen terug",
"Studeren, Strijden, Overwinnen",
"Onderwijs - Jeugd - Vrede",
"Eerste O.P.S.J.-Congres".

Aan de linkerwand (gerekend, met het gezicht naar het
podium staande) hing een pakje "veroordeelde" leerboekjes
der middelbare school, o.a. een aardrijkskundeboekje van
Brummelkamp en Fahrenfort. Verder hingen er Nederlandse en
Indonesische vlaggen (de Indonesische Republikeinse vlag).

Op het toneel stond een rij tafeltjes, geformeerd tot
één grote tafel met een groen laken er over heen. Hierachter
zat de dagelijkse leiding van de Organisatieraad der O.P.S.J.
te weten:

Na de opening werd meteen een presidium voor het congres
gekozen. Dit ging als volgt: "De Dagelijkse Leiding draagt
voor voor het presidium:

Iemand wat aan te merken? Niet? " Klap met de hamer volgde.
Het geheel duurde een paar seconden in een niet geheel stille
zaal met ca 150 aanwezigen

Zodoende begreep minstens de helft van de aanwezigen niet wat er was gebeurd. Het Presidium nam vervolgens plaats op het podium en de zitting werd verdaagd tot 20 uur. Deze eerste zitting van het congres had 10 minuten geduurd.

Ten 20 uur opende de tweede zitting en las een brief voor van de Wereld Federatie voor Democratische Jeugd, die in schetterende bewoordingen het eerste O.P.S.J. congres begroette.

Bij het voorlezen van deze brief viel het volgende op: Blijkbaar was het epistel zeer slecht geschreven want kon er af en toe niet uit wijs worden. , die naast haar zat, bleek echter zeer goed te weten wat er stond. Onderwijl werden de koppen van het Presidium voorover gebogen en werd er zacht gegrinnikt. Uit het gehele gedrag van het Presidium kreeg men sterk de indruk, dat de brief zelf had geschreven. De brief zou zijn ondertekend door een zekere

Vervolgens werd behandeld een telegram van Prof. MARCEL GILLES JOZEF MINNAERT uit Utrecht, waarin hij mededeelde dat de O.P.S.J. een grote taak had; hij hoopte en verwachtte veel succes.

Hierna kreeg WOLFF het woord. Hij sprak over de algemene politieke lijn van de organisatie. Voor een verslag over deze rede moge worden verwezen naar het verslag van zijn redevoering, gehouden op het "Appel" op 9 en 10 Oct. 1948 te Amsterdam

Het was hetzelfde liedje, over de tekortkomingen van het onderwijs; dat, wil het onderwijs vooruit gaan, er eerst vrede moet komen; dat de begroting van onderwijs te laag is, ten koste van de oorlogsbegroting; over de koloniale oorlog in Indonesië; over de leugens in de leerboeken. Na afloop van zijn rede werd WOLFF luide toegejuicht.

Na een korte pauze werd het woord gegeven aan die over de organisatie sprak en onder meer verkondigde, dat het orgaan van de O.P.S.J., "De Poort", met ingang van Januari 1949 gedrukt zou worden, maar dat er tot nu toe geld bij moest, zodat de leden voor meer abonné's moesten zorgen. Tevens zei hij dat het peil van de krant omhoog moest. Om te zorgen, dat de krant meer een eigendom van de OPSJ-leden wordt, was besloten de naam "De Poort" te wijzigen in "Studie en Strijd". Verder deelde hij mede, dat de studiegroepen nog niet waren wat ze moesten zijn. Een vermanend woord werd gericht tot de jongeren, die nog al eens verstek lieten gaan op de discussie-avonden.

Utrecht werd door geprezen om zijn actie onder de studenten (die nog niet eens goed begonnen is - Verbinding 19), wat volgens hem getuigde van moed. Ten slotte spoorde hij alle OPSJ-ers aan, zoveel mogelijk te trachten de besten te worden van de klas, hard te studeren, maar als het nodig was te strijden met veel élan en zich bewust te zijn dat zij tesamen voor een betere wereld strijden. Daardoor zouden zij zeker de overwinning behalen.

De tweede zitting was ten ongeveer 22.15 uur afgelopen: zij werd door ca. 150 personen bijgewoond.

II. Dinsdag, 28 December 1948.

Om plm 9.45 uur begonnen de Commissie-zittingen.

Om 13.15 uur begonnen de discussies in voltallige zitting (plm. 150 personen).

Er werden formulieren uitgereikt waarop moest worden ingevuld: Sinds wanneer lid van de OPSJ? welke afdeling? Waar op school of waar student? Beroep ouders. Lid van andere verenigingen?.

Voor het verwerken van deze gegevens werd een mandaatcommissie er door gehamerd, bestaende uit:

Discussies:

Stelde voor, dat de krant een vast punt zou zijn op de agenda van iedere bestuursvergadering in de afdelingen.

Vertelde, dat er in Rotterdam voor scholieren een onderwijscommissie bestaat, die telkens vooraanstaande sprekers uitnodigt om over allerlei zaken te spreken. Zo was het plan gerezen om HOOGCARSPÉL een lezing te laten houden. De onderwijscommissie had zijn veto hierover uitgesproken. Wél mochten spreken: Dr. Drees, en Oud. De afd. Rotterdam van de OPSJ had nu het plan om onder haar auspiciën Hoogcarspel te laten spreken. (Groot rumoer hierover in de zaal).

, scholier uit Amsterdam.
Stelde voor, niet alleen linkse personen in de discussiegroepen te laten spreken. (De stemming in de zaal hierover was geladen).

uit Amsterdam.
Vertelde, dat het hard nodig is, dat er op de scholen "centra" worden gevormd, om beter actie te kunnen voeren tegen de mistoestanden op de scholen.

~~Verklaarde, dat~~ onderwijs, vrede en politiek nauw met elkaar verbonden zijn. Studiegroepen dienen om verdieping en inzicht te geven in allerlei problemen. Dit houdt weer in, dat de acties, die naar buiten gericht zijn, doelmatiger worden. De studiegroepen zijn nog niet goed en als voorbeeld haalde hij aan, dat een dag na het uitbreken van de koloniale oorlog op een discussieavond gesproken was over een rede van Wyshinski. Dit is niet goed. Er had gesproken moeten worden over Indonesië.

uit Zeist.
Verklaarde, dat het moeilijk werken was onder de studenten, vooral in Utrecht, daar deze zeer reactionair waren. Zij moeten langs ideologische weg bewerkt worden en daarna in OPSJ-zin worden opgevoed.

Kwam de groeten overbrengen van het A.N.J.V. en wenste veel succes. Zij stipte nog even de noodzaak aan, dat de studerenden kennis moesten nemen van de moeilijkheden van de fabrieksjeugd.

Intussen werd besloten een telegram te zenden aan het gemeentebestuur in Rotterdam om alsnog Hoogcarspel toe te staan lezingen te houden voor de onderwijscommissie.

, den Haag,
gekleed in militaire uniform, sprak over de verbetering van de positie van de onderwijzers. Deze was beloofd (gelijk-schakeling met rijksambtenaren), maar de belofte was op 4 Dec. 1948 nog niet ingelost. De vergadering nam een motie aan, waarin geëist werd de gelijkstelling van de onderwijzers met de rijksambtenaren.

, Amsterdam,
vertelde over de planner die op haar school (Instituut voor kunstnijverheidsonderwijs I.V.K.N.O.) gesmeed werden om een petitionnement te houden tegen het "heksenproces" in de U.S.A. (n.l. het proces tegen 12 vooraanstaande communisten). (Terwijl dit petitionnement in voorbereiding was, brak de koloniale oorlog uit en liet het varen).

verheerlijkte het onderwijs in de USSR.

Andere discussies leverden niets bijzonders op.

De derde congreszitting sloot ten 16.50 uur.

Ten 20 uur was de demonstratieve zitting in de Princesse-zaal, Rozengracht 133, Amsterdam.

De zaalversiering kwam overeen met die van het gebouw "De Leeuw"; ook de leuzen waren nagenoeg dezelfde.

Het presidium was weer op het podium gezet, voorzitter was

Na de opening kreeg JOOP WOLF het woord en sprak weer, hoewel in andere bewoordingen, zijn standaardrede uit over: Onderwijs - Jeugd - Vrede. In deze rede waren tevens vervat voorstellen tot het zenden van telegrammen aan de regering en aan de Veiligheidsraad om te eisen dat de koloniale oorlog in Indonesië zou worden stop gezet.

Hierna zong _____, begeleid door
Vervolgens het optreden van de Indonesische danser _____, terwijl tevens een Indonesisch orkestje optrad, genaamd "Sinar Laoet", volgens _____ bestaande uit schepelingen.

Na afloop van de verrichtingen van dit orkestje trad een der leden naar voren en las in het Hollands een verhaal voor waarin hij zijn afschuw uitsprak over de koloniale oorlog in Indonesië, die gevoerd werd door de Nederlandse regering, en hij riep de OPSJ op om hieraan het zijne te doen om er een einde aan te maken.

Tevoren had _____ de Indische danser en een der leden van het orkestje een bos bloemen in de hand gedrukt, bestaande uit rode tulpen en witte seringgen, waarbij hij o.a. zeide: "Dit zijn de kleuren van de vlag, die weldra weer over vrij-Indonesië zal waaien".

Hierna volgde declamatie van _____ Dit was een gedicht over de een of andere strijder voor de vrijheid van Griekenland, die met een schip en nog enige honderden andere krijgsgevangenen op zee was gezonken. Het schip was een regeringsschip der Grieken. Maar volgens het gedicht zal eens de mensheid deze naamlozen, die daar zijn verdronken, eren.

In de zaal, waarin ong. 300 personen aanwezig waren heerste een "hoera-stemming" en deze stemming werd steeds meer opge-

zweept, hetgeen zijn hoogtepunt bereikte aan het slot van de avond.

De vorige dag was al iets gezegd over een fototentoonstelling in Amsterdam op de Keizersgracht vlak bij de Vijzelstraat. De tentoonstelling bevat foto's over de strijd tegen de rebellen in Griekenland. Deze tentoonstelling werd gebrandmerkt als fascistisch en er was besloten een delegatie te zenden naar de burgemeester van Amsterdam om hem te verzoeken de tentoonstelling te sluiten en dan de vrijgekomen expositieruimte ter beschikking te stellen voor jonge Nederlands kunstenaars.

Tegen het einde van de demonstratie-avond kwam zeer opgewonden voor het doek en deed verslag over haar bezoek aan het stadhuis van Amsterdam. De burgemeester had geweigerd de delegatie te ontvangen en toen had de delegatie zich gewend tot de secretaris van de gemeente Amsterdam. Deze vond, dat het nog niet vast stond dat Tsaldaris een fascist was en dat de zaak nu niet zo belangrijk was als de delegatie wilde doen voorkomen. Ze werden netjes weer weg-gewerkt. Maar riep uit: "Maar er zijn vele studerende jongeren, die het hierbij niet zullen laten, burgemeester d'Ailly!" Hierna werd door de zaal uitbundig toegejuicht en verliet de menigte zeer geagiteerd de zaal. Het was toen 22.50 uur.

III. Woensdag, 29 December 1948.

Voortzetting van de discussies.

Ook nu waren ong. 150 man aanwezig.

Deze vergadering was weer in het gebouw "De Leeuw".

Het enige vermeldenswaardige hiervan is de meningsuiting van

~~Hij deed een felle~~ aanval de "De Nieuwe Koers", in het orgaan waarvan een brief was gepubliceerd, die de Nieuwe Koers had gericht aan de regering betreffende de kwestie Indonesië. Hierin werd gevraagd om opheldering van verschillende berichten. Volgens was nu het grote verschil tussen "De Nieuwe Koers" en de O.P.S.J., dat de O.P.S.J. eist en niet vraagt.

Inmiddels waren op de derde verdieping van gebouw "De Leeuw" de kunststuderende onder aanvoering van

druk in de weer met de voorbereiding van het eenen ander. Tegen de balustrade stond n.l. een schild van ongeveer 100 x 50 cm., waarop met rode verf stond geschilderd: "Geen Tsaldaris in Amsterdam". (Het waren de voorbereidingen voor de demonstratieve optocht door de straten naar de hiervoor aangehaalde fototentoonstelling.)

Na een kwartier werd de zitting voortgezet onder voorzitterschap van
Aanwezig waren ong. 150 personen.

Allereerst kreeg _____ het woord, die de discussie beantwoordde en over de krant sprak. Iedere school moet erin schrijven en het aantal abonné's moet omhoog.
Clubwerk zou ter hand worden genomen, o.a. schaakclubs.
De visie van _____ op het studentenwerk werd nog eens onderstreept.

Daarna sprak JOHAN FREDERIK WOLFF, die steeds in herhalingen verviel en ten slotte ieder bedankte die had medegewerkt aan dit congres.

Vervolgens las _____ de resolutie voor betreffende de onderwijzerssalarissen, die bij acclamatie werd aangenomen. Hierna de resolutie ter versteviging van de organisatie. Ook deze werd aangenomen. Ten slotte het telegram voor de gezant Baruch, betreffende het proces tegen de 12 communisten in de U.S.A.; ook dit werd aangenomen.

Vervolgens werd overgegaan in huishoudelijke vergadering en moesten de niet-leden verdwijnen, waarna ong. 93 personen overbleven.

De beginselverklaring werd in snel tempo en ongewijzigd er door gehamerd.

Statuten en huishoudelijk reglement werden veranderd, en wel:

van de statuten:

artikel 3: letter "d" wordt letter "e" en ingevoegd wordt als letter "d": uitgave van eigen orgaan.

artikel 4: van letter "b" wordt geschrapd: "...en die van 30 jaren niet heeft overschreden". (Er is dus geen maximum leeftijdsgrens meer, wel een minimum).

artikel 22: wordt aangevuld met letter "f": verkoop O.P.S.J.-orgaan.

van het huishoudelijk reglement:

artikel 2: "gecontribueerd lid" wordt veranderd in: "te contribueren lid".

De gewijzigde reglementen werden aangenomen.

Hierna kwam _____ aan het woord om de leden van de organisatierraad bij de leden aan te prijzen; het waren:

Er werd vervolgens een stemcommissie ingesteld, waarin zitting hadden:

Uitgebracht waren 93 stemmen, waarvan 2 ongeldig.
Alle kandidaten hierboven genoemd hadden tussen de 70 en 90 stemmen.

Binnen, in de toneelzaal, vond intussen de prijsuitreiking plaats voor geleverde prestaties, o.a. aan

, omdat hij de meeste abonné's gewonnen had.

Terwijl de stemmen werden geteld kwamen , JOOP WOLF en waarschuwen dat er een beetje moest worden opgeschoten vanwege de deelname aan de optocht naar de fototentoonstelling.

Einde der gehele conferentie ten ong. 15 uur.

De optocht naar de Griekse Foto-tentoonstelling.

De aanwezigen, leden van de O.P.S.J., zijn naar buiten gegaan uit het gebouw "De Leeuw" en zijn in groepsverband de Valkenburgerstraat uitgemarcheerd, richting Amstel. Route via het Waterlooplein over de Amstelbrug maar de Keizersgracht. Vervolgens werd gedemonstreerd voor de Griekse fototentoonstelling, daarna werd doorgelopen, rechtsaf de Vijzelstraat in naar het Muntplein. Na aankomst op het Muntplein werd de optocht door de politie uit elkaar geslagen. Hierbij werd door de politie meegenomen: het nieuwe lid van de O.P.S.J. uit Utrecht. (Hij is te Utrecht nog nooit op een vergadering geweest, dit was zijn debuut). Het meegenomen schild waarop stond "Geen Tsaldaris in Amsterdam" lag later op een vluchtheuvel op het Muntplein. Joop Wolf verklaarde later dat hij het een reuze reclame vond, want nu hadden heel veel mensen het juist gezien. Verder werd er bekend gemaakt, dat er foto's van de demonstratie waren genomen; langs de route stonden danook een paar fotografen.

Joop Wolf verklaarde nog, dat de politie dit niet had mogen doen (het uit elkaar slaan) daar de groep nog geen 100 man telde en er dus voor zo'n demonstratie geen verloop behoefde te worden gevraagd.

Algemene Opmerkingen.

JOHAN FREDERIK WOLFF ("Joop Wolf").

Het is opgevallen, dat tijdens het hele congres Joop Wolf voortdurend naast de voorzitter(-ster) van het Presidium zat. Uit zijn gehele gedrag was af te leiden dat hij in feite voortdurend de touwtjes in handen had en dat hij degene is, waar de O.P.S.J. om draait.

Kenmerkend voor zijn algemene ontwikkeling is overigens het volgende:

Naar aanleiding van het telegram van Prof. Dr. MINNAERT vroeg hij, voor het telegram werd voorgelezen, wie Prof. Minnaert eigenlijk was, of hij aan "onze" kant stond en wat zijn beroep was. Toen hem werd medegedeeld dat hij sterrenkundige was, vroeg Joop Wolf: "Ja, maar wat is nou zijn beroep?". Daarna volgde het antwoord "astronoom" of "professor in de astronomie". Joop zei toen: "Oh ja, dat is een mooi woord, daar slaan ze van achterover" en de titel "Professor in de astronomie" werd op het telegram geschreven.

Ook met de anderen blijkt dit in het algemeen het geval te zijn. Zij blijken wel goed geschoold te zijn in het npraten van wat er eens van buiten af is ingehamerd. Daardoor leveren de discussies ook altijd zo weinig op, daar zij praktisch geen argumenten kunnen aanvoeren om wat ze vertellen te kunnen verdedigen.

Het blijkt wel, dat er aan de doelstelling van de O.P.S.J. een propaganda voor het communisme ten grondslag ligt. Bij de O.P.S.J. gaat het via een sprongetje over onderwijs - onderwijsbegroting - Indonesische kwestie - Amerika - kapitalisme - Communisme. In plaats van de Indonesische kwestie kan, nadat dit niet meer van direct belang is, weer komen - West-Europese Unie.

Tijdens de demonstratieve zitting op Dinsdagavond, 28 December 1948 heeft, volgens , in interne kring achter het toneel verklaard: "Ziezo, we hebben nu wel, naar buiten toe, kleur bekend".

In een gesprek met , student te Amsterdam, bleek, dat hij kind aan huis is bij de Russische ambassade in Nederland en dat hij onder meer goed bekend was met de heer van genoemde ambassade. Zoals bij de discussies beschreven hield hij een lofrede op het onderwijs in de USSR. De stof voor deze rede heeft hij, volgens zijn verklaring, gehaald uit het boek "Understanding the Russians" door B.J. Stern en Samuel Smith en uitgegeven door Bannessand Noble. Volgens hem was dit het laatste "goede" boek uit Amerika afkomstig.

NASCHRIFT.

Bij aankomst in het gebouw "De Leeuw" werden de leden van de O.P.S.J. naar een kamertje geleid, alwaar aan hen een mandaatbriefje werd verstrekt. Met behulp van dit briefje, dat verder niet is gebruikt, kon toegang worden verkregen tot de huishoudelijke zitting en had de houder recht om te stemmen en eventueel te spreken.

In een ander kamertje werden de briefjes met slaapadressen verstrekt. Tevens kreeg men hier een kaartje waarop de letters O.P.S.J. geschreven waren, met daaronder de naam van het lid. Dit moest op de ^{zichtbaar op de bovenkleedings}revers van het jasje worden gedragen.

In de hal lagen de presentielijsten, die getekend moesten worden door de niet-leden.

verkocht tevens het speldje van de "World Federation of Democratic Youth", waarvan zij verklaarde dat er zo juist enige uit Frankrijk gekomen waren.

In de studiegroep-commissie van de O.P.S.J., welke haar adres heeft aan de Singel 360 te Amsterdam

Handwritten musical notation on a staff, possibly a signature or initials.

BES. No.: 1341
CRT.: *Naarh - A'dam*
DAYUM: 18-1-49
DR.: _____

Vele scholieren ondersteunen de staking

In het anders zo rustige schoolwereldje is beroering ontstaan over de staking van de gemeente-schoonmaaksters.

Maandag verscheen een groot aantal leerlingen met manifesten van de Organisatie van Progressieve Studerende Jeugd, waarin de M.U.L.O.-scholieren, H.B.S.-ers en Gymnasiasten worden opgeroepen zich niet te laten gebruiken als onderkruipers.

Dikwijls bleek, dat de jongens en meisjes, die bereid waren de klas te vegen, kolen te halen enz., dit werk als een verzetje in het „schoolleven van alledag” beschouwden en er geen notie van hadden, dat zij de positie van de stakende werkers ondersteunden. Heel wat scholieren werden er van overtuigd, dat zij de staking van de werkers moesten ondersteunen en bleven er ook over, die (hiertoe in de meeste gevallen aangespoord door hun onderwijzer of leraar) doorgingen met het werk, dat anders de werkers verrichten.

Op meer dan twintig scholen verschenen de oproepen, naar ons wordt medegedeeld, in een plaag van duizend exemplaren zijn verspreid. Vanmorgen werd een tiental scholen beplakt met andere manifesten van de O.P.S.J., die hetzelfde beogen.

Handwritten mark and date: 22/2/49

Handwritten signature or initials: Vg 7

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

No.:B 53466

's-Gravenhage, 29 Januari 1949.

Ond.: "Studie en Strijd"

IIIe/IIIi 3

Van wérd mij bericht, dat het gestencilde orgaan "De Poort", een uitgave van de organisatie voor Progressieve Studerende Jeugd, voortaan in drukvorm zal verschijnen onder de naam: "Studie en Strijd".

Het ligt in de bedoeling om het orgaan op grote schaal onder de scholieren te verspreiden, waarvan in O.P.S.J.-kringen een aanzienlijke vergroting van de oplage wordt verwacht.

Ik heb de eer U te verzoeken, mij, zo mogelijk, wel te willen doen inlichten in welke omvang het orgaan in Uw gemeente wordt verspreid en wie daarbij betrokken zijn.

Het Hoofd van de Dienst
namens deze:

Aan de Heer
Hoofdcommissaris van Politie
te

J.G. Crabbendam

~~AMSTERDAM~~, ROTTERDAM, ~~BRISSEL~~, 's-GRAVENHAGE, GRONINGEN, ARNHEM
Commissaris van Politie
LEIDEN, DELFT, ZAANDAM

Haarlem

Bericht: Vergadering O.P.S.J. d.d. 15.12.1948. Haarlem.

53642

(Amsterdam) heeft op de vergadering, die kort geleden te Amsterdam werd gehouden voor de districtsbesturen, aange-
drongen op meer activiteit en een meer politieke houding in de
O.P.S.J. Protesteren op cultureel gebied tegen verfacisineerde in-
vloed van Amerika, sterkere actie tegen het Marshallplan, onze re-
gering en de Indonesische kwestie. Zoveel mogelijk alle afdelingen
van de O.P.S.J. vergroten, opdat onze organisatie een strijdbare
macht wordt. Verzamelen van allerlei gegevens van andere studenten-
bladen en opzenden naar Amsterdam.

UITTREKSEL

Voor Naam O.P.S.J.-acties

Origineel in Naam

Volgnr. Ag.nr.53784 Aard van het stuk verslag bijeenkomst

..... Afz. A. C. M. Datum 17.1.49

Op 15 Januari 1949 werd, na mondelinge aanzegging aan het woonadres, een 50-tal kernleden van de CPN uit de bedrijven - Overheid en andere te Amsterdam, onder wie de politieke secretarissen der onderscheidene afdelingen der CPN in die gemeente - bijeengeroepen aan het District van genoemde beweging te A'dam.

Uitgetrokken door BQ Afd./Sectie ACD-4b Datum 17.1.49

Op aanwijzing van B-III

A f s c h r i f t

Verbinding: 19
Datum: 19-1-49
no 58'49 OPSJ

Volgno.

20 JAN. 1949

ACD/53824

B
NK

AAN DE AMSTERDAMSE SCHOLIEREN !

Zaterdagmorgen vond een stakersvergadering plaats van 600 werksters in dienst van de Gemeente Amsterdam. Een bestuurslid van de Organisatie van Progressieve Studerende Jeugd heeft de vrouwen toegesproken:

"Wij begrijpen heel goed", zo sprak zij, "dat U voor 60 cent per uur Uw vermoeiend en verantwoordelijk werk niet kunt verrichten en wij vinden Uw eis van 86 cent per uur volkomen gerechtvaardigd!"

"Wij begrijpen ook, dat U na anderhalf jaar van onderhandelingen eindelijk het stakingswapen hebt gegrepen en wij zullen alles doen om Uw strijd te ondersteunen!"

Haar woorden werden met een geweldige ovatie begroet.

VRIENDEN, WETEN JULLIE WAT HET BETEKENT EEN UUR LANG TE SCHROBBEN VEGEN EN DWEILEN VOOR 60 CENT, WAAR NOG BELASTING AFGAAT ?

Amsterdamse scholieren,

Jullie zijn in dit conflict tussen werksters en Gemeente betrokken. Van jullie wordt gevraagd het werk van deze vrouwen over te nemen tot zij weer aan het werk zijn.

T a l v a n s c h o l i e r e n h e b b e n g e w e i g e r d dit te doen. Er zijn gevallen bekend van scholieren die drie keer achtereen weigerden het werk van de werksters over te nemen!

Wij richten een klemmende oproep tot jullie allen!

WEIGERT KACHELS AAN TE MAKEN EN KOLEN TE SJOUWEN!
WEIGERT PAPIERMANDEN LEEG TE MAKEN, KLASSEN AAN TE VEGEN EN STOF AF TE NEMEN!

Iedere handeling, hoe nietig ook, die anders de werksters zouden verrichten, verzwakt de positie van de stakende werksters!

LAAT JE NIET ALS ONDERKRUIPER GEBRUIKEN !

Een Amsterdamse scholier heeft Zaterdag aan de werksters een belofte afgelegd: "Wij zullen Uw strijd ondersteunen".

Scholieren, houdt die belofte gestand!!

Organisatie Progressieve
Studerende Jeugd .

ORGANISATIE VAN PROGRESSIEVE STUDERENDE JEUGD - AFD. UTRECHT

Aan de leerlingen van de Middelbare Scholen.

Beste Vriend(in)

Wij nodigen je hierbij uit voor een discussieavond voor scholieren over het

INDONESISCHE VRAAGSTUK

De bijeenkomst wordt gehouden a.s. DINSDAGAVOND HALF ACHT
IN DE BOVENZAAL VAN CAFE DE BIJURS, VARDENBURG 65.

Wim Klinkenberg, van het comité HULP AAN INDOONESIE, zal een korte inleiding houden. Hoofdzaak is de discussie, waaraan ieder een zoveel mogelijk moet deelnemen. Ongetwijfeld heeft een ieder over dit belangrijke onderwerp wat te zeggen of op te merken.

Het is aanbevelenswaardig van te voren nog eens een artikel uit de krant of tijdschrift op na te lezen. IN IEDER GEVAL REKENEN WE OP JE AANWEZIGHEID.

Tot Dinsdagavond,

O.P.S.J. Utrecht.

Verbinding: 19
C/2 no. 87'48 OPSJ

(K) 244

54495

31 JAN 1949
Datum: 28-1-49

Onderwerp: Organisatieraad-vergadering der O.P.S.J.,
op Zondag 16-1-49 in het gebouw van het
A.N.J.V., Spuistraat 262, Amsterdam, van
10 tot 17 uur.

Aanwezig was de gehele organisatieraad
, uitgezonderd , en des
middags

Allereerst werd een heftige aanval gedaan op
en LOU HOOGCARSPPEL, daar zij niet hadden deel genomen aan
de demonstratie tegen de Griekse fototentoonstelling op
29-12-48 tijdens het OPSJ-congres
Lou Hoogcarspel's verweer was, dat hij zich niet lekker
had gevoeld en naar huis was gegaan; dit werd zonder meer
aangenomen.

echter had een geheel ander verweer en wel, dat
zij het met de demonstratie niet eens was; zij trok de
waarde van zo'n demonstratie in twijfel.
en JOHAN FREDERIK WOLFF wezen haar echter terecht.

Verder werd er aangespoord tot zelfwerkzaamheid; niet alles
een ander laten doen, doch zelf ook actief meehelpen de
organisatie groter te maken; geen lid mag werkloos blijven.
Er moet begonnen worden met de kaderscholing, materiaal
verzamelen over Indonesië, enz.
Regelmatig wordt een kaderbulletin uitgegeven en moeten
kaderbijeenkomsten worden gehouden. Dit is echter alles
nog toekomstmuziek.

en hebben gesproken op
de stakingsvergadering van de Amsterdamse werkvrouwen in
dienst van de gemeente.

GEZIEN:

MINISTERIE VAN ALGEMEENE ZAKEN

No. 55192

's-Gravenhage, 4 Maart 1949.

Ond.: Studenten-conferentie

IIIe/III1 3

n.a.v. 55192 v. Utrecht z.Co.

Handwritten: 55192 v. 003

Volgens het blaadje "Orkaan" (uitgave van de O.P.S.J.-afd. Utrecht) van 18-1-1949, zal tijdens of omstreeks de Paasdagen a.s. door de O.P.S.J. een grote landelijke conferentie worden georganiseerd, tezamen met studentenorganisaties uit alle universiteitssteden van het land en het Verbond van Wetenschappelijke Onderzoekers. Deze conferentie zal geheel gewijd zijn aan de universitaire problemen. De plaats waar deze vergadering zal worden gehouden is niet genoemd.

Ik moge U verzoeken mij, zo mogelijk, t.z.t. te doen inlichten over het verloop van deze bijeenkomst. Bijzondere belangstelling bestaat dezerzijds voor de deelnemende organisaties, de samenstelling der delegaties en de inhoud der redevoeringen.

Het Hoofd van de Dienst
(namens deze:

Aan
H.C.v.P.
H.C.v.P.
H.C.v.P.
H.C.v.P.
H.C.v.P.
H.C.v.P.
C.v.P.
C.v.P.
C.v.P.
C.v.P.
Corpschef v. P.
C.v.P.
C.v.P.

te AMSTERDAM
te ROTTERDAM
te 'S-GRAVENHAGE
te HAARLEM
te ARNHEM
te CRONINGEN
te ENSCHDE
te LEIDEN
te DELFT
te DEVENTER
te WAGENINGEN
te NIJMEGEN
te TILBURG

UITTREKSEL

Voor OD 1364 Naam O.P.D.J. - Periodieken

Origineel in Naam

Volgnr. Agw III 55067 Aard van het stuk rapp. Januari 1949

Afz. ID Utrecht Datum 5.2.49

ORGANISATIE VAN PROGRESSIEVE STUDERENDE JEUGD.

Ingevolge een op het laatste congres van deze organisatie genomen besluit verschijnt het gestencilde orgaan "De Poort" niet meer en wordt vervangen door het gedrukte orgaan "Studie en Strijd".

Daarnaast zullen ook de afdelingen blaadjes uitgeven. De afdeling Utrecht kwam in Januari met het eerste nummer van haar blaadje "De Orkaan", onder redactie van

, waar tevens het redactieadres is gevestigd, waarin tevens aankondiging van diverse bijeenkomsten werd gedaan. Dit programma is echter inmiddels weer ingrijpend veranderd.

Uitgetrokken door EW Afd./Sectie ACD-4b Datum 3.3.49

Op aanwijzing van B-III

No.: 14-00687.e.

Kaart

013 1364

FEB 1949
55124

Hierbij wordt U toegezonden het blad van de O.P.S.J. "Studie en Strijd", voorheen genaamd "de Poort", 2^e jaargang

14 Februari 1949.

Aan de:
Centrale Veiligheidsdienst
Javastraat 68
's-Gravenhage.

studie en strijd

blad van de organisatie progressieve studerende jeugd

Hoofdredacteur: J. WOLFF Redactie-adres: 1e Atjehstraat 41 hs.	Januari 1949 2e Jaargang No. 1	Administratie: Fl. PRZYROWSKI Borsseburgerplein 16 Halfjaarlijks abonnement f 0.75
---	-----------------------------------	--

ENTHOUSIAST O.P.S.J.-CONGRES

Studerende jongeren willen vrede met Indonesië

Ons eerste O.P.S.J.-congres is een goed congres geworden. Er was het enthousiasme van de driehonderd studerende jongeren, die bijeen waren op de grote demonstratieve zitting; maar ook de ernst en het verantwoordelijkheidsgevoel, waarmee er gewerkt werd in de commissies en op de algemene zittingen. „Jeugd-Onderwijs-Vrede”, dat was de rode draad, die dwars door de discussies en de besluiten van het congres heenliep.

Jeugd, Onderwijs en Vrede zijn onverbrekelijk met elkaar verbonden. Dat is een zekerheid voor de scholieren, studenten en kunststuderenden, die op 27, 28 en 29 December j.l. in gebouw „De Leeuw” te Amsterdam met elkaar gesproken hebben over hun taak en hun plaats in de wereld. En..... natuurlijk — hoe kon het anders — over de in alle hevigheid ontbrande koloniale oorlog in Indonesië. Daarover waren wij en zijn wij verantwoordigd Van deze verantwoordiging was het gehele congres doortrid. Het congres heeft zich onomwonden uitgesproken tegen de oorlogspolitiek van de regering en zich geschaard aan de zijde van de Indonesiërs, die nu met de wapens in de hand de vrijheid verdedigen. Op de demonstratieve zitting werd onder enorme bijval besloten telegrammen te sturen naar de Minister-President Drees en de Veiligheidsraad. Staking der vijandelijkheden en het terugtrekken van de troepen — daar gaat het om. Dat is de wens van ons en van onze Indonesische vrienden. Met gejuich zijn ze ontvangen, de jonge Indonesiërs, die ons congres hebben opgeluisterd met hun muziek, zang en dans. Aan het slot: rood-witte bloemen. Wij vergeten het niet licht.

Studeren, strijden, overwinnen.

Het O.P.S.J.-congres is een historisch congres geworden. Daar heeft de organisatie van de progressieve studerende jeugd haar beginselverklaring, statuten en reglementen gekregen. Een nieuwe stap vooruit naar de versterking van de

O.P.S.J. Het congres is een sein geworden om onze organisatie hechter te maken en zodoende een nog grotere kracht te ontwikkelen. De afdelingen moeten opgebouwd, de studie-groepen verbeterd worden. Er ligt een heel nieuw programma voor ons. Het zal al onze kracht nodig hebben. Je kracht geven voor de organisatie, een stuk strijd leveren is niet alleen de hele dag aan de organisatie werken. Dat is — hoe vreemd het ook mag klinken — onvoldoende. Het is ook nodig, dat wij studeren. Zo dacht het O.P.S.J.-congres er over: studeren, zorgen, dat je tot de besten behoort in je

klas, op je school en universiteit. Wij moeten kennis vergaren en die kennis verbinden met de strijd van de arbeidersbeweging en dienstbaar maken aan de vooruitgang. Studeren en werken in de O.P.S.J.: dat is strijden!

Het congres ligt al weer een tijdje achter ons. We zitten weer tot over onze oren in het werk: repetities, bergen huiswerk. En daarnaast is er werk aan de winkel in de O.P.S.J. zelf. Ons congres heeft belangrijke besluiten genomen. Nu gaat het er om die besluiten uit te voeren. In die ene congres-leuze zit een heel program: **studeren, strijden, overwinnen!** Ons blad „De Poort” is verdwenen. Dat wil zeggen de naam. Het congres heeft besloten de krant in een gedrukt jasje te steken en de naam te veranderen. Onze nieuwe krant voert de trotse naam: **STUDIE EN STRIID!** En voor die krant is een belangrijke taak weggelegd. Hij steunt ons, geeft ons leiding bij de studie en de strijd. Vol goede moed gaan we met hem en onze gehele O.P.S.J. het nieuwe jaar in.

Het presidium van ons congres tijdens de rede van Joop Wolff op de demonstratieve zitting. V.l.n.r. Lucas de Jong, Gerrit van Praag, Ric Nordholt, Johnny Heurar, Annie Harmsen en Fred Nagel.

Prof. Minnaart:

„GEESTDRIFT EN HOOP . . .”

„Progressieve jeugd heeft belangrijke roeping — ik begroet Uw congres met geestdrift en hoop”, dat waren de woorden, die prof. dr. M. Minnaart, hoogleraar in de Astronomie te Utrecht, telegrafisch aan ons congres overbracht. Het telegram werd enthousiast ontvangen. In naam van vijftig miljoen jonge menschen bracht de Wereld Federatie van Democratische Jeugd haar groeten over: „Jeugd verenigt U, Voorwaarts voor een blijvende vrede, democratie en een betere toekomst”. — Ook de Union Populaire de la Jeunesse Hongroise richtte zich tot het O.P.S.J.-congres: „In naam van de gehele Hongaarse jeugd wensen wij uw congres het beste toe.” Deze woorden kwamen uit Boedapest en zij werden gevolgd door een hartelijke brief van de Union de la Jeunesse Republicaine de France: „De successen, die U behaald hebt met de organisatie van het Appel Studerende Jeugd zijn slechts een begin.....” Fransen, wij danken jullie — we zullen het vertrouwen niet beschamen. Trouwens, de nieuwe successen zijn er al: ons uitstekend geslaagde eerste congres. Het was goed ook een paar regels te mogen ontvangen van een O.P.S.J.-er ergens ver weg in de rimboe. Vanuit Indonesië gaf hij ons zijn beste wensen. Wij zijn hem niet vergeten. We blijven één in de strijd!

Strijd voor vrede en vooruitgang, dat was één van de leuzen die ons congres beheerste. De studerende jeugd liet zien dat ze het niet bij leuzen wil laten en na afloop van ons congres demonstreerde zij met borden voor het Fodor-museum waar een tentoonstelling werd gehouden van Grieks-fascistische foto's. Nadat hier onder het vormen van spreekkoren voldoende duidelijk gemaakt was, dat de jeugd niets van fascisme wil weten, trok de stoet naar het stadhuis. Bij de Munt werd zij echter uiteen geslagen. Dit optreden van de politie tegen de demonstranten bewees, dat er aan de democratie in ons land nog heel wat mankeert.

Wij spraken met:

HAAKON STOTIJN

Met knikkende knieën en een hart dat je op 30 meter afstand al kon horen tikken, belde ik bij de beroemde musicus Haakon Stotijn aan. Mijn eerste ontmoeting op de hoge trap was met een dikke, grote poes, die al vriendelijk spinnend kopjes gaf. Daarna verscheen Stotijn zelf en het zien van deze eenvoudige en sympathieke man stelde mij direct op mijn gemak.

Toch kon ik van zijn gezicht aflezen, dat hij dacht: „hè, al weer een interview”. Maar toen ik van alles over de O.P.S.J. vertelde werden zijn vrouw en hij gloeiend enthousiast en ik geloof, dat ze het eigenlijk jammer vonden, dat de O.P.S.J. niet eerder opgericht was, dan hadden zij in hun H.B.S.-tijd ook nog lid kunnen zijn.

Mijn eerste vraag luidde: „Hoe bent U er toe gekomen om hobo te gaan spelen?”

Tja, hij kwam uit een muzikaal gezin. Zijn vader was ook al hoboïst en het was niet te verbazen, dat hij al vroeg liefde voor muziek had opgevat. Op zijn achtste jaar kreeg hij viool- en een paar jaar later ook piano-lessen, doch pas op vijftienjarige leeftijd begon hij hobo te spelen, het instrument waarvoor hij later zo'n buitengewone aanleg bleek te bezitten. Toen hij reeds eerste hoboïst was in Bern, kwam hij even naar Nederland overvlechten voor het eindexamen van het Koninklijk Conservatorium in Den Haag,

Gesprek met de eerste hoboïst
van het Concertgebouw-orkest
door
Claartje de Jong

waar hij met een bijzondere onderscheiding voor muzikaliteit slaagde. Vervolgens vroeg ik of hij altijd zoveel succes had gehad als tegenwoordig. Enigszins verlegen lachend moest hij dit beaamen.

Op reis

Bijzondere interesse bleek Stotijn te hebben voor jeugd- en schoolconcerten. „Er heerst altijd zo'n prettige sfeer”, zei hij, „en de aandacht is ook altijd heel groot. Dat laatste is een van de redenen, waarom ik liever in een school dan in de zaal van het Concertgebouw speel.”

Voor deze concerten reist hij door het hele land, hij speelt op een H.B.S. in Ter Apel, zowel als op een Muloschool in Eindhoven.

Op mijn vraag of hij vond, dat de jeugdconcerten voldoende zijn om de jeugd liefde voor muziek bij te brengen, antwoordde hij: „Er wordt op het ogenblik wel het een en ander gedaan, maar alles door particuliere verenigingen en organisaties. De muzikale ontwikkeling behoort een staatszaak te zijn”. Hij voegde er nog aan toe, dat hij het geheel met ons eens is, dat de begroting voor oorlog en marine veel te groot en die van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen veel te klein is.

Tenslotte stelde ik hem nog de volgende vraag: „Men zegt dikwijls, dat solospel meer voldoening geeft dan het spelen in een orkest. Is dat juist?”

Stotijn lachte eens en bleek het daar helemaal niet mee eens te zijn. „Juist het spelen in een orkest, het samen iets ten uitvoer brengen en te weten, dat door zelf het beste te geven, je gezamenlijk tot een groots resultaat komt, dat geeft de meeste voldoening.”

Toen moest hij naar het Concertgebouw. Zijn dochttertje van drie turven hoog vertelde mij nog gauw, dat er na een interview wel eens rare dingen over haar vader in de krant verteld werden. Stotijn vroeg mij daarom om geen al te gekke dingen van hem te vertellen en ik geloof wel, dat ik me daaraan niet te buiten ben gegaan.

VRIJHEID VAN DENKEN IN GEVAAR

Ergens in New-York is een rechtbank, met alle toebehoren van zulk een instituut als advocaten, edelachtbare heren, deurwaarders, boeven enz. Deze rechtbank is één van duizenden anderen en zo op het oog is er niets bijzonders mee aan de hand. Toch zullen deze maand miljoenen mensen hun aandacht richten op dit gebouw. 's Werelds beste advocaten zullen zich er heen begeven en journalisten uit alle landen zullen de persafels bezetten. Op de publieke tribune zal geen plaats open blijven...

Zie je, vrienden, gewoonlijk verschijnen voor het houten hekje van deze rechtbank, dieven of moordenaars, die een of andere misdaad hebben begaan. Deze maand echter zullen er geen boeven voor de New Yorkse rechters verschijnen, maar leiders van de Amerikaanse arbeidersbeweging. Zij worden ervan beschuldigd de Amerikaanse Communistische Partij te hebben opgericht en marxistische literatuur te verspreiden.

Wat de Amerikaanse Justitie hen voor de voeten werpt zijn geen misdaden, geen strafbare handelingen, maar eenvoudig het verkondigen van denkbeelden, die deze Justitie niet aanstaan.

Maar wanneer deze twaalf Amerikanen zullen worden veroordeeld (hen bedreigt tien jaar gevangenisstraf) dan zal het in Amerika een misdaad zijn communist te wezen, dat wil zeggen bepaalde inzichten te hebben over de ontwikkeling van de samenleving.

Het proces heeft in de wereld geweldige opschudding veroorzaakt.

Het vormt een afschuwelijke aantasting van de vrijheid van denken, van meningsuiting en van vereniging. Een veroordeling zou een slag zijn tegen alle vooruitstrevende mensen in de wereld.

Denk nu niet: och, New York is zo ver, wat gaat mij die aanklacht aan. Begrijp goed, dat dit proces tegen twaalf Amerikanen de vrijheid van wetenschappelijk onderzoek, van sociale en politieke problemen bedreigt..... ook in ons land! Denk niet: zoiets is in Nederland niet mogelijk! Bedenk, dat er in Nederland gemeenteraadsleden rondlopen, die hun stem weigeren te geven aan de hoog-

★

Protestvergadering tegen Amerikaans Heksenproces 1949

Op initiatief van een comité waarin o.a. zitting hebben Mr. C. F. S. F. Enthoven, C. J. Kelk, Dr. C. H. J. Lenshoek, Lex Metz, Mr. G. C. A. Oskam en Jhr. Dr. N. van Suchtelen, wordt op Zondag 23 Januari een protestvergadering gehouden tegen het proces tegen twaalf Amerikaanse communisten. De vergadering wordt gehouden in Bellevue te Amsterdam, ingang Leidsekade. Aanvang 10 uur.

leraarsbenoeming van mensen, die — naar hun mening tenminste — „communistiche neigingen” hebben.

Leden en vrienden van de O.P.S.J., weest u bewust van het gevaar, dat er dreigt, een gevaar dat wij maar al te goed kennen uit de donkere bezettingsjaren die achter ons liggen. Verdedigt de Nederlandse democratische tradities en vrijheden. Protesteert tegen het Amerikaanse Heksenproces 1949!

Kunststuderenden tegen de oorlog in Indonesië

Onmiddellijk na het bekend worden van de hervatting van de koloniale oorlog in Indonesië, hebben enkele van onze leden op het Instituut voor Kunstnijverheidsonderwijs in Amsterdam op hun school een petitionnementsactie georganiseerd, waarin tegen de oorlog geprotesteerd wordt en terugtrekking van de Nederlandse troepen geëist wordt. Onze vrienden op de I.V.K.N.O. verzamelden in de enkele dagen, die nog voor de Kerstvacantie restten, meer dan zeventig handtekeningen. Een prachtig resultaat! Het petitionnement werd aan minister Drees toegezonden.

Internationaal nieuws

De Internationale Studenten Organisatie (I.U.S.) is een campagne begonnen om een ambulance en medische hulp naar Indonesië te sturen.

Tot nu toe was het door de Nederlandse blokkade echter onmogelijk deze rodekruisgoederen aan het Indonesische volk af te leveren.

Tezelfder tijd werd het besluit genomen door de I.U.S. een werkbrigade, bestaande uit studenten, samen te stellen om aan de wederopbouw van Vietnam mede te werken.

Wie verloor zijn portemonnaie?

Op het Congres werd een portemonnaie gevonden. Hij of zij wende zich vol vertrouwen tot L. de Jong, Admiralengracht 96 I, Amsterdam (West), daar wij vernomen hebben, dat deze zich er zolang over ontfermd heeft. Ook voor andere verloren voorwerpen is dat het juiste adres.

Wetenschap in dienst der mensheid

Ratten zijn nare beesten. Dat is tenminste de mening van de redactie. En toch zijn er anderen, die goed met die beestjes kunnen opschieten. Er zijn zelfs mensen, die er een hele dag mee optrekken. Er worden n.l. veel proeven met ratten genomen.

Bij deze proeven stelde men vast, dat veel voedsel feitelijk uit den boze is. In het semi-officiële blad „Voeding” worden deze proefnemingen uitvoerig besproken. Ratten, die te weinig voedsel ontvingen, bleven langer jeugdig en werden veel ouder dan goed gevoede ratten, lezen we. Wanneer ze bovendien nog flinke lichamelijke arbeid moesten verrichten, wilden de ondervoede dieren bijna helemaal niet meer dood. Enkele geleerden vonden, dat dit ook wel op de mens van toepassing zou zijn. Volgens deze geleerden zouden de arbeiders dus eigenlijk dankbaar moeten zijn voor het vele werk, dat zij veelal bij onvoldoende voeding moeten verrichten. Die arme kapitalisten moeten hun hele leven genoeg eten en behoeven geen lichamelijke arbeid te verrichten. Zij lopen maar rond in het besef, dat ze nog gauw dood gaan ook.

De geleerden hebben echter b.v. weinig aandacht geschonken aan het feit, dat bijna alle ondervoede ratten stierven en de goed gevoede bleven leven, toen de verwarming in het laboratorium defect raakte. Een onderzoek naar het weerstandsvermogen voor besmettelijke ziekten stelden zij daarna maar helemaal niet in.

Verder is het helemaal zo vreemd niet, dat een dier dat zoveel mag eten als het wil, zich doodet. Tenslotte is uit de proeven zelf gebleken, dat ondervoeding op ratten een geheel andere uitwerking heeft dan op mensen.

Bij de ratten werd de gehele ontwikkeling vertraagd, terwijl deze zich later herstelde, toen er weer meer voedsel werd toegediend. Zij behielden dus hun vermogen om zich normaal te ontwikkelen. Bij de mens geldt dit echter in veel mindere mate. Iemand, die op zijn 25e jaar lichamelijk achter is, zal deze achterstand nooit inhalen, ook al krijgt hij daarna voldoende eten.

Uit deze proeven dus de conclusie te trekken, dat mensen met weinig voedsel en zware arbeid zeer oud zullen worden, heeft niets met wetenschap te maken. Het is slechts een van de vele pogingen om de wetenschap ondergeschikt te maken aan de belangen van hen, die leven van de arbeid van het werkende volk. Tegen deze vervalsing van het wetenschappelijk onderzoek moeten wij met klem protesteren.

ORGANISATIE-NIEUWS

De maand December was voornamelijk gevuld met het voorbereiden van ons congres, terwijl in het begin van de maand onze leden natuurlijk nog eens hun beste beentje hebben voorgezet om mooie cijfers te krijgen op het Kerst-rapport. Het congres is geslaagd, hoe, dat kunnen jullie elders in dit nummer uitvoerig lezen. Laat ons hopen, dat het ook met die cijfers in orde is gekomen. Afdeling Utrecht waagde het voor de eerste maal een openbare bijeenkomst te organiseren en als alle komende lezingen

e.d. evenveel succes hebben als deze veelbelovende eerste bijeenkomst, dan gaat de afdeling een goed jaar tegemoet. De bekende prof. Minnaert sprak voor ruim dertig studenten op deze bijeenkomst over het onderwerp: „Maak het Hoger Onderwijs toegankelijk voor arbeiderskinderen”. Hoe belangrijk de lezing was bleek wel uit de grote verslagen, die door alle Utrechtse bladen werden opgenomen. Wij willen trouwens wel verklappen, dat afdeling Utrecht bij de verkoop van onze

krant bovenaan staat en dus ook in dat opzicht een voorbeeld is voor andere afdelingen.

De verjaardag van Sint Nicolaas is in onze organisatie ook niet onopgemerkt gebleven. Vele afdelingen organiseerden een gezellige bonte avond, waar het feest van de Sint werd gevierd. Alleen in Amsterdam waren er al 100 op deze feestavond.

Zo hier en daar in de afdelingen hebben wij verder geruchten gehoord over grote plannen, maar daar zullen we nog mee wachten tot het volgende nummer, dus tot de volgende maand.

LUCAS.

Aan onze abonne's.

Wij verzoeken onze abonne's het abonnementsgeld voor het eerste halfjaar van 1949 vóór 1 Februari 1949 te voldoen. Het bedrag kan per postwissel worden opgestuurd aan Floortje Przyrowski, Borsseburgerplein 16³, A'dam. In Februari zal over deze en alle achterstallige abonnementsgelden per postkwitantie worden beschikt, onder verhoging met 15 ct. inningskosten.

De administratie.

Intieme Eetgelegenheid

voor studerende jongeren
in beschaafd milieu.

Zeër billijk.

Jac. v. Lennepkade 69hs.

Tel. 82643

HET

adres voor

Schoolbenodigdheden en
Studieboeken :

Boekhandel „BATAVO”

RIJNSTRAAT 75 - TEL. 92766-27521

Koopt bij onze adverteerders

zij steunden ons!

Zelfs de meest

vooruitstrevende

haren worden netjes geknipt bij

N. ZWART

Kr. Mijdrechtstraat 3 hs.

Fa. J. H. van Beek

alle teken- en kunstschildersmaterialen.

Stadhouderskade 63-64. Telef. 21670

Zeg het met bloemen!

Bij feestjes, jubilea, uitvoeringen e.d.
bloemen van

BAP'S Bloemenmagazijn

2e Hugo de Grootstraat 28

Telefoon 80102

UITTREKSEL

Voor 09.1341 Naam Organisatie v. Progressieve Studerende Jeugd-(acties)

Origineel in Naam

Volgnr. Ag.nr. 55184 Aard van het stuk OPBJ-blad "Studie en Strijd".

..... Afz. Haarlem. Datum 4.2.49

Leden en vrienden van de O.P.S.J., weest je bewust van het gevaar dat wij maar al te goed kennen uit de donkere bezettingsjaren die achter ons liggen. Verdedigt de Nederlandse democratische tradities en vrijheden. Protesteert tegen het Amerikaanse Heksenproces 1949.

KUNSTSTUDERENDEN TEGEN DE OORLOG IN INDONESIE.

Onmiddellijk na het bekend worden van de hervatting van de koloniale oorlog in Indonesie, hebben enkele ~~leden~~ van onze leden op het Instituut voor Kunstnijverheidsonderwijs in Amsterdam op hun school een petitionnementsactie georganiseerd, waarin tegen de oorlog geprotesteerd wordt en terugtrekking van de Nederlandse troepen geëist wordt. Onze vrienden op de I.V.K.N.O. verzamelden in de enkele dagen, die nog voor de Kerstvacantie restten, meer dan zeventig handtekeningen. Een prachtig resultaat. Het petitionnement werd aan minister Drees toegezonden.

Uitgetrokken door G. Afd./Sectie ACD 4b Datum 29.7.49.

Op aanwijzing van

Verbinding: 19
C/2 no 216'49 OPSJ

941 B

Datum: 4-3-49

Verba 57110

8 MAR 1949

Onderwerp: Studentenbijeenkomst van de O.P.S.J. afd.
Utrecht op 2-3-49 in het Universiteitshuis,
kamer 10, Lepelenburg 1 te Utrecht.

Aanvang 20.15 uur, einde 23 uur.

Het onderwerp dezer bijeenkomst was een lezing van Prof. Dr.
HANS FREUDENTHAL, geb. te Luckenwalde 17-9-05,

over het onderwerp: "Onderwijs-
vernieuwing, maatschappelijk gezien". Deze lezing werd op de
navolgende wijze aangekondigd in "Sol Iustitiae" van 26-2-49:

"ORGANISATIE VAN PROGRESSIEVE

"STUDERENDE JEUGD.

"Nederland moet industrialiseren", is een veel gehoord gezegde
"in deze naoorlogse tijd. Daar Nederland zijn positie als com-
"mercieel en finantieel bemiddelaar heeft verloren, is deze in-
"dustrialisatie urgent geworden. Voor deze industrialisatie is
"behoefte aan een zeer groot aantal goed geschoolde hoofd- en
"handarbeiders, die door ons onderwijs geleverd moeten worden.
"Ons onderwijs (ook het Universitair) schiet in deze taak te-
"kort en zal daarom vernieuwd moeten worden.

"De OPSJ, die zich o.a. bezighoudt met het bestuderen van maat-
"schappelijke vraagstukken, in het bijzonder met die vraagstuk-
"ken, die in verband staan met het onderwijs, is van plan een
"studiegroep te vormen onder de studenten te Utrecht, die zich
"zal bezig houden met deze problemen.

"Op Woensdag, 2 Maart 1949, 20 uur zal in het Universiteitshuis
"Kamer 10 een inleidende bespreking worden gehouden over deze
"studiegroepen.

"Op die avond zal Prof. Dr. H. FREUDENTHAL spreken over:

"ONDERWIJSVERNIEUWING ALS MAATSCHAPPELIJK PROBLEEM.

"We nodigen alle belangstellenden uit om deze bijeenkomst te

"bezoeken en kennis te komen maken met onze organisatie.

"

Het Bestuur O.P.S.J. afd. Utrecht,

"

Secr. Bandoengstraat 24 Bis A.

hield een inleiding, waarin hij alle bekende leuzen van de O.P.S.J. ter tafel bracht, zoals Oorlog en Vrede, de koloniale oorlog van Nederland, enz.

Hierna kwam de lezing van Prof. Dr. H. Freudenthal over bovengenoemd onderwerp. Hiervoor moge worden verwezen naar het gelijknamige artikel in "De Vrije Katheder" van Januari 1949

De student toonde belangstelling voor de O.P.S.J. en is naar huis gegaan met een urgentieprogramma.

Om ongeveer 22 uur was er pauze, waarna een korte discussie. De discussie liep geheel over het onderwijs en leverde niets bijzonders op.

Freudenthal had in de loop van zijn speech het zo voorgesteld, alsof er teveel waarde werd gehecht aan het probleem Oorlog en Vrede. Hij vindt dit probleem veel te abstract en je kunt het volgens hem veel beter hebben over het onderwijs, want dit is concreter en je beschikt over meer feiten.

kwam hier tegenop, daar er volgens hem tijdens een oorlog zo goed als geen onderwijs meer gegeven wordt. Freudenthal omzeilde dit in zijn antwoord min of meer en zeide dat je pas over 20 jaar objectief over het hedendaagse probleem Oorlog-Vrede kunt spreken en oordelen.

Na deze discussie bedankte de professor voor zijn lezing en gaf direct daarop zijn visie op de koloniale oorlog ten beste. Toen hij echter nog maar pas aan de gang was, liep uit protest de zaal uit, even later gevolgd door

heim K.II.no.275 van Verbinding no. 49

UW 56212

Onderwerp: O.P.S.J.

Antwoord op Uw schrijven no. 40791 dd. 13.9.'48

In antwoord op Uw bovenvermeld schrijven heb ik de eer
UEdelGestrenge te berichten, dat voor zover dezerzijds bekend
geen personen uit deze gemeente deelgenomen hebben aan het in
de zomer van 1948 te Lemele gehouden zomerkamp van de O.P.S.J.

In deze gemeente is generlei activiteit van de B.P.S.J.
merkbaar en ook is het orgaan "de Poort" voor zover bekend ni
verspreid.

21 Februari 1949

ORGANISATIE VAN PROGRESSIEVE STUDERENDE JEUGD

Studiegroepcommissie
Secretariaat: Singel 360
AMSTERDAM C.

Febbruari 1949

Beste Vrienden,

Wat is het vraagstuk waar alle O.P.S.J.-ers deze maanden over spreken? Eigenlijk hoeven we die vraag niet eens te beantwoorden, natuurlijk is 't de AZIATISCHE KWESTIE, met welke bespreking we de vorige week in verschillende studiegroepen gestart zijn.

In alle hoeken van het land kruipen we om de syllabus, die de studiegroepen-deelnemers allen ontvangen hebben. En we kunnen alle niet-deelnemers alleen maar dringend aanraden mee te kruipen en dus dieper door te dringen tot die problemen en vraagstukken, die dagelijks in het middelpunt van de belangstelling staan.

We zullen onze opgedane kennis eens kunnen spuien door een tegenstander aan het woord te laten en met hem (of haar) in debat te gaan. We gaan zelf artikelen lezen en bespreken.

En we zullen het weekend 26 en 27 Maart als afsluiting met de deelnemers uit alle afdelingen bij elkaar komen en ons standpunt t.o.v. de vrijheidsstrijd van de koloniale volkeren te formuleren en bekend te maken.

Een opwekking tot deelname aan de bestudering van een probleem, dat ons allen zo na aan het hart ligt zal nauwelijks nodig zijn. We hoeven de kranten van de laatste dagen maar na te gaan om ervan overtuigd te zijn, hoe dringend noodzakelijk het is om alle studerenden om ons heen een juist beeld van de gebeurtenissen te geven. En daarom: AAN DE SLAG!
Kom op de studiegroepen!!

In Amsterdam Woensdag 23 Febr. in het honk Spuistraat 262 voor leerlingen t/m de derde klas, bij Hetty Wensink, Eerste Helmersstraat 153 voor kunststuderenden. Vrijdag 25 Febr. in het honk voor leerlingen vanaf de vierde klas.

Tot zien op de Studiegroepen.

Martha van Malsen.

ORGANISATIE PROGRESSIEVE STUDERENDE JEUGD

Studiegroepen

Secr. Singel 360
A m s t e r d a m.

Bijlage
54/115.

W A T G E B E U R T E R I N A Z I E ?

Reeds sedert 3 à 4 eeuwen worden de Aziatische landen gekoloniseerd.

A. Hoe komt het dat sedert het begin van de 20e eeuw het verzet in de koloniale gebieden zo is toegenomen ?

Tot de laatste helft van de 19e eeuw werden de koloniën door het moederland gebruikt als roofoort van koloniale waren.

Handel mijnen (compagnieën) bestreden elkaar tot ze het monopolie (alleenrecht van handel) over bepaalde gebieden hadden, zodat de de koopprijs van de koloniale waren zo laag konden vaststellen als ze zelf wilden.

Een beperkt (in verhouding tot de 20e eeuw) staatsapparaat diende om de belangen van de handel maatschappijen te beschermen. Men liet echter de feodale inlandse maatschappij structuur onaangetast.

Omstreeks de eeuwwisseling wordt de kolonie behalve roofoort bovendien beleggingsgebied van Europees kapitaal en afzetgebied voor Europese massaproducten.

Het kapitalisme komt in de fase van het imperialisme: de enorme uitbreiding van de industrialisatie van het moederland brengt met zich mede:

I Behoefte aan afzetgebied

II Stijgende vraag naar grondstoffen

III Grote vorming van kapitaal dat weer rendabel moet worden gemaakt.

Men gaat nu over tot het oprichten van ondernemingen in de koloniën, die grondstoffen en voedingsmiddelenbronnen exploiteren en vangt dus zo 2 vliegen in een klap (grondstoffendelving en kapitaalsbelegging, zie II en III) en men gaat over tot het oprichten van scheepvaart mijnen, transportbedrijven en dergl. (ook aanleg van spoorwegen die nodig zijn voor de afvoer van grondstoffen en voedingsmiddelen), die de koloniën geschikt maken voor afzetgebied (I) en bovendien weer gelegenheid geven voor kapitaalsbelegging (III)

De gevolgen hiervan zijn enorm.

In de maatschappij structuur treden grote veranderingen op. Bij het feodale uitbuitingssysteem dat zoveel mogelijk onaangetast wordt gelaten komt de kapitalistische uitbuiting en daarmee:

een nieuwe maatschappelijke kracht, de arbeidersklasse, die al spoedig tegen de onmenselijke uitbuiting in verzet komt.

Ook ontstaat er een inheemse bourgeoisie, die zich zowel door de buitenlandse machten als door de inheemse feodale toestanden geremd ziet bij haar ontplooiing. Daarom komt ook zij in verzet.

Een derde kracht in de groeiende nationale bewegingen vormen de uitgeplunderde boeremassa's die de dubbelast van de feodale en imperialistische uitbuiting op hun schouders torsen.

Het imperialisme dat tot ontwikkeling komt omstreeks het begin van deze eeuw, en de sociale gevolgen daarvan, zijn dus de oorzaken van de versterking van het nationale verzet. Het is dus begrijpelijk waarom in de 20e eeuw het nationale verzet tot een belangrijke maatschappelijke kracht uitgroeit.

B. Hoe was het karakter van het nationale verzet en waaruit is dit te verklaren?

Na de eerste wereldoorlog was de leiding van de groeiende verzetsbeweging in handen van de inheemse bourgeoisie (o.a. kleine inlandse kapitalisten en intellectuelen).

Oorzaken: a. In de vnl. agrarische inlandse maatsch. was de arbeiderklasse nog klein, ongeorganiseerd en onervaren.
b. De inheemse bourgeoisie voelt zich belemmerd en vernederd, bezit reeds enige macht (materieel en geestelijk) en zelfbewustzijn, is strijdbaar.

Steeds blijft de verzetsbeweging groeien, ook tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Na de Tweede Wereldoorlog was er opnieuw een opleving, ditmaal gekenmerkt door het feit, dat de leiding van de bevrijdingsbeweging meer en meer in handen komt van de arbeidersklasse.

Dit laatste valt te verklaren uit:

- 1e. Industrialisatie van de koloniën heeft even voor en tijdens de Tweede Wereldoorlog een grote vlucht genomen. Dit vergrootte en versterkte de arbeidersklasse.
- 2e. Door de groeiende macht van de bezitloze massa's gaat de inheemse bourgeoisie, die aan het opkomen is, vrezen voor haar toekomstige machtspositie en zoekt aansluiting bij de imperialistische machten, die haar corrumpieren. Zij blijkt niet in staat tot consequente leiding van het nationale verzet. (India- Congrespartij- China- Tsjang Kai Sjek - Indonesie, Hatta, Soekarno).
- 3e. De inspirerende invloed van het succes van de Russische Octoberrevolutie en de successen van de socialistische opbouw in de S.U. (speciaal in de vroegere Tsaristische koloniën) versterkte eveneens de positie van de arbeidersklasse in de bevrijdingsbeweging, eveneens de grote overwinning van de S.U. en het Rode Leger op het fascisme, het ontstaan van de nieuwe Oost-Europese Volksdemocratiën en de rol van de S.U. als verdediger van de vrede en democratie.

Behalve de groei van de arbeidersklasse in aantal en macht zijn ook de volgende factoren belangrijk voor de versterking van de bevrijdingsbeweging.

- I. Het gedaalde prestige van de "blanken" door hun verdrijving door de Jappen uit Oost-Azië.
- II. Het versterkt zelfbewustzijn van de Aziatische volkeren door hun strijd tegen de Japanse onderdrukking en de ervaring die ze daarbij opdeden.

III. Een bepaalde lacune bij de machtsoverneming (dit geldt vooral voor Indonesië).

C. Door de toegenomen kracht van de bevrijdingsbeweging zijn de oude koloniale onderdrukingsmethoden niet effectief meer.

Waardoor is de nieuwe koloniale politiek nu gekenmerkt?

- 1e. Het zich verschuilen van de imp. machten achter de inheemse bourgeoisie die men voor zijn doeleinden gebruikt (China, India, Indonesië)
- 2e. Het schenken van formele vrijheid in ruil voor economische en militaire voordelen (Philippijnen en India)
- 3e. Versterking van de verdeel- en heerspolitiek, die de nationaliteiten, rassen en geloven tegen elkaar uitspeelt (verdeling van India en Pakistan en Hindoestan)
- 4e. Als andere methoden niet meer helpen neemt men zijn toevlucht tot oorlogen (Indonesië, Vietnam, Malakka, China).

D. Belangrijk voor het begrijpen van de situatie in een bepaald koloniaal gebied is, dat er tegenwoordig nog een wrijvingsblok is bijgekomen, nl. tussen de oude koloniserende mogendheden (Engeland, Nederland, Frankrijk) en de U.S.A., die vooral sedert de Tweede Wereldoorlog sterk in macht is toegenomen en tracht haar invloedssferen uit te breiden ten koste van de andere koloniserende mogendheden.

Er zijn dus nu 4 krachten in de kolonieën te onderscheiden:

1. Oude kolon. mogendheden (Nederland, Engeland en U.S.A)
2. Nieuwe kolon. mogendheden (USA)
3. Arbeiders en boeren, de bezitloze massa.

De onderlinge verhouding van deze krachten zijn in de verschillende koloniale gebieden bepalend voor de situatie aldaar, waarbij voorop staat, dat alleen de laatste groep de nationale bevrijdingsstrijd tot het einde toe voortzet.

ZIE OMMEZIJDE VOOR LITERATUURLIJST

(zie bl. 4- Verb. 19)

LITERATUUR OPGAVE

ARTIKELEN.

Algemeen.

De Vrije Katheder (Januari 1949): "De Oosterse boer stapt in de wereldpolitiek - A. Blumer.

Politiek en Cultuur (Februari 1949): Het Aziatische vraagstuk - Guillon.

Indonesië.

E.V.C.-gids (Februari 1949): Pratomo

De Vrije Katheder (Augustus 1947): Universiteiten in Indonesië.

" " " (December 1947): Wrange vruchten (demoralisatie van de troepen)

" " " (Januari 1949): N.V.V. t.o.v. Indonesië

China.

E.V.C.-gids (Jan. en Febr. 1949): China in gisting.
China- Een volk verbreekt zijn ketenen.

De Vrije Katheder (Mei '47 en Nov. '48): Arthur Clegg

Politiek en Cultuur (Januari 1948) : Mao Tse Toeng

Kwartaal 3: " " "

Vietnam

De Vrije Katheder (Februari 1948): Buitenlands overzicht

BOEKEN

J.H. Boeke: Oosterse economie (dit boekje wordt in het opgegeven artikel van A. Blumer besproken. Bij het voorbehoud t.a.v. schrijvers uitgangspunt dat in dit artikel wordt gemaakt willen we ons aansluiten. Het gaat vooral om het waardevolle feitenmateriaal New Esentidra in Asia (1945)

S.J. Rutgers: Indonesië (Laatste 2 hoofdstukken deel I, inleiding 1e hoofdstuk, hoofdstuk Nation.beweging en slot hoofdstuk in deel II). Een analyse van de ontwikkeling in Indonesië van het koloniale probleem-

China.

A. Clegg : De geboorte van een nieuw China (1943)

Duyvendak: Wegen en gestalten der Chinese geschiedenis 2e druk 1948 (een populair overzicht van de bekende Leidse sinoloog)

Edgar Snow: Red Star over China. Reportage van de bevrijde gebieden in 1937.

Gunther Stein: The Challenge of Red China (reportage of Red China (Reportage 1944 van de bevrijde gebieden tijdens de oorlog tegen Japan).

Epstein: The unfinished revolution. (Het ooggetuigeverslag van een Amerikaans journalist die 30 jaar in China verbleef en schrijft over het oude en nieuwe China.)

Verbinding: 19
C/2 no 215'49 OPSJ

(K)

M/1136
57116
Datum: 4-3-49 MRT 1949

Onderwerp: Organisatieraadvergadering van de O.P.S.J.
op 26 en 27-2-49 te Amsterdam in het ANJV-
gebouw, Spuistraat 262 .

Aanwezig waren alle leden van de Organisatieraad (zie
rapport C/2 -14'49 dd 5-1-49 bl.7), behalve

JOHAN FREDERIK WOLFF, geb. te Velsen 14-3-27, deelde mede,
dat hij twee telegrammen had ontvangen, resp. van de "Inter-
nationale Democratische Vrouwenvereniging" en van het "Intel-
lectueel Verbond voor de Vrede". Hij richtte zich nu tot de
vergadering om alles wat in het vermogen ligt voor de vrede
te doen, vooral nu de Westerse mogelijkheden alles in het werk
stellen om een oorlog met de USSR te ontketenen. De alles
overheersende vraag is nu volgens Wolff: Hoe dienen wij nu
de vrede ? De middelen hiertoe zijn:

- a. een vredescongres te houden te Amsterdam in de maand April,
- b. deel te nemen aan een wereld jeugdcongres in September
(Het is nog niet bekend waar dit gehouden wordt).

Hij spoorde aan dat er mensen van de O.P.S.J. naar het buiten-
land moesten gaan om dit jeugdcongres mee te maken; dit zal
geschieden in samenwerking met het A.N.J.V.

Volgens Wolff was de onderwijsactie niet voldoende doorge-
zet, maar met de vredesactie moet dit wel gebeuren; de pro-
paganda moet in de vredesactie de eerste plaats innemen.
Bij onze agitatie moeten wij duidelijk onderscheid maken tuss-
de vrienden en de vijanden van de vrede. Wij hebben een grote
verantwoordelijkheid ten opzichte van de vrede, aldus spreker.

Voorts wees hij er nog op dat de studiegroepen moeten wor-
den versterkt.

sprak hierna over het centrumwerk

Er is een streven in de OPSJ om
kwartafdelingen te maken, maar hij vindt dit foutief. Wat
moet gebeuren is het oprichten van schoolverenigingen in
OPSJ-verband. Dit zijn betere centra voor acties, daat de
mensen beter te bereiken zijn. De OPSJ-ers moeten zich op
de scholen indringen in de bestaande schoolverenigingen. Hij
meende dat op elke school 6 of 8 man genoeg was om te infil-
treren. "Want", zo zeide , "wij weten het beter. Een
goed OPSJ-er is een autoriteit en geen gelei-achtige figuur".

Vervolgens sprak , die in andere trant
weer een oud verhaal deed over beter onderwijs. Verder deed
hij nog een duit in het zakje over de vrede, wat niets nieuws
opleverde.

Hij was van mening dat de O.P.S.J. een bepaalde macht moet
krijgen, want dat is steeds zo in de politiek. De middelen
hiertoe zijn agitatie, propaganda en actie.

Het scheppen van een machtsorganisatie moet ook geschieden door een innerlijke strenge discipline. De wortel van de organisatie moet, volgens spreker komen uit de schoolverenigingen. Wanneer je op een school ca 8 man hebt, dan loopt er al een rode draad door die school. Hierbij riep hij tevens de O.P.S.J. leuze uit: "Studeren, strijden en Overwinnen". Wij hebben moed en fantasie nodig om een strijdvaardige afdeling te worden. De school moet politieke voorlichting hebben en er moet een frisse wind waaien.

heeft daarna nog een praatje gehouden over hetgeen omschreven staat in het "Centrumnieuws" (zie fotocopieën).

Over het in afschrift hierbijgaande schrijven van de Organisatieraad aan de Tweede Kamer is geen woord gezegd, dit is alleen uitgereikt.

De bijgaande resolutie betreffende de schoolcentra is met algemene stemmen aangenomen.

blijkt meermalen te hebben gesproken te Hilversum voor de afd. 't Gooi van de O.P.S.J.

JOHAN FREDERIK WOLFF en werken beiden op het bureau van "De Waarheid" te Amsterdam. Volgens Wolff is thans een weiflende figuur geworden, aangezien de vrouw van , die uit ~~uit~~ Drente komt, het niet eens is met de linkse richting.

Jhr
GEZIEN:

's-Gravenhage, 1 April 1949.

No. B 57116

n.o.v. schr. van Utrecht,
no 57116.

Onderwerp: O.P.S.J.

IIIe/c 3

Hiermede moge ik U berichten, dat op de Organisatieraad-
vergadering der O.P.S.J., gehouden te Amsterdam op 26 en 27
Februari 1949 in het A.N.J.V.-gebouw, Spuistraat 262, o.m.
met algemene stemmen een resolutie werd aangenomen van de
volgende inhoud:

"De Organisatieraad van de Organisatie van Progressieve
Studerende Jeugd, op 27 Februari te Amsterdam bijeen,

stelt vast,
dat het specifieke werkterrein van de Organisatie zich
op de scholen bevindt,
dat het voor het succesvol uitvoeren van acties van de
O.P.S.J. voor het uitbreiden van de organisatie in leden-
tal en voor het werken naar buiten in het algemeen nood-
zakelijk is, dat O.P.S.J.-ers van één school in school-
centra gegroepeerd worden.

Zo zal het mogelijk zijn georganiseerd op te treden
tegen de directe en indirecte reactionaire propaganda,
waaraan de scholieren bloot staan en de scholieren in
grote groepen voor hun belangen in strijd te brengen;

stelt verder vast,
dat de z.g. buurtcentra of strekcentra daarnaast hun
taak behouden bij het uitvoeren van de actie van de O.P.S.J.
Zij kunnen op velerlei gebied de bestaande en nog op te
richten schoolcentra ondersteunen;

stelt verder vast,
dat de leden van de O.P.S.J. een belangrijke taak hebben
in schoolverenigingen, waar zij moeten behoren tot de beste
meest actieve leden en het vertrouwen moeten winnen van hun
medescholieren. Zij hebben de taak deze verenigingen door
hun werk te maken tot democratische verenigingen. Tevens
moeten zij bevorderen dat kwesties als klassevertegenwoor-
digers, schoolraden e.d. aan de orde komen.

Besluit
ter uitvoering van het congresbesluit van het eerste O.P.
S.J.-congres alle krachten in te spannen tot de innerlijke
versterking van de organisatie."

Voorts deel ik U mede, dat de O.P.S.J.-afdeling Amsterdam
in het begin van dit jaar is begonnen met de uitgifte van een
intern orgaan, genaamd "Centrumnieuws". In het eerste (onreda-
teerde nummer worden, na geconstateerd te hebben dat te Amsterdam

Aan de Heer
Hoofdcommissaris van Politie
te

- vele -

A. 11205

vele nieuwe centra zijn gevormd, richtlijnen gegeven voor te behandelen onderwerpen op de komende centrum-avonden.

Ten slotte moge ik Uw aandacht vestigen op het feit, dat de richtlijnen in bovengenoemd "Centrumnieuws" zijn ondertekend door

Het Hoofd van de Dienst
& namens deze:

UITTREKSEL

Voor OD 1364. Naam "O.P.S.J. - Periodieken".
Origineel in Naam
Volgnr. Ag.nr. 57116. Aard van het stuk Verslag.
..... Afz. I.D. Utrecht. Datum 4.3.49.

Begin Maart 1949 is het "Centrumnieuws" verschenen, uitgegeven door de O.P.S.J., afdeling Amsterdam en ondertekend door

Uitgetrokken door Afd./Sectie ACD IV b. Datum 31.8.49.
Op aanwijzing van B III d.

CENTRUM NIEUWS.

1365.

UITGAVE: ORGANISATIE VAN PROGRESSIEVE
STUDERENDE JEUGD
AFDELING AMSTERDAM.

UITTREKSEL
UN : 02.1136
Ag.no. : 57.116
Voor : 02.1365

NO. I

RICHTLIJNEN VOOR CENTRUMAVONDEN.

Nu er in Amsterdam zoveel nieuwe centra zijn o,gericht lijkt het ons goed om het werk hierin eens uitvoerig te bespreken.

Van verschillende kanten hebben we o,merkingen gehoord als: "Ja, wij weten soms niet, wat we eigenlijk zullen doen op een centrumavond!" Daarom willen we nog eens, met uitvoerige voorbeelden, een soort "richtlijnen" geven.

A. De Centrumavonden.

Het is zo langzamerhand wel een gewoonte geworden, dat we op een centrumavond beginnen met ons werk te bespreken. Dat wil dus niet zeggen enkel een droge opsomming van alle genoegens die de O.P.S.J. je biedt, maar een levendige discussie van alle leden. Als er een handige krantenverkoper in het centrum zit, bv., dan legt die natuurlijk aan de anderen uit, hoe ie dat doet. Ook het maken van nieuwe leden kan je samen bespreken. Iemand heeft b.v. een jongen op het oog, maar ziet geen kans om hem alleen lid te maken. Nu, dan spreek je met een ander lid af, en allicht, dat je de bewuste jongen samen wel mee krijgt naar een leuke avond of excursie van de O.P.S.J. En op die avond kunnen jullie allemaal met hem praten. Wedden, dat ie lid wordt?

Weet je van enkele leden, dat ze in sommige vakken op school slecht zijn, nu, maak er dan een afspraak mee om samen naar de huiswerkhulp te gaan. Zo kunnen we doorgaan met voorbeelden. Natuurlijk informeer je op een centrumavond ook, wie er naar weekend, studiegroepen enz. gaan, en kun je afspraken maken om, dat samen te doen.

Om nu geen belangrijke punten te vergeten, is het noodzakelijk, dat je alles bespreekt aan de hand van het Amsterdammertje, dat is trouwens leuk genoeg! Het komt er dus opaan, bij het bespreken van het werk niet in de ruimte te zwammen, maar juist die punten te nemen, die in jouw centrum de aandacht vragen, en dan alle leden er in te betrekken.

Hoe je de avond verder vult, hangt van je centrum af. Het is goed, om avonden, waarop je verhalen voorleest en spelletjes doet, eens af te wisselen met lezingen over allerlei onderwerpen.

Wat voorlezen van verhalen is meestal leuker, als je om de beurt leest, dan kun je je aandacht er beter bij houden. Verder is niet ieder boek even geschikt om er stukken uit voor te lezen. Het beste is, als je er van te voren een afgerond geheel erin opzoekt en dan zonnodig met een paar woorden de voorgeschiedenis vertelt. We geven hieronder een aantal stukken die geschikt zijn om voor te lezen. Het is natuurlijk de bedoeling, dat de lijst door jullie wordt aangevuld!

John Beecker: EEN SCHIP VOER UIF.

Dit boek behandelt de geschiedenis van een Amerikaans schip, dat in de laatste oorlog troepen en wapens vervoerde. Het was het eerste Amerikaanse schip, dat met een gemengde bemanning voor, onder een negerkapitein. Je krijgt een scherp beeld van de rassen-achteruitzetting in Amerika, maar ook maakt het boekje duidelijk, dat die belachelijke achteruitzetting kunstmatig in stand wordt gehouden.

stand wordt gehouden.

Ieder hoofdstuk vormt een geheel en is heel geschikt om voor te lezen. De beste hoofdstukken zijn misschien wel 6, 8, 9, 12, 17, 20.

N. Ostrowski: IN STORM GEBORN.

N. Ostrowski, een Russische arbeidersjongen, die meevocht in de revolutie en later bouwde aan de Sovjet-maatschappij, beschrijft in dit boek het leven in een stadje aan de Pools-Russische grens in het jaar 1918. Het stadje is bezet door de Duitsers. Een heel spannend stuk is blz. 130-168, over het begin van een staking in een grote fabriek. Het doodschieten van een arbeider is er de directe aanleiding van. In dit hoofdstuk komen ook de eigenaar van de fabriek en een rijke grondbezitter uit de omgeving voor. Het is goed om het boek eerst zelf te lezen. Ostrowski heeft het werk niet kunnen afmaken, hij stierf jong.

Een ander boek van Ostrowski is: HOE HET STAAL GEHARD WERD.

Dit boek, min of meer een beschrijving van zijn eigen leven, geeft een werkelijk grootse schildering van de Russische revolutie en de opbouw in de eerste jaren daarna, het is spannend en uitstekend geschreven. Ook de rol van de jeugdbond komt er duidelijk in uit. Evenals "In Storm geboren" is het moeilijk om een afgesloten geheel te vinden om voor te lezen.

Hier volgen een paar stukken uit het boek, die geschikt zijn om voor te lezen. Het ene loopt van blz. 179 tot 198 (tot aan de sterretjes). Dit gaat over het aanleggen van een spoorlijntje naar een bos, waarvan daan hout gehaald moet worden, voor het in de nabijheid liggende plaatsje Bojarka. Je leest er van de geweldige moeilijkheden die de werkbrigades moesten overwinnen om dit werk te voltooien en van de grote liefde voor de pas gestichte Sowjet-Republiek, die hen bezielde.

In het hierboven genoemde stuk wordt besproken over bendes, die de aanleg van de spoorlijn belemmerden, b.v. die van een zekere Orlik.

Die zijn te vergelijken met gangsters, die in de eerste tijd na de revolutie (tijdens de interventieoorlogen) hier en daar landstroken terroriseerden.

Een ander stuk uit het boek loopt van 236 tot 243. Dit gaat over de dood van Lenin. Het spreekt eigenlijk voor zich zelf. Je merkt er uit, welk een geweldige plaats Lenin innam in de harten van de Russische arbeiders en boeren.

Leonid Solowjow: TIL UILENSPIEGEL STOORT HET FEEST.

Hodzja Nas'eddin (de Costerse Tijn Uilenspiegel) bindt steeds de strijd aan tegen de tyrannie, waaronder de bevolking van Bochara te lijden heeft: tegen de woekeraars en uitzuigers. Het boek is in een bleemrijke stijl geschreven. Om voor te lezen zijn het geschikt: van deel 1: hoofdstuk 8, hoofdstuk 14 (Hodzja heeft om 2 slachtoffers van de woekeraar Jaffar te redden van alle mens-kleren e.d. gekregen en probeert die nu te verkopen) + hoofdstuk 15. Deel 2: Hoofdstuk 2, 8, 9, (het meisje, waar Hodzja mee wil trouwen, is ontvoerd naar de harem van de Emir).

Hodzja, als vrouw vermomd, loopt op de markt rond en zint op een plan om het paleis binnen te komen ten einde het meisje te bevrijden) Hoofdstuk 10 (Hodzja, als een wijze uit Bagdad vermomd, probeert de Ernie ervan te weerhouden de harem (en dus ook zijn meisje) te bezoeken).

Derde deel, hoofdstuk 3 en 6 (Hodzja probeert zijn meisje uit de harem te ontvoeren) hoofdstuk 9 en 10 (Hodzja die zichzelf bekend heeft gemaakt om zijn vrienden te redden, zal worden verdrinken in een oude waterput. Hij heeft vroeger zichzelf gezworen, in die put de woekeraar Jaffar te sullen verdrinken).

De bovengenoemde boeken zijn in ieder geval te leen, als je het van te voren opgeeft via Annie Harmsen.

Een spel zo tegen het eind van de avond, is ook dikwijls leuk. We geven er hieronder een paar. Vanzelfsprekend horen we van jullie nog andere spelen, nietwaar ?

1. Woord Veranderen

Men begint met een kort woord, b.v. vlug, dat moet worden veranderd in vast. Er mag maar één letter tegelijk worden veranderd, en in elk stadium moet het een goed Nederlands woord zijn. Dus: vlug, vlag, vlas, vlak, vak, vast. Wie het langs de kortste weg doet, wint het spel. Voorden van 3- 7 letters zijn het geschikt, Ieder schrijft op een apart blaadje papier.

2. Concreet of abstract

De spelers nemen een voorwerp in hun gedachten, en een ander, die de kamer uit was, moet door vragen stellen er achter proberen te komen, wat het is. Hij vraagt dus b.v.: Is het concreet ? daarna: Leeft het ? enz. Je mag alleen antwoorden met Ja of Nee. De speler mag b.v. 15 keer vragen en in totaal 3 maal raden naar het onderwerp.

3. Iemand schrijft een spreekwoord op, maar in plaats van letters, zet hij xxx, dus geplaatst volgens de woorden van het spreekwoord. De spelers mogen om de beurt een letter raden, als het goed is, wordt de letter op de plaats van het kruisje gezet. Elke speler mag één keer het hele spreekwoord raden en mag hiervoor zelf het ogenblik bepalen. Wie het eerst het hele spreekwoord raadt, wint het.

4. Een der spelers verlaat het vertrek, liefst ongemerkt. Een ander maakt dan bekend, dat Pietje verdwenen is. Ieder geeft nu een zo goed mogelijke beschrijving van de persoon.

5. Gedurende één of twee minuten kijken alle spelers naar een muur of een tafelblad met verschillende voorwerpen er op. Dan draaien ze zich om, en een der spelers verplaatst enkele voorwerpen. Na weer een minuut te hebben gekkeken keren de spelers zich nog eens om en schrijven op een blaadje, wat er volgens hen veranderd is. Een goede aantekening

koning is een punt voor, een foutieve twee punten tegen.

6. Elke speler schrijft het een of andere onderwerp op een stukje papier b.v. muziek, vlogen. Alle papiertjes worden door elkaar geschud en daarna verdeeld. Nu moet ieder twee minuten spreken over het onderwerp, dat hij heeft gekregen. De beste spreker wint.
7. Ieder speler stolt een (zelfgekozen) beroemd persoon voor, een geleerde of staatsman b.v. Ze zitten met z-n allen in een ballon. Nu daalt de ballon, omdat hij te zwaar belast is, er moet dus iemand uit. Ieder mag nu vijf minuten spreken, zoals de persoon, dat zou doen, die hij voorstelt. De slechtste spreker gaat het eerst eruit; de beste blijft over en wint het. Je kunt dit spel het best een week van te voren afspreken zodat je de tijd hebt, over een persoon en een rede te denken.

Daarstraks zeiden we al, dat het goed is om af en toe een lezing te houden op een Centrumavond, met discussie erna. Hierbij geldt wel in de eerste plaats, dat degene, die de lezing houdt, goed op de hoogte moet zijn van zijn onderwerp. Als je een of twee weken van te voren al een afspraak maakt voor een lezing, is er ook voor de andere leden tijd om zich voor te bereiden op de discussie, om over vragen te denken enz. Nu is het soms moeilijk om de geschikte boeken te vinden die je kunt gebruiken voor je lezing. We willen daarom in ons volgend centrumoverzicht enige onderwerpen bespreken en het materiaal, dat je er voor kunt gebruiken.

Wat een onderwerp betreft kunnen we al enkele opmerkingen maken, n.l. over allerlei onderdelen van de biologie. Vooral wat het leven van de gewone planten en dieren om je heen aangaat, zijn er in de boekjes van Heimans en Huijse allerlei aardige dingen te vinden, zelfs wel stukken om zo voor te lezen.

Ze zijn leuk en voor iedereen begrijpelijk geschreven. Daarnaast is het natuurlijk altijd goed, om liefst een aantal voorwerpen, waarover je praat mee te nemen (plant of dieren dus). Dit geldt trouwens voor iedere lezing, die we in een centrum houden.

Villen jullie opgeven wat voor lezingen er in jullie centrum zijn gehouden en door wie?

Soms is een lezing zo, dat ie heel goed ook voor een ander centrum kan worden gehouden. Dat kunnen we dus voortaan ook doen.

Must deze lezingen hebben we een aantal mensen als lid, die niet direct in een centrum werken, maar toch over een bepaald onderwerp heel goed kunnen vertellen. Om te beginnen zijn dit er drie:

1. Catrin Bultje over fotografie. Hierbij laat ze ook zien hoe je een foto ontwikkeld en afdrukt.
2. Jennie Bronk over muziek. Dan moet de Centrumavond ergens worden gehouden waar een piano is. Jennie speelt dan één of meer stukken en vertelt er bij.
3. Pilt Smulders wil vertellen over Geologie (over lei, gesteenten, aardbevingen, vulk. uitbarstingen).

Iets, wat we veel te weinig doen op onze centrumavonden is zingen. Waarom hebben we nu eigenlijk een gangbundel. Laten we afspreken, dat we iedere keer toch minstens een lied behoorlijk leren. Er zijn toch in bijna alle centra wel mensen, die een muziekinstrument bespelen? B.v. een mondharmonica, fluit, mandoline of gitaar. Dus als we nu voortaan naar onze weekends en kampen gaan, dan kan iedereen horen, dat wij er aan komen, zo enorm zingen we!

Er is wel eens gezegd, dat we met de centra meer naar tentoonstellingen en concerten moeten gaan. Nu zijn concerten meest te duur voor ons. Maar waarom zouden we de concerten niet bij ons thuis laten komen? Een enkele keer eens naar een goed radioprogramma luisteren kan heel mieters zijn. Je kunt zo iets per slot van rekening al enige dagen van te voren uitzoeken.

Het komt nogal eens voor, dat er op een centrumavond druk wordt gepraat over een of ander actueel gebeurtenis in de wereld, maar vaak blijft het daarbij. Nu kunnen we dat veel beter aanpakken. Je spreekt af, dat alle leden de komende 14 dagen alles lezen wat ze tegenkomen b.v. over China. Dan de volgende centrumavond kun je daar een tijd over discussieren met z'n allen en de dingen waar je niet uit komt, daarmee kom je nog eens op de studiegroepen mee naar voren. We moeten wel bij iedere discussie (ook over films enz.) een discussielider aanwijzen, die zorgt, dat we niet al te veel afwelen van het onderwerp.

We hebben nu achtereen volgens verschillende dingen genoemd, die op een centrumavond kunnen worden gedaan. Natuurlijk is hiermee de voorraad niet uitgeput. Het voorlezen kan worden uitgebreid met gedichten, er kunnen leden het een of andere muziekstuk spelen, enz. Enkele dingen willen we nog noemen, die van belang zijn. Daar is in de eerste plaats het corresponderen. Naar ons idee wordt het nog weinig of helemaal niet gedaan. Het is echter mogelijk voor ons, om een beperkt aantal adressen van jongens en meisjes uit Tsjechoslovakije en de Sovjet-Unie te krijgen, om in het Frans, Duits of Engels mee te corresponderen. Denk eens, wat een fijne gelegenheid om met jonge mensen uit heel andere landen van gedachte te wisselen! Wie dus wil corresponderen (als centrum) en een adres wil, laat ic het opgeven aan Annie Harmsen. Daarnaast is al eens naar voren gebracht het corresponderen met een soldaat uit Indonesie. Het behoeft toch wel nauwelijks enige toelichting, dat dit reuze belangrijk is. Niet alleen omdat wij dan iets meer van de toestand onder de soldaten te weten komen, maar vooral voor de jongens die daar voor-weet-ik-hoe-lang zitten, afgesloten van iedere goede voorlichting en bestookt door ophitsende propaganda. Ook voor deze adressen kunnen jullie je tot Annie Harmsen wenden.

Denkslotte nog één ding. In veel centra wordt al een logboek bijgehouden. Zo iets is een heel prettige vorm om te verslagen te maken. Het is leuk, als je om beurten een verslag maakt, en er dan wat bij tekent, of foto's er bij plaat. Zullen we eens zien wie met het Panskamp het beste logboek heeft?

We hebben het nu een hele tijd gehad over . centrum-avonden. Maar we kunnen natuurlijk veel meer doen in een centrum. B.v. eens naar buiten gaan. Nu het voorjaar weer in aantocht is, kriebelen je benen toch zeker om eens een flink stuk te lopen? En wat zijn er al niet voor mogelijkheden! Een Zondag naar de duinen op de fiets, en dan daar je karretje stallen en zelf fijn een tijd tippelen en zeelucht snuiven. Hebben niet alle leden een fiets dan zoek je het dichter bij, nou, ga eens langs de Merwede of de Amstel of de Zuiderzeedijk, of eerst een stuk met een boot naar het Noorden! Je kunt zo een dag net zo maken als je wilt: je kunt echt wandelen, of je neemt een bal mee en speelt een partijtje hand of voetbal op een open stuk, je kunt ergens gaan volksdansen, of je zwerft wat rond en kijkt naar de vogels en de nu al uitlopende planten. Ben je wel eens een dag naar Vinkeveen geweest? Het is een uur fietsen, dan kun je daar een roeiboort huren en voor een gulden of twee ben je met z-n zessen de hele dag op het water of op de kleine dichtbegroeide eilandjes. Ook is het leuk om een enkele keer een avondwandeling te houden, b.v. om een uur of half negen houdt je op met je centrumavond en je wandelt nog een tijd rond, buiten de stad en probeert de Grote Beer te vinden!

Er zijn nog veel meer mogelijkheden. We kunnen met ons hele centrum b.v. een tentoonstelling bezoeken. De meeste tentoonstellingen blijven toch minstens enige weken, zodat je het van te voren kunt afspreken met je leden. Daarvoor of daarna zou je een lezing kunnen laten houden in je centrum over hetzelfde onderwerp.

Hetzelfde geldt voor naar een film gaan. Laten we daar ook iets goeds van maken, door er samen over te praten na afloop, of een volgende avond, dan leren we van elkaar, om kritisch te kijken, wat ons wordt voorgezet.

We hebben nu verschillende mogelijkheden voor een centrum besproken, laten we nu eens samen vatten, wat dus de taak is van een centrumbestuur.

Een voornaamste vereiste is, dat je regelmatig bestuursvergaderingen houdt, waarop je behalve de wederzijdse controle van contributie-innen, verslagen maken e.d. bespreekt wat je de eerstvolgende tijd denkt te doen met je centrum. Een goede voorbereiding verzekert je al voor de helft succes! Te moeten steeds weer bedenken, dat je met een goed centrum nieuwe mensen aantrekt, en daardoor als organisatie uitgroeit. En dat is immers juist wat we nodig hebben!

Door het werk van ons allemaal zullen we de O.S.S.J. groot en sterk maken en daardoor de vooruitgang dienen.

W E R K Z E,

O.S.S.J. Afdeling Amsterdam,
Annie Harmsen, 1ste Atjehstraat 41 hs.

3. Kom vooral op de vergadering a.s. Donderdag
21 februari om 8 uur in ons "bank".

03 1341

Organisatie van Progressieve
Studerende Jeugd.
Secr.: Admiralengracht 96
Amsterdam.

Bevoegd: O.P.S.J.:
O.P.S.J.-actie
1341

UITTREKSEL	
Uit	: 03 1136
Ag. no.:	57116
Voor	: 03 1341

Aan de Tweede Kamer.

De Organisatieraad van de O.P.S.J. heeft in haar zitting van Zaterdag 26 en Zondag 27 Januari j.l. een uitvoerige bespreking gewijd aan het bij de Staten Generaal ingediende wetsontwerp tot toezicht op de leesbibliotheken (stuk 110). Dit wetsontwerp moet het mogelijk maken, dat bestuursorganen, met name de Collegew van Burgemeester en Wethouders, maatregelen kunnen treffen met betrekking tot de verspreiding van boeken en geschriften. Indien de Staten Generaal hun goedkeuring hieraan zouden hechten, kunnen B. & W. van een gemeente ieder boek, dat naar hun oordeel "aanstotelijk is voor de eerbaarheid" uit de bibliotheken verwijderen. Voorts krijgen zij de bevoegdheid te verbieden dat aan minderjarigen boeken worden verstrekt, die naar hun mening "een gevaar opleveren voor de zedelijke gezondheid van minderjarigen".

De Organisatieraad van de O.P.S.J. acht het scheppen van een dergelijke censuur op de leesbibliotheken rechtstreeks in strijd met artikel zeven van de Nederlandse Grondwet. Artikel zeven zegt immers: "Niemand heeft voorafgaand verlof nodig om door middel van de drukpers gedachten en gevoelens te openbaren, behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens de wet". Dit sluit iedere vorm van censuur uit. Tegen pronomografische lectuur kan en behoort alleen te worden opgetreden op basis van de betreffende bepalingen in het Wetboek van Strafrecht. Hierop is in de vele publicaties die reeds met betrekking tot het wetsontwerp verschenen zijn, zeer terecht gewezen.

Indien de Staten Generaal ertoe zal overgaan het betreffende wetsontwerp tot wet te verheffen, dan opent men hiermede de weg naar de willekeur. Met deze wet in de hand zullen Nederlandse autoriteiten in staat worden gesteld alle mogelijke geschriften uit de leesbibliotheken te weren. Het is zeker niet denkbeeldig, dat men deze bevoegdheid speciaal zal richten tegen progressieve literatuur. Op deze manier kan men overgaan tot het instellen van een geestelijke dictatuur, waartegen scherp verzet geboden is. Het is onaanvaardbaar dat de gemeentebesturen zeggenschap krijgen over de verspreiding van boeken en geschriften.

De O.P.S.J. ontkent de bevoegdheid van bestuursorganen om vast te stellen wat wel en niet in de leesbibliotheken mag worden aangeboden. Dit is een inbreuk op de grondwet.

Van zeer groot belang is bij dit alles de ontworpen bepaling, dat B. en W. kunnen verbieden boeken uit te lenen, die naar mening van dit college een gevaar vormen voor de "zedelijke gezondheid" van deze minderjarigen. Als organisatie van

studerende jongeren voelt de O.P.S.J. zich geroepen hiertegen haar protest reeds bij voorbaat te laten horen. Het begrip "zedelijke gezondheid" is dermate vaag en elastisch - vatbaar voor veelvuldige interpretaties - dat hierdoor allerlei soorten boekwerken en geschriften die juist zeer belangrijk zijn voor de ontwikkeling van jonge mensen, aan minderjarigen onthouden worden op grond van bepaalde politieke en godsdienstige inzichten. Aan de hand van deze bepaling kan men boeken op staatkundig, wijsgerig, politiek en cultureel gebied buiten het bereik houden van jonge mensen en wij denken dan vooral aan onze 18, 19 en 20-jarige vrienden, die in zich hebben de drang om zich te ontwikkelen en op velerlei gebied te oriënteren. Wij wijzen hier ook speciaal op de positie van jonge studenten die in plaatsen woonachtig zijn, waar zij niet regelmatig gebruik kunnen maken van de boekwerken uit de universiteitsbibliotheken en er dus veelal op aangewezen zijn om literatuur van meer algemene aard uit de particuliere bibliotheken te betrekken. De maatregel als hierboven bedoeld kan slechts dienen om de ontwikkeling en oriëntering ten opzichte van allerlei belangrijke vraagstukken te remmen. Tegen te houden is deze ontwikkeling echter niet. Ook niet door maatregelen die de vrijheid van drukpers beperken.

De Organisatieraad van de O.P.S.J. kwam danook tot de conclusie dat het door de regering ingediende wetsontwerp in strijd is met de Nederlandse grondwet en bedoeld is als poging de democratische vrijheden te beperken. Hierdoor zal speciaal ook het culturele en wetenschappelijke leven in Nederland getroffen worden. De Organisatieraad is danook van mening, dat tegen het wetsontwerp het verzet van allen die de geestelijke vrijheid een eerste levensbelang achten, noodzakelijk is en dringt er bij de Tweede Kamer op aan geen medewerking te verlenen aan het tot stand komen van een wet die indruist tegen de grondwet en tegen de belangen van het Nederlandse volk. Zij zal het op prijs stellen indien de Kamer de Regering zou willen adviseren het wetsontwerp nog voor de openbare behandeling in te trekken.

Voor de Organisatieraad der O.P.S.J.

Het Nederlandse studentenleven is in het algemeen gekenmerkt door een a-politieke karakter (in de traditionele) en heeft naast zijn vele voordelen, die zeker behouden dienen te worden, ook nadelen.

Wij kennen de op niet-politieke grondslag staande gezelligheidsverenigingen als U.S.C., Unitas en Promethus, die bovendien niet op enige religieuze grondslag staan, alvorens de confessionele, doch eveneens niet-politieke gezelligheidsverenigingen Veritas en S.S.R.

Hiernaast onderscheiden wij een aantal niet-politieke, religieuze verenigingen (N.C.S.V., V.C.S.B. en S.V.H.G.).

Deze constructie heeft zijn voordeel in de historische duidelijk bezwaart. Dit blijft zo.

Doch hieraan is op geheel ander niveau lijdend, in de naam de meening van ondergetekenden een Vacuum, waarin naar hun mening moeten worden voorzien en waartoe zij het hunne wensen bij te dragen. Dit Vacuum bestaat hierin, dat wij naast alle bovengenoemde verenigingen en daarvan volkomen geschet-

ten, er geen kunnen staande op maatschappelijke schouwvelden grondslag. Het is de aanwezigheid van deze a-politieke karakter onze studentenwereld, waarom wij, voorwaarde de gezelligheids- en de religieuze verenigingen betreft, niet juist te erkennen. Wij in deze zin doen ook zeker niet te veranderen, noch te bevestigden. Wat wij als lesme, als focit aanmerken en willen veranderen, is de a-politieke (in vele gevallen zelfs anti-politieke) instelling van de individuele student, welke schijnbaar inherent is met het overige milieu, niet-politieke gezelligheidsleven, doch die zeker niet inherent, ja niet mag zijn. Wij schied het dan ook de allernoodste noodzakelijkheid, dat de student zich oriënteert op, en verdiept in de maatschappelijke problematiek, d.w.z. de politiek.

Wij zijn echter levens van oordeel, dat zulke — mede gezien de kritische geest, welke de student eigen is, juist behoort te zijn — bij voorkeur niet mag geschieden op een „partij-politieke“ basis. Wij staan dus een politieke bewustwording van de student voor, waarbij het begrip „politiek“ niet in de ongunstige zin des woords wordt opgevat.

Evenzeer echter is het onze overtuiging, dat zulke niet los geschieden zonder een, zij het dan ook zeer ruime opgevatte, gemeenschappelijke grondslag. Juist omdat wij het boten der meningen en der principes in het gezelligheidsverband voorstaan en de voorname betekenis daarvan ten volle recht willen doen wederstaan, achten wij daarom een gesprek van zigt een gemeenschappelijk politieke visie onmisbaar. Het is immers een fundamentele voorwaarde voor, maar tevens aanvulling op, het eerste.

Voorwaarde heeft het maatschappelijk programmaal denkbeeld deel van de Utrechtse studenten, willen ons op zeer korte termijn over te gaan tot oprichting van een afdeling Utrecht van de „Democratisch-Socialistische Studenten Vereniging Politeia“.

Sinds vele jaren bestaan in alle Nederlandse Universiteitsinstellingen van Politeia. Alleen in Utrecht niet. Deze afwezigheid wil nu spoedig wil zich onomkeerbaar herstellen, dat het naar alle opzichten „Politeia“ voor Utrecht een huzen worden. Het is immers een fundamentele voorwaarde in de oprichting van „Politeia“ is mede in de oprichting van „Politeia“ in Utrecht, maar in alle an-

dere Universiteitsinstellingen, direct na de bevrijding een „Politeia“ ontstaan.

De grondslag waarop „Politeia“ staat is die van het democratisch-socialisme. Democratisch: niet in de zin van volkdemocratie, of wat daar naar lijkt, maar in de zin van de Democratie, zoals deze verankerd ligt in onze eigen, West-Europese Cultuur. Socialistisch: niet in de betekenis van het „maasum socialisme“, maar van het moderat, ondogmatische socialisme, wars van alle overdreven principes-referent.

Wij zijn er dan ook van overtuigd, dat allen, die de dictatuur van het geld en van het zinloze geweld verwerpen, de terreur van communisme en fascisme verfoeden en daartegen strijd wensen te nemen, daaraan evenveel een recht hebben, als de 19e eeuwse absolute vrijheid onaanvaardbaar achten en daartegenover vrede, welvaart en gerechtigheid op grondslag van vrijheid-in-gebodenheid stellen en voorstaan, in „Politeia“ een gemeenschappelijke basis voor een gesprek over de maatschappelijke problematiek zullen kunnen vinden. Tenneer, waar „Politeia“ zich inzet op de grondslag van het geestelijk-federalisme, d.w.z., dat het plaats biedt voor Protestant-Christelijke (orthodox en vrijzinnig), Rooms-katholiek en Humanisten, die elk, niet omdank, maar juist dank zij hun eigen levensbeschouwing kunnen tot een gemeenschappelijk uitgangspunt voor de oplossing van de vragen en problemen, waar de hedendaagse wereld ons mee confronteert. Iedere eigen religieuze overtuiging wordt in „Politeia“ niet alleen getolereerd, doch gewaardeerd tevens, omdat zij bron dient te zijn voor de convergerende politieke opvattingen.

Bovendien smakt D.S.S.V. „Politeia“ los van elke politieke partij en beperkt zij er zich toe als vereniging afzijdigend deze uitdrukken te doen, wanneer er Universitaire belangen in het geding zijn.

Er ligt voor „Politeia“ een groot terrein brank. Wij worden gedreven door de plicht bij te dragen in het belang van de student, en dus in het belang der Maatschappij. Het is onze op vaste overtuiging gegroede hoop, dat ook zij, die zich niet stellen op haar grondslag, de oprichting van „Politeia“ sld. Utrecht zullen toeschrijven, omdat in een legte wordt voorzien en dat zij „Politeia“ met een vernieuwing op gelijk niveau, maar dan op hun grondslag, spoedig zullen volgen.

- P. J. VAN DER BURG.
- W. C. VAN DAM.
- E. J. DORHOUT MEES.
- L. H. B. J. van GORKOM.
- C. D. GRINS.
- C. C. OOSTERLEE.
- I. A. POST.
- H. W. RACKER.
- C. H. VAN RHIJN.
- C. B. SLOOFF.
- P. WESTDORP.
- H. J. ZEEVALING.

SOL IUSTITIAE

Orgaan der
Utrechtse Universitaire Genootschap.
Uitgever der Sochting „Sol Iustitiae“.

Hoofdredacteur: C. D. Grins.
Abneta: M. E. Bink.
Fiscus: H. G. J. M. Koozer.

Redactoren: M. C. de Haan, H. Klein
Leugersma, Dr. J. A. Nijmeijer, J. Rinsma
en Prof. Dr. W. C. van Ufford.

Adres der redactie en administratie:
Lopekburg 1, Utrecht.

Alle copy moet worden ingezonden Dinsdag
vóór 12 uur.

De Sol Iustitiae verschijnt niet gedurende de
academische vacantes.

BOSS. No.: 1341
O.P.S.J. *waanheid A*
DATUM: 16-3-49

11/13 34

**Geheimzinnig gedoe op
de eerste 5-j. H.B.S.**

Vanmorgen om half twaalf is op de eerste vijfjarige H.B.S. de militaire lezing gehouden, die verleden week onder druk van de actie van de O.P.S.J. werd afgelast. De lezing was in alle stilte voorbereid. Tot vijf minuten voor het begin wisten de leerlingen er niets van! Deze keer werd de lezing alleen gehouden voor vijfde klassers, voor wie het laatste uur van de ochtendschooltijd verviel.
Bij het uitgaan van de school om half een surveilleerden vier agenten voor en vlak bij de school.....

DOSS. No.: 1341
GRT.: Levensheid A
DATUM: 16-3-49
PAR.: _____

1341

O.P.S.J. zet campagne voort

Protestvergadering tegen militaire lezingen

De Organisatie van Progressieve Stude-
rende Jeugd zet haar campagne tegen de
lezingen van het Ministerie van Oorlog
op de Middelbare scholen in Amsterdam
met kracht voort. Vanmorgen werden
manifesten verspreid onder leerlingen
van het Vossius- en Barlaeus-gymna-
sium en van het Amsterdamse en Mon-
tessori-Lyceum. Maandag waren de
Tweede Openbare Handelsschool en de
Vierde Vijfjarige H.B.S. aan de beurt.
In de manifesten worden de leerlingen
opgewekt de protestvergadering te be-
zoeken, die de O.P.S.J. op Donderdag a.s.
belegt in gebouw De Kroon, Rembrandts-
plein.

UITTREKSEL

Voor **OD 1341.** Naam **"Organisatie van Progressieve Studerende Jeugd"**
(Acties)

Origineel in Naam

Volgnr. Ag.nr. **58124.** Aard van het stuk **Rapport.**

..... Afz. **I.D. Amsterdam.** Datum **18.3.49.**

Actie O.P.S.J. tegen lezingen over militarisme.

Zoals uit de aan deze kwestie gewijde artikelen, o.m. in het dagblad "De Waarheid" van 9, 11, 12, 15, 16 en 17 Maart j.l. wel duidelijk is geworden, heeft de links georiënteerde, door communistische jongeren geleide en door de C.P.N. geprotégeerde "Organisatie voor Progressief Studerende Jeugd" (O.P.S.J.) in de aankondiging van het houden van lezingen over het Nederlandse leger aanleiding gevonden een felle actie te ontketenen, waarbij om politieke doeleinden wordt gespeculeerd op de van nature aanwezige vredes-gevoelens bij jongere mensen. Deze hele actie voltrekt zich duidelijk in de sfeer van de "Sturm- und Drangperiode", de pubertéitsjaren. Het gevolg daarvan is, dat incidenteel en/of individueel soms fel wordt gereageerd op het houden van de lezingen of de protestactie van de O.P.S.J. Door leden van de laatstgenoemde organisatie wordt vrij veel pamflettenmateriaal verspreid, maar het resultaat is nog nergens geweest, dat van een ordeverstoring in of in de omgeving van de scholen kan worden gesproken. De betreffende lezingen vinden tot nu toe vrij normaal doorgang en er is geen sprake van, dat op een der scholen, als gevolg van de O.P.S.J.-activiteit, uitstel heeft plaatsgevonden, zoals in een der "Waarheid"- artikelen en in een pamflet werd gesuggereerd.

Uitgetrokken door Afd./Sectie **ACD IV b.** Datum **24.6.49.**

Op aanwijzing van **B. III L.**

18 Maart 1949

Betreft: actie O.P.S.J. tegen
lezingen over militairisme

(K)

21 11 1949
50124

Zoals uit de aan deze kwestie gewijde artikelen, o.m. in het dagblad "de Waarheid" van 9, 11, 12, 15, 16 en 17 Maart j.l. wel duidelijk is geworden, heeft de links ge-oriënteerde, door communistische jongeren geleide en door de C.P.N. geprotegeerde "Organisatie voor Progressief Studerende Jeugd" (O.P.S.J.), in de aankondiging van het houden van lezingen over het Nederlandse leger aanleiding gevonden een felle actie te ontketenen, waarbij om politieke doeleinden wordt gespeculeerd op de van nature aanwezige vredes-gevoelens bij jongere mensen. Deze hele actie voltrekt zich duidelijk in de sfeer van de "Sturm-und Drangperiode", de puberteitsjaren. Het gevolg daarvan is, dat incidenteel en/of individueel soms fel wordt gereageerd op het houden van de lezingen of de protest-actie van de O.P.S.J.

Door leden van de laatstgenoemde organisatie wordt vrij veel pamflettenmateriaal verspreid, maar het resultaat is nog nergens geweest, dat van een ordeverstoring in of in de omgeving van de scholen kan worden gesproken. De betreffende lezingen vinden tot nu toe vrij normaal door- gang en er is geen sprake van, dat op één der scholen, als gevolg van de O.P.S.J.-activiteit, uitstel heeft plaatsgevonden, zoals in een der "Waarheid"-artikelen en in een pamflet werd gesuggereerd.

Min of meer als voorlopig hoogtepunt in haar actie had de afdeling Amsterdam van meergenoemde jongeren-organisatie een vergadering uitgeschreven, welke op 17 Maart j.l. in een der zalen van gebouw "De Kroon", Rembrandtsplein, alhier, werd gehouden. Voor deze bijeenkomst was een der kleinste zalen gehuurd en men bleek goed te hebben gezien, want slechts een 55-60 belangstellenden waren aanwezig. Hieronder bevonden zich een zestal ouderen, waarschijnlijk ouders van leerlingen der betreffende scholen. Overigens bestond het auditorium uit jeugdige personen van 13 tot 18 jaar. Bestuurders van verwante verenigingen werden niet opgemerkt, personen in uniform van het Nederlandse leger waren niet aanwezig. Van deze samenkomst werd, met uitzondering van de O.P.S.J., door geen enkele organisatie gebruik gemaakt voor propagandistische doeleinden. Colportage kwam niet voor.

Het zaaltje was gesierd met enkele spreuken: "Jeugd - ondevijs - vrede", "Geen leugens in de schoolboeken", "Troepen terug".

De vergadering stond onder leiding van de reeds bekende

die namens het bestuur van de afdeling Amsterdam de vergaderden een welkom toeriep en daarbij betoogde, dat de doelstelling van de organisatie noodzakelijkerwijs moest leiden tot een actie voor vrede, omdat slechts in een tijd van vrede en onder een vredelievende regering het onderwijs en de opvoeding volledig tot hun recht konden komen. Hieruit is ook voortgevloeid de adhaesiebetuiging door de Organisatieraad van de O.P.S.J. met het vredescongres van intellectuelen, hetwelk in April te Parijs zal worden gehouden, zo verklaard spreker. In het kader van deze voortdurende vredesactie wild voorzitter ook zien geplaatst de huidige protesten tegen de militaristische lezingen voor leerlingen van Middelbare Scholen. / Als inleidster over dit probleem werd dan door spreker aangekondigd de voorzitster van de afdeling Amsterdam:

Deze spreekster, in feite nog een kind, maar duidelijk waarneembaar politiek geschold, begon vrijwel onmiddellijk met een op communistische gronden steunend betoog over het militaire optreden van de Nederlanders in Indonesie. Zij verklaarde daarbij, dat de banden van de Wereld Federatie van Democratische Jeugd, waarmee Indonesiers en Nederlanders zijn verbonden, een absoluut beletsel vormen voor deelname aan het militaire optreden tegen deze vrienden en dat daarom, in samenwerking met andere progressieve groeperingen, alles gedaan moet worden om deze misstand te beëindigen. Zij vond dit alleen reeds voldoende argumentering voor de actie tegen de lezingen over het militarisme op de Middelbare scholen. Overigens waren er meerdere redenen voor protest tegen deze lezingen. In satyrische bewoordingen begon spreekster dan de vergadering te vragen, waarom het Nederlandse leger dan toch wel moest worden uitgebreid. Nederland immers verklaart geen agressieve bedoelingen te kennen en het lijkt er dan ook niet op, dat Nederland ten strijde zal trekken tegen de met haar verbonden landen van de West-Europese Unie of tegen de in de naaste toekomst in het Atlantic Pact verbonden. / De uitbreiding van het leger kon spreekster ook niet gerechtvaardigd zien omdat er een aanval op het Nederlandse grondgebied zou dreigen, want van zoiets was nergens iets te bespeuren. Uit een en ander moest dan ook geconcludeerd worden, dat Nederland's leger moet worden uitgebreid omdat het buitenland zulks eist. Dit was voor spreekster aanleiding om felle critiek te geven op het Atlantic Pact, hetwelk alléén maar agressieve bedoelingen kan hebben tegen de Sowjet-Unie en de met haar verbonden volksdemocratien.

Aan deze oorlogsvoorbereidingen mocht door de vredelievende en progressieve Nederlandse jongeren niet worden deelgenomen en daartegen moest alles worden ondernomen, ook de actie tegen de beruchte lezingen. Spreekster becritiseerde dan nog de zogenaamde geheime circulaire van Generaal Kruls, waarin wordt gezegd, dat moet worden nagegaan, welke militairen de Slavische talen spreken. Zij vond dit een duidelijk symptoon van de hetze tegen en voorbereiding op de oorlog met de Sowjet-Unie. Zeer fel hekelde zij dan het optreden van politie en marechaussee tegen leden van de O.P.S.J. en A.N.J.V. en noemde in dit verband het geval te Den Haag. Zij bracht nog eens in herinnering het proces tegen en spoorde de aanwezigen aan eenzelfde activiteit in protesteren te ondernemen nu het om en anderen ging. Spreekster besloot dan met de wens uit te spreken, dat de interpellatie, welke binnenkort in de Amsterdamse Gemeenteraad zal worden gehouden, gesteund zal blijken door de stem van vele vredelievende jongeren.

Van de daarna geboden gelegenheid tot discussie werd een dankbaar, zij het onbemuttig gebruik gemaakt door verschillende van de aanwezige jongeren. Reeds bij de eerste spreker bleek, dat ook de oppositie vertegenwoordigd was. Een ploegje scholieren van de 2e vijfjarige H.B.S. viel de inleidster aan op hetgeen zij had medegedeeld over de toestanden in Indonesië en over de betekenis van een leger in de huidige internationale toestand. Daarbij werden woorden van critiek geuit op de houding van Soekarno tijdens de Japanse bezetting. Hoe goed overigens bedoeld, bleek hetgeen door de oppositie naar voren werd gebracht niet overtuigend genoeg voor deze sterk eenzijdig gekleurde vergadering.

Vervolgens werd het woord gevoerd door een leerlinge van de 1e vijfjarige H.B.S., genaamd:

lid en waarschijnlijk bestuurster in het district Amsterdam van de O.P.S.J. Zij verklaarde nog eens nader hoe de houding van de O.P.S.J.:ers en anderen was geweest bij de voorbereiding en het houden van de lezing aan de betreffende school.

Een als aangekondigd leerling van een M.T.S., afdeling bouwkunde, vertelde over de activiteit op zijn school, waar weliswaar nog geen sprake was geweest van de lezing, maar waar hiertegen toch reeds stelling was genomen en waarbij mocht blijken, dat verscheidene leerlingen, die voor "reactionair" doorgingen, sympathiek tegenover de protestactie stonden en zelfs een leraar zich formeel aan hun zijde had geschaard, hoewel deze laatste bepaalde bezwaren had tegen de inhoud van pamfletten.

Een verder niet nader genoemde jongeman bekrachtigde nog eens het geluid van de inleidster en wees er op, dat het geven van dergelijke lezingen in Duitsland heeft gevoerd tot het militant maken van de jeugd, met alle gevolgen van dien voor de gehele wereld.

Een der vertegenwoordigers van de oppositie meende, dat men in het houden van de lezingen niet direct een propaganda voor het leger moest zien, maar veel meer een activiteit in het kader van de beroepskeuzevoorlichting. Hij vertelde dat dit ook de opvatting was geweest van de leerlingen der 2e H.B.S. Van vierde en vijfde klassers mocht men toch verwachten, dat ze dergelijke lezing met een korreltje zout zouden nemen en niet ~~één~~-twee-drie zich en bloc zouden melden voor het gepropageerde beroep.

Door een volgende spreker kon deze opvatting niet worden gedeeld, want in het reeds langer geleden plaatsen van affiche voor dienstneming bij het Nederlandse leger zag hij een duidelijke, afkeurenswaardige propaganda.

De inleidster beantwoordde de verschillende woordvoerders en ging daarbij opnieuw in op de Indonesische kwestie. Zij behandelde daarbij de door de pers gesignaleerde wandaden van het Nederlandse leger, zoals de dodentrein van Bondowoso en de massamoord op Zuid-Celebes. Zij zag niet in, dat we in Nederland ons moesten druk maken over de figuur van Soekarno omdat zulks een kwestie was voor het Indonesische volk. Niet onduidelijk sprak zij daarbij van de opkomende progressieve en onbesmette krachten van laatstbedoeld volk. Natuurlijk vergeleek ook zij weer de handelingen van Nederland in deze kwestie met het gedrag van de Duitse bezetters.

De oppositie kwam opnieuw in het geweer om te trachten de vergadering met betrekking tot het Indonesische vraagstuk te andere gedachten te brengen, hetgeen natuurlijk niet gelukte

Een als

aangekondigde jongeman hield vervolgens een niet onlogisch gesteld betoog voor algehele ontwapening, hetwelk duidelijk met gemengde gevoelens werd ontvangen evenals het woord van de in dit verband om zijn gepubliceerde correspondentie reed bekende vader van een der leerlingen:

die de verschillende sprekers wees op het onnodige politieke geharrewar tussen de verschillende richtingen, waar het in wezen ging om het duidelijk en consequent stelling nemen

Ten

tegen het militarisme. De beide laatst bedoelde sprekers werden door _____ beantwoord met de opmerking, dat het zeker belangrijk kan zijn een sterk defensief leger op te bouwen. Bij wijze van voorbeeld sprak hij hierbij van de Sowjet-Unie, hetwelk door de Amerikaanse politiek gedwongen wordt tot de uitbouw van een goed militair systeem. Het was vrij duidelijk, dat deze woorden meer in de smaak vielen van de vergaderden dan het tevoren gegeven idealistische geluid.

Een verder onbekend gebleven jong meisje vertelde nog het een en ander over de houding van een directeur van de H.B.S. in Zaandam, die aanvankelijk weigerde enige reclame toe te staan voor een actie ten behoeve van de koloniale jeugd, omdat hij zulks niet vrij van "politiek" noemde, maar die later spontaan meedeed om de leerlingen een militaire lezing te doen aanhoren, welke toch ook sterk politiek was, want er werd daarbij duidelijk sympathiek gesproken over het Atlantic Pact.

Opnieuw was daarna het woord aan de meergenoemde inleidster, die de wel wat naïeve critiek van de oppositie weerlegde, op haar beurt een lans brak voor een verdedigingsleger en overigens, zij het in andere woorden dan eerder, de noodzaak van actie vaststelde.

Tenslotte stelde de eveneens meergenoemde voorzitter aan de vergadering voor te komen tot het zenden van een adres aan de Gemeenteraad van Amsterdam, waarin de afkeuring duidelijk wordt uitgesproken en waarin beëindiging van de bedoelde lezingenreeks wordt geëist. Spreker zag dit adres als een morele steun voor de te houden interpellatie. Van de aanwezigen verklaarde zich alléén het vijftal oppositiemannen tegen de inhoud en het verzenden van het adres. Onder daverend en langdurig applaus werd de verzending goedgekeurd, waarmede een einde was gekomen aan de vergadering.

Bij de uitgang werd gecollecteerd voor en ten bate van de actiekas der O.P.S.J.

De aanwezigen gingen daarop rustig uiteen. - Einde.

24 MRT 1949

Verbinding: 19
C/2 no 315 '49 OPSJ

Datum: 23-3-49

Onderwerp: Openbare protest-vergadering van de Organisatie van Progressieve Studerende Jeugd, gehouden op 22-3-49 ten 20 uur in café "De Beurs", Vredenburg 65 te Utrecht.

Aanwezig waren:

Totaal ongeveer 68 personen, waarvan minstens 55 scholieren. Van de scholieren was het merendeel "reactionair" Verder zaten er links van de deur twee oudere mannen die er kennelijk als rechercheurs uitzagen en als zodanig werden gesignaleerd. De "reactionaire" scholieren stonden onder leiding van zekere scholier van ongeveer 17 jaar.

Er werd voor de aanvang der vergadering iemand naar beneden gestuurd om een glaasje water voor de spreker te halen en toen werd door de eigenaar van het café "De Beurs" aan hem gevraagd of het boven soms een politieke vergadering was, want de marechaussée stond voor de deur. (De vergadering was voor militairen verboden.- Verb. 19). Op de vraag werd een ontkennend antwoord gegeven.

Vóór de vergadering stonden ongeveer 30 scholieren buiten te delibereren hoe zij de boel in het café "De Beurs" in de war konden sturen. Deze scholieren hebben inderdaad de vergadering bijgewoond, doch en hadden de leiding stevig in handen, zodat het niet tot relletjes is gekomen. Wel liepen er telkens een paar weg en kwamen weer terug maar vlak voor de pauze wilde een groter aantal demonstratief de zaal, verlaten, waarop hen toeriep: "Jongens, willen jullie even wachten, het is nog geen tijd", waarop een gedeelte van hen werkelijk weer ging zitten.

Om 20.10 uur opende de vergadering. Hij hield het gebruikelijke speechje, waarin o.a. werd aangehaald dat de O.P.S.J. zich genoodzaakt voelde tegen de militaire actie op de scholen te protesteren. Verder kwam nog het wereldvredecongres, dat in April te Parijs gehouden zal worden, ter sprake.

Vervolgens werd het woord verleend aan . Hij begon met aan te halen dat binnen zekere tijd de lichten van het leger hier te lande per jaar 10000 man meer moeten leveren. Daarvoor zijn natuurlijk meer officieren nodig en vandaar de militaire actie op de scholen. Hij stelde vast dat het leger hier te lande een defensief leger zou zijn, maar vroeg toen tegen wie. Amerika? Onwaarschijnlijk, vanwege het Atlantisch Pact. Duitsland? Nee, want dit ligt plat en er wordt over gefluisterd Duitsland bij het Atlantisch Pact onder te brengen. Indonesië? Nee, het is totaal onwaarschijnlijk om daarvoor zoveel mensen te gebruiken. Dus, tegen Rusland, aldus . Maar, zo zeide hij, dit is totaal onwaarschijnlijk, aangezien de begroting van het leger in Rusland dit jaar slechts 20% bedroeg van de totale staatsuitgaven. Een dergelijk laag percentage is kennelijk bedoeld voor een defensief leger. Hiertegenover staat echter dat het Atlantisch Pact kennelijk offensieve bedoelingen heeft. Het is een pact dat volkomen tegen het Atlantisch Handvest ingaat, daar dit voorschrijft dat slechts regionale overeenkomsten gesloten kunnen worden. Het Atlantisch Pact omvat maar liefst ongeveer de helft van de wereld. Hij somde nog even de landen op die er reeds in zitten en er nog bijgehaald zullen worden en legde verband met het Middellandse Zee-pact.

vertelde nog dat er een dagorder van Generaal Kruls is geweest, behelzende het verzoek aan de commandanten van de legeronderdelen, te onderzoeken of er bij hen nog mensen waren die Slavische talen kenden. Volgens was deze order nog een beetje gecamoufleerd door er behalve de Slavische talen nog enkele andere bij te vermelden. Dit wees er volgens hem op, dat deze order niet regelrecht van Generaal Kruls afkomstig was, maar van een hogere baas, daar alleen het gecombineerde geallieerde leger en niet het Nederlandse leger er belang te weten wie de Slavische talen machtig is, aangezien zij deze mensen nodig hebben bij een offensieve oorlog tegen Rusland. Met de hogere baas bedoelde hij Montgomery. Verder wees erop, dat in de filmpjes, welke in de Nederlandse bioscopen vooraf worden gedraaid, oorlogspropaganda voorkomt in de vorm van V-2's die afgeschoten worden, bommen die ze laten springen, enz. Hij haalde ook nog de oorlogsbegroting aan, die ons land maar liefst 5½ miljoen per dag kost. Dit vindt volgens weer zijn terugslag in het onderwijs, dat daardoor gebrekkig blijft. Hij wees eveneens op het Wereldvredecongres te Parijs en hij vond het een gelukkig teken dat er tenminste nog andere krachten aan het werk waren voor de vrede.

vertelde, dat betreffende de militaire actie op de scholen, er in meerdere of mindere mate dwang op de leerlingen werd uitgeoefend, afhankelijk van de geest welke er op een bepaalde school heerst. Als voorbeeld haalde hij o.m. aan, dat op een school in Amsterdam de leerlingen geweigerd hadden een militaire lezing bij te wonen. Men heeft er toen een paar dagen overheen laten gaan en en deelde toen de leerlingen ongeveer vijf minuten voordat de lezing een

aanvang zou nemen mede, dat er in dat en dat lokaal een lezing zou plaats hebben over beroepskeuze. Ten eerste waren de leerlingen een beetje overbluft door de korte tijdsspanne die aan de lezing vooraf ging en tevens was de zaak nog een beetje gecamoufleerd door het beroepskeuze te noemen.

Hierna eindigde de rede van en stond op om mede te delen, dat er pauze was^u, waarin men gelegenheid had zich op te geven als lid of donateur van de OPSJ of om een krant van de O.P.S.J. te kopen. Tijdens dit speechje gebeurde het hiervoren aangehaalde incidentje met de scholieren die demonstratie ~~de~~ zaal wilden verlaten.

Hierna volgde een pauze van ca een kwartier.

Na de pauze was er gelegenheid tot discussie. Als eerste trad op voornoemde, die in discussie trad met. Hij bestreed het standpunt van n.l. dat de militaire actie op de scholen ter verkrijging van meer officieren een internationale kwestie zou zijn; hij wilde dit meer zien als een nationale kwestie omdat er door de oorlog een achterstand is gekomen en het nodig is dat het officierencorps verjongd wordt. Verder memoreerde dat het IJzeren Gordijn zo "potdicht" zat, en dat hij daardoor twijfelde aan vorengenoemde 20%, bestemd voor het defensieve leger in Rusland.

had volgens zijn zeggen gehoord, dat kinderen van 9 jaar in Rusland in de wapenhandel worden geoefend.

Volgens was het begrip regionaal erg ruim geworden door de grote snelheid van de ter beschikking zijnde vliegtuigen, n.l. bommenwerpers met atoombommen aan boord. Hij zag geen oorlogspropaganda in de filmpjes hierboven genoemd.

bouwde zijn verweer op op de woorden van n.l. "ik heb gehoord". Dit was volgens hem hetzelfde als tijdens de jongste oorlog; daar was het ook steeds "ik heb gehoord". Meteen deed in verband hiermede een aanval op de couranten die dikwijls hun berichten op hetzelfde "wij hebben vernomen" baseren. Betreffende de andere punten van stelde hier zijn redevoering tegenover alleen in wat andere bewoordingen.

Vervolgens werd er gevraagd wie er nog meer wilden discussieren. Er stonden vijf personen op, onder wie en. Ondanks het feit dat enigen vóór opstonden, werd toch het woord aan hem verleend. Hij behandelde vraagstukken betreffende Indonesië. Onder meef haalde hij aan, dat volgens het rapport Vischman (?) van 1941 of 1942 het sociale peil van de inlander sinds 1920 gestadig was achteruit gegaan. Volgens bedroeg het inkomen van een inlands gezin ten tijde van het uitbreken van bovengenoemd rapport slechts 50 tot 80 gulden per jaar, wat neerkwam op een paar centen per hoofd per dag. Dit vond hij absoluut onvoldoende. Hij vroeg aan de wat lawasierige schooljeugd in de zaal of zij soms zin hadden van een paar centen per dag te leven. Vervolgens memoreerde hij de hongersnood bij Soerabaja in 1938 waarbij een groot gedeelte van de bevolking hongeroedeem had en waarbij de regering niets anders gedaan had dan kijken.

Vervolgens vroeg het woord.
Hij begon eveneens over Indonesië en vertelde dat dit een koloniale staat was geweest, waar door de Nederlanders vrij geroofd kon worden. Enkele Nederlanders verdienen daar een hoop geld, waarvan veel naar Nederland is gekomen en ook de arbeider heeft daarvan wel wat geprofiteerd, maar het waren niet meer dan de botjes die voor de honden werden geworpen en soms zat er dan aan zo'n botje nog een stukje vlees.

had het ook nog over het boek van Kravchenko "Ik verkoos de vrijheid" en zeide dat de schrijver toch wel de toestand in Rusland zeer duidelijk had geschetst. Nu raadde aan eens het boek te lezen "Mission to Moskou" van Davis, de voormalige U.S.A. ambassadeur in de U.S.S.R. Hij noemde Kravchenko een deserteur, die zich "gedrukt" had voor de dienst in het Rode Leger. Ok zeide hij dat Kravchenko het boek niet zelf had geschreven. Hij zeide ook nog, dat Rusland voor de laatste wereldoorlog zoveel manschappen geleverd had, terwijl Amerika zowel in wereldoorlog I als II niets anders gedaan had dan geld verdienen en anderen voor zich laten vechten.

Ten ca. 22.45 uur was de vergadering afgelopen.
en stonden
bij het uitgaan te collecteren.

GEZIEN:

Bijlage: pamflet, getiteld
"Aan de Utrechtse scholieren".

Aan de Utrechtse scholieren.

In de afgelopen dagen hebben in verschillende plaatsen in Nederland beroepsofficieren van het Nederlandse leger lezingen gehouden voor de leerlingen van de hoogste klassen van de middelbare scholen. Er is o.a. gesproken over de taak van het Nederlandse leger in internationaal verband.

Ook in Utrecht zijn op enkele scholen deze lessen in militaire strategie gegeven. Deze lezingen zijn in het geheim gehouden in opdracht van het ministerie van oorlog en werden plotseling zonder aankondiging in schooltijd georganiseerd.

Waarom, scholieren, zet men jullie leraar de klas uit en geeft men voorlichting over krijgskunde?

Waarom hangt er om deze lezingen een geheimzinnig sluijer?

Is men soms bang, dat er iets van zal uitlekken en dat er verzet tegen zal worden aangeteekend?

De herinnering aan de tweede Wereldoorlog ligt nog vers in ons geheugen. We verafschuwen bij voorbaat de verschrikkingen van een nieuwe oorlog. Om deze te voorkomen moeten echter alle vredelievende krachten in de wereld zich aansluiten. Ook de scholieren horen thuis in het kamp van de vrede.

Protesteert daarom tegen elke vorm van oorlogspropaganda op de scholen. Propaganda voor leger is propaganda voor oorlog en hoort daarom op onze school niet thuis.

Helpt mee deze lezingen onmogelijk te maken. Tekent protest aan tegen iedere vorm van politieke propaganda.

Protesteert en strijdt met de O.P.S.J. voor het behoud van de vrede en voor een onderwijs, dat vrij is van elke vorm van propaganda, die er niet thuis hoort.

Bezoekt de protest-vergadering

Dinsdag 22 Maart in de bovenzaal van Café "de Buis"

Vredenburg 65

en neem ouders, vrienden en kennissen mee.

Organisatie Progressieve Studerende Jeugd.

UITTREKSEL

Voor OJ 1341 Naam Org.v.Progr.Studerende Jeugd(Actie)

Origineel in Naam

Volgnr. Ag.nr. 58364 Aard van het stuk O.P.S.J.

..... Afz. Utrecht. Datum 23.3.49

Openbare protest-vergadering van de Organisatie van Progressieve
Studerende Jeugd, gehouden op 22.3.49 ten 20 uur in cafe
"De Beurs", Vredenburg 65 te Utrecht.

Uitgetrokken door Afd./Sectie ACJ 4b. Datum 17.6.49.

Op aanwijzing van

Verbinding: 19
no 309'49 OPSJ

Datum: 22-3-49

24 MRT 1949

ACD/50391

Onderwerp: Organisatie van Progressieve Studerende
Jeugd.

Naar aanleiding van het voornemen van het Ministerie van Oorlog om op de middelbare scholen lezingen te organiseren, teneinde bij de manlijke leerlingen belangstelling op te wekken voor het reserve-officierschap en het bezoek aan de Koninklijke Militaire Academie te stimuleren, zijn door de O.P.S.J. afd. Utrecht de volgende acties voorbereid.

- A. Op 18 en 19 Maart het verspreiden van protest-pamfletten bij de scholen.
- B. Kadervergadering der O.P.S.J. op 19 Maart om 20 uur ten huize van
- C. Aanplakken van pamfletten aan de scholen in de avonden van 20 Maart.
- D. Openbare protestvergadering in café "De Beurs" te Utrecht op 22 Maart.

Ad A.

Doordat
naar een protestvergadering van de afd.
Amsterdam der O.P.S.J. was geweest, alwaar o.a.
had gesproken, kon de verspreiding der pamfletten
op 18 Maart niet voldoende worden voorbereid, waardoor
de eerste uitdeling plaats vond op Zaterdag, 19 Maart,
des ochtends om plm. 8.30 uur bij de ingang van 3 HBSen
en het Stedelijk Gymnasium te Utrecht.

Aan de verspreiding werd o.a. deel genomen door:

is tegen deze verspreiding
door de Utrechtse politie niets ge-
daan. Wel is opgetreden op Maandag, 21 Maart, toen des
ochtends, o.a. bij de Middelbaar Technische School en
voor in de middag bij de Rijks Kweekschool en een tweetal
Mulo-scholen deze pamfletten werden verspreid.

Aangehouden werden:

Plm 250 pamfletten werden
in beslag genomen.

Ad B.

Aanwezig waren:

Ad C.

Is niet doorgedaan.

Ad D.

+++++++

+++++++

GEZIEN:

Bijlage: pamflet

Aan de Utrechtse scholieren.

In de afgelopen dagen hebben in verschillende plaatsen in Nederland beroepsofficieren van het Nederlandse leger lezingen gehouden voor de leerlingen van de hoogste klassen van de middelbare scholen. Er is o.a. gesproken over de taak van het Nederlandse leger in internationaal verband.

Ook in Utrecht zijn op enkele scholen deze lessen in militaire strategie gegeven. Deze lezingen zijn in het geheim gehouden in opdracht van het ministerie van oorlog en werden plotseling zonder aankondiging in schooltijd georganiseerd.

Waarom, scholieren, zet men jullie leraar de klas uit en geeft men voorlichting over krijgskunde?

Waarom hangt er om deze lezingen een geheimzinnig sluier?

Is men soms bang, dat er iets van zal uitlekken en dat er verzet tegen zal worden aangeteekend?

De herinnering aan de tweede Wereldoorlog ligt nog vers in ons geheugen. We verafschuwen bij voorbaat de verschrikkingen van een nieuwe oorlog. Om deze te voorkomen moeten echter alle vredelievende krachten in de wereld zich aansluiten. Ook de scholieren horen thuis in het kamp van de vrede.

Protesteert daarom tegen elke vorm van oorlogspropaganda op de scholen. Propaganda voor leger is propaganda voor oorlog en hoort daarom op onze school niet thuis.

Helpt mee deze lezingen onmogelijk te maken. Tekent protest aan tegen iedere vorm van politieke propaganda.

Protesteert en strijdt met de O.P.S.J. voor het behoud van de vrede en voor een onderwijs, dat vrij is van elke vorm van propaganda, die er niet thuis hoort.

Besocht de protest-vergadering

Dinsdag 22 Maart in de bovenzaal van Café "de Beurs"
Vredenburg 65 *20 uur*

en neem ouders, vrienden en kennissen mee.

Organisatie Progressieve Studerende Jeugd.

Verbinding: No.12

22 Maart 1949.

Doss.153/5

Onderwerp: Ledenvergadering O.P.S.J. (Organisatie van Progressieve Studeren-
de Jeugd).

Volg.

24 MRT 1949

ACB 50409

Op Zaterdag, 19 Maart 1949, te omstreeks 20.00 uur werd door leden van de O.P.S.J. vergaderd in perceel Anna Paulownastraat 111A te 's-Gravenhage. Genoemd perceel is een particulier huis en wordt bewoond door:

Zaterdag, 19 Maart 1949, werd voornoemde vergadering bezocht door 25 personen, onder wie 5 meisjes.

De voorzitter was

Deze vergadering, aldus de voorzitter, heeft ten doel te komen tot een protest tegen de lezingen, die worden gehouden door het Ministerie van Oorlog. Het Ministerie van Oorlog heeft officieren nodig, die onder leiding zullen staan van het Amerikaanse imperialisme. Wie leger zegt, zegt oorlog. Wij verafschuwen de verschrikkingen van de oorlog, als niets ter wereld. Wij wensen de Vrede. Propaganda voor het leger hoort niet thuis op onze scholen. Het geld, dat besteed wordt door oorlogvoering in Indonesië moet besteed worden aan het onderwijs (applaus). Wat kunnen wij hiertegen doen? Wij moeten weigeren voornoemde lezingen aan te horen en tevens met alle middelen, die ons ten dienste staan, actie voeren tegen de oorlogshitsers. Laten wij vanaf deze plaats tevens denken aan onze stoere medewerker:

Lotgenoot, die momenteel in arrest zit en zijn . Op Woensdag, 23 Maart 1949, zal er tegen deze arrestatie een openbare protestvergadering worden gehouden in "Amicitia". Aldaar zal de ons opgedrongen lezing tevens ter sprake worden gebracht.

Dus mannen, allen Woensdag naar de openbare protestvergadering.

Vervolgens werd er lectuur verspreid (het blad van de O.P.S.J. "Studie en Strijd" en een programma voor een studie-weekend op 26 en 27 Maart a.s. in Vinkeveen).

-Aadat-

Nadat er onderling over een en ander van gedachten was gewisseld, sloot de voorzitter te 23.00 uur de bijeenkomst.

Men afschrift van genoemd programma gaat hierbij. (Binde)

ORGANISATIE PROGRESSIEVE STUDERENDE
J E U G D.

Afd. Studiegroepen.
Secr. Singel 360,
Amsterdam.

Amsterdam, 18 Maart 1949.

ONS STUDIE-WEEKEND!!!!

26 en 27 Maart naderen nu met rasse schreden.....

De plaats waar we heentrekken is nu bekend VINKEVEEN!
We kamperen in jachthaven "De Wijde Blick", dus vlak aan het
water, waar we natuurlijk gretig gebruik van zullen maken, want
we gaan roeien.

Zoals je misschien al weet, luidt het programma als volgt:

Zaterdag.

6 uur OPENING en eten.

7.30 " a. Studiegroep Ouderen Amsterdam
ANDRÉ ROELOFS spreekt over:
Invloed van het imperialisme op
inlandse maatschappij-structuur.

b. Studiegroep Utrecht.
ILJA de MOL vertelt iets van:
Ontwikkeling verzet in Indonesië
tot de tweede wereldoorlog.

c. Studiegroep Haarlem.
RIE NORDHOLT behandelt:
Ontwikkeling van de gebeurtenissen na
de tweede wereldoorlog, zowel in Java
als buitengewesten.

DISCUSSIE o.l.v. GER HARMSSEN.

A v o n d - w a n d e l i n g .

Zondag.

9 uur Ontbijt.

10 uur a. Studiegroep Jongeren Amsterdam.
KEES v.d.GROEP spreekt over China
Dan behandelt Ger Harmsen het Aziatische
vraagstuk in het geheel en discussiëren we.

DAARNA ROEIEN, eten, WEER ROEIEN (?) en... naar huis.
De Studiegroep van de kunststuderenden zal dit alles opfleuren
door hun werkstuk tentoon te stellen.

WAT WE MEE MOETEN NEMEN!

Warme truien, warme lange broeken, warme jassen, warme sokken,
warme schoenen, warme wanten, je begrijpt het: ALLES WARM.
Is het mooi weer (stel je voor!) dan kan je altijd een trui uit-
trekken. Verder 3 broodmaaltijden en dekens, handdoek en...syllabus.

HOE WE GAAN.

Degenen, die in Amsterdam wonen kunnen met de fiets (± 20 km.)
de fietslozen per bus.

F i e t s e r s: Vertrek half vier Berlage brug.

Overigen : " 15,45 bus voor Utrecht, Wibautstraat.
(Sitstappen halte Loenersloot).

dit invullen en opsturen

Opgaven uiterlijk Woensdag 23 Maart bij Martha v. Nalsen,

Singel 360, Amsterdam. Na deze datum bestaat er kans, dat "De Wijde
Blick" volgeboekt is. Opgaven in de bus, niet bellen, niet afgeven.

Weekend 26-27 Maart

NAAM

ADRES en WOONPLAATS

O.P.S.J.
Afd. Studiegroep

Kosten f. 1,15.

Handtekening.

MINISTERIE VAN ALGEMEENE ZAKEN.

no: 58409.

Onderwerp: O.P.S.J.

IIIa Typ: N/3

's-Gravenhage 6 Mei 1949.

UITGEBOKT

n.a.v. schr. van Den Haag
no 58409.

Volgens een van betrouwbare zijde ontvangen medede-
ling is op 26 en 27 Maart 1949 te Vinkeveen een weekend ge-
houden door de afdeling Studiegroepen van de Organisatie
van Progressieve Studerende Jeugd (O.P.S.J.).

Gekampeerd zou zijn in de jachthaven "de Wijde Blick".
Gedurende dit weekend zouden door diverse personen inlei-
dingen zijn gehouden over verschillende onderwerpen, terwijl
verder een avondwandeling en roeien enz. op het programma
stond. Door de studiegroep van de kunststuderenden zou een
werkstuk ten toon zijn gesteld.

Ik moge U verzoeken mij de namen der deelnemers aan
bedoeld weekend te willen doen berichten, waarbij ik tevens
gaarne alle te Uwer kennis komende bijzonderheden over het
weekend zelf zal vernemen.

Het Hoofd van de Dienst
Namens deze:

TG

~~J. G. Grabbendam.~~

Aan:
De Heer Districtscommandant der
Rijkspolitie in het district Utrecht
Utrechtseweg 139
De Bilt.

a. 63757

418

13

Vol: 59930

Datum 3 APR 1949

Verbinding: 19
C/2 no 376'49 OPSJ

Onderwerp: Organisatieraadvergadering van de O.P.S.J.,
gehouden op 2 en 3-4-49 in het gebouw van
het A.N.J.V., Spuistraat 262 te Amsterdam.

A. Zaterdag, 2 April 1949.

Aanvang 19.30 uur, einde ten 23.00 uur.
Aanwezig waren:

Inleiding: J.F. WOLFF (alias "Joop Wolf").
Hij ging nader in op het Vredescongres te Parijs en ver-
telde dat dit de voortzetting was van het Wroclaw-congres.
Alleen de opzet is nog breder. Er moet hier in Nederland
een reuze reclame voor worden gemaakt. gaat
naar Parijs en krijgt de meest uitgebreide volmachten.

De eerste vraag was: wat moeten we in Nederland gaan doen
ter bevordering van de vrede?

In October 1949 zal, er in Nederland ook een groot vredes-
congres worden gehouden. Er moet getracht worden om alle
verenigingen en alle groepen van mensen die maar tegen de
oorlog zijn, hierin te betrekken, maar de O.P.S.J. moet de
leiding hierbij behouden. De leidraad voor dit vredescongre
in Nederland moet zijn de publicatie van het Ministerie van
Buitenlandse Zaken te Moskou tegen het Atlantisch Pact.
Deze publicatie is door allerlei couranten, o.a. "De Waar-
heid" in verkorte vorm opgenomen, maar zal door het orgaan
van de Vereniging "Nederland-USSR" ("NU") binnenkort vol-
ledig gepubliceerd worden en zal aan alle leden van de Or-
ganisatieraad van de O.P.S.J. worden toegezonden. Bij deze
gehele actie moeten we niet naar voren laten komen dat de
C.P.N. er achter staat, maar voorop staat de "Vrede".

De Organisatieraad van de O.P.S.J. verwacht, dat als vervolg op de militaire propaganda op de scholen er een propaganda-actie zal volgen voor het Vrouwen Hulp Korps (V.H.K.). Hiertegen wordt nu reeds door de O.P.S.J. een brochure samengesteld.

In verband met de leugens in het aardrijkskundeboekje van Brummelkamp en Fahrenfort zullen brieven worden geschreven aan de directeur van het lyceum te Hilversum, de wethouder van onderwijs te Hilversum en de Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen. (Juist naar Hilversum, aangezien de afd. "Het Gooi" van de O.P.S.J. hierover het meest gereclameerd heeft). Wordt er op deze brieven niet gereageerd, dan zullen volgens "Joop Wolf" de leden van de O.P.S.J. in Hilversum "lawaai gaan schoppen".

Wolff behandelde voorts heel in het kort de vraag: "Hoe moet de organisatie voor het vredescongres in Nederland nu in elkaar zitten?" Als punten van overdenking gaf hij aan: er moet zijn een comité van aanbeveling en een comité van actie.

Naar aanleiding van hetgeen is gerapporteerd betreffende de afd. "Het Gooi" van de O.P.S.J.

werd als zijnde te reactionair uit de Organisatieraad verwijderd. Zij werd vervangen door de penningmeester van de afd. Amsterdam van de O.P.S.J. is student te Amsterdam en lid van de studentenvereniging "Pericles".

De afd. "Het Gooi" moet gereorganiseerd worden, daar zij aan verweet richtlijnen uit Amsterdam over te brengen; zij wilde n.l. zelfstandig werken. Daartoe is ontslagen als instructeur van deze afdeling en zal nu waarschijnlijk instructeur worden voor de afd. Den Haag.

wordt nu instructeur voor de afd. "Het Gooi" en Wolff zal hem daarbij helpen.

is Donderdag, 31-3-49, naar Amsterdam geweest en heeft gesproken over het gebeurde in Utrecht (n.l. het arresteren van leden van de afd. Utrecht der O.P.S.J. in verband met het verspreiden van pamfletten aan de scholen,

Wolff vond deze actie van de politie de beste reclame voor de O.P.S.J. en zei: "Laat je bij deze acties maar rustig oppakken, veel heibel maken en zo, en net doen of er dui-zenden studerende jongeren achter staan". Wolff was er kwaad over dat er nog helemaal geen plannen waren gemaakt tot het houden van een protestvergadering in Utrecht naar aanleiding van het schrijven van B en W van Utrecht aan de ouders van leerlingen van middelbare scholen. Hij stelde vast dat deze protestvergadering moest worden gehouden op Vrijdag 8-4-49; dit in de plaats van de scholierenbijeenkomst op diezelfde dag.

Indien er in de Gemeenteraad van Utrecht op 7-4-49 een interpellatie van

plaats vindt, moeten de O.P.S.J.-ers ook maar "flink heibel schoppen en net doen of er een hele hoop OPSJ-ers achter staan".

Woensdag 6-4-49 wordt er in de gemeenteraad te Amsterdam over de militaire actie op de middelbare scholen geïnterpelleerd.

Voorts werd er nog verteld dat de O.P.S.J. aan geldgebrek leed, zodanig zelfs, dat , de landelijk penningmeester van de O.P.S.J., bij zijn ouders geld moest lenen om de O.P.S.J. te laten voortbestaan.

+++++

B. Zondag, 3 April 1949.

Aanvang 9.30 uur, einde ten 15 uur; er was geen pauze. was nu niet aanwezig, maar wel; deze was teruggekeerd uit Den Haag, waar op Zaterdagavond 2-4-49 een protestvergadering was geweest tegen de militaire actie op de scholen. vertelde, dat op deze protestvergadering in Den Haag ca. 40 man aanwezig was. Verder vertelde ze dat de voorzitter van de afdeling Den Haag "op de goede weg" was, want hij had zelfs het partisanenlied gezongen. Deze voorzitter is genaamd

De Zondag begon verder met een korte inleiding van Johan Frederik Wolff, waarvan niets bijzonders is te vermelden.

Daarna begonnen de discussies.

vond het voorgestelde comité van aanbeveling voor de vredesconferentie in October 1949 erg mooi. Ze vroeg nog of het een congres zou worden van de jeugd of van de studerende jeugd.

Wolff antwoordde hierop, dat het een congres van de studerende jeugd zou worden, want je hebt meer aan 200 man studerende jeugd dan aan 500 ANJV-ers.

stelde voor, in verband met de bovengenoemde conferentie, actiecomité's te stichten op de scholen. Daarboven stelde hij dan het afdelingscomité en dan over alle afdelingen een overkoepelend actiecomité, dat weer samen werkt met de dagelijkse leiding van de O.P.S.J. De twee laatsten houden voeling met het comité van aanbeveling en de laatste drie treden naar buiten op. Dit werd met instemming begroet.

informeerde naar het Wereld Jeugdfestival in Boedapest. Wolff vertelde dat dit gehouden wordt van 14 - 28 Augustus 1949 en dat hij er heen gaat via Italië. De kosten bedragen f 250.

Het wereld jeugdcongres in Boedapest wordt gehouden van 1 - 15 September 1949.

vond, dat in Nederland een geweldige propaganda moet worden gevoerd voor het vredescongres te Parijs.

Hij spoorde aan tot het instellen van vredes-cahiers. Dit zijn mooi bewerkte albums, waarin allerlei spreuken, leuzen en handtekeningen voor de vrede staan.

merkte hierbij op, dat dit wel niets voor studenten zou zijn, waarop Wolff antwoordde, dat het dan hoog tijd werd dat het wel wat voor de studenten werd. Ter bevordering van de vrede moet er uitwisseling komen van de jeugd uit het buitenland en correspondentie met de Sovjet-jeugd.

Er moeten op de middelbare scholen ouderraden komen; deze zijn tot nu toe alleen op de lagere scholen. Hierdoor is het mogelijk meer invloed te krijgen op het onderwijs. Het zou goed zijn contact op te nemen met de vereniging voor volksonderwijs, welke de openbare school propageert. De leiding van deze vereniging is wel te verbeteren.

Verder moeten we rekening houden met aanvallen van binnen uit. In Amsterdam-Noord was een z.g. "horzel" ontdekt, waarmede bedoeld wordt een spion van de politie of anderszins. De leden van de Organisatierraad moeten er nauwlettend op toezien, dat de leden van hun afdeling de O.P.S.J. niet ondermijnen. We moeten een organisatie stichten ter beveiliging van de O.P.S.J.

meende, dat de schoolvereniging ook een middel is om ons doel te bereiken. We moeten met iedereen in debat treden. Het hindert niets als we uitgelachen worden, er blijft altijd iets van hangen.

deelde mede, dat Utrecht op de goede weg is, alleen de snelheid van reageren is te langzaam.

WOLFF beantwoordde de discussie ongeveer als volgt:
We moeten contact opnemen met het initiatiefcomité voor de vrede. Alles moet meelopen, zoals bijv. het N.J.V. In het actiecomité moeten we jonge leraren betrekken. In het comité van aanbeveling moeten we mensen als Minnaert, Freudenthal en Wertheim zien te krijgen. We moeten de couranten voor ons karretje zien te spannen. Vredescahiers moeten aannemelijk gemaakt worden.

In Rotterdam is geen protestvergadering geweest tegen de militaire actie op de scholen, daar de leraren dit zelf ter hand hadden genomen.

We gaan voortaan naast "Studie en Strijd" ook de "World Student" verkopen.

merkte nog op dat misschien samenwerking mogelijk zou zijn met "Doorbraak", een anti-militairistische organisatie

Wolff dacht van dit laatste dat het Trotskisten zijn van de Vlangroep en daarom er liever geen contact mede op te nemen.

stelde voor Prof in het comité van aanbeveling te halen.

attendeerde op het anti-militairistische blad "Wording".

HOOGCARSPEL sprak nogmaals over het N.J.V., n.l. dat daar contact mede opgenomen moest worden.

stelde voor contact op te nemen met het Verbond van Wetenschappelijke Onderzoekers en met "Prometheus", een studentenvereniging uit Utrecht.

deelde nog mede, dat hij aansluiting had verzocht van de O.P.S.J. bij de International Union of Students. Hij heeft hierover naar Praag geschreven en heeft o.a. over de strubbelingen in Utrecht in deze brief gewag gemaakt. (Hierbij mag worden opgemerkt, dat de Nederlandse studenten bij monde van de Nederlandse Studentenraad hebben geweigerd lid te worden van de I.U.S., als zijnde te links georiënteerd).

Ten slotte werden 2 resoluties aangenomen:

1. een protestbrief aan B en W te Amsterdam, B en W te Utrecht en de Minister van O.K. & W over de militaire propaganda op de middelbare scholen.
2. een telegram aan de Minister van Oorlog om vrijlating te eisen van het lid van de Organisatieraad van de O.P.S.J., genaamd .

Bijlage: 1

^{van}GEZIEN:

A f s c h r i f t

ORGANISATIE VAN PROGRESSIEF STUDERENDE JEUGD

Secr.
L. de Jong
Admiralengracht 96-I
Amsterdam (W)

29 Maart 1949.

Aan de leden van de Organisatieraad.

Beste Vrienden,

Tijdens haar laatst gehouden zitting heeft de O.R. de D.L. de opdracht gegeven een vredesactie onder de Nederlandse studerende jeugd voor te bereiden. Het standpunt van de O.R. dat de strijd voor de vrede geen uitstel duldt, gezien de gevaarlijke oorlogsdreiging, is de afgelopen weken bevestigd. De organisatie van oorlogslezingen op onze scholen is een symptoom van de versnelling der oorlogsvoorbereidingen. De O.P.S.J. heeft met haar actie tegen de militaire propaganda op Nederlandse onderwijsinstellingen in feite reeds een begin gemaakt met de vredesactie, waartoe de O.R. in principe besloten had. Snel reageren was noodzakelijk en heeft onze actie sterker gemaakt. Op de vergaderingen van Zaterdag en Zondag a.s. zal de O.R. belangrijke beslissingen moeten nemen over de wijze waarop de O.P.S.J. zal moeten medewerken in de strijd voor de Vrede. Hieronder formuleren wij de voorstellen die de D.L. aan de O.R. zal doen.

1. Het is noodzakelijk dat de studerende jongeren hun stem laten horen tegen de oorlogsvoorbereidingen en zich positief uitspreken voor de vrede die thans bedreigd wordt. De D.L. acht het danook noodzakelijk te komen tot het bijeenroepen van een groot

VREDESCONGRES VAN STUDERENDE JEUGD.

Een dergelijke manifestatie zal niet nalaten onder de studerende jongeren grote indruk te maken en zal een actieve ondersteuning zijn van de strijd die de vredeskrachten in Nederland en over de gehele wereld voeren.

2. Dit congres zal zich speciaal moeten bezig houden met de poging van de oorlogskrachten om het onderwijs in haar propaganda te betrekken. Uit de scholieren- en studentenwereld zelf zullen de protesten moeten komen tegen de leugens in de schoolboeken, die ten doel hebben de vrede ende vriendschap tussen de volkeren in gevaar te brengen. De O.P.S.J. en haar vrienden moeten onverzoenlijk de strijd aanbinden tegen de oorlogspropaganda op de scholen. In dit verband stelt de D.L. voor op korte termijn een COMMISSIE TER BESTRIJDING VAN OORLOGSPROPAGANDA te benoemen, die een rapport zal moeten samenstellen over de toestand bij het Nederlandse onderwijs speciaal t.o.v. de leerboeken, waarover de O.P.S.J. talloze klachten ontvangt.

3. Voor het congres een PETITIONNEMENT, waardoor de scholieren zich voor de vrede kunnen verklaren. De D.L. stelt voor, handtekeningen en verklaringen te verzamelen in VREDESCAHIERS

3. Enkele weken geleden stuurde de O.R. een adhaesiebetuiging aan het initiatiefcomité dat het Parijse vredescongres organiseert. Dit is echter niet voldoende. Het is noodzakelijk dat wij dit congres op alle mogelijke manieren ondersteunen. De D.L. meent, dat de O.P.S.J. al het mogelijke moet doen om begroetingen van scholieren etc. aan het congres te organiseren. Practische richtlijnen hierover worden nog verzonden.

3. Een van de middelen om de strijd voor de vrede te versterken is het aanknopen van vriendschapsbanden met de jeugd van andere landen. De D.L. stelt danook voor de contacten met het buitenland op alle mogelijke manieren uit te breiden en te verstevigen en om o.a. deze zomer de uitwisseling ter hand te nemen.

Wij hopen, dat jullie bovenstaande voorstellen zult bestuderen, zodat de O.R. 2 en 3 April a.s. onmiddellijk spijkers met koppen kan slaan. Wij verwachten van ieder lid van de O.R. dat hij/zij op tijd aanwezig is, d.w.z. om 7.30 uur, zodat er zo weinig mogelijk tijd verloren gaat. Wij hebben onze tijd hard nodig.

Aanvang Zaterdagavond 7.30 uur in de Spuistraat 262 en Zondag 9.30 uur.

AGENDA ORGANISATIERAAD VERGADERING

1. Opening
2. Bespreking Vredesactie
3. Donatie en abonnécampagne
4. Aansluiting I.U.S.
5. Rondvraag
6. Sluiting.

+++++

H E T

A M S T E R D A M M E R T J E

Verschijnt om de 14 dagen

Uitgave O.P.S.J. Amsterdam
Red. Catrien Bultje
de Wittenkade 65-I
Amsterdam.

G E E N

O O R L O G S P R O P A G A N D A !

OP ONZE SCHOLEN.

Eén dezer dagen heeft Generaal Kruls, de opperbevelhebber van het Nederlandse Leger, een lezing gehouden voor de leerlingen van de hoogste klassen van een Haagse school over de taak van de beroeps-officier en die van het Nederlandse leger in "internationaal verband"-

Het was de eerste van een reeks lezingen, die Hoge Officieren op alle scholen voor middelbaar en Voorbereidend Hoger onderwijs zullen houden.

Zo begint het O.P.S.J.-manifest, dat deze dagen op alle H.B.S.-en, Gymnasia en Lycea van onze stad is verspreid. Ons manifest vervolgde:

"Wie leger zegt, zegt oorlog!"

"Wij verafschuwen de verschrikkingen van de oorlog als niets ter wereld !
Propaganda voor het leger hoort niet thuis op onze scholen ! Wij willen vrede ! "

Daarom roepen wij alle scholieren op om te protesteren tegen deze lezingen. Op de eerste 5-jarige H-B-S. werd de lezing, die Vrijdag 11 Maart zou worden gehouden, op het laatste ogenblik AFGELAST. Dat was het werk van de scholieren - door hun protest ging het niet door.

De schoolraad van het Montess. Lyceum heeft bezwaar gemaakt tegen de aard van de lezing, die daar zaterdag 19 Maart gehouden zal worden. Maar het gevaar is niet voorbij ! Op de 3e 5j. H.B.S. zal morgen van den Bosch op 21 Maart propaganda voor het leger komen maken.

Daarom H.B.S.-ers werkt met onze petitionementen, protesteert tegen deze lezingen !

Scholieren !

G A A T A L L E M A A L N A A R :

ONZE OPENBARE PROTESTVERGADERING

op
Donderdag 17 Maart
in gebouw De Kroon
Rembrandtsplein.

aahvang 8 uur
Toegang vrij ! !

AFSCHEI FT

OPROEP

Aan de Amsterdamse scholieren !

Vandaag wordt op jullie school een lezing gehouden door majoor van den Bosch over het beroep van officier en "de taak van het Nederlandse Leger in internationaal verband".

Is dit een onschuldige lezing over beroepskeuze, vrienden?

N E E N ! !

Waarom wordt de lezing juist nu gehouden? Dit feit is tot nu toe immers e n i g in de Nederlandse geschiedenis !

We weten, dat onlangs door de radio bekend werd, dat er voortaan 10.000 jongens m e e r per jaar soldaat moeten worden. We weten ook, dat onze grote metaalindustrieën, zoals de Hembrug op het ogenblik omschakelen van vredes- op oorlogsindustrie.

Amsterdamse
Scholieren !

De lezingen staan niet los van deze feiten !
Ze passen in het kader van oorlogsvoorbereiding.

MAAR WIJ WILLEN GEEN OORLOG !! WIJ WILLEN VREDE !!!!!

Op een protest-vergadering van een groot aantal middelbare scholieren, op Donderdag j.l. door de O.P.S.J. georganiseerd, werd een adres verstuurd naar B. en W. van Amsterdam, waarin stopzetting van de militaire lezingen wordt geëist.

Scholieren, sluit je aan bij dit protest.
Teken op onze petitionnementslijsten !!
Strijdt mee voor het behoud van de vrede !!!

ORGANISATIE VAN PROGRESSIEVE STUDERENDE JEUGD

57700
77

Wb

~~W~~

Volgno.
-1 APR. 1949
ACD/59004

Verbinding: 19
A/2 no. 346'49 OPSJ

Datum: 31-3-49

Onderwerp: activiteit O.P.S.J. met betrekking tot
de scholen.

Bovendien hebben B en W zich schriftelijk gewend tot de
ouders van leerlingen (zie bijlage).

GEMEENTE UTRECHT

Nr. 157/215 O.

Utrecht, 23 Maart 1949.

Aan de Ouders, verzorgers en
voogden van de leerlingen der
Gem.scholen voor V.H. en M.O.
en U.L.O. onderwijs.

Bij deze delen wij U mede, dat ons gebleken is, dat de Organisatie van Progressieve Studerende Jeugd (OPSJ) een zogenaamde mantelorganisatie van de Communistische Partij Nederland (CPN) is, evenals het Alg. Ned. Jeugd Verbond (ANJV).

De eerstgenoemde organisatie tracht leerlingen langs bedekte wegen te bereiken, daarbij haar werkelijk karakter verdoezelend.

Een van haar middelen is het organiseren van een "huiswerkhulpactie" voor zwakke leerlingen.

Wij menen er goed aan te doen U hiervan op de hoogte te brengen.

De Burgemeester en Wethouders van Utrecht,
De Burgemeester,

(get. C.J.A.de Ranitz)

De Secretaris,

(get. J. de Lange)

UITREKSEL

STUDIE EN STRIJD IN DE VREDESACTIE

no. 001201 34
59160
009 1341

VOOR Terwijl de regeringen der West-Europoosche landen een enorm meêst-zetten achter het Atlantisch Pact, dat de mogelijkheden voor een derde wereldoorlog concretiseert, wordt in Parijs een Congres gehouden, van afgevaardigden uit alle landen ter wereld.
EEN GROOT VREDESCONGRES, naast een waanzinnig streeven naar oorlog, Natuurlijk zullen alle O.P.S.J.ers mee willen doen, en dit in het centrum van de belangstelling van alles en iedereen te zetten.
In het Aprilnummer van STUDIE EN STRIJD wordt dan ook de gelegenheid geopend om aan dit Congres gelukwensen en begroetingen te zenden naar de volgende voorbeelden.

- A. WIJ WENSEN HET WERELDCONGRES VOOR DE VREDE VEEL SUCCES EN RESULTAAT. Centrum School, te
- B. WIJ BEGROETEN HET WERELDCONGRES IN PARIJS ALS BELANGRIJKE BIJDRAGE TOT HET BLEUW VAN DE VREDE. Piets Puk en Jantje P.
- C. begroet het wereldcongres te Parijs en wenst veel succes en resultaat.
- D. Voorwaarts voor een blijvende vrede, Love het wereldvredecongres!

Onderstaande strookjes moeten VOOR 2 April in het bezit zijn van Else Mulder, Singel 360, Amsterdam, of voor 1 April ingeleverd bij het afdelingsbestuur.
Variaties en volkomen andere bewoordingen, mits ongeveer gelijk aantal woorden, zijn natuurlijk van harte welkom.
Collectieve advertenties kunnen 2 of 3 maal zo groot worden, dan is respectievelijk F. 1,- of F. 1,50 verschuldigd.
Het bedrag kan per postwissel of in postzegels overgemaakt worden naar Else Mulder, of aan de afdeling ingeleverd tegelijk met de opgave. Advertenties worden alleen geplaatst wanneer ze betaald zijn.

Advertenties naar voorbeeld, A, B, C, D. (gewenste letter omlijnen).
Geplaatst door
..... (duidelijk s.v.p.)
bij groepsopgave is verantwoordelijk voor deze advertentie:
Naam en adres

Andero formuleringen van de advertenties kunnen op de achterkant vermeld ~~xxx~~ worden.

Draagt allen een steentje bij,
STUDIE EN STRIJD IN HET ELKEN VAN DE VREDE !!!

27 00 1341

A f s c h r i f t .

Aan de Haagse scholieren

U T T R E K S E L	
Uit :	
Ag.no.:	59.52.7
Voor :	27 1341

Vorige week werden op verschillende Haagse scholen door hoge officieren van het Nederlandse Leger lezingen gehouden voor de leerlingen van de hoogste klassen van de school. Zij hebben gesproken over de taak van de beroepsofficier en over de taak van het Nederlandse Leger in internationaal verband.

Het waren de eersten van een reeks lezingen, die voor de hoogste klassen op alle scholen voor Middelbaar en Voorbereidend hoger onderwijs gehouden zullen worden. De lezingen worden door het Ministerie van Oorlog georganiseerd en in schooltijd gehouden.

Wie leger zegt, zegt OORLOG.

Wij verafschuwen de verschrikkingen van de oorlog als niets ter wereld!

Wij wensen de VREDE.

Propaganda voor het leger hoort niet thuis op onze scholen.

Protesteert daarom tegen deze lezingen.

Tekent op de petitionnementslijsten.

Bezoekt de propagandabijeenkomst van de O.P.S.J., die gehouden wordt op

Zaterdag, 19 Maart

in de Anna Paulownastraat 111 a, 3 uur.

Organisatie
Progressieve
Studerende
Jeugd.

H.S.

Verbinding: No.12

4 April 1949.

Doss.153/6

Onderwerp: Studie en Strijd (Uitgave O.P.S.J.)

Volgen.
- 7 APR. 1949
ACD 5950g

"De Poort", een uitgave van de O.P.S.J., is inmiddels in drukvorm onder de naam "Studie en Strijd" verschenen. Het is niet gebleken, dat voornoemd blad op de scholen te 's-Gravenhage wordt verspreid.

Dit is wel geschied op een vergadering van de O.P.S.J. d.d. 19 Maart 1949.

Tot heden is nog niet kunnen blijken wie daarbij betrokken waren. (einde)

Verbinding: 19
A/2 no. 345'49 OPSJ
Bijlage: 1

^B
Datum: ~~31-3-49~~

Volgno. 59019

-1 APR. 1949

(K)

ACD/

Bijgaand doe ik U toekomen een fotocopie
van "De Rondvlucht", orgaan van de Organisatie
van Progressieve Studerende Jeugd.

GEZIEN:

Amsterdam komt gevaarlijk opzetten, ligt even vooran, maar nu
 Rotterdam heeft de kop.....

Met F. 31,10 aan donaties en 51 abonneés en gemiddeld 31,5 % van
 zijn taak ligt Amsterdam nog een fietslengte achter bij Rotter-
 dam, dat met F. 1,875, 10 abonneés en 7 losse kranten gemiddeld
 34,4 % haalde. H U L D E !!!!!

Op enige afstand volgen de overige afdelingen.

-premiere-

Dit is de eerste in het openbaar gepubliceerde landelijke cij-
 ferparade. De resultaten zijn niet slecht, maar ze kunnen nog
 beter en bovendien ook nog sneller doorgegeven worden.

Zorg er dus voor!

De volgende keer is deze lijst onherkenbaar

veranderd.

AFDELING	DONATIE	ABONNEÉS	LOSSE VERKOOP	%
1. Rotterdam	F. 1,875	10	7	34,4
2. Amsterdam	- 31,10	51	-	31,6
3. Den Haag	- 1,25	3	13	19,5
4. Kennemerland	- 1,70	4	6	18,3
5. Utrecht	- 2,-	2	-	14,1
6. Geel	- 1,62	1	-	10,5

F. 39,55

ZO GAAT LE GOED !!!!! OP HET VERDERSKAP DE 100 %.

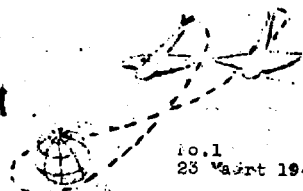
Op hetzelfde moment, dat RONDVLUCHT no. 1 de
 deur uitgaat, wordt in Parijs een groot vredes-
 congres voorbereid. Hij wilten dat congres blij-
 geven van onze sympathie en verwachten, dat ieder-
 van jullie in STUDELING STRIJD zijn begroetingen
 zal plaatsen. Hoe we dat doen?

INFORMEER HET ONMIDDELIJK BIJ DE AFDELINGSBESTUREN!!!!

WERFT IDONATEURS

Red. en administratie: F. de Vries
 Lucellestraat 65
 Amsterdam-W2.

10.1
 23 Maart 1949.

voorwaarts mars!

De O.P.S.J. heeft zich in beweging gezet, niet om soldaatje te spelen,
 niet om militaire lezingen aan te horen, maar om de O.P.S.J. te ver-
 sterken.

We kunnen de eerste woorden van dit artikelje als een grapje opvat-
 ten maar er steekt op dit moment ook een diepere ernst achter.

Het is niet voor niets dat er per jaar 10.000 jongens meer op-
 groepen zullen worden, dat er een Atlantische Pact gesloten
 wordt dat bezig is de "Nederlandsche Zee binnen te varen, dat er
 lezingen over "bureauskeuze" gehouden worden om de schooljeugd
 in het voeren van een aanvalsoorlog te onderwijzen.

Maar het zal zeker niet voor niets zijn, als wij ons van de
 grote verantwoordelijkheid, die daardoor op onze schouders is
 gelegd, bewust worden en daarmee handelen. Dan zal het ongetwi-
 feld mogelijk zijn, om het verouderde krichten een derde wereld-
 oorlog te voorkomen.

Zetten wij ons aan die taak, versterken wij dus onze Organisatie,
 verhogen wij daarom de resultaten en rusten wij niet voor wij
 ons doel ten einde hebben gebracht.

VOORWAARTS VOOR DEZELFEN

BLIJF DE VREDE !!!!!

GOEDE START VAN DE ACTIE LANDELIJK RESULTAAT 29%

Het was precies een wedstrijd, die begon aan de start
 s toeren het kenmerk van de wedstrijd op hun plaats, bang om de
 kop te nemen en wachtend of een of ander niet weg zou schieten.
 De spanning in het Stadion steeg..... en toen schoot opeens
 Amsterdam naar voren en haalde in de eerste ronde al prachtige
 resultaten. De wedstrijd waren ook de andere afdelingen los. De
 spanning werd ontspannen. Wie zou in de heet de kop nemen?

53466

Studie en Strijd.

I.D. 1013. A.

Veld
11 APR. 1949
ACD/53699

(A) 1

Naar aanleiding van Uw schrijven, d.d. 29 Januari 1949, No. 53466, wordt dezerzijds gerapporteerd, dat tot op heden van verschijning van "Studie en Strijd", uitgave van de O.P.S.J., in deze gemeente nog niets is gebleken.

Ook is niet kunnen blijken, dat er te Leiden een afdeling zou zijn van de O.P.S.J..

De aandacht blijft dezerzijds op deze aangelegenheid gevestigd en indien hiervoor termen aanwezig zijn, zal hierover nader worden gerapporteerd.

Leiden, 8 April 1949.

UITTREKSEL

Voor OD 1462 Naam O.P.S.J.-financien.

Origineel in _____ Naam _____

Volgnr. _____ Ag.nr. 59930 Aard van het stuk Org.raad vergadering OPSJ

_____ te Amsterdam. Afz. Verb.19. Datum 8.4.49.

Organisatieraadvergadering van de O.P.S.J., gehouden op 2 en 3.4.49 in het gebouw van het A.N.J.V., Spuistraat 262 te Amsterdam.

Voorts werd er nog verteld dat de O.P.S.J. aan geldgebrek leed, zodanig zelfs, dat _____, de landelijk penningmeester van de O.P.S.J., bij zijn ouders geld moest lenen om de O.P.S.J. te laten voortbestaan.

Uitgetrokken door _____ G. _____ Afd./Sectie ACD 4b. Datum 23.9.49.

Op aanwijzing van _____

Verbinding: 19
C/2 no 376'49 OPSJ

Ⓟ 59930
B Datum: 8-4-49

Onderwerp: Organisatieraadvergadering van de O.P.S.J.,
gehouden op 2 en 3-4-49 in het gebouw van
het A.N.J.V., Spuistraat 262 te Amsterdam.

A. Zaterdag, 2 April 1949.

Aanvang 19.30 uur, einde ten 23.00 uur.

Aanwezig waren:

UITTREKSEL

Uit : 00 1136

Ag.no.: 59930

Voor : 01 1341

Inleiding: J.F. WOLFF (alias "Joop Wolf").
Hij ging nader in op het Vredescongres te Parijs en ver-
telde dat dit de voortzetting was van het Wroclaw-congres.
Alleen de opzet is nog breder. Er moet hier in Nederland
een reuze reclame voor worden gemaakt. gaat
naar Parijs en krijgt de meest uitgebreide volmachten.

De eerste vraag was: wat moeten we in Nederland gaan doen
ter bevordering van de vrede?

In October 1949 zal, er in Nederland ook een groot vredes-
congres worden gehouden. Er moet getracht worden om alle
verenigingen en alle groepen van mensen die maar tegen de
oorlog zijn, hierin te betrekken, maar de O.P.S.J. moet de
leiding hierbij behouden. De leidraad voor dit vredescongres
in Nederland moet zijn de publicatie van het Ministerie van
Buitenlandse Zaken te Moskou tegen het Atlantisch Pact.
Deze publicatie is door allerlei couranten, o.a. "De Waar-
heid" in verkorte vorm opgenomen, maar zal door het orgaan
van de Vereniging "Nederland-USSR" ("NU") binnenkort vol-
ledig gepubliceerd worden en zal aan alle leden van de Or-
ganisatieraad van de O.P.S.J. worden toegezonden. Bij deze
gehele actie moeten we niet naar voren laten komen dat de
C.P.N. er achter staat, maar voorop staat de "Vrede".

De Organisatierraad van de O.P.S.J. verwacht, dat als vervolg op de militaire propaganda op de scholen er een propaganda-actie zal volgen voor het Vrouwen Hulp Korps (V.H.K.). Hiertegen wordt nu reeds door de O.P.S.J. een brochure samengesteld.

In verband met de leugens in het aardrijkskundeboekje van en zullen brieven worden geschreven aan de directeur van het lyceum te Hilversum, de wethouder van onderwijs te Hilversum en de Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen. (Juist naar Hilversum, aangezien de afd. "Het Gooi" van de O.P.S.J. hierover het meest gereclameerd heeft). Wordt er op deze brieven niet gereageerd, dan zullen volgens "Joop Wolff" de leden van de O.P.S.J. in Hilversum "lawaai gaan schoppen".

Wolff behandelde voorts heel in het kort de vraag: "Hoe moet de organisatie voor het vredescongres in Nederland nu in elkaar zitten?". Als punten van overdenking gaf hij aan: er moet zijn een comité van aanbeveling en een comité van actie.

Naar aanleiding van hetgeen is gerapporteerd betreffende de afd. "Het Gooi" van de O.P.S.J.

werd als zijnde te reactionair uit de Organisatierraad verwijderd. Zij werd vervangen door , de penningmeester van de afd. Amsterdam van de O.P.S.J. is student te Amsterdam en lid van de studentenvereniging "Pericles".

De afd. "Het Gooi" moet gereorganiseerd worden, daar zij aan verweet richtlijnen uit Amsterdam over te brengen; zij wilde n.l. zelfstandig werken. Daartoe is ont-slagen als instructeur van deze afdeling en zal nu waar-schijnlijk instructeur worden voor de afd. Den Haag.

wordt nu instructeur voor de afd. "Het Gooi" en Wolff zal hem daarbij helpen.

is Donderdag, 31-3-49, naar Amsterdam geweest en heeft gesproken over het gebeurde in Utrecht (n.l. het arresteren van leden van de afd. Utrecht der O.P.S.J. in verband met het verspreiden van pamfletten aan de scholen, Wolff vond dese actie van de politie de beste reclame voor de O.P.S.J. en zei: "Laat je bij deze acties maar rustig oppakken, veel heibel maken en zo, en net doen of er duizenden stuuerende jongeren achter staan". Wolff was er kwaad over dat er nog helemaal geen plannen waren gemaskt tot het houden van een protestvergadering in Utrecht naar aanleiding van het schrijven van B en W van Utrecht aan de ouders van leerlingen van middelbare scholen. Hij stelde vast dat deze protestvergadering moest worden gehouden op Vrijdag 8-4-49; dit in de plaats van de scholierenbijeenkomst op diezelfde dag.

UITTREKSEL

Voor OD 1341 Naam O.P.S.J.-acties.

Origineel in _____ Naam _____

Volgnr. _____ Ag.nr. 59935 Aard van het stuk Best.verg. OPSM afd. Utrecht.

_____ Afz. I.D. Utrecht. Datum 8.4.49.

^{OD 1341} Comm. interpellatie

Het Utrechtse raadslid Ultzen (C.P.N.) heeft verlof gevraagd een interpellatie te mogen houden betreffende het houden van lezingen over militaire onderwerpen op de middelbare scholen te Utrecht.

Uit het Utrechts- Nieuwsblad van 4 April 1949.

Onderwerp:
Activiteit O.P.S.J.

Bericht op schrijven:
No. 40791, d.d. 13-9-1948 en
rappel no. 40791, d.d. 9-4-1949.
No. 48067, d.d. 18-11-1948.
No. 53466, d.d. 29-1-1949, en
No. 54203, d.d. 27-1-1949.

Volgno.

14 APR. 1949

ACD/60060

1730
OSD 1121

130740
21/49

Naar aanleiding van Uw hierboven aangehaalde brieven, allen betreffende de organisatie en activiteit van de Organisatie voor Progressieve Studerende Jeugd benevens de organen uitgegeven door deze Organisatie, heb ik de eer U Hoogedelgestrenge hierover het volgende te berichten:

Inderdaad is gebleken, dat een groepje jongelui gamenkomsten heeft gehad in de kelder van perceel buiddijk 299 te Maandam. Deze bijeenkomsten, (het zijn er slechts enkele geweest), werden gehouden voor de zomer van 1948, daarna werden zij niet meer gehouden, althans niet aan het opgegeven adres. Namen van bezoekende jongelui zijn niet bekend geworden.

Voor zover tot nu toe is kunnen blijken, is de door genoemde organisatie ontwikkelde activiteit in deze gemeente zeer gering, indien althans op heden nog van enige activiteit kan worden gesproken. Bij de hiervoor in aanmerking komende onderwijsinstellingen in deze gemeente is van deze organisatie nimmer iets gebleken, terwijl evenmin werd vast genomen, dat het orgaan "De Poort" of "Studie en Strijd" onder de leerlingen dier instellingen wordt verspreid.

Personen, die eventueel lid zouden kunnen zijn van de O.P.S.J. zijn hier niet bekend.

Mocht in de toekomst omtrent de organisatorische ontwikkeling en activiteit dier organisatie iets bekend worden of blijken, dan zal U daarover nader worden bericht.

Maandam, 13 april 1949.

In het kader van het door het partijbestuur der CPN gevoerde vredesoffensief moet ook worden genoemd de activiteit welke in deze maand aan de dag is gelegd door de:

a) Organisatie van Progressief Studerende Jeugd (OPSJ)

Het bestuur van de OPSJ, daarbij gesteund door de redactie van DE WAARHEID, vond in een door het Ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen verzonden circulaire, gericht aan de instanties belast met de leiding van scholen voor Hoger en/of Middelbaar Onderwijs te Amsterdam, aanleiding om een felle actie te ontketenen onder de leerlingen van de te Amsterdam gevestigde scholen. De aanleiding hiertoe vond zijn oorsprong in de mededeling in de hierboven genoemde circulaire vervat, nl. "de belangstelling voor de opleiding van beroepsofficier aan de K.M.A. te vergroten", voor welk doel op de genoemde scholen lezingen zouden worden gehouden over het onderwerp: "Het moderne leger en het officierschap als beroep".

De actie tegen dit voornemen werd ingezet met het verspreiden van manifesten onder de leerlingen der scholen, en besloten met een min of meer voorlopig hoogtepunt: het houden van een openbare vergadering, welke op 17 Maart jl. door de OPSJ was georganiseerd.

Deze gehele actie heeft zich voltrokken in een duidelijke sfeer van de "Sturm und Drangperiode", de puberteitsjaren. Het gevolg hiervan was, dat incidenteel en/of individueel soms fel werd gereageerd op het houden van lezingen of op de protestactie van de OPSJ. Door de leden van de OPSJ werd in deze periode veel pamflettenmateriaal aan de betreffende scholen verspreid, bevattende de oproep om tegen deze lezingen te protesteren onder de leuze: "Wij willen geen oorlog, wij willen vrede", terwijl het houden van een petitionnementsactie wordt aangekondigd.

De redactie van DE WAARHEID ondersteunde deze actie door tentatieve berichtgeving over het verloop en de resultaten van deze actie. Zo verklaarde zij o.m. in deze voorlichting te zien: "een openliker en haastiger optreden van de reactie bij de voorbereiding van een aanvalsoorlog tegen de Sowjet-Unie en de volksdemocratische landen."

Het resultaat van deze actie is geweest, dat van een ordeverstoring in of in de omgeving van de scholen niet kan worden gesproken. De betreffende lezingen hebben tot nu toe vrij normaal doorgang gehad en er is geen sprake van dat op een der scholen, als gevolg van de OPSJ-activiteit, uitstel heeft plaats gevonden zoals in een der "aarbeidsartikelen en in een pamflet werd gesuggereerd.

De

De op 17 Maart aangekondigde vergadering was slechts door 60 personen --leeftijd van 13 - 18 jaar-- bezocht. Een van de sprekers op deze vergadering, die een op communistische gronden steurend betoog over het militair optreden van de Nederlanders in Indonesië hield, verklaarde daarbij dat de δ banden van de Wereldfederatie van Democratische Jeugd, waarmede Indonesiërs en Nederlanders zijn verbonden, een absoluut beletsel vormen van deelname aan militair optreden tegen deze vrienden en dat daarom, in samenwerking met andere progressieve groeperingen alles gedaan moet worden om deze misstand te beëindigen. Zij vond dit al reeds voldoende argumentering voor de actie tegen het houden van lezingen over het militarisme op de middelbare scholen. Besloten werd een adres aan de Gemeenteraad van Amsterdam te zenden ter ondersteuning van een door het communistische gemeenteraadslid, Nico LUIRINK, te houden interpellatie op 23 Maart jl. Wegens afwezigheid van de Burgemeester werd voor het houden van deze interpellatie een nader tijdstip bepaald.

Wh
Verbinding: 19
C/2 no 400'49 OPSJ

(X)

Volam.

20 APR. 1949

Datum: 16-4-49

ACD/60332

Onderwerp: Scholierenbijeenkomst, georganiseerd door de
O.P.S.J. op 8-4-49 ten 20.10 uur in "De Poort
van Cleef", Mariaplaats 7 te Utrecht.

Aanwezig waren:

Om 20.10 uur opende de vergadering met een korte in-
leiding, waarin het Atlantisch Pact gehekeld werd.

Na 10 minuten kreeg Wolff het woord.

Hij begon met de aankondiging van het reeds eerder gesigna-
leerde "Vredescongres" van de O.P.S.J. in October. Hij gaf
bijna letterlijk weer het besprokene in de Organisatieraad
van de O.P.S.J.

Daarna bracht hij het aardrijkskundeboekje van Brummelkamp
en Fahrenfort ter sprake en stelde dit als voorbeeld van
foutieve voorlichtingslectuur op de scholen. In verband hier-
mede wordt, of is reeds, een commissie opgericht voor de con-
trole op de leerboekjes.

Hierna kwam de "militaire propaganda" op de middelbare
scholen ter sprake. Wolff zeide hiervan dat het een schandaal
was. Van de brief van B.en W. van Utrecht aan de ouders van
middelbare scholieren zei hij, dat dit "vrij lullig" was.
Op Burgemeester de Ranitz werd hartig gescholden, evenals op
wethouder Van der Vlist.

Ook werd gewag gemaakt van de "onbenullige antwoorden" van Wethouder Van der Vlist in de raadsvergadering van Utrecht naar aanleiding van de interpellatie Ultzen.

Ten slotte kwam Wolff nogmaals terug op de "vredes-acties" en noemde hij nog het Wereld Jeugdfestival te Boedapest en het vredescongres te Parijs.

Deze redevoering duurde tot 21 uur, waarna er een pauze was van 15 minuten. Na de pauze kwamen de discussies.

vroeg: Wanneer en door wie is de O.P.S.J. opgericht?

Wolff deelde hem mede dat de O.P.S.J. einde 1947 te Amsterdam is opgericht door 50 studerende jongeren uit het gehele land.

vroeg vervolgens welke bezwaren er nu eigenlijk tegen die militaire actie op de scholen waren.

Wolff antwoordde hierop dat in de eerste plaats deze militaire lezingen op de scholen geheim waren, waarop repliceerde dat hij daarvan niets had gemerkt.

Wolff zeide dat dit bijv. op de 1e 5-jarige H.B.S. te Amsterdam wel het geval was geweest. Inderdaad schijnt de directeur van genoemde H.B.S. te Amsterdam, de heer , vijf minuten voor de lezing begon aan de leerlingen te hebben medegedeeld, dat deze lezing geheim was.

vroeg vervolgens of bij deze lezingen nu inderdaad militaire propaganda bedreven was. Volgens Wolff wel; hij sprak verder over de vrijheid van de jeugd.

deelde toen mede dat de jeugd inderdaad vrij was, waarop Wolff weer antwoordde dat dit niet het geval was. Wolff noemde als voorbeeld het geval van een onderwijzer die in een of andere commissie zitting heeft en die er bij de regering op heeft aangedrongen, de salarissen van het onderwijzend personeel gelijk te schakelen met die van de andere ambtenaren. Op de actie van deze commissie is een onbevredigend antwoord ontvangen van de Minister van O.K.en W. Toen heeft die commissie een open brief of een soort manifest samengesteld en het ontwerp hiervan is gevonden in de zak van b.g. Daar hij ook nog militair was, was het gevolg dat hij in arrest werd gesteld, waarin hij blijkbaar nog vertoeft

Als tweede voorbeeld werd genoemd eveneens onderwijzer en militair, die ook in arrest zit ten gevolge van het gebeurde in Chaam (manifestverspreiding voor dienstweigering, ten minste voor zover bekend) Hierbij schijnen ook enige A.N.J.V.ers gearresteerd te zijn. (?- Verb. 19).

Vervolgens begon te informeren naar de vrijheid van de jeugd in de Oost-Europese landen. Hij deelde mede, dat zijn vader bij de Ned. Spoorwegen was en dat er vroeger eens of tweemaal per jaar een bijeenkomst was van Nederlandse en buitenlandse spoorwegmensen. Vóór de omwenteling in Tsjecho-Slowakije was met de afgevaardigden van dit land altijd openlijk te praten, maar tegenwoordig houden deze mensen stijf hun mond dicht.

Hierop werd niet gereageerd door Wolff of een der andere communistische aanwezigen. Er ontstond een pijnlijke stilte waarop het woord vroeg.

Zij begon samen te vatten wat reeds ter tafel had gebracht en zeide dat dus helemaal niet tegen de militaire actie op de scholen was. Volgens haar was dit echter een Duits systeem, d.w.z. eerst vrijwillig de mensen trekken naar de K.M.A. te Breda e.d. en dan later gedwongen. Zij vergeleek dit even met de toestand na de bevrijding van ons land, toen wij "lekker" gemaakt werden voor vrijwillige dienstneming in Indonesië, maar later kwam de grondwetswijziging, waarna het gedwongen was om als militair naar Indonesië te gaan. Wij hadden, volgens die grondwetswijziging nooit er door moeten laten komen. Vervolgens zeide zij, dat slechts ongeveer 10% van de mensen het dóór had, dat het met die grondwetswijziging en de kwestie Indonesië "fout" zat. Wij moeten hierover steeds onze stem laten horen, ook al vindt deze momenteel geen gehoor.

Vervolgens kreeg voornoemde Mevr. het woord (zij werd aangesproken als). Zij vertelde dat er behalve de militaire lezingen op de scholen, ook ouder-avonden belegd waarop dezelfde militaire propaganda bedreven was. Zij had o.a. voor zo'n avond een uitnodiging ontvangen. Zij verzocht ook hiertegen eens protest te laten horen. Wolff antwoordde hierop dat hij voor deze actie van militair zijde niet zo heel erg beducgt was, want in Haarlem was zo'n avond voor twee scholen gecombineerd en waren er in totaal vier ouders geweest.

Hierna werd de vergadering gesloten door , die lof toezwaaide aan over de nette wijze waarop deze de discussie had gevoerd.

Ten slotte moest de zaalhuur betaald worden. De O.P.S.J. had hiervoor wederom geen geld in kas. De huur werd toen voldaan door Mevr.

Einde der vergadering ten 22.35 uur.

GEZIEEN:

60902
World Congress for Peace

Paris 20.—24. April 1949

To the:

INITIATING GROUP
OF THE WORLD CONGRESS
FOR PEACE

2, Rue de l'Elysée, PARIS 8, France

The students of the world are not indifferent to this struggle. They fight to expose those who seek to divide and confuse the democratic forces in order to impede their work for peace. Students have always fought and will continue to fight decisively side by side with those who uphold the cause of peace and freedom, with those who defend the right of mankind to a better future. Before the growing intrigues of the enemies of peace, they are today more than ever anxious to unite their efforts with all democrats who fight for these common ideals. For the students, war means an end of their possibilities to devote themselves to the service of their society. It hinders their creative development and prevents their application to the realization of their noble ideals. War means untold suffering, loss of life and the destruction of the priceless cultural and economic wealth of the peoples, which the students help to build and to safeguard.

The students know from their bitter experience that preparations for war mean increasing economic hardships, the lack of proper facilities and economic means for life and study, and the denial of a proper atmosphere for the development of true science and culture as a result of the spreading of false and anti-scientific doctrines of national and racial enmity. They reject the inevitability of war as a solution of differences which may arise in the historical development of different societies.

Therefore the I. U. S. is confident that all students will respond to its call to support this important congress, both by assisting the I. U. S. in its own preparations and by initiating preparations themselves on the national level. The I. U. S. calls upon the students to organize meetings in preparation for this congress, to express their determination to defend peace, to condemn the policy of the war-mongers, the propaganda of hatred which they disseminate and to reject their schemes for war and disruption. The I. U. S. calls upon the student organizations to participate in all activities initiated nationally by other bodies supporting the congress, and to make joint preparations with the democratic organisations of workers, women, intellectuals and youth.

Confident that the congress will represent in a very clear way the mighty front of all peoples for peace, students all over the world, representatives of the cultural heritage of their peoples and its defenders for the future generation, greet this important decision of the leading men of science and culture. They pledge all their efforts to the defence of peace, to the cause of international understanding, the advancement of true science and culture and to the creation of a world where all needs shall be satisfied, where the creative abilities of man shall be liberated and the peoples shall live in equality and at peace.

Students on guard for peace in all corners of the world! Join in and strengthen the united front against the war-mongers. Let us unite to reject all attacks against the development of friendship among the peoples. Let us stand as a firm bulwark against the increasing threat of a new war. Let us so work, that all efforts of the imperialists to unleash a new war will be defeated.

LONG LIVE THE FRIENDSHIP OF THE PEOPLES OF THE WORLD IN THE STRUGGLE FOR A JUST AND STABLE PEACE!

IN UNITY AGAINST THE WAR-MONGERS: —

FORWARD FOR PEACE, FOR THE NATIONAL INDEPENDENCE OF THE PEOPLES AND FOR A BETTER FUTURE!

THE International Co-ordinating Office of Intellectuals for peace, the Women's International Democratic Federation, the undersigned individuals, are disturbed by the daily growing threat to peace among peoples.

In some countries press, radio, politicians openly sow enmity and hatred toward other countries and make propaganda for a new war. Instead of the decrease in armies and armaments which could have been expected at the end of the war, an overwhelming armaments race has begun. Military blocs which threaten the peaceful co-existence of peoples are being formed. In some parts of the world the fires of war are still burning, lit and fed by the intervention of foreign states and the direct action of their armed forces.

But the peoples of the world do not want war. They do not want new slaughter, new ruins and devastation. And the duty of all honest people, of men of art, science and literature, of all democratic organisations, is to rise with a spirit of firm decision and ardent will, for unity in the

defense of peace among peoples.

That is why we call upon those democratic organisations in all countries whose task is the defense of peace, and all individuals devoted to progress: labor unions, women and youth movements and their international federations, peasant organizations, cooperative groups, religious groups, cultural organizations of scientists, writers, journalists, artists and democratic statesmen, so that they will speak out for peace. We call upon them to rally their forces in order to convene next April a World Congress for Peace whose goal will be to unite all the active forces in all countries for the defense of peace.

Our hope is great and we are certain that we will see rising all over the world the defenders of peace.

THE INTERNATIONAL
CO-ORDINATING OFFICE OF
INTELLECTUALS FOR PEACE
THE WOMEN'S INTERNATIONAL
DEMOCRATIC FEDERATION

I, (name), of (faculty, college, school),
..... (name), of (organisation),

Welcome the Appeal of the International Co-ordinating Office of Intellectuals for Peace and the Women's International Democratic Federation;
Express my support for the purposes of the World Peace Congress as a mighty demonstration of the united will of all peace-loving people to avert the threat of aggressive war; and
Promise to participate in all preparatory work for the Congress, and in the popularisation and realisation of its results in my own country.

Signature:
..... (country)

Fill in this page and send it to the above address in support of the Congress.

APPEAL OF THE INTERNATIONAL UNION OF STUDENTS IN RESPONSE
TO THE PROPOSITION TO CALL A WORLD CONGRESS FOR UNITY IN
THE DEFENCE OF PEACE

March 28th, 1949.

TO THE STUDENTS OF THE WORLD: —

The International Union of Students, world organisation of the democratic students, representing three million members in fifty-four countries, expresses its pleasure and agreement at the decision of the International Co-operation Committee of Intellectuals, (established by the Wroclaw Congress of Intellectuals), to call for a World Congress of all national and international democratic organisations in order to unite their common efforts in the defence of peace.

True to its anti-fascist origins and to its constitution, based upon sound democratic principles, many times re-affirmed by the students at representative international meetings and by their activities in all countries, the International Union of Students responds immediately to this call, recognising the importance of achieving such unity as a means of defending the vital interests of the students. This unity must be based upon the closest possible ties of understanding and co-operation with the powerful national and international organisations of workers, women, youth, intellectuals, and all democrats who work sincerely to safeguard the peace.

The I. U. S. associates itself wholeheartedly with the declaration of the International Co-operation Committee of Intellectuals concerning the need for such a Congress, a need which arises today from the aggressive actions of the reactionary forces in their attempt to provoke a new war.

The present period of our history is characterised by a sharp intensification of the struggle between the forces of the people for democracy and peace and the forces of reaction and war. Under the political leadership of monopolist and imperialist circles in the U. S. A. and Great Britain, world reaction is spreading a war hysteria with the aim of confusing the people in certain countries so as to lead them into a new conflict in the interest of continued oppression and exploitation. It rejects the proposals of democratic representatives and international democratic organisations, desiring to bring about a reduction of armaments, the effective control of the use of atomic energy and the outlawing of the use of atomic weapons. In contempt of these propositions, it intensifies the armaments race by the establishment of new military blocs and by the continued exploitation of colonial and economically dependent countries. World reaction attacks the peaceful mission of the United Nations. It is responsible for launching new aggressive imperialist wars in South East Asia and the Middle East; it increases exploitation and oppression in Latin America, and even attempts to re-habilitate Franco Spain and to involve this hated regime in its war plans. It intervenes on the side of reaction in China, and builds up the military might of Germany with the aid of Nazi monopolists. Together with its obsequious servants, the native reactionaries, it maintains an offensive against the democratic rights and living conditions of the peoples and is responsible for increased hardships and brutal repression against the democratic movements of youth and students.

On the other hand, the movement of the peoples of the world for peace and democracy is daily growing stronger. The future belongs to this progressive movement, serving the interests of

ORGANISATIE VAN PROGRESSIEVE STUDERENDE JEUGD
(O.P.S.J.)

I Voorgeschiedenis

Uitgaande van de zeer aannemelijke veronderstelling dat de oprichting een gevolg is van communistisch initiatief, rijst allereerst de vraag in hoeverre er behoefte aan een dergelijke organisatie bestond, temeer daar de C.P.N. de beschikking had en heeft over een weliswaar in naam algemene, maar in feite eigen "massa"-jeugdvereniging, het Algemeen Nederlands Jeugd Verbond (A.N.J.V.).

Het antwoord hierop kan worden gevonden in de communistische tactiek. Zij tracht alle lagen van de bevolking, met uitzondering van de voor haar onaanvaardbare kapitalistische klasse, onder haar vanden te verenigen. Dit brengt mede, dat de C.P.N. ook haar volle aandacht wijdt -en zeker niet in de laatste plaats- aan het toekomstige maatschappelijke kader, n.l. de studerende jeugd.

Men heeft blijkbaar ingezien, dat de studerende jongeren, uit hoofde van hun betere ontwikkeling en door het verschil in milieu, waaruit althans een gedeelte van hen voortkomt, zich van toetreding tot het A.N.J.V. onthouden en zo zij daarvoor zijn gewonnen, zich op de duur hierin niet thuis gevoelen.

De wens om in de universitaire wereld vaste voet te krijgen, zal hieraan tevens niet vreemd zijn, daar een uitgesproken communistische studentenorganisatie onder de universitaire jeugd van heden weinig of geen levensvatbaarheid blijkt te bezitten. De O.P.S.J. lijkt hier de enige oplossing; een gedeelte der leden is reeds student of zal dit te zijner tijd worden.

II Oprichting

In principe werd tot de oprichting besloten op een dd. 8 en 9 November 1947 te Amsterdam gehouden bijzonder congres van het A.N.J.V., ter gelegenheid van de opvolging van _____ door de huidige leider van het Verbond: Marcus BAKKER. Op 29 November d.o.v. werd aan dit besluit uitvoering gegeven. Het landelijk secretariaat is sindsdien gevestigd: Spuistraat 262 te Amsterdam. Aldaar is tevens het A.N.J.V.-secretariaat gevestigd.

Aanvankelijk werd aan deze oprichting slechts in beperkte kring publiciteit gegeven. Of en zo ja, in hoeverre deze terughoudendheid in verband stond met de mogelijkheid dat de leden en het lagere kader van het A.N.J.V. zich door deze gang van zaken gediscrimineerd zouden kunnen gevoelen, is niet bekend geworden.

Eerst na de landelijke conferentie, welke in October 1948 te Amsterdam werd gehouden, trad men in grotere mate in de openbaarheid.

III Doel

Volgens artikel 2 van de statuten (waarop geen Koninklijke goedkeuring werd gevraagd), waarin geen enkel nationaal element is te bespeuren en geen plaats is ingeruimd voor de confessionele gedachte, stelt de vereniging zich ten doel:

"de studerende jongeren te verenigen en te leiden
"in de strijd voor de verdediging en vernieuwing
"van democratie, cultuur en wetenschap, zulks
"in nauwe samenwerking met het werkende volk en
"de werkende jeugd in het bijzonder. Zij zal de
"geestelijke en materiele belangen van de
"studerende jeugd behartigen.
"In haar strijd voor vrede en welvaart acht zij
"zich verbonden met de studerende en werkende
"jongeren uit de gehele wereld".

Onder "studerende jongeren" verstaat de O.P.S.J., naast de leerlingen van universiteiten en hogescholen (studenten), ook leerlingen van Gymnasia, Lycea, H.B.S.-en, Handelsdagscholen, U.L.O.-scholen, Middelbaar Technische scholen, inrichtingen voor Kunstnijverheidsonderwijs, enz.

IV Structuur en organisatie.

Het Congres is het hoogste orgaan binnen de organisatie en verkiest de Organisatieraad (hoofdbestuur), waaruit een dagelijkse leiding wordt benoemd.

Een aantal afdelingen, gelegen in een bepaald geografisch gebied, vormen tezamen een Departement.

Binnen een afdeling kunnen schoolcentra, studiegroepen en clubs gevormd worden.

Departementen - tot nu toe slechts bestaande uit 1 afdeling- zijn gevestigd te Amsterdam, 's-Gravenhage, Utrecht, Kennemerland en in 't Gooi. De destijds te Groningen en Zaandam opgerichte afdelingen werden inmiddels, kennelijk als gevolg van gebrek aan belangstelling, opgeheven.

V
Ledental.

De overigens nog in embryonale toestand verkerende O.P.S.J., telt in totaal nog geen 250 leden, waarvan het "Departement" Amsterdam meer dan de helft voor zijn rekening neemt.

VI
Organisatie
raad.

Deze bestaat uit de volgende personen:

VII
Verwantschap
met de C.P.N.

Zou twijfel bestaan of hier met recht sprake is van een communistische opzet, dan moge o.m. worden gewezen op het feit, dat de Organisatie-raad is samengesteld, voorzover bekend, uit communistisch georiënteerde jongeren. Bij nagenoeg alle gewone leden is deze gezindheid eveneens te bespeuren.

De wijze waarop men het in artikel 2 der statuten gestelde doel tracht te verwezenlijken, t.w. door:

- a. het voeren en ondersteunen van, alsmede het deelnemen aan alle acties, die in het belang van de jeugd en de studerende jongeren in het bijzonder, gehouden worden;
- b. samenwerking met andere organisaties op progressieve basis;
- c. het bevorderen van ontwikkeling en goede ontspanning;
- d. uitgave van een eigen orgaan;
- e. alle andere daartoe geeigende middelen, beperkt zich nagenoeg uitsluitend tot het voeren van en deelname aan bepaalde acties, die door de C.P.N. of een harer mantelorganisaties worden bedreven.

Door woord en geschrift wordt de van C.P.N.-zijde geleverde critiek op het regeringsbeleid in Nederland en op het algemeen wereldgebeuren onderschreven.

Dat men volkomen afwijzend staat tegenover de Partij van de Arbeid, is gezien het bovenstaande duidelijk. Het begrip "progressief" wordt door de O.F.S.J. volkomen vereenzelvigd met "communistisch".

De instelling (eind 1948) door de C.P.N. van een STUDENTENSECRETARIAAT is in dit verband vermeldenswaard.

Het C.P.N.-kaderorgaan "Organisatienieuws" van November 1948 zegt hierover o.m. het volgende:

"De weinige partijgenoot-studenten zullen hun werk slechts kunnen doen, indien zij op de "actieve steun van de partij kunnen rekenen. De "districten, die een universiteitsstad in hun "werkkring hebben, zullen de studerende partijgenoten moeten helpen bij hun scholing, bepaalde "acties moeten ondersteunen, de studenten, die "zij kennen en waar zij contact mee hebben, moeten "bijeengbrengen enz.
"Het werk onder de studenten is de taak van de

"hele partij.

"Slechts wanneer de functionarissen, die hiervoor in de eerste plaats verantwoordelijk zijn, zich van deze taak bewust zijn, zal het lukken ook onder de aanstaande intellectuelen de zo noodzakelijke aanhang te krijgen voor de strijd van de arbeidersklasse in het algemeen en voor de strijd van de partij in het bijzonder".

Het is niet gewaagd te veronderstellen, dat hier sprake is van hulp aan de O.P.S.J. "van bovenaf" en dat van de zijde van dit Studentensecretariaat aan de partijgenoten onder de studenten, opdracht wordt gegeven metterdaad de organisatiepogingen der O.P.S.J. te steunen.

VII ers

Oorspronkelijk verscheen een gestencild maandblad, "De Poort" genaamd. Met ingang van Januari 1949 veranderde de naam in "Studie en Strijd" en werd het blad gedrukt.

Hoofdredacteur is de bekende communist: Johan Frederik WOLFF; geboren 14-3-1927 te Velsen; journalist bij het dagblad "De Waarheid"; wonende te Haarlem.

Afgezien van het gebruikelijke organisatie nieuws, is de weinig belangrijke inhoud van dit orgaan in overeenstemming met de eisen, die door de C.P.N. aan de spreekbuis van een communistische mantelorganisatie gesteld kunnen worden.

IX cties

Als voorbeelden van O.P.S.J.-activiteit kunnen worden genoemd:

de ondersteuning van de eisen der stakende schoonmaaksters te Amsterdam;

de actie, gevoerd ter gelegenheid van de vanwege het Griekse gezantschap georganiseerde fototentoonstelling te Amsterdam;

de actie tegen de van militaire zijde op de scholen gevoerde propaganda voor dienstname in het leger;

de gevoerde propaganda voor en het zenden van een afgevaardigde naar het Wereldcongres voor de Vrede te Parijs (April 1949)

Mede door de volslagen afwezigheid van enig blijk om te komen tot een ernstige poging ter oplossing van de onderwijsproblemen, wordt de indruk gewekt, dat het doel van de O.P.S.J. in de eerste instantie is, het verwekken van agitatie in onderwijsinstellingen.

Hoewel een volwassen en neutraal toeschouwer de indruk zou kunnen krijgen van "kinderlijk gedoe", dient de activiteit binnen en rond de O.P.S.J. gezien te worden in nauw verband met de omgeving, waarin de werkzaamheden worden bedreven. Jongelui in de leeftijd, waaronder de O.P.S.J. zijn leden en aanhang zoekt, zijn in het algemeen vrij gevoelig voor en spoedig bereid tot critiek, vooral wanneer deze zich in eerste instantie richt tegen onder meer de onderwijsmethoden van het instituut, hetwelk zij zelf als leerling bezoeken. De overgang naar en instemming met meer politieke acties volgt geleidelijk en automatisch. De leiders van een en ander gaan in sommige gevallen een vorm van populariteit genieten. Bij handige uitbuiting, en deze hoedanigheid kan stellig niet worden ontzegd aan het in opportunistische geschoolde commun. kader, dat als achter de O.P.S.J. staande mag worden aangenomen, kan gemakkelijk leiden tot een zekere politieke invloed op de naaste omgeving.

X Internationale binding.

De vereniging is als zodanig internationaal aangesloten bij de communistische World Federation of Democratic Youth (W.F.D.Y.). Inmiddels is bovendien aansluiting verzocht bij de International Union of Students (I.U.S.), t.a.v. welke organisatie door de Nederlandse Studentenraad -een overkoepeling van nagenoeg alle Nederlandse studentenverenigingen- in verband met het communistisch karakter van de I.U.S. een afwijzend standpunt wordt ingenomen.

XI Slotbeschouwing

Hoewel de poging van de C.P.N. om de politieke strijd ook binnen de inrichtingen van onderwijs te brengen ongetwijfeld de grootste aandacht en waakzaamheid verdient, kan worden geconstateerd, dat de schepping van deze organisatie, waarin zowel leerlingen van universiteiten (studenten) als bezoekers van andere -lager geclassificeerde- onderwijsinstellingen onderdak vinden, in de praktijk tot op heden niet geslaagd mag heten.

Het verschil in geestelijk niveau is voor een student-partijganger mogelijk geen bezwaar. Voor de student -geen partijlid zijnde- echter, zal het niet aantrekkelijk zijn tezamen met scholieren in één organisatie te zijn verbonden.

Mede als gevolg hiervan heeft de O.P.S.J. in de studentenwereld nog weinig succes kunnen boeken. Slechts te Amsterdam zou een dertigtal studenten zich als lid hebben aangesloten. De pogingen, om in deze kringen de invloed te vergroten, worden hardnekkig voortgezet.

In verhouding tot het geringe ledental is de activiteit groot, terwijl uit de wijze, waarop het geheel wordt gedirigeerd, kan worden opgemaakt, dat er, ook achter de schermen, leiding wordt gegeven door politiek uitstekend geschoolde krachten.

Tenslotte zij opgemerkt, dat groei en invloed van een organisatie als deze, in grote mate zal afhangen van het feit in hoeverre communistische leerkrachten, gevolg gevende aan hun verplichting, hen als partijganger opgelegd, het toetreden tot de O.P.S.J. stimuleren.

Verbinding: 19
Datum: 25-4-49
A/2 no. 420'49 OPSJ

v. 60907
28 APR. 1949
A.C.

de Rondvlucht

Red. en administratie: F. de Vries
Lucellestraat 66''
Amsterdam W2

No. 2
6 April 1949

rotterdam houdt de kop!

Aan spanning heeft het in de afgelopen weken niet ontbroken. Steeds weer wisselden de afdelingen van plaats en steeds weer fladderden nieuwe resultaten in onze brievenbus.

Vooraf abonnés kwamen in stromen binnen! De redactie van "Studie en Strijd" loopt met hoge borsten rond en verkondigt aan iedereen die het maar horen wil: "dat is ons werk, dat is onze krant".

Maar ergens in een hoekje zit met een bleek gezicht de penningmeester met touwtjes te spelen en barst af en toe in snikken uit!.... Hij probeert de eindjes aan elkaar te knopen, maar helaas, het lukt niet erg.

l a a t h e m n i e t l a n g e r t r e u r e n .

WERFT DONATEURS.....WERFT DONATEURS..... WERFT DONATEURS!

Dit is het wachtwoord, dat in de komende weken door de O.P.S.J. moet klinken.

Werft donateurs.... werft hoge donateurs!

Wees niet tevreden met een donatie van f.0.50 per jaar (heus, ze komen voor) denk niet alleen aan je 5 punten, maar denk in de eerste plaats aan de O.P.S.J. Al het geld dat aan ons gegeven wordt, zal gebruikt worden in de strijd voor de vrede en daarom is het goed aan ons te geven.

En daarom ook:

WERFT

DONATEURS

HEEFT JOUW CENTRUM AL EEN BEGROETING VOOR PARIJS

KLAAR GEMAAKT ????????

~~WESSEN:~~

en hier zijn de resultaten

Afdeling	perc. vorige keer				Percentage
		Donatie	Abonné's	Losse kranten	
1. Rotterdam (1)	34,4%	f 3,50	17	30	70 %
2. Amsterdam (2)	31,6	39,62	81	--	46,8
3. Kennemerl. (4)	18,3	4,36	9	15	46,2
4. Gooi (6)	10,5	3,62 ⁵	3	--	26,1
5. Utrecht (5)	14,1	2,80	3	--	20,3
6. Den Haag (3)	19,5	2,--	5	--	17,8
T O T A A L		F 55,90 ⁵	118	45	45,2%

Ziezo, dat was het!

Zoals je ziet is er sinds de vorige keer nogal iets veranderd. Rotterdam vergrootte zijn voorsprong die het de vorige maal ternauwernood behaalde reusachtig en verdubbelde zijn resultaat. Het gaat trouwens toch goed in Rotjeknor. Centrum West gaat daar aan de kop met 106% gevolgd door Zuid met 51% en MTS Afrikanerplein met 21,6%.

Amsterdam is een geduchte concurrent voor de Rotterdammers want behalve dat het geen kranten afrekende behaalde het fantastische resultaten. Ondanks de actie tegen de oorlogslezingen en de voorbereiding van een grote filmochtend. Ze behaalden 101% van hun abonné-taak en 39% van hun donateurs. Centrum Gymnasia gaat verreweg aan de kop en HUIB ZEGLING en ROB OBBES leveren een verword gevecht om de plaats in het vliegtuig. Ze zweven in de buurt van de 200 punten.

Kennemerland werkte gestadig door en Gooi kwam plotseling los. De Gooiers kwamen van 10,5% op 26,1% en van de 6e op de 4e plaats. Goezo! We verwachten veel van jullie!

Utrecht vergat deze week resultaten in te sturen en kwam daardoor een stuk achter bij Kennemerland, de afdeling die Utrecht uitdaagde tot een wedstrijd wie in deze actie de beste resultaten zou behalen.

Den Haag zakte zelfs in percentage doordat ^{ze} de kranten die ze beweerden verkocht te hebben, nog steeds niet afrekenen.

Zo, nog ruim 2 weken dan is het Vredeskamp en dan moeten de taken vervuld zijn. Het kan, dus nog even de schouders er onder! De repetities zijn voorbij, dus zet 'm op!!!

GEZIJEN:

Co 55192

Verbinding: No.12

Doss.153/11

Onderwerp: Studenten-conferentie

Datum ontvangst bericht:---

3 Mei 1949

NIET O.K.
ACD/16
DAT: 16-3-50
PAR: 177

3 MEI 1949
ACD/6/155

B.O.S. van
4 Maart 1949
✓ No.55192 M.v.A.Z.

Naar aanleiding van nevenvermeld schrijven wordt medegedeeld, dat vooralsnog niet is kunnen blijken, dat in Den Haag of elders een landelijke conferentie werd gehouden. Wel is gebleken, dat tijdens de Paasvacantie leden van de Nederlandse O.P.S.J. hebben gekampeerd. Drie leden van de O.P.S.J., afd. Den Haag, hebben hieraan deelgenomen t.w.:

UITTREKSEL	
Uit	:.....O.....488.....
Ag.no.:	:.....61780.....
Voer	:.....OE.....1341.....

III. NEVEN- EN MANTELORGANISATIES DER C.P.N.

UITTREKSEL	
Uit	: 0. 488
Ag.no.	: 61780
Voer	: 0. 1147

O.P.S.J. - Deze mantelorganisatie zette haar pogingen voort om in onderwijsinstellingen van uiteenlopende aard invloed op de jeugd te krijgen. De leiders willen hun plan uitvoeren om controle op de leerboeken van de verschillende scholen uit te oefenen. Voorts beweegt de activiteit van deze organisatie zich in anti-militaristische richting, met dien verstande, dat zij zich daarbij laat leiden door desiderata van communisten en communistische meelopers.

In September/October van dit jaar zou de O.P.S.J. een landelijk congres willen organiseren. De voorbereiding schijnt echter te haperen wegens gebrek aan medewerking van lieden, op wie de leiding gaarne een beroep wil doen.

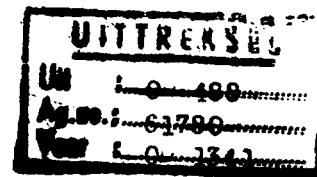
In Amsterdam is momenteel de binding tussen de O.P.S.J. en de vooruitstrevende studenten-vereniging "Pericles" vrij nauw. Gestreefd wordt naar een inniger contact met de W.F.D.Y., waarvan de O.P.S.J. - zoals bekend - lid is.

De O.P.S.J. heeft, ter bevordering van haar internationaal contact, mede zitting in een zgn. "Boedapest-comité", met Pericles, E.V.C. en A.N.J.V. Het werk onder de militairen in Indonesië blijft de aandacht van deze communistisch gezinde jongeren houden. Binnenslands heeft de O.P.S.J. te Lhee bij Dwingelo in de jongste Juli-maand twee kampweken gehouden.

UITTREKSEL

Uit : O. 488
Ag.no.: 61760
Voor : O. 1341

De vredescampagne vorderde ook van deze organisatie
het leeuwendeel harer bedrijvigheid in de afgelopen weken. Nog
steeds tracht de O.P.S.J. haar contacten in de universitaire
wereld te leggen, wat tot dusverre geen zichtbare resultaten ont-
leverde.

In de loop van September en October zou plaatselijk propaganda in die zin gevoerd moeten worden. Gedacht werd o.m. aan een Herman Gorter-herdenking als inleiding op de vredesactie van het a.s. congres.

J

rechts

M 11367

NIET O.K.	Volgno. 63121
ACD/46	
DAT. 17-5	31 MEI 1949
PAR: 107	
	ACD/
	20-5-49

Verbinding: 19
 C/2 no. 556'49 OPSJ

Onderwerp: Weekend van de O.P.S.J., afdelingen "Het Gooi" en "Utrecht", gehouden op Zaterdag en Zondag, 21 en 22 Mei 1949 in de jeugdherberg "Rhynauwen" bij Utrecht.

Aanwezig waren 14 man, waaronder:

bleek in het bezit te zijn van een leiderskaart van de Ned. Jeugdherbergen Centrale, waardoor het mogelijk was in de jeugdherberg "Rhynauwen" te overnachten.

Tijdens dit weekend is niets bijzonders voorgevallen.

gaat in Augustus van dit jaar naar Boedapest ter bijwoning van het Jeugdfestival. Daar hem hiervoor de huidige geldmiddelen ontbreken, gaat hij liftende.

vertrekt eind Juni 1949 naar Parijs voor werkzaamheden aan de Parijse sterrenwacht. Voor hem in de plaats komt een Fransman terug, (astronoom), die in het huis van gaat wonen.

GELEEN:

No.: CV/G 126-49.

Volgno.

19 MEI 1949

ACD/ 62401

Aan de Centrale Veiligheidsdienst
te
's-Gravenhage.

In antwoord op Uw schrijven dd. 29
Januari 1949, no. 53466, betreffende het
blad "Studie en Strijd" bericht ik U, dat
tot op heden niets is gebleken, dat dit
blad op enigerlei wijze in de gemeente
Arnhem wordt verspreid.

Van enige activiteit van de O.P.S.J.
hier ter stede is evenmin iets gebleken.

Arnhem,

16.5.1949.

MINISTERIE VAN ALGEMEENE ZAKEN

's-Gravenhage, 30 Juni 1949.

No.: B63148
IIIe/IIIi 3
Ond.: O.F.S.J.

UITGEBOEKT

n.a.v. 63148 v. Utrecht z.Co

Mede ter informatie moge ik U berichten, dat op de op 26-5-1949 te Amsterdam gehouden landelijke kaderdag van de O.F.S.J. is overgegaan tot de oprichting en samenstelling van een commissie, gericht tegen oorlogspropaganda op de scholen (de z.g. anti-oorlogspropaganda-commissie).

In deze commissie hebben zitting genomen:

Het Hoofd van de Dienst
namens deze:

Aan de Heer
Hoofdcommissaris van Politie
te
ROTTERDAM.

a b b b!

I

Volgno.

31 MEI 1949

Datum: 30-~~MEI~~ 63140

Verbinding: 19
C/2 no. 557'49 OPSJ

Onderwerp: Landelijke kaderdag van de O.P.S.J.,
gehouden op 26-5-49 in café "De Kroon",
Rembrandtplein te Amsterdam.

Aanvang: 10 uur; einde 15.45 uur.
Aanwezig ca 50 man, waaronder:

Wolff hield een vrij korte inleiding over de "Vrede",
waarin hij echter niets nieuws naar voren bracht.

Deze begon in de eerste plaats op heftige wijze critiek
te leveren op alle afdelingen. O.a. werd van Utrecht ge-
zegd, dat na de protestvergadering naar aanleiding van
de militaire lezingen op de scholen, niet direct bezoek
is gebracht aan alle mensen die deze vergadering hebben
bezoekt. Vervolgens vertelde hij dat veel leden van de
O.P.S.J. lijden aan sectarisme, d.w.z. dat hij de leden
verweet, dat zij niet genoeg propaganda maken buiten hun
eigen kringetje.

Hierna stelde hij voor om een commissie op te richten tegen oorlogspropaganda op de scholen. Ook kondigde hij een Zomerkamp aan, dat gehouden zal worden bij Dwingelo en wel van 16 tot 23 Juli en van 23 tot 30 Juli a.s. Ieder kamp kan 50 man bevatten; de kosten bedragen f 20.

stuurde vervolgens een begroetingstelegram aan de World Federation of Democratic Youth te Parijs, waarin de vaste wil tot behoud van de vrede tot uitdrukking werd gebracht.

Na de pauze werd gesproken over het artikel in "Herstel" inlage van "Op de Steiger", het orgaan van de Katholieke Bouwvakarbeidersbond St. Joseph. Dit artikel is gepubliceerd door en gericht tegen de O.P.S.J. De O.P.S.J. gaat van de premise uit dat er verraderswerk in het spel is en zeide dat dit terdege moest worden onderzocht. Er werd wel opgeworpen dat veel uit "De Poort" en "Studie en Strijd" gehaald had kunnen worden, maar men vond het toch vreemd dat de schrijver betreffende de afd. Utrecht zo goed geïnformeerd was.

vertelde, dat het in Rotterdam zo moeilijk werken was, daar zij het enige lid van de OPSJ is op de 3j-HBS.

begon weer met excuses te maken tegen betreffende de geringe activiteit van de afd. Utrecht en zeide dat dit kwam omdat het merendeel der leden niet genoeg tijd had, daat het chemici en physici waren. Hij beloofde beterschap en wees op het opgerichte "Politieke dispuut voor Studenten". Het eerste dispuut zal gehouden worden op 31-5-49 ten huize van

Er werd vervolgens voorgesteld een naam voor dit Dispuut te verzinnen en toen werd de naam "Pax" naar voren gebracht. Eerst waren velen der aanwezigen niet zo enthousiast voor deze naam, maar het bleek dat ze de betekenis van het woord "Pax" niet kenden.

, leerlinge van de Rijkskweekschool te Amsterdam, wist nog mede te delen dat er op haar school onder de leraren en leraressen meer belangstelling voor de OPSJ bestond dan onder de leerlingen. Dit vond men wel gunstig, daar men het onderwijzend personeel ook moet hebben.

vertelde de vergadering dat het ook vrij moeilijk werken was op de Montessori Mulo te Amsterdam, waar zij leerlinge is, daar de directrice bekend staat als zeer reactionair.

Wolff antwoordde hierop: "Wij weten uit andere bronnen dat ze niet reactionair is". Dit staafde hij met een aanhaling uit de laatste "Studie en Strijd", waarin staat vermeld, dat de Montessori Mulo te Amsterdam de enige school is, waar de OPSJ iets zelf mag doen in het verenigingsleven.

drong erop aan, dat penetratie moest plaats vinden in alle schoolverenigingen en dan moesten de OPSJ-leden kans zien, na verloop van tijd in deze verenigingen de boventoon te gaan voeren. Dit is o.a. aan gelukt bij het Instituut voor Kunst-Nijverheids Onderwijs te Amsterdam. Dit penetreren kan o.m. gebeuren door het schrijven van artikeltjes in de schoolorganen.

Aan is opgedragen om een sportdag te organiseren op 19-6-49 te Amsterdam voor alle afdelingen. Deze sportdag moet bij alle scholieren reusachtig populair worden gemaakt.

De vorming van het comité van aanbeveling voor het Vredescongres in October lukt niet erg. De afdelingen wordt verzocht uit te zien naar hiervoor geschikte personen, bijv. Prof. M.G.J. Minnaert.

Hierna kwam het sectarisme onder de leden wederom ter sprake. bracht naar voren dat het moeilijk is om met OPSJ-omgangsvormen en -manieren binnen te dringen in studentenkringen. zeide dat zij dit zelf ondervonden had bij het I.V.R.N.O., maar dat je je daar niets van aan moest trekken en rustig door moest gaan met OPSJ-omgangsvormen en -manieren.

Hierop kwam een felle reactie van Wolff, die zeide, dat je je moest aanpassen aan de sfeer van de kringen, waarin je werkte. Hieruit blijkt, dat er in de hogere leiding van de OPSJ ten deze een ommezwai is gekomen, daar tot voor kort werd gepropageerd de OPSJ-sfeer te brengen in de kringen waarin gewerkt werd.

Tot slot kwam de oprichting en samenstelling van een commissie, gericht tegen oorlogspropaganda op de scholen (de z.g. anti-oorlogspropaganda-commissie).

In deze commissie nemen zitting:

~~Deze~~ commissie gaat in de eerste plaats een bezoek brengen aan de heer Brummelkamp, de schrijver van het zozeer door de OPSJ verguisde aardrijkskundeboekje.

Wolff sloot hierna de vergadering met de woorden: "Men zegt weleens dat de Hollanders de Chinezzen van Europa zijn, maar als Sjanghai gevallen is moeten we proberen inderdaad de Chinezen van het Westen te worden".

Bijlagen:

van
GEZINN:

I.D. No. 131.

Ev 534 vls

Va 0
3 JUNI 1949
A. 63430

31 Mei 1949

In antwoord op Uw schrijven No. 53466, d.d. 29 Januari 1949, betreffende "Studie en Strijd", kan worden bericht dat met ingang van Januari 1949 de titel van "De Poort", orgaan der B.P.S.J., is gewijzigd in "Studie en Strijd".

Bovendien wordt het orgaan thans gedrukt en niet meer gestencild. Het orgaan wordt hier aan de leden per post toegezonden en wordt, voor zover ~~bekend~~ kon worden vastgesteld, niet onder de scholieren verspreid.

De O.P.S.J. heeft te Rotterdam weinig of geen invloed en bestaat slechts uit ca. 25 leden. Van een bestuur is feitelijk geen sprake. Als secretaresse treedt op

, een bekend A.N.J.V.-ster.

Aan C.V.D.

AK II
C

De Bilt, 7 Juni 1949.

⊕ H.P.

betreft:

LAREN (N-H) 17 Juni 1949

Antwoord op: No. 60123, d.d. 17 Mei 1949

No: 938/49

22 JUNI 1949
64611

Niet is bekend geworden of de Afdeling "Het Gooi" van de O.P.S.J. alhier een weekend heeft gehouden of het plan heeft een weekend te houden.

444
—

Volgno. 64812
24 JUNI 1949
Datum: 21-6-49

Verbinding: 19
A/2 no 552'49 OPSJ

Onderwerp: Uw schrijven no. 60372 d.d. 24-5-49
(Organisatie van Progressieve Studerende Jeugd)

In antwoord op Uw bovenvermeld schrijven wordt het volgende bericht:

Als verdere studentenactie kan alleen worden vermeld, dat wederom huisbezoeken moeten worden afgelegd bij studenten, die reeds eerder een vergadering van de O.P.S.J. afd. Utrecht hebben bijgewoond. Van deze huisbezoeken is echter weinig te verwachten, daar deze aan de academici in de O.P.S.J. zijn opgedragen, en deze hebben er te weinig tijd voor. Bij vorige afgelegde huisbezoeken is gebleken, dat studenten die met de O.P.S.J. sympathiseren er huiverig voor zijn om lid te worden, daar de Utrechtse Universitaire Gemeenschap veel te reactionair is en zij bang zijn, dat het lidmaatschap van de O.P.S.J. zijn terugslag zal vinden in hun studie.

GEZIEN:

MINISTERIE VAN ALGEMEENE ZAKEN

's-Gravenhage, 1 Juli 1949.

No.: B 64826

IIIe/IIIi 3

Ond.: Kampen O.P.S.J.

n.a.v. 64826 z.Co.

UITGEBODEN

Hiermede moge ik U berichten, dat door de Organisatie van Progressieve Studerende Jeugd (O.P.S.J.) een tweetal kampen zal worden gehouden in Lhee, gem. Dwingelo.

Het eerste kamp wordt gehouden van 16-23 Juli en het tweede in de daarop volgende week van 23-30 Juli a.s.

Er zullen lezingen worden gehouden over diverse onderwerpen, terwijl verder sport zal worden beoefend en wandelingen zullen worden gemaakt, waaronder avond- en nachtwandelingen.

Ik moge U verzoeken mij, voor zover mogelijk, t.z.t. van beide kampen een verslag te willen doen toekomen, waarbij ik gaarne in kennis zal worden gesteld met het aantal deelnemers van ieder kamp (zo mogelijk met opgave van de namen en adressen), de namen en verdere gegevens der sprekers, alsmede die der leiders. Een overzicht van de door de sprekers behandelde onderwerpen zal mede op prijs worden gesteld.

Het Hoofd van de Dienst
namens deze;

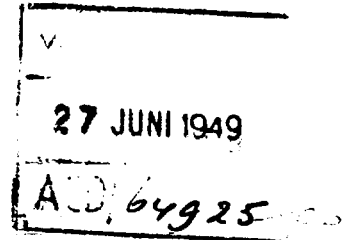
d.

Aan de Heer
Districtscommandant der Rijkspolitie
te
A S S E N.

a 67490

24 Juni 1949.

Onderwerp: O.P.S.J.

In antwoord op kan worden be-
richt, dat het dezerzijds tot nu toe niet is gelukt de
regelmatige toezending van het orgaan van de afdeling
Amsterdam der O.P.S.J. "† Amsterdammertje" te verzekeren.
Evenmin hebben de pogingen om de reeds verschenen num-
mers van dit orgaan te verkrijgen enig resultaat opge-
leverd. Einde.

Jo. 13 P

N. 2.

A/2- 6/5/49

ORGANISATIE VOOR PROGRESSIEVE STUDERENDE JEUGD

HOOFDBESTUUR

Amsterdam, 15 Juni 1949.

30 JUNI 1949
ACD/65116

Betreft: Financien.

Lieve Vrienden,

Hieronder volgt de stand van zaken in jullie afdeling op financieel gebied op 15 Juni. Hierbij is niet inbegrepen de afrekening van Studie en Strijd evenmin als de verrekening van donatie over de maand Mei. Zo mogelijk volgen hierover binnen enige dagen nog gegevens. Jullie ontvangen deze opgave in tweevoud. Bespreek hem op jullie eerstvolgende bestuursvergadering en stuur ~~hem~~ daarna het duplo voor accoord getekend terug.

Contributie Februari	f. 1.95	
Maart	" 1.95	
April	" 1.95	
Mei	" 1.95	
Donatie tegoed over April		f. 0.52
Teveel betaald Urg. programma's		" 0.20
Laca 12 abonnees gewonnen		" 1.20

Verder is nog in jullie bezit het volgende materiaal:

- 20 Urgentieprogramma's
- 5 koperen W.F.D.Y.-speldjes.
- 7 emaille " "

Hoewel we weten, dat jullie met grote financiële moeilijkheden te kampen hebt, zijn we toch van mening, dat deze schulden te hoog zijn. We vragen ons af, of er wel geregeld contributie wordt opgehaald en of jullie wel voldoende aandacht besteden aan manieren om "geld te maken". Waarom is er bijv. nog nooit verkoopmateriaal aggerekend en waarom hebben jullie niet geprobeerd om, al was de actie voorbij, nog meer donateurs te maken? Bedenk, dat het er niet alleen om gaat om de juiste politieke lijn te volgen, maar dat er daarnaast een technisch apparaat noodzakelijk is, dat het mogelijk moet maken, de genomen besluiten uit te kunnen voeren. We vertrouwen er op, dat jullie dit in je bestuur tot een punt van bespreking zult maken en zien de resultaten, in de vorm van een spoedige afrekening met spanning tegemoet.

Verder verwachten we bij iedere afrekening een volledig ingevulde nieuwe afrekenstaat.

Met O.P.S.J.-groeten,
namens de D.L.

Freek de Vries.

Duplicaat hier tekenen
voor accoord:

.....

7 JULI 1949

Datum: 4-ACD 65581

Verbinding: 19
C/2 no. 685'49 OPSJ

Onderwerp: Vergadering van de anti-oorlogspropaganda-
commissie der O.P.S.J. op 25-6-49 te Am-
sterdam, Spuistraat 262.

Aanvang ten 15 uur, einde ten 17.15 uur.
Aanwezig waren alle leden van bovengenoemde commissie, met
uitzondering van

deelde mede, dat de commissie nog niets gevon-
den had in de diverse leerboeken
dat hij dit pertinent niet geloofde en dat de commissie
nog maar eens flink moest zoeken: o.a. moet ook gezocht
worden naar dingen die niet in de leerboeken vermeld staan,
want oorlogspropaganda behoeft niet positief te zijn, maar
kan ook negatief vermeld staan. Verder moet niet alleen in
de leerboeken van de openbare scholen gezocht worden, maar
ook in die van de bijzondere scholen, vooral in die van de
R.K. scholen. juichte het om bovenvermelde
redenen toe, dat de O.P.S.J. ook een vrouwelijk lid had
in Maastricht op een Katholiek lyceum (naam nog niet bekend
De commissieleden kregen van de opdracht om
rapporten op te maken van de onderzochte leerboeken. Deze
rapporten moeten dan opgestuurd worden naar
wonende

Op Woensdag, 6 Juli a.s. komen
en de voorzitter te Amsterdam bijeen om uit deze opgezonden
rapporten een groot rapport op te maken en dit rapport
wordt op 9 Juli a.s. in de voltallige commissie besproken
en vandaar gaat het naar de dagelijkse leiding der OPSJ.
Dit moet met zoveel spoed gebeuren, daar op 10 en 11 Juli
de voor-kampers naar Lhee vertrekken alwaar het Zomerkamp
van de OPSJ gehouden zal worden.

haalde nog een supplement te voorschijn op het
geschiedenisboekje van , leraar geschiedenis en
directeur van een lyceum te Den Haag. Het boekje wordt
gebruikt op de Mulo "Mient" te Den Haag. Volgens
is een Oud-NSBer en komen zijn fascistische ten-
denzen nog duidelijk in dit supplement dat gedrukt is in
1946, tot uiting.

Tot slot kwam nog terug op de boeken waarin
iets ontbreekt en hij vergeleek deze boeken met de couran-
ten waarin de verkiezingsuitslagen bekend waren gemaakt en
waarin op dergelijke wijze met de cijfers was gemanipuleer
dat een bepaalde politieke partij in een ongunstig daglich
kwam te staan.

~~121325~~

num. no. 1341
cat.: Waark. . H.
datum: 8-7-49
- 48 -

OD 1341

RVD.

BITT

De Organisatie-Kees van de Organisatie van Progressieve Studerende Jeugd heeft de burgemeester van Amsterdam telegrafisch verzocht de vertoning van "Het IJzeren Gordijn" te verbieden. Nederland-U.S.S.R. afd. Haarlem protesteerde bij de burgemeester van Haarlem tegen een vertoning aldaar, terwijl de C.P.N. District Kennemerland zich met een protesttelegram tot de Haarlemse burgemeester heeft gewend.

OD 1136

Volgen. 65075

12 JULI 1949

(K)

ACD/Datum: 11-7-49

Verbinding: 19
C/2 no. 720'49 OPSJ

Onderwerp: Organisatieraadvergadering der O.P.S.J. op
2 en 3-7-49 te Amsterdam, gebouw "Bellevue",
Marnixstraat.

Het bleek dat de afd. Amsterdam Zaterdagavond een gezellige avond had belegd ter afsluiting van het schooljaar en nu waren de medespelenden aan de toneelstukjes druk in de zaal van "Bellevue" aan het repeteren.

De Organisatieraadvergadering ging niet door en werd verzet op Zondag 3-7-49, terwijl de leden van de O.R. zich die Zaterdagmiddag bezig hielden met allerlei werkjes in de zaal, zoals het ophangen van plakaten met opschriften als: "Studeren Strijden, Overwinnen".

Boven het toneel was een meterhoog embleem van de W.F.D.Y. opgesteld (de 3 koppen en profiel). Tevens prijkte boven het toneel de letters O.P.S.J.

Bij de aanvang waren in de zaal ca 250 man aanwezig en was de zaal vol. De opening werd verricht door ANNIE HARMSSEN als voorzitter der O.P.S.J. Zie voor haar openingsrede Bijlage I.

Onder no. 6 van het programma staat vermeld: HETTY WENSING (zie bijlage II). Zij is OPSJ-ster en dochter van Lucas Wensing die als acteur verbonden is aan de toneelgroep "Comedia". Deze Lucas Wensing heeft ook het stukje "Morgen is het jouw beurt" geregisseerd.

Om 11 uur was de feestavond geëindigd en begon het bal.

De O.R. vergadering zou Zondagmorgen om 9.30 uur beginnen op het adres Spuistraat 262 te Amsterdam.

Organisatieraadvergadering.

Aanwezig waren:

Wolff begon met 70 minuten te praten over de World Federation of Democratic Youth, waarin hij o.a. vertelde dat wij ons meer moesten gaan bezig houden met deze W.F.D.Y. want dat kon ons veel voordeel opleveren, b.v. bij het uitgeven van publicaties als "Student News", het voeren van correspondentie met progressieve leden in het buitenland, het uitwisselen van buitenlanders e.d. De W.F.D.Y moet danook in de afdelingen besproken worden.

Wolff maakte er nog melding van dat er een z.g. "Boedapest-comité" is opgericht waarin zitting hebben: "Pericles", de E.V.C., het A.N.J.V. en de O.P.S.J. Het is de bedoeling dat dit comité permanent is om zodoende grote hulpmiddelen te laten aanrukken om gedelegeerden te sturen naar congressen in het buitenland. Zo is het de bedoeling dat er geld bijeen gebracht wordt om een Oost-Europeaan een Kerstvacantie in ons land te bezorgen.

Ook werd er nog gesproken over het a.s. Jeugdfestival te Boedapest. De verblijfskosten bedragen f 125,-, de goedkoopste reisgelegenheid is dan f 16,- Je gaat dan met de trein tot de Oostzône van Duitsland en vandaar voor niets met de F.D.J. (Federation Deutscher Jugend)-trein verder. Pas en visa moet je zelf betalen. Visa en vergunningen kun je alleen krijgen via de O.P.S.J. Die reis met de F.D.J.-trein is maar voor een klein aantal mensen mogelijk. Er wordt danook gezocht naar lift-mogelijkheden. Er kunnen hoogstens 20 mensen met de F.D.J.trein mee.

spoorde nog eens aan flink met de steunlijsten te gaan werken want er waren tot nu toe 4 mensen die zich opgegeven hadden voor Boedapest en die hadden allen geld. Maar er waren er volgens meer dan genoeg die geen geld hadden en toch ook gaarne mee zouden willen gaan.

Punt 2. De Vredesactie.

Eindelijk is een voorzitter gevonden voor het werkcomité en wel ene of uit Utrecht. Hij komt eigenlijk uit Delft maar zit momenteel in Utrecht. De leden van de O.R. wisten zelf niet hoe de naam geschreven moest worden. Ze wisten zelfs nog in de verste verte niet wat voor iemand het is. Verder is er een dominee uit Haarlem bijgehaald, verder nog uit de N.J.N. en de directrice van de Montessori-Mulo te Amsterdam, mej. Deze mej. was echter bang dat er politiek bedreven zou worden.

Er werd nog aangedrongen op persoonlijk contact met andere organisaties. Zo hebben zij Drs. landelijk secretaris van het V.W.O. aangezocht en Prof. Dr. M.G.J. MINNAERT was dermate enthousiast geworden dat hij beloofd heeft een inleiding op het congres te houden en verder is hij genegen in een sub-commissie zitting te nemen.

Punt 3.

Dit behelste de oorlogspropaganda in de schoolboeken. kondigde aan, dat er een artikel in "Studie en Strijd" verschijnt waarin voorstellen tot verbetering gedaan zullen worden. Joop Wolf zeide hierover: "Vooral niet schelden, doch stuntachtige artikelen schrijven".

In punt 4 kondigde Annie Harmsen aan, dat er tot nu toe 84 aanmeldingen voor het Zomerkamp te Lhee waren binnen gekomen.

Als 5e punt kwam ter sprake de film "Achter het IJzeren Gordijn". Over de door de OPSJ in samenwerking met de Vereniging "Nederland-USSR" tegen deze film te nemen maatregelen is reeds gerapporteerd

De initiatiefnemers hiervan waren:
en

Voor Haarlem wordt de zaak behartigd door Joop Wolf.

Als 6de punt werd behandeld het weggaan van enige leden van de OPSJ., en wel:
van _____, die geslaagd is voor zijn kandidaats-examen medicijnen en nu voor drie maanden in militaire dienst moet komen bij de Geneeskundige Troepen te Utrecht; aanmelding Maandag 4-7-49.
van _____, die geslaagd is voor het eindexamen M.T.S. en nu eveneens in militaire dienst moet komen en is goedgekeurd voor Indonesië.
Beiden kregen de opdracht om onder de militairen te gaan werken.

Naar aanleiding hiervan deelde _____ nog mede, dat _____ in Indonesië bezig is "politiek kapot te gaan". Hij wekte danook op dat OPSJ leden en natuurlijk contact met hem zouden opnemen en hem door brieven en geschriften moesten steunen.
_____ komt in de plaats van _____ in de dagelijkse leiding van de OPSJ als landelijk penningmeester.

_____ gaat tesamen met _____, naar Frankrijk. Zij was al eerder op een weekend van de afd. "Het Gooi" en de afd. Utrecht op 21 en 22-5-49.

GEZIEN:

Bijlagen: 2

I

Openingspeech van Annie Farnsen, voorzitter van de O.P.S.J. afd. Amsterdam.

Vrienden en leden van de O.P.S.J. Ik weet U allen van gunstige warte welkom. Het is een buitengewoon verheugend feit, U hier in zo grote getale aanwezig te zien. We zijn hier bijeen aan het eind van een schooljaar, dat betekent tevens het slot van een jaar lang activiteit van de O.P.S.J.

In dit jaar is onze O.P.S.J. sterk gegroeid, tal van nieuwe centra werden opgericht en ons ledental verduubelde.

Vaan

Bij vele gelegenheden is de O.P.S.J. naar buitenopgetreden: Ons appel Studeerende jeugd was een belangrijke stap voor de strijd voor de verbetering van het onderwijs; we hebben een krachtig protest laten horen tegen het organiseren/fascistische tentoonstellingen in onze stad, onze actie tegen de vermilitarisering van het onderwijs ligt nog allemaal vers in het geheugen.

De O.P.S.J. stond op de bres voor het handhaven van de vrede en voor een vernieuwing en verbetering van het onderwijs in ons land.

Dit schooljaar is er hard gewerkt door onze leden, zowel op school als in onze organisatie.

De O.P.S.J. heeft een grotere bekendheid ~~gekregen~~ verworven door z'n acties en vergaderingen, z'n filmochtenden en weekends, door z'n huiswerk-nulp en z'n sportdag.

En nu sluiten we dit jaar af met een feestavond, een O.P.S.J. fuif. We willen dit tot een traditie maken, we willen deze feestavond beschouwen als het sluitstuk van een jaar O.P.S.J.-werk en als het begin van onze vakantie.

De vakantie, waarin we naar onze zomerkampen of naar het jeugdfestival in Boedapest gaan, waarin we genieten van ontspanning en frisse lucht, waarin we nieuwe kracht en werklust opdoen.

Ik hoop, dat deze ~~zware~~ eerste feestavond jullie zal bevallen en dat we het volgend jaar een nog grotere en betere avond, met een dubbel zo sterke O.P.S.J. zullen hebben.

Ik wens jullie van avond allemaal veel plezier toe en opnu dan deze fuif.

Dank U.

OPDS)

ZOMERKAMPEN

Dit is een van de eerste feestavonden van de O.P.S.J.
 De O.P.S.J. kent echter ook andere uitingen. Een
 hoogtepunt in onze organisatie vormen de ZOMERKAMPEN.
 Dan gaan we een week met elkaar naar buiten, knopen
 nieuwe vriendschapsbanden aan en leren elkaar beter
 kennen.

ZOMERKAMPEN!!! We zwemmen, ballen en wandelen, we
 maken zwerftochten door de Drentse heide en door de
 bossen, kortom, we voelen de stof van een heel jaar
 van ons af waaien en doen gezondheid en kracht op voor
 ons komende werk.

Daarnaast houden wij lezingen in de kampen over kunst
 en maatschappelijke vraagstukken, we zitten 's avonds
 bij ons kampvuur en maken nieuwe plannen.

Voel je er voor om mee te gaan??

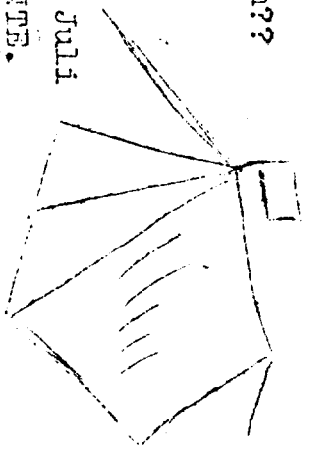
DE KAMPEN
 zijn van

16-23 Juli en van 23-30 Juli

bij DINGELO in DRENTS.

De kosten zijn, met de reis inclusief, f. 20,-,
 zonder reis f. 15,-.

VERDERE MELDINGEN EN OPSAVEN ACHTER IN DE ZAAL.

PROGRAMMA

OPDST

Zaterdag 2 Ju

BEELLEVUE

Organisatie, Progressieve
 Ouderende Jeugd,
 Seccr. De Wittenkade 65,
 Amsterdam.

Prijzen:

PROGRA M M M A

Conférence: Elise Mulder.

NING.
 die Harmesen, voorzitterster O.P.S.J. Amsterdam.

EDJES MET EEN GITAAR.
 Harry Eysman.

INSEN OP EEN TERRAS"
 pantomime, Harry van Riijn.

SSSEN"
 pianatie, Rosa Knorringa.

OSPEL.
 Harshagen.

ORGEN IS HET JOUY BEURT"
 neelspel.

sonen:

Harry Marble, de kapper Kees v.d. Groep
 thia, zijn vrouw Claartje de Jor
 tcher, de slager Jacques Hoekst
 by, de krantenjongen Johan van Bieme
 ty, de advocaat Alfons Brunot

Vertelster: Hetty Wensing.

RUSSISCHE DANSGROEP "Krasnaja Zwesda".

Echzachoeljl
 Chestoeski.

PAUZE.

TOMBOLA

8. "IN HOLLAND SAAFT EEN HUIS"

Muziek: Lion Contran.

Persvonen:

De burgemeester Harry Eysman
 De onderwijzer Harry Visser
 De volkshuisvesting-
 ambtenaresse Marja Lemaire
 Een portier

Piano begeleiding: Hetty Wensing.

3. "DE STOPZUIGERMAN".

Pantomime, Rob van Riijn.

10. LIEDJES MET EEN GITAAR.

Harry Eysman.

11. RUSSISCHE DANSGROEP "Krasnaja Zwesda".

a. Strijdlied.

b. Hapak.

12. SLUITING.

Joop Wolff, landelijk voorzitter O.P.S.J.

Bal tot 2 uur

12 uur VERLOTING

TOMBOLA

OD 1121
Mansournicht
no 2/1949

O.P.S.J. - De leiders der zgn. progressieve studerende jeugd zetten hun pogingen om in de studentenwereld invloed te krijgen voort, hoewel de resultaten tot nu toe gering of nihil waren. Verwacht kan worden, dat deze organisatie haar inspanningen in de naaste toekomst zal uitbreiden door samenwerking met andere instanties.

Te dien aanzien blijken voor de O.P.S.J. de kansen in Amsterdam iets gunstiger te liggen dan in andere universitaire centra van Nederland. Contacten met het hoger onderwijs worden van grote betekenis geacht. Daarnaevens bleef de O.P.S.J. in de afgelopen weken ook in algemeen politieke zin ageren. Voor de eerste maal trad zij gemeenschappelijk met het A.N.J.V. naar buiten op tijdens een Indonesische vriendschapsavond (5-3-1949 te Utrecht).

O.P.S.J. - Deze organisatie leidde een protestactie tegen militaire voorlichting aan leerlingen van middelbaar en voorbereidend hoger onderwijs. De Regering, aldus hoofdbestuurder Joop Wolff, had lak aan het onderwijs en aan de jeugd. Niet de onderwijzers, maar de officieren kwamen thans voor de klas. Uit de dagbladen bleek, dat Generaal Kruls zelf optrad voor de leerlingen van het Haags Lyceum. In Amsterdam waren deze lezingen in alle stilte gehouden. In Haarlem had de O.P.S.J. geprotesteerd tegen het geven van deze voorlichting, waarop, volgens Wolff, de lezing niet zou zijn doorgegaan.

Op de studerende jeugd werd een beroep gedaan "oorlogspropaganda" op de scholen te signaleren en door te geven aan het hoofdbestuur der O.P.S.J.

"De Waarheid" heeft deze campagne redactioneel gesteund. De N.V.B. en het A.N.J.V., meer speciaal zijn hoofdbestuurster, ageerden eveneens. Laatstgenoemde drong te Zaandam een schoolgebouw binnen, waar een dergelijke lezing zou worden gehouden. Zij werd verwijderd. Na dit incident werden pamfletten gestencild, die na afloop van de voordracht aan de schooljeugd werden uitgereikt.

De O.P.S.J. deed een nieuw gestencild blad uitkomen, getiteld "De Rondvlucht" (no.1, 23 Maart 1949. Redactie en administratie:). Het geeft verslag van de activiteit der plaatselijke afdelingen.

Utrecht, 6-7-49

Verb. 19. Dat.: 9-7-49

A/2 714'49 OPSJ

B

Aan alle leden van de O.P.S.J.
en alle belangstellenden.

Beste vrienden,

Na een jaar van hard werken op onze scholen en colleges, nu dert dan nu met ruste scoorden het ogenblik, dat we met vakantie zullen gaan. De oogst van een jaar lang hard studeren wordt nu binnengehaald in de vorm van rapporten, met goed succes afgelegde examens en overgangen, die in dichte drommen aan ons voorbij trekken.

Volgno. 65067

12 JULI 1949.

Maar ook oogsten wij de resultaten van een jaar OPSJ-werk, een jaar, waarin door de OPSJ in Utrecht verschillende activiteiten aan de dag zijn gelegd, een jaar, waarin aan ons werk nog vele fouten hebben gekleefd, maar in ieder geval een jaar, waarin door ons bestuur en door onze werkende leden ontzettend veel geleerd is op politiek en op organisatorisch gebied.

We gaan met vakantie, maar we weten, dat er na de vakantie een nieuw schooljaar zal beginnen, dat wil zeggen ook een nieuw OPSJ-jaar. En voorzien van de ervaringen, die we in de afgelopen tijd hebben opgedaan en die we in de vakantie nog zullen opdoen, zullen we in September een OPSJ-jaar beginnen, dat komt met een klok, een jaar van activiteit, dat veel beter zal zijn dan het vorige. We zullen een daverend winterprogramma in elkaar zetten, we zullen gezellige avonden houden, huiswerkhelp organiseren, voor ontspanning zorgen, studiegroepen in elkaar zetten, ons leden- en abonnee-aantal uitbreiden, enz. enz. nog veel meer. (Daar hoor je later nog wel van.)

Maar voordat we allemaal met vakantie gaan, lijkt het ons goed om nog een keer bijeen te komen met onze leden en belangstellenden. Niet een grote openbare vergadering staat er op het programma, ook niet een ledenvergadering waar we diezinnig gaan filosoferen over onze resultaten en tekort komingen van het vorige jaar, maar een kleine, gezellige huiskamerbijeenkomst, waar we samen onze vakantieplannen bespreken, samen praten over onze plannen voor September. We zullen ook praten over de Wereld Jeugd Federatie en het Jeugdfestival en congres, dat de WFDJ deze zomer in Boedapest organiseert en waar ook de OPSJ afgevaardigden heen zendt.

Verder zullen we de avond vullen met pianomuziek, declamatie, gramfoonplaten, ~~en~~ chocolademelk of limonade drinken, enz.
Deze knots-goeie avond vindt plaats:

Dinsdag 12 Juli 1949, 20 uur bij IJza de Mol,
Bandoengstraat 34 bis A, Utrecht.

Bring zoveel mogelijk vrienden en belangstellenden mee, bring ook muziekinstrumenten mee (en enthousiastelingen, die er op kunnen spelen), maar bring in de eerste plaats jezelf mee plus stralend humeur.

Zoals jullie eerder weten houdt de OPSJ ook dit jaar weer haar traditionele zomerkamp, nu gesplitst in twee kampen van een week (wegens de enorme belangstelling). Deze kampen worden gehouden van 16-23 en 23-30 Juli in Lhee midden op de Drentse hei (Opzoeken, als je je atlas nog niet in de kast hebt geborgen.)

Deze unieke gelegenheid om kennis te maken met onze vrienden uit de andere afdelingen laat natuurlijk geen enkele OPSJ'er voorbijgaan, daarom geven jullie je natuurlijk voor zover je dat nog niet gedaan hebt in grote getale. Voor f 20,- heb je dan een hele week plezier in een der mooiste streken van Nederland. Een dzer dagen zal een bestuurslid nog bij je aan de deur komen om over het kamp te praten (zorg ervoor, dat je thuis bent, anders belt hij voor niets). Als je zo enthousiast bent, dat je zolang niet kunt wachten, kan je je ook schriftelijk opgeven en wel bij Annie Harmsen, Le Atjehstr. 41 h Amsterdam Oost, Geef je zo snel mogelijk op.

I.D. DRENTHE

No. 716.

145	Volg.
2012	8 AUG 1949
72	ACD/67490

Aan: Ministerie van Algemene Zaken
te 's - G r a v e n h a g e .

In afschrift aan: Pureau Inlichtingen Leeuwarden.

Onderwerp: kampen O.P.S.J..

Antwoord op: Uw schrijven dd. 1-7-'49, No. 64826.

Bijlage: 1.

Ter voldoening aan het verzoek, vervat in Uw
boven aangehaald schrijven, heb ik de eer U bijgaand
een verslag aan te bieden van de kampen van de O.P.S.J.
welke van 16 tot 30 Juli j.l. zijn gehouden te Lhee,
gemeente Dwingeloo.

Drenthe, 5 Augustus 1949.

VERSLAG KAMP VAN PROGRESSIEVE STUDERENDE JEUGD (O.P.S.J.),
GEHOUDEN TE LHEE, GEMEENTE DWINGELOO, VAN 16 - 30 JULI 1949.

1e kamp van 16 - 23 Juli, aanwezig 53 personen.

Leider:

2e kamp van 23 - 30 Juli, aanwezig 61 personen.

Leider:

Onder leiding van de student _____, zijn te Lhee, gemeente Dwingeloo, in het tijdvak van 16 - 30 Juli 1949, in de kampeerboerderij van de landbouwer _____, twee jeugdkampen gehouden door de Organisatie van Progressieve Studerende Jeugd (O.P.S.J.)

De namen der deelnemers van beide kampen worden op bijlage dezes gemeld.

Gedurende beide kampweken werden door de deelnemers sport beoefend, dag- en nachtwandelingen in de omgeving gemaakt en zijn door de leider _____ lezingen gehouden. Deze lezingen werden op willekeurige tijden gedurende de wandelingen in de vrije natuur gehouden en zijn niet kunnen worden beluisterd.

Volgens mededelingen waren de onderwerpen: "Ontwikkeling van het denken", "Groei van de jeugdbeweging", "Domela Nieuwenhuis", "Wereldfederatie van democratische jeugd" en "Geologie".

Aan het einde van elke kampweek werd een kampvuur ontstoken, waarbij door de leider _____ een kampverhaal is gehouden en door alle aanwezigen strijdliederen zijn gezongen, o. m. de liederen "Wij zijn de jonge garde van het proletariaat", "Lenin is ons voorgegaan", "Voor de commune willen wij ons jonge leven geven" en "Moorsoldaten".

In het kampverhaal werd het Nederlandse koloniale bewind van voor de oorlog en nu gehekel en het Indische nationalisme verheerlijkt. De muiten op de "Zeven Provinciën" werd uitgelegd als een gevolg van het kapitalistische koloniale bewind. De muiters werden verheerlijkt als helden.

De Duitse bezetting van Nederland werd gememoreerd en de bevrijding werd voorgesteld als de in het Oosten opkomende zon (Rusland). Het geheel had een ordelijk verloop.

In het kamp werden 4 exemplaren van "De Waarheid" dagelijks ontvangen; één geadresseerd aan _____ en drie exemplaren gebundeld in één omslag, geadresseerd aan _____, kampeerboerderij, Dwingeloo.

De eigenaar van de kampeerboerderij, eveneens genaamd _____, is politiek georiënteerd op de partij van de Vrijheid en heeft geen abonnement op de "Waarheid". Hij staat afkerig tegenover het communisme en verklaarde, niet geweten te hebben het doel en streven van de organisatie van het jeugdkamp in zijn boerderij ondergebracht. Boer _____ verklaarde dat de deelnemers zich ordelijk hebben gedragen en aan niets te buiten hebben begaan. Van communistische propaganda op de boerderij was hem nimmer gebleken.

"Dutch Students and Teachers Unite to Defend Peace"

CALL TO THE "EDUCATION-PEACE" CONGRESS, AMSTERDAM, HOLLAND, NOVEMBER 12-13, 1949.

THE first National "Education--Peace" Congress was prepared by a Committee of Initiative composed of a variety of students and teachers, members of the Organisation of

Progressive Student Youth (OPSJ) or the Federation of Progressive Student Organisations (FPSV) (both IUS member organisations), young Protestants, university professors and

others. Among the professors were Dr. M. Minnaert, Professor of Astronomy at Utrecht University, Dr. H. J. Jordan, Rector of the Montessori Lyceum at De Bilt, and Dr. C. P. Gunning, Rector of the Amsterdam Lyceum; Dr. J. Engels, secondary schoolmaster from Groningen represented the teachers on the Committee.

The call of the Committee stated: "More and more the spirit of war preparation is penetrating educational institutions. The very high war budget affects education considerably. There are no funds to increase the number of professors at the universities or for scientific research work. There is a lack of schools and the universities cannot meet their present requirements. Adequate salaries for teachers cannot be paid."

A Significant Response.

The Congress became a central activity for the organisations of progressive students, artists, and teachers. The OPSJ took the initiative in calling for the formation of peace committees by pupils, as in Haarlem, Utrecht and Amsterdam; a total of 30 committees was established in the country to elect delegates to the Congress. In the universities similar work was done. Over 1,000 teachers from nursery, primary and secondary schools, professors, scientists, and in-

WORLD STUDENT NEWS

VOL 4

NOV 1 - 2

'700

40/136

's-Gravenhage, 16 September 1949

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

No.: B 53466 IIIe/h 3 Rapnel

Ond.: "Studie en Strijd"

UITGEBOEKT

Hiermede moge ik U mijn schrijven van 29 Januari 1949 no. 53466 in herinnering brengen, waarin ik U verzocht, mij zo mogelijk wel te willen doen inlichten in welke omgang het orgaan "Studie en Strijd" in Uw gemeente wordt verspreid en wie daarbij betrokken zijn.

Met een spoedige beantwoording zult U mij zeer verplichten.

a/yso 66.

Het Hoofd van de Dienst
namens deze :

J.G. Crabbendam.

De Heer Hoofdcommissaris van Politie
te

19 SEP. 1949

Verbinding: 19
C/2 no. 950'49 OPSJ

Datum: 16 ~~SEP~~ 69994

Onderwerp: Verslag vergadering Initiatiefcomité ter voorbereiding van het (OPSJ)-congres "Onderwijs en Vrede",
gehouden op 6-9-49 ten huize van

Aanvang der besprekingen ten 20.20 uur, einde ten 23.10 uur.
Aanwezig waren alle comité-leden
, uitgezonderd , die door
veel werk niet kon verschijnen. /
Tegelijk met arriveerde en achter-
seenvolgens kwamen nog:

Het was een zeer eigenaardig gezelschap, waar niemand precies wist wat hij aan de anderen had.

Nogmaals kwam tot uitdrukking dat de namen OPSJ en CPN volstrekt niet genoemd mogen worden in verband met het congres "Onderwijs-Oorlog-Vrede". Vrijwel alle comitéleden weten danook niet dat het congres eigenlijk door de OPSJ wordt georganiseerd; steeds wordt er met nadruk op gewezen contact te zoeken met rechtse figuren

Zoals bekend, is de begroting voor het congres vastgesteld op f 2000, waarvan de OPSJ f 1000 voor haar rekening neemt, doch dit mag niemand weten.

Officiëel doet de OPSJ als organisatie dus niet aan dit congres mee. Johan Frederik Wolff (14-3-27) zal gematigde kritiek op het congres uitoefenen in "De Waarheid"

De oproep van het initiatiefcomité tot het congres vermeldt de naam Dr. . Het is gebleken, dat hiermee

wordt bedoeld, die in het geheel geen doctorale graad heeft; zij is lerares aan de Montessori-afdeling van het Kennemer Lyceum te Amsterdam in het leervak Frans. De doctorstitel is een grapje van , die dit wel goed vond staan. had geprotesteerd, maar wilde de titel handhaven vanwege de propaganda.

Peter Smulders verontschuldigde de afwezigheid van JOHAN FREDERIK WOLFF, door mede te delen dat hij met vacantie buiten de stad was.

De vergadering van het initiatiefcomité werd voorgezeten door .

Allereerst werd de datum van de volgende vergadering vastgesteld: 16-9-49 ten huize van ,

Behandeling der ingekomen stukken.

Peter Smulders las allerlei adhaesiebetuigingen voor,
o.a. van:

Het voorlopig programma werd vervolgens als volgt samengesteld: 3 hoofdlezingen,

1. Prof.Dr. M.G.J. Minnaert: voor de Universiteit,
2. idem voor het middelbaar onderwijs,
3. event. Dr. voor geschiedenis.

Deze lezingen zouden plaats vinden op Zaterdagmiddag en -avond, 12 Nov. 1949.

Op Zondagmorgen d.a.v. zouden de sectievergaderingen plaats vinden om detailpunten te bespreken. De Zondagmiddag zou worden vrijgehouden voor discussies.

Het was de bedoeling van deze vergadering om reeds een aanvang te maken met het opstellen van discussiemateriaal, doch hier is men niet aan toe gekomen.

Wat het financiële gedeelte betreft deelde mede dat tot nu toe f 40 was binnen gekomen.

GEZIEN:

DUPLIKAAT

Onderwerp: O.P.S.J.-krantje
"Het Amsterdammertje"-

UITTREKSEL	
Uit	: 20.1121.
Ag.no.	: 70206.
Voor	: 20.1969.

/is

kan omtrent de activiteit, door de OPSJ op de scholen aan de dag gelegd, worden bericht, dat tot op heden hiervan zo goed als niets kunnen blijken. De OPSJ kreeg praktisch op geen enkele school de kans haar activiteit te ontplooiën. Een uitzondering hierop maakt de Kunstnijverheidsschool, alhier, waarover U reeds meerdere malen gerapporteerd werd.

Van bestaande OPSJ-afdelingen en onderafdelingen op de scholen is zeker geen sprake. Hetgeen hieromtrent op pagina 2 van "t Amsterdammertje" d.d. 6-1-'49 staat vermeld, moet op z'n minst sterk overdreven en aangedikt worden beschouwd.

De enigste keer, dat iets van de activiteit der OPSJ viel waar te nemen, was n.a.v. de militaire lezingen op de scholen.

De gehele inhoud van "t Amsterdammertje" moet niet "au serieux" genomen worden. De opzet is kinderlijk en het is onwaarschijnlijk, dat b.v. een student enthousiast over dit orgaan zou kunnen zijn.

De qualificatie "studentikoos" zou werkelijk te vleiend voor "t Amsterdammertje" zijn. Einde.

No. 138

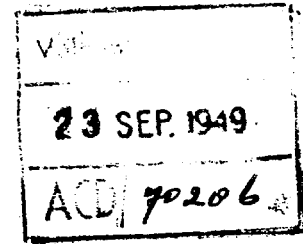
N. 3.

21 September 1949.

Onderwerp: O.P.S.J.-krantje
"Het Amsterdammertje"-

(K)

ggh

/is

In antwoord op bovenaangehaald schrijven kan omtrent de activiteit, door de OPSJ op de scholen aan de dag gelegd, worden bericht, dat tot op heden hiervan zo goed als niets kunnen blijken. De OPSJ kreeg praktisch op geen enkele school de kans haar activiteit te ontplooiën. Een uitzondering hierop maakt de Kunstnijverheidsschool, alhier, waarvoor U reeds meerdere malen gerapporteerd werd.

Van bestaande OPSJ-afdelingen en onderafdelingen op de scholen is zeker geen sprake. Hetgeen hieromtrent op pagina 2 van "t Amsterdammertje" d.d. 6-1-'49 staat vermeld, moet op z'n minst sterk overdreven en aangedikt worden beschouwd.

De enigste keer, dat iets van de activiteit der OPSJ viel waar te nemen, was n.a.v. de militaire lezingen op de scholen.

De gehele inhoud van "t Amsterdammertje" moet niet "au serieux" genomen worden. De opzet is kinderlijk en het is onwaarschijnlijk, dat b.v. een student enthousiast over dit orgaan zou kunnen zijn.

De qualificatie "studentikoos" zou werkelijk te vleiend voor "t Amsterdammertje" zijn. Einde.

Volgno.
3 OCT. 1949
ACD/ 10789

Verbinding:
C/2 no. 995'49 OPSJ

Datum: 29-9-49

Onderwerp: Verslag van een bijeenkomst van genodigden ter voorbereiding van het congres "Onderwijs-Vrede", gehouden op 18-9-49 in café "De Kroon", Rembrandtplein te Amsterdam.

Aanvang 14.45 uur, einde 17.30 uur.
In het geheel waren ca 30 personen aanwezig, waaronder:

Om 15.45 uur opende de vergadering. Hij stond achter een bestuurstafel en naast hem zat De rest van het initiatiefcomité zat in de zaal. begon met ieder welkom te heten en betuigde zijn dank aan de ouderen om de jongeren, die dit congres gingen organiseren (hiermede werd niet de O.P.S.J. bedoeld) met raad en daad bij te staan.

Het was de bedoeling om op deze middag uit te maken wat op het a.s. congres behandeld zou worden. Het was niet de bedoeling diep op elk onderwerp in te gaan.

Hierna kreeg de gelegenheid om diverse ad-haesiebetuigingen en berichten van "tot mijn spijt niet aanwezig kunnen zijn" voor te lezen. Hieronder waren:

Vervolgens kreeg Prof. MINNAERT het woord. Hij ging achter de bestuurstafel zitten en zeide het volgende: Mijns inziens moeten we op dit congres de volgende problemen behandelen:

- 1) Het probleem van de oorlogsgedachte in het onderwijs op lagere en middelbare scholen,
- 2) Het probleem van de vredesgedachte in het onderwijs op lagere en middelbare scholen.

Speciaal moet hierbij bekeken worden wat er veranderd moet worden in het geschiedenisonderwijs. Maar niet alleen in het geschiedenisonderwijs, ook op het gebied van de gehele onderwijsstijl. Zoals het geschiedenisonderwijs tegenwoordig gegeven wordt is het beslist onwetenschappelijk. De jeugd leert niets anders dan dat de geschiedenis een opeenvolging is van oorlogen en dynastieën. Bij het middelbare onderwijs is het al wat beter, maar het kan nog veel beter. Ook de geest waarin over oorlogen gesproken wordt is belangrijk. De heldhaftigheid moet de leerlingen in de juiste proporties worden voorgezet ten opzichte van andere verdienstelijke figuren. De Ruyter is een groot man geweest, maar Erasmus niet minder. Dan moet ook het chauvinisme vermeden worden, d.w.z. het goed praten van daden van het eigen land. (Het woord Indonesië is niet genoemd). Er moet op de scholen gesproken worden over het internationalisme en er moet eens gereageerd worden op de onverschilligheid van de jeugd en van het onderwijzend personeel. In plaats van een willekeurig Duits boek moet eens gelezen worden "Im Westen nichts Neues" van Remarque. De kweekscholen voor onderwijzend personeel moeten in deze vredesproblemen betrokken worden. Op de gymnasia vond Prof. Minnaert het nog een groot euvel dat er bijv. veel een boek van Livius gelezen wordt, dat een aaneenschakeling is van oorlogsverhalen, waardoor de gymnasiasten de verdiensten der oudheid niet in de juiste proporties krijgen voorgezet. Hierna keerde de professor zich met een enkel woord tegen de propaganda van het beroep van militair op de scholen.

3) De Universiteit.

Hier worden wetenschapsmensen opgeleid die in dienst van de oorlog kunnen komen te staan. Ook hier moet de onverschilligheid bestreden worden, n.l. de onverschilligheid t.a.v. de vraag waarvoor een toestel of uitvinding e.d. zal worden gebruikt. De professor bepleitte een wetenschappelijk onderzoek naar Oorlog en Vrede. Hij vermeldde de oprichting van een Instituut voor Vredes-Wetenschappen. Hij bepleitte de oprichting van een of meer leerstoelen voor Vredeswetenschap. Ook het z.g. Studium-Generale moet in dienst van de Vrede komen te staan. (Het studium generale is: eens in de week een college, te houden door een professor van de universiteit over een algemeen belangrijk onderwerp of een capitulum selectum van zijn

vak, toegankelijk voor studenten van alle richtingen). De professor vermeldde nog even dat de volkshogescholen en volksuniversiteiten al het hunne doen en hij had grote achting voor deze instellingen.

4) Ook in de z.g. vrije jeugdvorming buiten schoolverband moet de vrede worden gepropageerd en beoefend. Hij stelde voor een onderzoek hiernaar in te stellen in b.v. de padvinderij.

5) Onderzoek instellen naar de schade die aan het onderwijs berokkend wordt ten gevolge van oorlog of oorlogsvoorbereiding. Het zou wel eens leerzaam zijn aan de universiteit uit te zoeken hoeveel van de studenten die naar Indonesië moeten, na terugkeer weer hun studie opvatten. Verder zou het leerzaam zijn de geldmiddelen die gespendeerd worden voor het Ministerie van Defensie (NIET werd gezegd voor Indonesië, of Ministerie van Oorlog; termen die doorgaans in deze kringen worden gebruikt) te vergelijken met de geldmiddelen die het onderwijs te kort komt. Dan was het misschien wel goed na te gaan wat er terecht komt van een generatie, die als militair een oorlog heeft meegemaakt.

6) Hier besprak Prof. Minnaert het doel van het congres en wat men hoopt te bereiken.

Men moet hier uiteindelijk bereiken een versterking van de VREDESWIL.

Ten slotte moet het congres tot enige uitspraken zien te komen, welke de prof. zich als volgt voorstelde:

- a) basis aangeven voor een onmiddellijke vrede,
- b) diverse economische stelsels moeten kunnen samenwerken,
- c) het Instituut van de Verenigde Naties moet ontwikkeld en verstevigd worden,
- d) valse berichtgeving moet bestreden worden,
- e) de onpartijdigheid moet gepropageerd worden,
- f) menselijkheid en vrijheid zijn waarborgen voor de Vrede.

De rede van Prof. Minnaert was om 15.30 uur beëindigd en had een half uur geduurd.

Direct hierop las een brief voor van Dr. , waarin hij zijn visie gaf. Na voorlezing werd er geen commentaar op gegeven en nam men het geschrevene als kennisgeving aan.

DISCUSSIE:

: Hij kwam op tegen de mening van prof. Minnaert als zou de schooljeugd onverschillig staan tegenover het probleem Oorlog en Vrede. Bij hem op school was iedere leerling er van doordrongen dat men met een oorlog geen enkele oplossing kon bereiken. Hij bepleitte de indirecte weg naar de vrede, n.l. door de leerlingen te leren dat oorlog een misdaad is. Verder bepleitte hij een onderzoek naar de psychologische gronden van een oorlog.

merkte op dat hij het volkomen met prof. Minnaert eens was en dat hij diens inleiding ten zeerste toejuichte. Hij vertelde dat hij wel eens over de Vrede sprak te Rotterdam voor de "Nieuwe Koers", waardoor hij wel eens een etiketje kreeg dat niet juist was, maar dat hem koud liet. (Dat het hem overigens in het geheel niet koud liet, bleek uit het feit dat hij dit wel drie keer met nadruk herhaalde, gedurende de enkele minuten dat hij sprak). Hij benadrukte de rede van prof. Minnaert op het punt van de opvoeding van het onderwijzend personeel in de vredesgedachte en vulde nog aan met er op aan te dringen, ook de ouders van leerlingen via de ouderavonden onder handen te nemen.

Hij betwijfelde of het geschiedenisonderwijs op de helling moest. Veel belangrijker achtte hij het de afgehele sfeer op school te beïnvloeden, waardoor eventuele geschillen op vreedzame wijze konden worden opgelost.

Ds. die naast Johan Frederik Wolff zat, begon een diepzinnig wijsgerig betoog over doel en middel, waar geen touw aan vast te knopen was.

vertelde dat hij als waarnemer deze vergadering bijwoonde en dat hij verslag zou uitbrengen aan het hoofdbestuur van de Ned. Onderwijzersvereniging. Hij bepleitte, deze Vredesactie niet nationaal te voeren, maar internationaal.

Dr. verklaarde het niet eens te zijn met de stelling van prof. Minnaert dat de schooljeugd aan defaitisme en onverschilligheid zou lijden. Overigens sprak hij breedvoerig zijn instemming uit over de rede van Minnaert.

Nadien was er een kwartier pauze, waarin met een intekenlijst rondging die f 12,50 opleverde.

Om 17 uur werd de vergadering heropend door en werd er weer gelegenheid gegeven tot DISCUSSIE.

sprak over een artikel in "Vrij Nederland" over Generaal Kruls en het militaire oefenterrein "De Harskamp". De inhoud van zijn rede was een artistieke ontboezeming over de Veluwe en ging uit als een nachtkaaers.

kwam met het probleem of men de oorlog in het algemeen moet afschaffen of alleen bepaalde soorten van oorlogen zoals aanvalsoorlogen. Hij had het over oorlogszuchtige pascifisten die destijds met vreugde de wapenen tegen Hitler hadden opgenomen-.

Hierna kreeg JOHAN FREDERIK WOLFF het woord. Hiervoor kan gevoegelijk verwezen worden naar zijn vroegere "standaard" redevoeringen. Alleen werden vele uitdrukkingen aanzienlijk verzacht, Min.v. Oorlog werd nu Min.v. Defensie; Marxisme, kapitalisme en zijn altijd in de zaal priemende rechter wijsvinger kwamen er niet aan te pas. Het Atlantisch Pact werd terloops even in afkeurende zin aangehaald. Kortom, zijn redevoering paste geheel in deze omgeving van bezadigde mensen.

Als laatste kreeg prof. Minnaert het woord. Hij beantwoordde diverse sprekers, beaamde verschillende suggesties, die verder niets om het lijf hadden.

sloot de vergadering met een kort dankwoord, waarin hij nog eens heel summier de te behandelen stof voor het congres aangaf. Hij zei nog dat het congres moest zien te komen tot een verwerping van de oorlog als doel of middel. Hierbij werd geïnterrumpeerd door , die vroeg of men onder oorlog ook "nationale oorlog" moest verstaan. draaide zich hier onder uit door dit te willen overlaten aan het congres. (De indruk werd gewekt dat de heer de gehele comedie min of meer door had). spoorde verder aan, dat de organisaties die belang hebben bij dit congres en dit financieel kunnen steunen, dit ook doen, "want we hebben niets achter ons".

GEZIEEN:

ORGANISATIE VOOR PROGRESSIEVE STUDERENDE JEUGD.

GEZATEN:

Secretariaat: Else Mulder
Courbetstraat 35''',
Amsterdam Z.

Amsterdam, 15 September '49.

Aan alle leden van de O.P.S.J.

Beste Vrienden,

De vacaties zijn om. Na de jofele zomerkampen en de ledenvergaderingen, waar we weer met het O.P.S.J.-werk gestart zijn, waar we weer het werk voor de komende maanden hebben besproken, trekken we er weer op uit.

Op 24 en 25 September houden we een landelijk weekend in de Jeugdherberg ASSUMBURGH in Heemskerk (ten N. van Haarlem). Zaterdagavond komt er natuurlijk een knots bonte avond, een apvuur en.....sssssstttt!

Zondagmorgen goede lezingen:

Voor de kunststuderenden over KUNSTENAAR EN MAATSCHAPPIJ door Ben Guntenaar.

Voor de H.B.S.ers en Gymnasiasten over ATOOMENERGIE door Ben Polak.

Voor de Muloleerlingen ook over de ATOOMENERGIE.

Maar de jeugdherberg is niet van elastiek, we kunnen niet boven een bepaald aantal deelnemers uitgaan, dus geef je zo gauw mogelijk op, in elk geval voor 20 September bij Else Mulder, Courbetstraat 35''', Amsterdam. De kosten van het weekend zijn f.0.90, daarbij komt

natuurlijk de treinreis voor de mensen die met de trein gaan. Elk afdelingsbestuur maakt nog in zijn afdeling bekend op welke tijden fietsers en treiners uit hun plaats vertrekken.

Dus geef je meteen op !!!!!!!!

Op 2 October de internationale vredesdag zullen overal demonstraties en bijeenkomsten gehouden worden langs de graven van de gevallen, 's avonds zullen er waarschijnlijk vredesvuren komen. Ook wij O.P.S.J.ers zullen deelnemen aan al deze demonstraties. Vraag aan je afdelingsbestuur bijzonderheden hierover, zij hebben contact de plaatselijke vredescomité's.

Wij willen laten zien, dat de studerende jeugd in Nederland vrede wil, en dat zij het hare zal bijdragen om de vredeswil van de hele Nederlandse jeugd te versterken, om de oorlogstemming, die per slot nodig is om een oorlog te kunnen beginnen de kop in te drukken. We zullen tonen, dat wij ons bewust zijn, wat het lid zijn van de W.F.D.Y. betekent.

Vrienden tot ziens op ons weekend !

Dagelijkse Leiding O.P.S.J.

19

B
K

Volgno.
5 OCT. 1949
AEO 41036

Hierbij doe ik U toekomen een foto-copie
van het "Informatiebulletin No.2" van
het congres "Onderwijs-vrede"

Arnhem, 4-10-1949

C O N G R E S " O N D E R W I J S - V R E D E " .

Secretariaat: P. Smulders, Vrolijkstraat 313 ' ', Amsterdam.
 Penningmeester: B. Augustin, Falckstraat 1 ' ', Amsterdam.
 Gem. Giro: A 2775.

Een aantal vooraanstaande Nederlandse figuren uit de onderwijs-wereld gaven gehoor aan een uitnádiging van het initiatief-comite voor de organisatie van een Congres over onderwijs en vrede en kwamen Zondag 18 September j.l. in de grote zaal van gebouw "De Kroon" te Amsterdam bijeen. Op deze informatieve bijeenkomst werd uitvoerig van gedachten gewisseld over de onderwerpen, welke op het komende Congres behandeld zullen worden. Er werden zeer vele suggesties gedaan, welke het initiatief-comite zich bij de voorbereiding van het Congres ten nutte kan maken.

De bespreking werd geopend door H. Lankhorst (voorzitter van het Ned. Christelijk Jongerengilde), die de aanwezigen namens het comite begroette en het gesprek met enkele korte woorden inleidde. Allereerst zette hij aan de hand van de door het comite uitgegeven verklaring nogmaals uiteen, welke doeleinden de organisatoren voor ogen staan.

Hierna verleende hij het woord aan Prof. Dr. M. Minnaert uit Utrecht, die zich bereid had verklaart de discussie te openen met een persoonlijke beschouwing over het komende Congres. Spreker zeide allereerst het initiatief van de groep jongeren, die het Congres "Onderwijs-Vrede" willen organiseren, toe te juichen en sprak de hoop uit, dat de jeugd op dit Congres zelf niet te veel op de achtergrond zal komen. "Wij moeten er ook rekening mee houden", aldus de Utrechtse hoogleraar, "dat onze generatie niet meer volkomen kan aanvoelen wat er in de jeugd van nu leeft!" Wij staan momenteel voor de dreiging van een nieuwe wereldoorlog, waarvan niemand de omgang kan schatten. Het is nodig, dat wij thans een vredesguld laten horen. De onderwerpen, die wij op het Congres kunnen behandelen zijn:

- a. de invloed van de oorlogsgedachte bij L.O. en M.O.,
- b. De betekenis van de vredesgedachte voor L.O. en M.O. In de eerste plaats dient hier het geschiedenis-onderwijs de aandacht te hebben, daarnaast echter ook het algemene onderwijs (stijl van doceren, toespraken bij feestelijkheden, kortom de gehele geest bij het onderwijs)

Het gebeurt nog vaak dat een geschiedenis-onderwijzer vervalt in een onwotenschappelijk beeld van een aaneenrijging van oorlogen en dynastieën en daarbij de economische en culturele factoren verwaarloost. Spreker zeide in dit verband te denken aan een onderzoek naar de leerboeken, waarmee verschillende groepen jongeren zich reeds bezig schijnen te houden. Vooral ten opzichte van het L.O. Belangrijk is ook in welke geest over oorlog wordt gesproken. Waar blijft de vredesgedachte bij L.O. en M.O.? Er wordt ter nauwernood gesproken over de ontwikkeling van de vredesgedachte door de tijden heen. Men moet het denkbeeld van het internationalisme aan de jeugd meegeven. Er leeft onder de jeugd nog altijd afschuw van de oorlog. Aan de verschrikkingen van de oorlog moet op juiste wijze herinnert worden. Er moet op de onverschilligheid gereageerd worden door b.v. bij de behandeling van de Duitse literatuur "Im Westen nichts neues" van Romarque te bespreken. Van groot belang is bij dit alles ook de opleiding van de onderwijzers op de kweekscholen. De onderwijzers bepalen voor een belangrijk deel de stijl bij het L.O. Prof. Minnaert schonk voorts aandacht aan het

ale onderwijs. Spreker wees ook op de propaganda voor de militaire loopbaan op de Middelbare scholen. In ruime mate dienen ook universitaire problemen de aandacht te hebben. Spreker wees op de geest van onverschilligheid, die er ook nog onder de wetenschappelijke werkers heerst. Op fysieke laboratoria worden vaak gesproken over wetenschappelijke vindingen, die vernietiging kunnen brengen. Men heeft bij deze gesprekken vaak alleen belangstelling voor de vaktechniek en niet voor de maatschappelijke gevolgen hiervan. De wetenschappelijke werker dient zich rekenschap te geven van de gevolgen, die zijn werk voor de maatschappij heeft. De Universiteit zou in de toekomst de problemen oorlog en vrede wetenschappelijk kunnen onderzoeken. Zo gaan de gedachten van het Verbond van Wetenschappelijke Werkers uit naar een speciale leerstoel voor de vredeswetenschap.

Ook op de Volkshogescholen en Universiteiten zullen de vraagstukken oorlog en vrede zeer goed behandeld kunnen worden. Het zou voorts interessant zijn te zien, wat in dit verband de vrije jeugdvoering buiten schoolverband doet. Het verdient aanbeveling te onderzoeken, hoe groot de schade is, die door oorlogsvoorbereidingen en oorlogshandelingen aan het onderwijs wordt toegebracht. Aandacht verdient dan ook het vraagstuk van dienstplicht tijdens de opleiding. Een groot aantal jongeren wordt door de militaire dienst voor goed uit de studie weggetrokken.

Prof. Minnaert wees er voorts op, dat grote uitgaven voor oorlog een verarming van de natie tengevolge hebben. Wat wordt er b.v. geofferd aan oorlog en hoeveel voor onderwijs? Daarbij kan de schade van een oorlog zelf nog niet worden overzien.

Wat hopen wij te bereiken met dit Congres? Een betrekkelijk vage versterking van de vredeswil. Dit is enerzijds misschien onbevredigend, anderzijds is het waardevol. Wij kunnen er van overtuigd zijn, dat overal op de wereld wordt gewerkt, zoals wij nu doen. Misschien zou er nog meer te bereiken zijn als wij een stapje verder konden gaan en aan anderen kunnen geven, hoe vrede mogelijk is. Wellicht is het nuttig daaraan een gedeelte van het Congres te besteden.

Na de beschouwing van Prof. Minnaert kon de voorzitter van de bijeenkomst allereerst het woord geven aan de heer D. van Bontvold (bestuurslid Afd. Rotterdam N.O.V., Hoofd school L.O.). Deze getuigde van instemming en optimisme voor het jeugdige initiatief. De geschiedenisboeken zijn naar mening van de spreker de laatste veertig jaar reeds zeer veel verbeterd. Belangrijk is, wie les geeft. De onderwijzers moeten doordrongen worden van het vredeswerk, dat zij te verrichten hebben. Als men tegenwoordig over vrede spreekt wordt men al ingedeeld bij een bepaalde politieke groep. Dit is onjuist en onnest. In iedere kring - van uiterst links tot uiterst rechts - zijn vredesmensen te vinden. Het zou nuttig zijn een basis aan te geven voor vrede nu! Van harte stemt spreker in met Prof. Minnaert's oproep; "Weest gewaarschuwd tegen ophitsing". Men moet zich altijd op de hoogte stellen van de feiten.

Ook Drs. H.J. Jordan (Rector Montessori-lyceum te Utrecht) verenigt zich met de woorden van Prof. Minnaert en geeft als zijn mening te kennen, dat het vredeswerk geschiedkundig is hierbij belangrijk. De jongeren moeten reeds op school leren problemen op te lossen op menswaardige wijze.

Dr. W.J. Jong (Rector van het Jac. P. Thijsse-Lyceum te Overveen) voegt hier nog aan toe, dat het onderwijs de taak heeft de jongeren zelfstandig te leren denken en hen de middelen te geven de juiste weg te zoeken. Spreker acht het moeilijk om b.a.v. het algemene probleem tot zinvolle conclusies te komen. Men moet waken tegen onderschatting van eigen belang hierbij. Van meer belang dan de inhoud der geschiedenisboekjes, die in de loop der tijd aanzienlijk verbeterd zijn, acht hij de algemene sfeer op school. Het gaat om de vorming van de jonge mensen. Rechter geen te groot optimisme voor twee de wereldoorlog sterke vredesgedachte, oorlog wordt echter niet verhoord.

Ds. van der Wissel (Doopsgezind Predikant te Loouwarden) ziet twee belangrijke hoofdlijnen in het betoog van Prof. Minnaert: a. onder-

js moet niet in dienst staan van oorlog, maar in dienst van vrede, vrede staat in dienst van het onderwijs. Waar gaat het nu om? Om goed onderwijs om tot vrede te komen of om vrede ten behoeve van het onderwijs. Dit is het vraagstuk van verband tusson doel en middelen. Beide elementen kunnen op het Congres behandeld worden. Het verdient echter aanbeveling ze nauwkeurig gescheiden te houden. Er moet voor gewaakt worden, dat de onderwijsvraagstukken niet geïsoleerd worden. Prof. Minnaert gaf als leidend motief van ons streven aan; afschuw van de oorlog. Wij moeten ons echter stellen op het standpunt van het zondige van de oorlog.

Drs. W. Terwiel merkt op, dat het niet alleen van belang is onderwijzend personeel bij het komende Congres te betrekken, maar dat het ook noodzakelijk is zich in dit verband tot de ouders te wenden. De heer Roorda (Lid H.B. van de Nederlandse Onderwijzersvereniging) stelt zich op het standpunt van Dr. de Jong en is van mening, dat vredesactie alleen zin heeft door haar internationaal te maken. "Het gemengde gevoelens zijn wij hierheen gekomen", aldus mengde ook Dr. C.P. Gunning (Rector Amsterdams Lyceum) zich in de discussie, "wij kunnen echter niet anders dan onze bewondering uitspreken voor het enthousiasme, waarmee het initiatief is genomen. Het initiatief zelf heeft reeds grote waarde." Er bestaat geen defaitisme onder de jeugd. Er bestaat daarentegen grote belangstelling voor de problemen, waarvoor wij ons gesteld zien. Wij moeten niet teveel verwachten van onderwijs zelf. Spreker hecht persoonlijk niet zoveel belang aan het element van het geschiedenisonderwijs. Wij moeten er aan denken, dat de oorlog sinds 1914 totaal van karakter veranderd is. "Momenteel", aldus Dr. C.P. Gunning, "is oorlog een misdaad!" Het gaat er om het begrip vrede ook een diepere inhoud te geven. Spreker meent, werkelijke vrede slechts te vinden is in religieuze waarden.

De heer H. Lankhorst (Voorz. Chr. Jongeren Gilde) legt de voorzittershamer een ogenblik neer en geeft zijn persoonlijke instelling tot de aangeroerde vraagstukken weer. De individuele houding ten opzichte van de problemen acht hij van het grootste belang. In dit verband gaat Spreker in op het verwijt, dat vaak tot vredesgezinden wordt gericht: "Jullie bereiken toch niets!" Als voornaamste doel van de vredesbeweging ziet hij het achtergrond schoppen voor de vredesgedachte. Wellicht is het mogelijk ook aandacht te besteden aan de Vrije Jeugdbeweging.

Dr. J. Engels (Leraar M.O. te Groningen) gaat in op de woorden van verschillende discussianten en zegt vredesvorming op lange termijn irroceel te achten. Wanneer het huis in brand staat gaat men geen commissie benoemen om de methode voor bestrijding van de brand te zoeken. Spreker stelt vast, dat de vredesbeweging gegroeid is en dat nog slechts de vraag is, wanneer zij zo sterk zal zijn, dat zij de oorlog kan voorkomen.

Ds. van der Wissel stelt religieuze basis als noodzakelijke voorwaarde voor streven naar vrede. "Moeten wij hieruit opmaken", zo vraagt spreker zich af, "dat hij op deze gronden samenwerking met anderen afwijst". Dit zou onjuist zijn. In de onderwijsorganisaties zelf zal de kwestie van de vrede ook aan de orde gesteld moeten worden. De oudercommissies zijn eveneens van het grootste belang.

Dr. K. Snoeyders-de Vogel (Leraar M.O. te Wageningen) vestigt de aandacht op het streven van Generaal Kruls om belangrijke gedeeltes van de Veluwe voor Militair oefenterrein ter beschikking te krijgen. In dit verband citeert hij een artikel uit "Vrij Nederland". Bij het onderwijs, aldus spreker, moeten wij ingaan op de vernietiging van culturele waarden, die in elke oorlog plaats vindt.

De heer L. van Dijk (Student te Utrecht) vraagt zich af of men zich op het standpunt van de geweldloosheid moet stellen. Hij memoreert in dit verband het feit, dat vele overtuigde pacifisten in het verleden naar de wapens grepen. Het Congres, dat wij voorstaan, zou niet gehouden kunnen worden als de Nationaal-Socialisten niet met geweld uit ons land verdreven waren. Het kan dus noodzakelijk zijn naar de wapens te grijpen.

J.F. Wolff, meent dat het voornaamste doel moet zijn: een appel te richten tot allen, die bij het onderwijs betrokken zijn, om gezamenlijk iets tegen de oorlogsdreiging te doen en zich van de gezamenlijke vijand tegen de oorlogsdreiging te doen en zich van de gezamenlijke vijand bewust te zijn. Op het

congres zal onderzocht moeten worden op welke wijze gezamenlijk gewerkt kan worden voor een blijvende vrede. De verbetering van de materiele basis voor ons onderwijs is reeds een vredesfactor. Er is momenteel een groot tekort aan scholen en leerkrachten, dat niet opgeheven kan worden, omdat een groot deel van de Rijksgelden bestemd is voor de begroting van oorlog.

Hot gaat er om te zoeken naar maatregelen ter verbetering van het onderwijs en stelling te nemen tegen tendenzen van oorlogsvoorbereiding. Onderstreept de opmerking in de discussie, dat oorlog geen conflict kan oplossen en geen einde aan internationale spanningen kan maken. Wij dienen te beseffen, dat twee economische stelsels vreedzaam naast elkaar kunnen bestaan. Wanneer wij voor de vrede ijveren, moeten wij ons ook in concreto richten tegen propaganda, die deze vrede in gevaar brengt.

Door de secretaris van het comité werd een discussie-bijdrage voorgelezen van Dr. J.M.E.M.A. Zonnenberg te den Haag, die door omstandigheden niet persoonlijk aanwezig kon zijn. Hierin werd het initiatief een belangrijke daad genoemd om het onderwijs in beweging te brengen voor de verwezenlijking van enige suggesties welke door schrijver werden gedaan. N.l. de Vorming van een vredeswetenschappelijk instituut; de creatie van leerstoelen voor vredeswetenschappen; het opleiden van mensen onder leiding van bovengenoemd instituut die op Mulwescholen, H.B.S., Lycea, Gymnasia, Kwuickscholen en hoogste klas L.O. een verplicht uur per week voorlichting moeten geven over de vredeswetenschap.

Tenslotte kreeg prof. Minnaert nogmaals het woord om in te gaan op enige opmerkingen welke n.a.v. zijn inleiding gemaakt waren te beantwoorden en deed daarbij enige suggesties over stellingen welke op het Congres geponeerd zouden kunnen worden; b.v. in deze geest.

1. Verschillende Sociale stelsels kunnen naast elkaar op de wereld bestaan.
2. De Verenigde Naties vormen de grondslag voor de samenwerking tussen de volkeren en moeten versterkt worden.
3. Bij conflicten over wereldproblemen is het nodig de uiteenzetting van de twee standpunten te vermijden in de originele tekst van ieder der twee partijen, men oordele objectief en trachte niet a priori de handelingen van het eigen land goed te praten.
4. Men hoede zich voor ophitsing, die vooral via de pers in kritieke omstandigheden de oorlog zoveel dichterbij kan brengen.
5. Godheid, Mensenliefde en Vrijheid behouden hun hoge waarde onder alle omstandigheden.

Zijn Conclusie luidde: Wij moeten onze kracht niet overschatten, maar ook niet onderschatten. Laten wij als onderwijzers doen op ons gebied, wat wij kunnen. Dat is belangrijk! Wij moeten niet wachten op wat elders gedaan wordt, maar onmiddellijk aan het werk gaan. In alle landen zijn er mensen die voor de vrede werken en ons werk zal een versterking van het geheel betekenen!

Na deze woorden werd de vergadering gesloten.

Het initiatief-Comité wekt allen die n.a.v. bovenstaande discussies aanvullingen of opmerkingen wensen te maken op, om deze aan het secretariaat in te zenden. Iedere opmerking hoe schijnbaar onbelangrijk ook wordt door het comité zeer op prijs gesteld en kan een bijdrage betekenen tot het slagen van het Congres.

De volgende personen ontvingen wij o.a. adhaesie-betuigingen:

- Dr. N. van Suchtelen
 Jong, student, te Utrecht.
 F. Bergshoeff, Montessori-onderwijzer, te Amsterdam.
 Mej. W.C.P. Dol, Hoofd Montessori-Ulo, te Amsterdam.
 Dr. C.P. Gunning, Rector Amsterdams Lyceum.
 Dr. T.O. Hylkema, te Amsterdam.
 Mevr. D. Klinkhamer-Bastert, lid Voogdijraad, Amsterdam.
 Prof. Dr. G. Mannoury, te Amsterdam.
 Mej. H. van Meurs, studente, te Amsterdam.
 P. Hiemel, student, te Amsterdam.
 W.Ph. Pos, dir. academie voor Dramatische Kunst "De Toneelschool" te Amsterdam.
 Prof. Dr. J. Presser, te Amsterdam.
 Dr. E.F. Prins-de Jong, te Amsterdam.
 Jhr. W.J.H.B. Sandberg, Dir. Gem. Musea, te Amsterdam.
 L. Sluimers, Student, te Amsterdam.
 M. Spiro; Student, te Amsterdam.
 Dr. C.J. Vos, Leraar Barlaeus-Gymn. te Amsterdam.
 H. van Vuure, te Amsterdam.
 E.J. Harmsen, leraar H.B.S. te Apeldoorn.
 C. Inja, te Baarn.
 Ers. H.J. Jordan, Rector Montessori-Lyceum, te Utrecht.
 P.B. Vaags, te Geleen.
 Dr. J. Engels, Leraar H.B.S. te Groningen.
 Dr. J.M.E.M.A. Zonnenberg, te Den Haag.
 J. de Boer, Leerling Kweekschool, te Haarlem.
 J. de Brie, Onderwijzer, lid. Prop. Commissie N.O.V. te Haarlem.
 A. de Brie, Onderwijzer.
 Dr. de Graaf, te Haarlem.
 E. de Kat, Leraar tekenen M.O., te Haarlem.
 H. Sandjer, Leraar H.B.S. te Haarlem.
 P. Schaft, Onderwijzer, te Haarlem.
 Ir. B. Visman, Leraar M-T.S., te Haarlem.
 A. Witvoet, Onderwijzeres, te Haren (Gr)
 H.P. Baard, Dir. Frans Halsmuseum, te Haarlem.
 J.v.d. Meulen, Dir. Rijkskweekschool voor onderwijzers(essen) te Haarlem.
 Dr. Kr. Strijd, te 's Hertogenbosch.
 B. Coster, Leraar Lyceum, te Hilversum.
 G. Stuiveling, Leraar Lyceum en Letterkundige, te Hilversum.
 Prof. Dr. E. Gorter, te Leiden.
 Dr. Maria Rooseboom, te Leiden.
 Dr. A.G. Brandsma, chirurg, te Maastricht.
 Voerman, onderwijzer Chr. L.O., te Overveen.
 D. van Bentveld, Hoofd Lagere School., secr. Werkgroep, Opvoeding en Vrede v.d. A.N.V.A., R'dam.
 J. van Heest, Student, te Rotterdam.
 L. van Dijck, Student, te Utrecht.
 F. Lagerwijn, Chem.Drs. te Utrecht.
 Prof. Dr. M. Minnaert, te Utrecht.
 Dr. K. Sneyders-de Vogel, Leraar H.B.S. en Gymn., te Wageningen.
 W. Terwiel, Chem. Drs., te Utrecht.
 A. van Woensel, Leerling Kweekschool, te Haarlem.

Het Comité doet een beroep op allen die het houden van een Congres "Onderwijs-Vrede" toejuichen om bijgaand formulier als blijk hiervan ingevuld aan het secretariaat te zenden. Ieder bewijs van instemming betekent een bijdrage tot het slagen van het Congres.

Wij doen verder een beroep op U om het ons door Uw financiële bijdrage mogelijk te maken het Congres in het middelpunt van de belangstelling te plaatsen.
 Ieder bedrag is welkom.

Verbinding 6.

No. 884/49.

28 September 1949.

71203

Naar aanleiding van Uw schrijven dd.29 Januari 1949,No. 53466 en dd.16 September 1949,No.53466,betreffende "Studie en Strijd",bericht verbinding 6 het volgende:

Volgens leidinggevende personen aan de Gemeentelijke H.B.S en het Gemeentelijk Gymnasium te Delft,is niet kunnen blijken dat het blad "Studie en Strijd" onder de scholieren van die onderwijsinrichtingen verspreid wordt of verspreid is.

Verschillende steekproeven hebben volgens die personen geen resultaat opgeleverd.

Mocht in de toekomst blijken dat activiteit in deze aangelegenheid wordt ontwikkeld,dan zal verbinding 6 U hiervan doen blijken.

Verbinding 6.

Aan de Heer Hoofd van de
Binnenlandse Veiligheidsdienst
te

's-Gravenhage

Vol. no. 41943
19 OCT. 1949
Datum: 15-10-49

(NK) W

Verbinding: 19
C/2 no. 1080'49 OPSJ

Onderwerp: Vergadering van kaderleden der O.P.S.J. op
15-10-49 in café "De Kroon" te Amsterdam.

Aanvang ten 15.05 uur, einde ten 20.45 uur.
Aanwezig waren:

Joop Wolf opende de vergadering en hield een kleine toespraak, waarin hij mededeelde dat men op deze conferentie eens moest spreken over het a.s. congres "Onderwijs-Vrede". Het is zo belangrijk, omdat de OPSJ hierbij een opvoedende taak heeft voor alle andersdenkenden die door dit congres bereikt moeten worden. In deze trant ging hij ca. 5 min. door. Verder stippelde hij even het programma van de conferentie uit en verontschuldigde zich mede namens twee andere bestuursleden, dat zij niet de gehele vergadering bij konden wonen; o.a. moest regelingen treffen voor het vertrek van een groep OPSJ-ers naar Brussel, alwaar zij een vredesdemonstratie zouden bijwonen op 16-10-49.

Hierna werd het woord verleend aan [naam], die eerst een groot aantal adhaesiebetuigingen voor het congres voorlas. (Deze namen zijn te vinden in de folder, bestemd voor verspreiding op de middelbare scholen, bijlage A van dit rapport).

Hierna vertelde Smulders de gang van zaken op het congres. Er komen vier inleiders, n.l.:

- 1) PROF. DR. MARCEL GILLES JOZEF MINNAERT, die zal spreken over de achtergrond van het congres en de noodzaak ervan; over de verantwoordelijkheid die de studerende jeugd heeft, zich bezig te houden met het probleem van de Oorlog en Vrede.
- 2) Dr. uit Groningen, die zal spreken over de belemmeringen bij het onderwijs; hij zal de begrotingen van Oorlog en Onderwijs tegenover elkaar zetten.
- 3) Dr. uit Amsterdam, rector Amsterdams lyceum, die zal spreken over het onderwerp: Het Nederlandse Onderwijs in verband met onze roeping van de voortzetting van de Westerse cultuur.

De vierde inleider is nog niet bekend. Hij zal spreken over: "De geestelijke voorbereiding voor de oorlog", waarbij ter sprake komen de "leugens in de leerboeken".

Daarna volgen de discussies, welke zullen plaats vinden in vier sectie-vergaderingen. Deze secties worden samengesteld naar de vier onderwerpen, die de inleiders besproken hebben.

Het volgende onderwerp dat ter sprake kwam was de verspreiding van de folders (zie bijlage, gemerkt "A") op de middelbare scholen. Deze folders zullen niet door de OPSJ worden verspreid, doch toegezonden worden aan de diverse schoolcomité's. De folders zijn gedrukt bij Heierman & Co., te Amsterdam, waar ook "Studie en Strijd" wordt gedrukt.

Verder kwam het congresaffiche ter sprake. Dit is ontworpen door Jhr. W.J.H.B. SANDBERG, directeur Amsterdamse musea. Deze affiches worden in de week van 17-22 October 1949 aan de OPSJ-afdelingen toegezonden, die ze moeten uitzetten, b.v. in winkels, op drukke punten voor de ramen e.d.

Vervolgens kwam nog even terug op de onderwerpen van de vier inleiders. Van deze vier onderwerpen zullen binnenkort uittreksels aan de afdelingsbesturen van de OPSJ worden toegezonden met de bedoeling, dat deze in de ledenvergaderingen van de OPSJ besproken en becritiseerd zullen worden. In deze vergaderingen moet alreeds worden afgesproken wie van de OPSJ-leden op het congres in discussie zullen treden betreffende een of ander punt.

spoorde nog aan, op deze kaderconferentie ter sprake te brengen de stand van de diverse schoolcomité's en de financiële toestand, blijkende uit de steunlijsten, want het landelijk initiatiefcomité zat al erg omhoog wat het geld betrof. Diverse leveranciers moeten nog worden betaald, anders volgt faillietverklaring en met een failliet comité kun je geen congres op touw zetten, aldus .

Een afgevaardigde uit Utrecht deelde mede, dat in Utrecht op de Gem. HBS/A aan de v. Asch v. Wijckskade zo goed als zeker een initiatiefcomité is gevormd, bestaande uit:

Verder vertelde hij, dat het Vredescongres besproken zou worden in een werkgroep van de studentenvereniging "Prometheus" te Utrecht. Uit deze werkgroep zou dan een universitair initiatief-comité geworven worden.

In Utrecht is ongeveer f 35 op de steunlijsten verzameld.

uit den Haag vertelde, dat er in Den Haag 3 schoolcomité's waren gevormd, n.l. één op de school Stokroosplein, één op de academie voor beeldende kunsten; (de derde school was door het rumoer in de zaal niet te verstaan).

, leerlinge Instituut voor Kunst-Nijverheids-Onderwijs, vertelde, dat op het I.V.K.N.O. een initiatiefcomité is samengesteld, waarin het enige lid van de OPSJ is.

Volgens haar is op de Toneelschool in Amsterdam een comité van zes man gevormd en heeft iemand een lezing over het a.s. congres gehouden.

, bestuurslid van de afd. "Het Gooi", deelde mede, dat op de scholen in Het Gooi geen enkel initiatiefcomité tot nu toe gevormd kon worden.

deelde mede, dat op de volgende scholen uit Amsterdam-Noord een initiatiefcomité is gevormd:

Agatha Dekenschool,
Jacob van Lennepschool,
Julianaschool,
Adama van Scheltemaschool,
Van Houweningschool,
Frisoschool.

, leerling IVKNO te Amsterdam, vertelde, dat gelijk met het a.s. congres er een tentoonstelling georganiseerd zou worden van "leugens in de leerboeken", en wel in een huisje in het Vondelpark te Amsterdam. Deze tentoonstelling zal wel openlijk door de OPSJ worden georganiseerd.

vertelde, dat de commissie van onderzoek naar leugens in de leerboeken nog niets had bereikt.

bracht hier redding door te zeggen, dat zij een hele stapel leerboeken vol met leugens in huis had. Deze boeken zouden door haar verzonden worden aan de diverse commissieleden. Zij vertelde voorts nog dat deze tentoonstelling zal worden verdeeld in drie afdelingen, resp. betreffende de lagere, de middelbare scholen en de universiteiten.

Verder vertelde nog over haar reis naar Sofia en deelde mede dat daar wel getwijfeld werd aan de activiteit van de O.P.S.J., maar dat het lidmaatschap der OPSJ van de International Union of Students (I.B.S.) er min of meer doorgedrukt was. (Zie overigens "Studie en Strijd" van October 1949, als bijlage bij dit rapport gevoegd).

Vervolgens vertelde dat hij een telegram had opgesteld aan de Ministers van Oorlog, Justitie en O.K. en W. over , die niet in de "kast" thuis hoort, maar voor de klas. Dit telegram hield een verzoek in tot onmiddellijke vrijlating van ; deze daad werd met algemene stemmen goedgekeurd.

WOUTER GORTZAK vertelde, dat hij leerling is van de eerste 5j. HBS te Amsterdam en dat hij bij zijn directeur, is geweest. Deze heeft hem echter verklaard, dat hij vóór bewapening is tegen dreiging uit het Oosten. Hierdoor was het moeilijk op zijn school een comité te vormen.

WOLFF had nog een brief opgesteld naar de I.U.S. in Oost-Duitsland, waarin hij schreef dat de Nederlandse OPSJ contact wenste op te nemen met haar Oost-Duitse vrienden.

Betreffende de Dagelijkse Leiding van de OPSJ kan worden gemeld, dat deze in feite niet meer functioneert.

Bijlagen: 1 folder
1 ex. "Studie en Strijd"
Oct. 1949

GEZIEN:

A.

FOTO
No. 1064.

Congres Onderwijs-Vrede

Bestuur Bond van Onderwijzeressen bij het voorbereidend Onderwijs	
Dr. J. M. E. M. A. Zonnenberg	
J. de Brie, Onderwijzer	Den Haag
A. de Brie, Onderwijzer	Haarlem
Ds. J. de Graaf	Haarlem
E. de Kat, tekenleraar H.B.S.	Haarlem
H. Sandjer, Leraar H.B.S.	Haarlem
P. Schaft, onderwijzer	Haarlem
Ir. B. Visman, Leraar M.T.S.	Haarlem
Mej. A. Witvoet, Onderwijzeres	Haren (Gr.)
H. P. Baard, Dir. Frans Halsmus. Haarlem	Heemstede
J. v. d. Meulen, Dir. Rijkskweekschool Haarlem	Heemstede
Ds. Kr. Strijd	Heemstede
B. Coster, Leraar Lyc. Hilversum	's-Hertogenbosch
Dr. G. Stuiveling, Leraar Lyc. en Letterkundige	Hilversum
Drs. M. B. Teipe, Leraar H.B.S. en Letterkundige	Hilversum
Prof. Dr. E. Gorter	Hilversum
Prof. Dr. K. H. Miskotte	Leiden
Dr. M. Rooseboom	Leiden
Dr. A. G. Brandsma	Maastricht
Ds. P. Eldering	Oegstgeest
Ir. K. J. Hondius, conrector Jac. P. Thijssen Montessori Lyc.	Overveen
D. v. Bentveld, Hoofd L.O.	Rotterdam
Dr. A. J. Goedheer	Utrecht
Prof. Dr. M. Minnaert	Utrecht
F. J. Ritter, ab-actis I H.B. Ned. Stud. ver. voor Wereldrechtssorde	Utrecht
Dr. K. Sneyders de Vogel, Leraar H.B.S. en Gymn. Wageningen	Utrecht
Dr. W. H. C. Tenhaeff	Utrecht
J. C. M. Kruisinga, Notaris	Vriezenveen
Prof. Dr. H. W. F. Stellwag	Baarn
Dr. M. J. Freije, Rectrice Gemeent. Lyc. voor meisjes	Amsterdam
Dr. C. E. de Boer-Basterf, Lerares Vossius-Gymnasium	Amsterdam
Th. E. Cappenberg, Leraar A'dams Lyc.	Hilversum
Dr. J. ter Meulen, Bibliothecaris Vredes-paleis	Den Haag
Ds. H. J. de Wijs	Gouda

Denk je eens in: een natuurkunde-les zonder atomen. Dat is *stijf* dan aardappelen zonder zout. Laten we maar eerlijk zeggen: dat is ondenkbaar! We zouden lang kunnen blokken, eindeloos dikke boeken door kunnen werken en dan nog niets snappen van de wetten van de natuur.

Maar, een wereld zonder

ATOOMBOM

Dat opent schonere perspectieven. Dat betekent een gruwelijk vernietigingswapen minder. De kranten staan de laatste tijd vol onheilspellende berichten. „Spanningen in Berlijn“, „Conflicten in de U.N.O.“, „Bewapening!“.... Het staat er in vette koppen. En boven al die spanning en onzekerheid, al die twijfel en angst, hangt het gevaar van de atoombom. En wanneer jij je niet met hem bemoeit — bemoeit hij zich met jou. Daarom: weg met die atoombom!

ATOOMENERGIE

Prachtig! Denk je eens in, wat er allemaal mee te bereiken zou zijn. We zouden enorme hoeveelheden energie kunnen opwekken, we zouden de machines sneller kunnen laten draaien, fantastische plannen kunnen ondernemen: de wereld mooier en beter maken. De atoomenergie is onze vriend en niet onze vijand. Zij moet de vrede dienen en niet de oorlog. Er moet een einde komen aan de aanwending van wetenschap en techniek voor destructieve doeleinden. De hoge roeping

van de wetenschap is: constructief zijn. De mensheid dienen en niet haar belagen. Misschien ga je verder studeren als je van school komt.

Misschien ga je naar de zeevaartschool of stap je naar de universiteit.

Misschien word je architect.

— Maar dan wil je ruime woningen bouwen en geen bunkers. Of... dokter.

— Maar dan wil je mensen genezen en ze niet doden.

Ingenieur, dat is ook een mogelijkheid.

— Maar dan wil je de rivieren overspannen met grote bruggen en geen pontons slaan.

En omdat je dat wilt — omdat je rustig wilt studeren, in de bronnen van de kennis wilt grasduinen, wil je Vrede.

En er zijn er meer die dat willen. Je vindt ze overal bij het onderwijs: professoren, leraren, onderwijzers, studenten en scholieren! Samen willen ze iets doen voor de Vrede. Allereerst op hun eigen terrein. Zij willen het onderwijs maken tot een instrument van de Vrede! Het hoogste, wat wij ervan kunnen verlangen.

Daarom hebben een aantal jonge mensen in Nederland de koppen bij elkaar gestoken en met elkaar een comité opgericht, dat een

CONGRES „ONDERWIJS-VREDE“

gaat organiseren. Op dat congres zullen de vredelievende mensen, die allen op de een of andere manier bij het onderwijs betrokken zijn, met elkaar over deze belangrijke vraagstukken spreken. Ons initiatief heeft weerklank gevonden: op verschillende scholen in Nederland hebben de scholieren het plan opgevat comité's op hun school te gaan stichten, die het congres op hun eigen school voorbereiden.

Een aantal professoren, leraren en onderwijzers hebben zich reeds bereid verklaard mee te werken. En ook in de studentenwereld vindt onze oproep weerklank. We rekenen ook op jullie medewerking.

Vormt een comité op jullie school. Vraag steunlijsten aan bij

B. Augustin, Falckstraat 1 II, Amsterdam.

De scholieren zullen niet op het congres ontbreken!

Nog een advies. Pak je agenda en schrijf op:

„Zaterdag en Zondag 12 en 13 November a.s. Congres-Onderwijs-Vrede in het Minerva-paviljoen, Alb. Hahnplantsoen te Amsterdam. Verdere inlichtingen kan de secretaris van het comité je verschaffen: P. Smulders, Vrolijkstraat 313 te Amsterdam“.

Instemming betuigden o.a.:

Prof. Dr. C. A. Mennicke, Dir. Int. School	Amerfoort
W. J. Wijsbegeerte	Amsterdam
T. Bergshoeff, Montessori-onderwijzer	Amsterdam
A. I. J. Brandenburg, onderwijzer	Amsterdam
Mej. W. C. P. Dol, Hoofd Montessori-U.I.O.	Amsterdam
Dr. C. P. Gunning, Rector Amsterdams-Lyceum	Amsterdam
Ds. T. O. Hylkema	Amsterdam
Mevr. D. Klinkhamer-Bastert, Lid Voogdijraad	Amsterdam
Ds. Fr. Kuiper	Amsterdam
Prof. Dr. G. Mannoury	Amsterdam
W. Ph. Pos, Dir. Academie voor Dramatische Kunst	Amsterdam
Prof. Dr. J. Presser	Amsterdam
Jhr. W. J. H. B. Sandberg, Dir. Amsterdamse Musea	Amsterdam
Dr. K. H. v. Schagen, Rector Academie voor Lichamelijke Opvoeding	Amsterdam
Dr. C. J. Vos, Leraar Barlaeus-gymn.	Amsterdam
Drs. S. E. H. de Vries, leraar Vossius Gymnasium	Amsterdam
A. Harmsen, Leraar H.B.S.	Apeldoorn
Mej. T. Baanders, Lerares I.V.K.N.O. Amsterdam	Baambrugge
Drs. H. J. Jordan, Rector Montessorilyceum	De Bilt
B. Meyerman Sr., Dir. Rijkskweekschool	Doetinchem
Doetinchem mede namens de leraren	Amsterdam
Prof. Dr. W. F. Wertheim	Frederikssoord
W. J. Simons, Hoofdred. „De Dom“	Groningen
Dr. J. Engels, Leraar H.B.S.	

studie

afgeleverd op 7 1943

blad van de organisatie progressieve studerende jeugd

October 1949 • Verschijnt 1 keer per maand • 2e Jaargang No. 9 • Hoofred. J. WOLFF • Red.-Adm. 1e Atjehstraat 41hs, Amsterdam
Administratie: JET VAN GELDER, Hunzestr. 45b, Amsterdam • Abonnement f. 0.75 per halfjaar, losse nummers 15 cent

Boedapest - vrede

De Hollandse delegatie op het congres: van l. naar r. Betty Zeehandelaar, secr. A.N.J.V. Joop Wolff voorz. O.P.S.J., A. Harmsen Hoofdbest. O.P.S.J. Wim Klinkenberg Stud. ver. Pericles. Staande: Bob van Zaanen Alg. Stud. veren. Amsterdam

„Beket” — Dat woord kwam je overal in Boedapest tegen. Het stond in strakke, witte letters op een stenen muur. In vlammend rood schitterde het boven de brede boulevards. „Beket” — soms was het onhandig boven een huisdeur geschilderd, vijf letters, die wat onwennig naast elkaar stonden. Het was geen technicolor, maar doodgewone Hongaarse waterverf. Het heeft niet lang geduurd, voordat wij — leden van de Nederlandse delegatie op het Tweede Wereldjeugdcongres — de betekenis van dat eenvoudige woordje begrepen.

En: zonder dat een Hongaar het ons verteld heeft.

Dat kleine woordje, dat je bijna al uitgesproken hebt vóór je er aan begint, vond je terug in alle redevoeringen en rapporten.

Het was het program van het congres: „Beket — Vrede!”

Maar het is niet bij dat ene woord gebleven: er zijn er duizenden gesproken. In alle talen is uitgewijd over de strijd, die de jeugd voert tegen de oorlogsdreiging. En met alle nadruk werd telkens dit thema in de discussie gebracht: hoe organiseren wij de strijd voor de vrede? Daarover spraken we als we in onze gedelegeerdenbankjes zaten of als we in de wandelgangen van het parlamentsgebouw ons verstaanbaar trachtten te maken aan Chinese strijders of Griekse partizanen. Door onze koptelefoons hoorden we de stem van Leo Figueres, die vertelde over stakingsacties van jonge Franse arbeiders en over de stu-

Vervolg pag. 2

Kinderen in Hongaarse klederdracht juichten de delegaties uit de gehele wereld, die langs marceerden, toe.

O.P.S.J. als lid van de I.U.S. aanvaard!

In Sofia heeft vorige week een voor de OPSJ belangrijke gebeurtenis plaats gevonden. Op 24 September werd de O.P.S.J. aangenomen als lid van de Internationale Unie van Studenten, de I.U.S. Dat betekent, dat we nu tezamen met meer dan 3.500.000 studerende jongeren uit 54 verschillende landen voor de verwezenlijking van de leuzen der I.U.S. zullen opkomen: „Voor een duurzame vrede, nationale onafhankelijkheid van alle volkeren, democratisering van het onderwijs!” Tom Madden, de secretaris van de I.U.S., zond ons onmiddellijk daarna de volgende be-

groeting:

„We congratulate the Federation of Progressive Student Unions and the Organisation of Progressive Studying Youth of Holland on becoming members of the I.U.S. Our Council was very happy to be able to admit to membership two democratic student organisations from your country. This membership of the FPSU and OPSJ in the IUS will give us the first real basis for our work among Dutch democratic students. We are confident that by a consistent fight for peace, culture and progress in the ranks of the IUS and by helping

to build the international brotherhood of all democratic students, both organisations will grow rapidly in membership and activity. The IUS will do all that it can to support and help in this work. We call upon the FPSU and the OPSJ to increase their cooperation in working for the IUS so that their united efforts may achieve bigger results.

Tom Madden.

Wat ons antwoord is?

Wij beloven een waardig lid der IUS te zullen zijn!

Vervolg pag. 1

denten van de Sorbonne, die in grote getale deelnamen aan het Parijse Vredescongres. De Franse, Duitse, Italiaanse, Oostenrijkse, Engelse en Amerikaanse delegaties brachten hun rapporten uit.

Ieder land vertelde van z'n eigen ervaringen.

En één van de gemeenschappelijke ervaringen was, dat de werkende en studerende jeugd gezamenlijk moet vechten voor de vrede. Dat ze elkaar nodig hebben en dat ze in nauwe verbondenheid op moeten treden. Samen behoren ze vooraan te staan: jonge arbeiders, scholieren en studenten!

Deze gedachte lag ook ten grondslag aan de rede van Joseph Grohman, Voorzitter van de Internationale Unie van Studenten, die op het congres over dit onderwerp het woord voerde. En..... vond gestalte in de Internationale Jeugdtentoonstelling, die de strijd van de werkende en studerende jeugd in beeld bracht. Daar zag je grote afbeeldingen van demonstrerende arbeiders en van de enthousiaste opbouw in Oost-Europa, maar ook van het werk op de Praagse Universiteit en van het Appèl Studerende Jeugd, dat verleden jaar door de O.P.S.J. te Amsterdam georganiseerd werd en internationale bekendheid heeft verworven.

Het aandeel van de studerende jeugd in de strijd kan zeer belangrijk zijn. Dat bleek ons telkens weer op het congres. Zo vertelde een afgevaardigde van Groot-Brittannië, dat een grote groep Londense studenten een actie begonnen is voor de verkorting van de militaire dienstdienst. Deze actie is overgeslagen naar Oxford en Cambridge. De studenten willen twee dingen bereiken: het scheppen van de noodzakelijke studie-voorwaarden en een minder groot aantal soldaten op de been. De verhoging van de lichte sterkte betekent immers oorlogsvoorbereiding.

En de studenten van Oxford en Cambridge — evenals die van Amsterdam — willen vrede.

Op ons Appèl hebben we verleden jaar gezegd: kent het land aan z'n oorlogsbegroting. Met evenveel recht kunnen we zeggen: kent het land aan z'n onderwijsbegroting. Alle oorlogszuchtige regeringen maken van het onderwijs de sluitpost op de begroting, laten 't langzaam afglijden en in een onhoudbare toestand komen. De onderwijspolitiek van de Nederlandse regering is daar een treffend voorbeeld van. Het scholentekort stijgt dagelijks en de klassen worden steeds voller. „Het Schoolblad” van de Nederlandse onderwijzersvereniging heeft uitgerekend, dat als de regering op de huidige voet door blijft gaan, er over zes jaar niet minder dan elfduizend leerkrachten tekort zullen zijn bij het lager onderwijs. Het logische gevolg van een waanzinnige oorlogsbegroting.

„Aan onze lagere en middelbare scholen studeren op het ogenblik 34 miljoen jongeren. Het aantal studenten aan onze universiteiten en hoge scholen is gestegen boven één miljoen. In 1949 werd door de Sowjet-regering meer dan 60 miljard roebel uitgetrokken voor het openbare onderwijs. Aan onze hogescholen ontvangen alle studenten een speciale toelage”. Deze feiten werden aan het Congres medegedeeld door de leider van de Sowjet-delegatie Michailow, die in zijn rapport een uiteenzetting gaf van hetgeen er na de oorlog op cultureel en wetenschappelijk gebied is bereikt. En uit de zorg voor het onderwijs alleen al blijkt reeds, dat de Sowjet-Unie zich richt op vrede en niet op oorlog. De onderwijsbegroting is de graadmeter voor de vredelievendheid of de oorlogszuchtigheid van een regering.

Bij oorlogsvoorbereidingen kan het onderwijs slechts schade ondervinden. De vrede kan slechts wel varen

bij een goed en verantwoord onderwijs.

„Beket”, „Peace”, „Paix”, „Pace”, „Frieden”..... We hebben het in Boedapest in alle talen gehoord. Maar we zijn niet vergeten, dat er ook een Nederlands woord voor is: Vrede! En, dat we er ook in Nederland voor zullen moeten vechten. Er ging een golf van enthousiasme door de congreszaal toen het besluit werd genomen alle aangesloten organisaties op te dragen al hun krachten te geven om de vredesbeweging in hun landen te ondersteunen en alles te doen om mee werken aan de Wereld Vredesdag op 2 October. Van de grote balcon waaiden wolken confetti uit over de zaal, de Italianen zwaaiden met hun rode halsdoeken..... De gedelegeerden stonden op hun banken en zongen. Zo werd dit belangrijke voorstel aangenomen.

Voor ons betekent dit, dat de O.P.S.J., die door het congres als lid van de Wereld Federatie van Democratische Jeugd is aanvaard, met volle kracht de vredesbeweging in Nederland zal steunen. Met instemming hebben wij kennis genomen van een oproep tot de organisatie van een Congres over Onderwijs en Vrede, dat in November te Amsterdam gehouden wordt. Als organisatie van progressieve jongeren, die allen bij het onderwijs betrokken zijn, kunnen wij niet anders dan een warme belangstelling voor een dergelijk initiatief koesteren. De O.P.S.J. zal alles doen om dergelijke initiatieven te ondersteunen.

Zonder voorbehoud scharen we ons achter het Nederlandse Vredescomité, dat de strijd voor de uitvoering van de besluiten van de grootse Vredesmanifestatie te Parijs in ons land organiseert. In deze strijd zullen de studerende jongeren hun aandeel leveren. Wij beloven de besluiten van het Tweede Wereldjeugdcongres uit te voeren.

Joop Wolff, Voorzitter O.P.S.J.

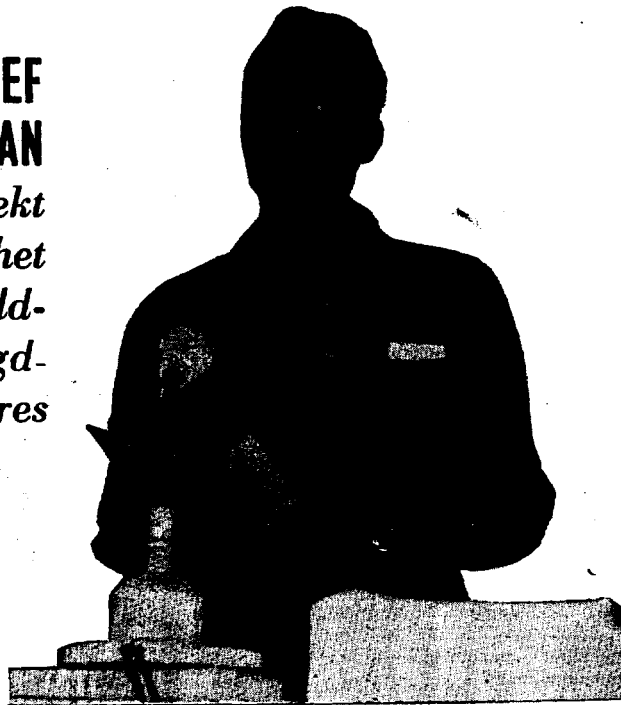
**JOSEF
GROHMAN**

*spreekt
tot het
Wereld-
jeugd-
congres*

Dit is
het insigne
van de

Internationale
Union of Students

Met deze woorden besloot Josef Grohman, voorzitter van de IUS zijn rede:

During the coming year our organisation will be preparing its 2nd Congress as a further contribution to the unity of the democratic students, together with all democratic youth for peace, national independence and a democratic education.

Our delegation calls upon the Federation and all youth organisations represented here to continue the support that they have accorded up till now to the IUS and its member organisations so that the coming 2nd World Student Congress of the IUS will be as united as representative and as successful as this great Congress of the Federation.

In the new song of the IUS, chosen during the course of the Festival, it is said that the whole youth of the world is marching the same road to happiness. The IUS at the head of the democratic student movement is happy to tread that road in company with all young democrats united in our great World Federation. Before this great Congress of the democratic youth of all lands, we promise that the IUS, leading the democratic students of the world in coöperation with all democratic youth, will continue and increase its activity for the defence of peace.

Before the representatives of the fighting youth of Greece, Spain, and the colonial countries, we promise that we shall continue our struggle for the freedom and national independence of all peoples. We will fight to free the schools and universities of discrimination, propaganda of race hatred and propaganda for war. We shall fight to ensure that science and culture be placed at the service of world peace and humanity.

Long live the unity and coöperation of the democratic youth and students of the world in the fight for peace.

Long live the World Federation of Democratic Youth and the International Union of Students.

Presented by JOSEF GROHMAN
President of the I.U.S. on behalf
of the I.U.S. delegation.

Ook de medische wetenschap maakt gebruik van televisie-opnamen. Hierdoor kunnen de studenten het verloop van een operatie in een aparte zaal volgen.

TV = televisie

Zeer snelle elektrische trillingen planten zich voort in de aether, die op een antenne opgevangen kunnen worden en in het ontvangtoestel versterkt. Daarop berust de radio, waarbij geluidstrillingen in electriciteit worden omgezet en in het ontvangtoestel elektrische trillingen weer in geluid.

Bij televisie wordt licht in electriciteit omgezet en omgekeerd. Een foto-elektrische cel zendt, als er licht op valt, een elektrisch stroompje uit, dat varieert met de lichtsterkte. In de ontvanger maakt een gloeilamp van de stroom weer licht.

Om een beeld uit te zenden, zouden we een groot tableau met cellen en met evenveel gloeilampen nodig hebben, wat veel te duur en onvoordelig is.

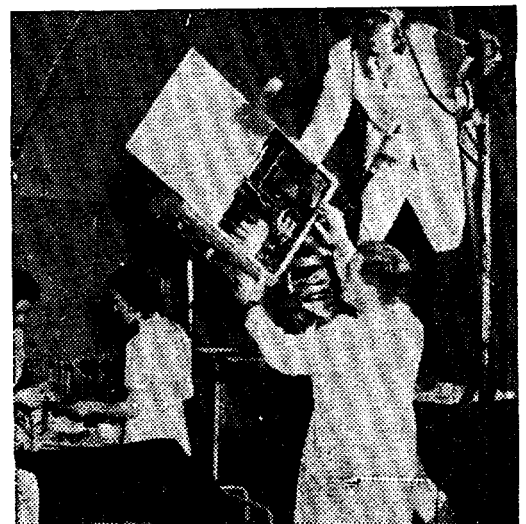
De nawerking van het oog doet een bewegend lichtpunt zien als een streep. Hierop berust de nieuwe methode om beelden uit te zenden.

Zoals we bij het lezen van een boek op elke bladzijde links bovenaan beginnen; aan het eind van de regel vlug naar links gaan, dan de tweede regel lezen enzovoort tot de onderste regel, zo wordt het beeld, dat uitgezonden wordt, na door lenzen geconcentreerd te zijn, met een fotocel van links naar rechts afgetast, dan weer vlug naar links, de tweede „regel” en zo verder, tot de laatste „regel”, waarna de cel snel naar boven bewogen wordt om van voren af aan te beginnen, het nieuwe beeld af te tasten.

Hetzelfde gebeurt in de ontvanger met een gloeilamp. Wanneer dit maar vlug genoeg gebeurt, zien we nu een beeld.

In de praktijk gaat het enigszins anders. Een zogenaamde Nipkowse schijf bevat een aantal gaatjes, die zo geplaatst zijn, dat als de schijf snel ronddraait, een er achter ge-

(Vervolg blz. 8)

Boedapest

1

DONDERDAG: zijn om half drie de lucht ingevlogen, 's avonds noodlanding Neurenberg, eindeloze verhoren, zakmessen (in verband met evt. moordplannen) ingeleverd. The military Police omringt ons met tedere zorgen.

VRIJDAG: De hele ochtend in een autobus doorgebracht onder de behoedzame vleugels van moeder M.P. Gelukkig was het vliegtuig om 2 uur startklaar. Praag . . afgehaald door de C.S.M. (Tj. jeugdorg.) Om 6 uur gegeten, om kwart voor zeven waren we in de trein naar Boedapest. De Tsjechen zeggen — wij hebben in Praag een voorfestival — daar lijkt het op. Ze werken allemaal hard om alle vreemdelingen, die over Praag komen verder te helpen, alle hulde!

Er zitten in de trein Tsjechen, Belgen, Canadiërs, Indonesiërs, Amerikanen en Nederlanders.

ZATERDAG: 8 uur. Iedereen kijkt elkaar slaperig aan. Plotseling gejuich. Alles hangt uit de raampjes, de Hongaarse grens! Szobb! Fanfarecorps — het Wereldjeugdlied — iedereen neemt het over — de Hongaarse jeugd verwelkomt ons — bloemen, liederen, vlaggen, kushanden, iedereen is geweldig ontroerd over de ontvangst in het grensdorpje Szobb. De trein smelt verder, de boeren en spoorwegaarbeiders wuiven 'ons toe.

Budapest; een machtig koor van de Hongaarse jeugd zingt ons toe, een zee van vlaggen, pioniertjes bieden ons grote bouquets aan.

Op het stationsplein, weer muziek, welkomstwoord door de Hongaren, Chinezen, enz. Wij spreken terug, stappen in de bus en rijden naar ons gymnasium waar we ondergebracht zijn.

's Avonds, iedereen staat zich uit te kleden, de tolken slepen ons naar beneden, er wordt ons een serenade door de jeugd van de wijk aangeboden. Gezongen en voor het eerst Hongaars gedanst. Als besluit heeft iedereen elkaar omhelsd, dat schijnt hier gewoonte te zijn.

ZONDAG Openingsparade. 82 delegatie stellen op en marcheren in het stadion, door tienduizenden Hongaarse vrienden toegejuicht. De komsomolz in stralende witte kleren en bloemen. Chinezen met grote zijden vlaggen, Griekse partizanen, jeugd uit koloniale landen, uit Oost-Europese landen in nationale kledij, Amerikanen, Italianen en Duitsers. De festival vlag wordt gehesen door de overgebleven leden van de Jonge Garde.

Guy de Boissen spreekt. Vluchten duiven vliegen naar alle kanten. 'Vliegmachines gooien bloemen uit, symbool van de vredeswil der jeugd.

MAANDAG: Opening V.I.T. (festival) tentoonstelling, prachtige foto's en statistieken over de toestand in de verschillende landen. 's Avonds naar Bulgaars programma, pionierskoor, meisje van 14 jaar zong solo, wat een warme stem had ze! Hun dansen zijn enorm vurig en wild. Ze springen heel hoog, hun bewegingen zijn snel en pittig.

DINSDAG: Hongaarse film gezien over de strijd van de boeren tegen de grootgrondbezitters. Had de 3e prijs op het int. filmfestival in Marianská Lázně. In Holland nog nooit gezien. Daarna Tsjechisch program, optreden van eerste rangs musici. Bijzonder waren ook de bijdansers.

WOENSDAG: Herdenking van de Republiek Indonesia. Toespraken van de Indonesiërs, Russen, Chinezen en Amerikanen. Eerste optreden van ons in Boedapest gestichte zangkoortje.

DONDERDAG: Russisch nationaal programma gezien. Prachtig! Een groep meisjes die een dans uitvoerden, waarbij het leek of ze over de grond zweefden, „De stervende zwaan”, op klassiek Russische wijze uitgevoerd, mooie liederen door eerste rangs zangeressen.

VRIJDAG: Herdenking van de Viet-Nameesche Republiek. Goede ochtend. 's Middags zijn we naar het hoofdkantoor van de soc. verzekering geweest en op feestelijke wijze ontvangen. Rondleiding met vragen stellen. Programma door de bedrijfsafd. van de Szit (arbeiders jeugdorg.). Cadeaux gekregen. Speeches over en weer. Diner. Dansen.

ZATERDAG: „Dag van het brood.” Elk ja aan. Deze keer: verlaging broodprijs. Ongeveer straat dansen met de jongens van de verzekerdansvloeren. 's Avonds over de Donau gevecht. Vuurwerk op de Gellertberg. Vanaf de **ZONDAG:** Vanochtend, bijeenkomst met de Poolse, vertaald in het Mongools, omdat documentaire gezien over de strijd van de volk Russisch Ballet geweest. Nog nooit zo iets. Geschiedenis van een zwanenjager in het 19e eeuwse revolutie.

MAANDAG: Griekse partizanen komen bij koor zingt. Dan met elkaar praten over de tijd met een kunstbeen of grote lidtekens op hun Gezwommen in warm bad. Heel grappig. Wel programma. Prachtig orkest „Ouverture Egmont van Dvorak. Was in de openlucht op het 19e eeuwse bezwijmd door de geuren, die opstegen uit **DINSDAG:** Excursie pioniersstad. Hebben pionier-conducteurs. Verdraaid leuk.

dagboek

Bij de foto's

1. Aandachtig luisteren deze jongens en meisjes naar de spreker. Het zijn Griekse partizanen op het Wereldjeugdcongres te Boedapest.

2. Stralende jeugd uit de Sowjet-Unie! Komsomolmeisjes met bloemen in de hand marcheren voorbij, toegejuicht door iedereen.

3. Vol trots draagt dit Roemeense tweetal een ver-groot embleem van hun jeugdorganisatie.

4. Ook de jeugd uit de koloniale landen was in Boedapest vertegenwoordigd. Deze Viet-Namees jongeren strijden, evenals de Indonesiërs voor de vrijheid en onafhankelijkheid van hun land.

Zes uur. Mongools programma gezien, acrobatiek van een meisje van 10 jaar, wist op het laatst niet meer aan welke kant haar hoofd thuis hoorde. Mongools worstelen, geheel volgens ritueel uitgevoerd. 1e titel werd leeuw, 2e titel olifant, 3e titel valk. Ze gooiden na iedere mat-partij chocolade in de menigte. Zongen in 1/4 en 1/8 toon, toch wel mooi. Om 9 uur 's avonds met kloppend hart naar Abazia (ons restaurant) om wat eten op de kop te tikken, gelukt!

WOENSDAG: Dag van de kol. jeugd. Grote optocht door de stad, hevige zenuwen wegens ons optreden op de Gellertberg bij het kampvuur. De berg was bezaaid met mensen. Nog maar een halve week!

DONDERDAG: Rakosistad (vakscholingsstad) bezocht. Opleiding duurt drie jaar. Jongens zijn er intern. Eigen zwembad, toneelzaal en bibliotheek. Gezellig ingericht. Int. dansprogramma gezien in stadion. Chinese dans met bekkens, bellen en tamboeren. Op de terugweg zagen we het verlichte vrijheidsbeeld overal bovenuit steken

VRIJDAG: Gezwommen. Op bezoek geweest bij Hongaarse studenten, ontmoet bij het Russische Ballet. Leuk mee gepraat. Poolse film „Grensstraat” gezien. Erg onder de indruk.

ZATERDAG: Hongaarse jeugd kwam afscheid nemen. Cadeaux gehad. Duitse del. op bezoek. Kruisvuur van vragen over en weer. Chinees programma gezien. Foneelstuk in het Chinees. Was heel makkelijk te begrijpen. Mooie liederen.

ZONDAG: Slotmeeting Enorme parade door de stad, gedefileerd voor Rakosi. Heel Budapest was op de been. De vredeswil kwam sterk naar voren. We hebben gezamenlijk de eed afgelegd voor de vrede te zullen vechten in ons eigen land. Gevallen kameraden herdacht. Erg indrukwekkend. Rakosi heeft het festival gesloten. 's Avonds bloemen gelegd op het monument voor de gevallen Russische soldaten op de Gellertberg. Door Boeda gezworven, Op ruines geweest van oud koninklijk paleisje. Hyperromantisch. Spierwit in het maanlicht. Prachtig uitzicht over de Donau.

MAANDAG: Pakken en naar huis met bloedend hart. Met de trein van de Duitsers tot Berlijn. In Dresden en Berlijn ontvangen door de F.D.J. (Freie Deutsche Jugend). Paar uur in Berlijn geweest. Bij de jeugdbeweging gegeten en toen weer verder. Op het station in Helmstadt (Russ. zone) gedanst met de Volks-polizei.

De Duitsers hebben erg goed om ons gezorgd! Kregen allemaal brood met knoflookworst mee en voor iedereen een pakje sigaretten.

DONDERDAG: Nederlandse grens. Iedereen gaargekookt en vies. Meteen naar huis, wassen, slapen en eindeloos vertellen.

de regering de bevolking iets en slaperig, zo uit ons bed op rnk. De hele dag feest. Overal gelofelijk. Alles geillumineerd. gezien.

en de Albanesen! Lezing in beter verstanden. Chinese do- tegen Tsjang-kai-Tsjek. Naar gezien! Gewoon een sprookje! opendans, scène uit de Franse

bezoek. Een Grieks pioniers- en in onze landen. Sommigen ten; waren meisjes en jongens; alleen erg vol. 's Avonds int. Beethoven gehoord en walsen -eiland. Op de terugweg bijna perken. toor, drukkerij en trein met

Studenten hebben recht op

studieloon

prof. Minnaert: „De studie aan de Universiteit is vrij volgens de letter van het Wetboek, maar praktisch verboden voor grote maatschappelijke klassen”.

Hoe is het in ons land met het Hoger en Middelbaar onderwijs gesteld? Kan een ieder, die geestelijk geschikt is om verder te studeren een Universiteit bezoeken? Of is de Universiteit (als ook de Middelbare school) nog steeds vrijwel hermetisch gesloten voor arbeiderskinderen?

Op deze en andere vragen geeft het onlangs verschenen rapport van het Verbond van Wetenschappelijke Onderzoekers, getiteld „Sociale Aspecten van de Recruitering der Studenten”, een duidelijk antwoord. Uit dit interessante rapport, dat veel feitenmateriaal bevat en ook veel vergelijkingen met het buitenland treft, blijkt dat de toestand op Universitair gebied in ons land nog bar slecht is; wat zijn hiervan de oorzaken en welke maatregelen zijn nodig om hierin verandering te brengen? Ook op deze vragen tracht een werkgemeenschap van het V.W.O. (onder voorz. van prof. Freudenthal) antwoord te geven.

De arbeiders vormen 43% van de Nederlandse bevolking; maar weet je ook dat slechts 1% van alle studenten uit arbeiders-kringen komt? Ons land telt slechts een handjevol fabrikanten en leiders van grote N.V.'s, enz.; maar weet je ook dat alleen hun zoontjes reeds 8.6% van alle studenten vormen?

En dan ook niet te vergeten de zoons en dochters van burgemeesters, rechters, officieren, hoger politiepersoneel en staatsfiguren: deze groep maakt meer dan 10% van alle studenten uit!

Maar voor de kern van ons volk (43%), voor het volkskind is geen plaats op de Universiteit: van de 100 studenten komt er gemiddeld slechts één uit een arbeidersgezin.....

En wie nu zou denken dat alleen het Hoger Onderwijs een privilege van bepaalde personen zou zijn, vergist zich lelijk! Ook op de Middelbare Scholen worden jongens en meisjes uit arbeiderskringen in feite geweerd! Van de 100 leerlingen komen er gemiddeld op de H.B.S. met 5 j cursus 7 tot 9 uit arbeiderskringen, op het Lyceum is dit perc. nog lager, n.l. 3.1%, op het Gymnasium

2% en op de Middelbare Meisjes-school zelfs slechts 1.6%!

Het rapport komt dan ook tot de conclusie, „dat de instituten voor Hoger Voorbereidend Hoger- en Middelbaar Onderwijs uitgesproken standenscholen zijn.”

Natuurlijk rijst na bovenstaande onmiddellijk de vraag bij ons: waarom gaan er zo weinig arbeiderskinderen naar H.B.S. of Gymnasium, waarom in het bijzonder bestaat slechts een nietig perc. van alle studenten uit arbeidersjongens?

In het rapport wordt zeer terecht het zwaartepunt gelegd op de materiële factoren (geldbelemmeringen, voorschotten, studie-beurzen, studieloon, enz.).

Daarbij stelt prof. M. zelf reeds onmiddellijk vast dat „de studie der arbeiderskinderen bijna onmogelijk wordt gemaakt door de financiële belemmeringen”.

Bij zuinig leven bedragen de kosten voor een bij zijn ouders inwonende student volgens M. f 1500.— voor een niet bij zijn ouders inwonende student f 1900.— per jaar. Daarbij komt dat gedurende de gehele studietijd het loon wegvalt, dat dat de student anders verdiend zou hebben als hij op kantoor of fabriek was gaan werken. En in een arbeidersgezin wordt juist op zo een loon gerekend!

Hoe zouden nu, vraagt prof. M. zich terecht af, dergelijke offers gebracht kunnen worden bij door de 74% van de Nederlandse gezinnen, wier inkomen thans ongeveer f 1500.— à f 3500.— bedraagt?

Het rapport haalt de volgende woorden van prof. Heringa aan: „Veel studenten zie en spreek ik, die met té geringe middelen studierend, studie en gezondheid verspelen bij hun poging de te ver uiteenliggende einden aan elkaar te knopen”..... Kan dit nóg kernachtiger worden uitgedrukt?

Scherp drukt prof. M. een en ander als volgt uit:

„De studie aan de Universiteit is vrij volgens de letter van het wetboek, maar praktisch verboden voor grote maatschappelijke klassen”.

In ons land geschiedt de steun aan studenten in hoofdzaak in de vorm

van beurzen, renteloze voorschotten en kleine tegemoetkomingen, die verstrekt worden door rijk, gemeente en particuliere instellingen.

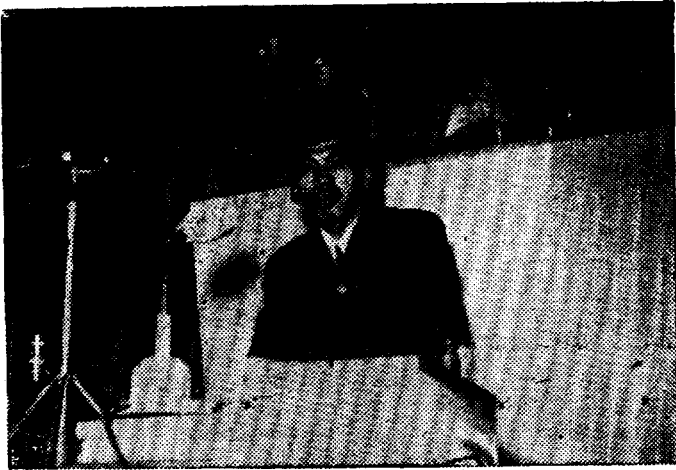
Het in Nederland voorkomende stelsel van voorschotten wijst het rapport zeer terecht af; de terugbetaling van de voorschotten legt zware lasten op in een tijd van veelal lage begin-salarissen en gezinsvorming; in andere landen als b.v. Frankrijk worden voorschotten dan ook als sociaal ontoelaatbaar beschouwd!

Van de ongeveer 20.000 studenten heeft minder dan 3% een beurs en ruim 14% een voorschot. Het aantal verstrekte beurzen is dus minimaal; prof. M. eist dan ook in het rapport dat er even zo vele beurzen worden verstrekt als er geschikte jongelui zich aanmelden; voorts mogen aan de ontvanger van de beurs geen zwaardere eisen worden gesteld dan aan de gewone student; hiervoor is geen enkele reden: het gaat om de geschiktheid en niet om het inkomen van de vader!

Maar ook het bedrag van de beurzen is volkomen ontoereikend: ze bedraagt slechts 54% van zijn noodzakelijke uitgaven als hij thuis woont of 43% buitenshuis.

Prof. M. merkt dan ook op: „voor de eigenlijke arbeiders zijn de beurzen beslist te gering. Terecht wordt van verschillende zijden naar voren gebracht, dat het toekennen van te kleine beurzen beslist gevaarlijk is. Vele gevallen doen zich voor, waarbij begaafde jonge mensen in wanhoop grijpen naar het middel dat hun geboden wordt, maar na enige tijd verplicht zijn de studie te laten varen, omdat de financiële hulp onvoldoende blijkt. Om 'n bevredigende regeling te bereiken zou men voor alle gezinnen met 'n inkomen beneden een bepaald bedrag, de beurs op f 1600 — f 2000 moeten bepalen.” Verdient het stelsel van beurzen als zodanig echter onze volle goedkeuring?

Het rapport ontkent m.i. terecht deze vraag; „de ontoereikendheid van het beurzenstelsel staat niet los van de omstandigheid, dat dit stelsel het karakter draagt van liefdadigheid” (zie het rapport van Groenewold). In plaats daarvan stelt het rapport

Ook de Indonesische vrijheidsstrijders waren op het Congres te Boedapest vertegenwoordigd. Soedjono, de delegatieleider aan het woord. Na zijn rede, bood de Hollandse delegatie onze vrienden bloemen aan.

Organisatienieuws

Amsterdam heeft een serie ledenvergaderingen achter de rug. **VIER** liefst. Amsterdam is namelijk gesplitst, in MULO I en II, een Kunststuderenden (Kweekscholieren inbegrepen!) en een Middelbare Scholierenafdeling. In het vervolg moeten we dus punten maken van het Amsterdamse Nieuws. En een plannen dat ze hebben, ook natuurlijk in 4-voud. Op de diverse ledenvergaderingen werd veel besloten, en deze week draaien de Centrumavonden al op volle toeren.....

Hup, Amsterdam, wanneer de volgende splitsing?

Denk niet zo min over die 4 afdelingen: ze zijn al meteen gestart met een eigen krant, we ontvangen al de STROOIBUS. De Telex, en 2 kranten met een groot aantal vraagtekens (hier schoot zeker de fantasie van het bestuur tekort).

Utrecht is ook gesplitst, we krijgen een Studenten en een scholieren afdeling. Er is een ledenvergadering geweest waar ook veel besloten is, en waar we de besluiten in spanning afwachten!

't Gool heeft al een dag gehad waarop ze naar hartelust geroeid hebben. Dat was hun inluiding voor het nieuwe schooljaar.

Na de ledenvergadering gaan ze daar ook weer aan de slag om dit jaar een bloeiende afdeling aan de zomervacantie te kunnen afleveren.

Den Haag

Een uitgebreid bestuur, een ledenvergadering en excursie naar buiten en een aantal centrumavonden werden in hun afdelingskrant aangekondigd. We verwachten dat er dit jaar een massa uit de bus komt in Den Haag, per slot waren zij de afdeling die het meeste geld ophaalden op de Budapestlijsten!

Rotterdam

Blaakt ook van enthousiasme na de ledenvergadering, waar tevens verslag werd gebracht over het Festival in Budapest.

(Vervolg blz. 8)

voor aan alle studenten een studieloon toe te kennen ten bedrage van f 1200.— voor inwonende en ad f 1600.— voor niet-inwonende studenten (onder gelijktijdige afschaffing van college-geld).

Dit stelsel van studielonen is tot nu toe echter slechts in de Sowjet-Unie doorgevoerd.

Uitgangspunt hierbij is, dat de student door zijn opleiding voorbereid wordt op voor de maatschappij uiterst belangrijke functies; de gemeenschap heeft er alle belang bij dat op de belangrijkste posten zij komen, die er geestelijk en lichamelijk het best toe geschikt zijn; de gemeenschap moet dus zorgen, dat de student zich rustig en geconcentreerd kan wijden aan de studie ten bate van het algemene welzijn; de maatschappij heeft dus een plicht tegenover de student: zij moet hem daartoe in staat stellen zich in zijn levensonderhoud te voorzien gedurende zijn studietijd: de student heeft recht op studieloon.

Wij O.P.S.J.-ers eisen in ons urgentie-program een zo snel mogelijke opruiming der financiële belemmeringen! En daarom/moeten wij ook dit rapport toejuichen als zijnde een belangrijke bijdrage hiertoe; het rapport ziet dit als een daad van sociale rechtvaardigheid en eist bovendien — gezien de ontwikkeling en de toepassing van de wetenschap een levensbelang is voor de gemeenschap — dat de meest begaafden terechtkomen in de functies waar de hoogste eisen gesteld worden.

Kort resumerend zouden wij onze conclusies t.a.v. dit rapport als volgt willen formuleren:

1. Het doel van het rapport: er toe

bijdragen, dat allen die de geschiktheid hebben om te studeren, inderdaad de gelegenheid daartoe krijgen, verdient ons aller sympathie en steun.

2. Het rapport werpt daarbij terecht alle aandacht aan de financiële belemmeringen, die de toegang van het arbeidersknid tot de Universiteit praktisch onmogelijk maken; opheffing van deze belemmeringen is inderdaad een eerste vereiste!
3. Als zodanig stelt het rapport van het Verbond van Wetenschappelijke Onderzoekers zich dus op één lijn met het verleden jaar door de O.P.S.J. opgestelde „Urgentie-program” (naar aanleiding van het „Appel Studerende Jeugd”), waarin eveneens op maatregelen aangedrongen werd ter bevordering en democratisering van het Hoger Onderwijs.
4. Het rapport vormt niet alleen een belangrijke bijdrage voor de verbetering en vernieuwing van het Hoger Onderwijs, doch tevens — mede hierdoor — voor het behoud van de Wereld-Vrede: wie voor beter en democratischer onderwijs is, verzet zich tegen de monsterachtige oorlogsbegrotingen, die iedere verbetering op cultureel gebied van tevoren reeds in de kiem smooert.

Omgekeerd verdient dit rapport voor de voorstanders van een blijvende Wereld-Vrede aller aandacht: gelden besteden en uitgaven voor scholen en universiteiten, betekent een halt toeroepen aan de bouw van oorlogsbodems en tanks!

Johnny Henrar.

Er zijn een aantal nieuwe leden gemaakt en het nieuwe, uitgebreide bestuur, organiseert met vliegende vaandels de volgende week een serie centrumavonden. Een Herman Gorterherdenknig is op 2 October in het vooruitzicht.

Haarlem

De „O.P.S.J.-Geus” is in Haarlem verschenen. Op 1 October een vredesvuur. Samen met het A.N.J.V. wordt het Budapestverslag georganiseerd. Op 5 October Herman Gorterherdenking.

Ze zijn wat van plan die Haarlemmers!

LAATSTE NIEUWS!

Intussen is het weekend op Assenburg achter de rug. Zondagsmorgens telden we 108 deelnemers. Er was een fijne bonte avond, Ben Polak en Anje Noordewier, hielden in de duinen een lezing over atoom-energie.

Daarna wandelingen, handballencompetities, enz.

Het was een mieters week-end, volgende keer ontbreekt er geen enkele O.P.S.J.-er!

hallo!

Hier huppeltjes-! . . . Wel eens van Huppeltjes gehoord? Nee natuurlijk. Toch is het heel belangrijk dat je je er snel mee vertrouwd maakt. Je kunt er veel gemak, Huppeltjes zijn n.l. de kleine advertenties in plezier, nut enz. van hebben.

Studie en Strijd. Heb je een boek te ruilen of te verkopen, zit je om een studieboek verlegen, dat niet meer te krijgen is. Wil je een tent lenen voor de zomervacantie, wil je je vriendje, vriendinnetje of kennis feliciteren met z'n overgang, eindexamen of verjaardag. Plaats als persoon, groep of centrum een Huppeltje en het heugelijke feit is in de wereld van progressief studerenden alom bekend.

Daagt het éne centrum het andere uit, in één of andere wedstrijd. Plaats een Huppeltje. En alle studie- en strijd-lezers zullen met grote belangstelling de afloop in een volgende advertentie lezen. Verzamel je postzegels? De gevraagde zegels zullen je brievenbus binnenhuppelen.

Studie en Strijd-lezers: Het lint is doorgesnipt, de Huppeltjesafdeling geopend. Maak er gebruik van en zendt de opgaven onder naam of nummer + 25 cent aan postzegels naar:

Jet v. Gelder, Hunzestraat 453 - Amsterdam

Vervolg televisie blz. 3

plaatste photocel het licht volgens het „aftaststelsel” ontvangt. In de televisie-ontvanger staat zo'n zelfde Nipkowse schijf, die precies gelijk moet ronddraaien met die in de studio, en waarbij geen fotocel, maar een gloeilamp is.

Het bezwaar van dit systeem en dergelijke „mechanische systemen” (er is nog een systeem, dat met spiegels werkt) is, dat de traagheid van de onderdelen een goede synchronisatie of „gelijk lopen” verhindert.

De tegenwoordige televisie werkt dan ook met de kathodestraalbuis (KSB), die zonder traagheid is en een grotere lichtsterkte geeft.

In de buis zendt de gloeidraad een stroom van electronen uit, de kleinst denkbare deeltjes.

Dit is de kathodestraal. Hij botst met kracht tegen een in de voorkant van de KSB aangebrachte fluorescerende stof, die daarop oplicht. Zinksulfide of zinksilicaat geeft een geel-groene kleur, calcium wolframaat een blauwe. Stond de straal stil, dan zou er een gat branden in de fluorescerende stof, hij moet dus bewegen. Dit geschiedt met behulp van afbuigplaten. Als microp een spanning gelegd wordt, beweegt de

straal zoals men wil, over de gehele fluoriserende scherm. Zo kunnen we dus de straal laten bewegen zoals de fotocel en gloeilamp bij het aftaststelsel. Ook hierbij zien we dus het beeld, zoals het uitgezonden wordt. De zender zendt tegelijk synchronisatie-signalen uit om de KSB bij de televisie-ontvanger „gelijk te laten lopen” met die in de zender. De KSB in de studio is uiteraard anders gebouwd en heet inconoscoop. Het aantal „beeldregels” dat hier „lijnen” heet, is de oorzaak van de tegenwoordige crisis in de televisie. Bijna elk land heeft een ander lijnensysteem. Philips met 567, Engeland en sinds kort ook Frankrijk met 405, Amerika met 525 lijnen.

Ook in de Sowjet-Unie stijgt de belangstelling voor televisie. In Moskou heeft de radioclub al 400 leden met een eigen T.V.-toestel en de zender werkt met 625 lijnen.

Leningrad heeft 441 lijnen.

De golflengte is bij televisie ultrakort, omdat er dan meer zenders naast elkaar kunnen uitzenden zonder elkaar te storen. De ontvangst is dan theoretisch beperkt tot een straal van 40 km, waarop ook uitzonderingen zijn.

Iedere scholier in West
weet natuurlijk te vinden:

VELDHUISEN

Boekhandel - Leesbibliotheek
Alle schoolbenodigdheden

Aalsmeerweg 65 - Amsterdam-West

Feiten tegenover leugens

Betrouwbare en veelzijdige artikelen en foto's over de Sowjet-Unie vindt U in het aantrekkelijke maandblad „NU”, orgaan van de Vereniging Nederland—U.S.S.R.

Het lidmaatschap (abonnement op „NU” inbegrepen) bedraagt 30 cent per maand. Dit geeft tevens recht op het bezoeken van filmvoorstellingen, culturele bijeenkomsten, lezingen, enz.

Proefnummer „NU” op aanvraag gratis.
Frederiksplein 46, Amsterdam. Tel. 30140.

No. 833z-7-'48.

Onderwerp: Congres "Onderwijs-Vrede".

21 October 1949,

25 OCT. 1949

W. A. D. 72331

Het bericht in "Het Vrije Volk" d.d. 18.10.1949 van het dagelijks bestuur van de Partij van de Arbeid, onder de titel "Let op! Comité Onderwijs-Vrede is van de C.P.N., heeft in de kringen van de organisatoren van bedoeld congres beroering gewekt.

Buiten dit bericht het bestuur van de P.v.d.A. aan partijgenoten en niet-partijgenoten een circulaire gezonden, waarin de aandacht wordt gevestigd op het feit dat het organisatie van het congres "Onderwijs-Vrede" in hoofdzaak is samengesteld uit communisten en met het communisme sympathiserenden.

/comité

10-11-49

Binding: 32.

CV/G 1603 -49

Aan de Binnenlandse Veiligheidsdienst
te
's-Gravenhage.

CM
(K)

Verz.
3 NOV. 1949
ACD/72905

Hierbij doe ik U toekomen een fotocopie van de Informatie-bulletin No. 3 van het congres "Onderwijs en Vrede".

Arnhem,
2-11-1949.

RB

Secretariaat: P. Smulders, Vrolijkstraat 313 "", Amsterdam.
Penn.moester: B. Augustin, Falckstraat 1 "", Amsterdam.
Bijdragen op Gemeente-Giro A 2775 t.n.v. Augustin, of op postgiro
289711 t.n.v. H.J. Lankhorst, Amsterdam. Met omschrijving "Onderwijs-
Vrede".

In ons eerste bulletinkonden wij U reeds mededelen dat het Congres zal plaats vinden op 12 en 13 November a.s. in het Minerva-Paviljoen, Albert Hahnplantsoen te Amsterdam.

Het programma is nu in grote lijnen aangegeeld:

Zaterdag 12-November:

15 uur - 17.30 uur Inleidingen.
20 uur - 23 uur Voortzetting inleidingen.
Indien mogelijk opening discussie.

Zondag 13 November:

9.30 uur - 12.30 uur vier commissie-vergaderingen.
In iedere commissie-vergadering wordt een bepaalde inleiding bediscussieerd.
1.30 uur - 17 uur Commissie-rapporten; discussie.

Er zullen vier inleidingen gehouden worden, t.w.:
"Onderwijs en Vrede en de verantwoordelijkheid van hen die onderwijs geven".

Door Prof. Dr. M. Minnaert, hoogleraar te Utrecht.

"De roeping van Nederland als cultuurstaat".

Door Dr. C. P. Gunning, rector van het Amsterdams Lyceum.

"Oorlogsvoorbereiding als belemmering voor het onderwijs".
Door Dr. J. Engels, leraar H.B.S. te Groningen.

"Intellectuele, morele en sociale opvoeding als weg tot vrede".
Door Drs. H. J. Jordan, rector Montessori-Lyceum te de Bilt.

Het congresmateriaal zal na 30 October op aanvraag te verkrijgen zijn bij het secretariaat onder bijvoeging van f. 0.15 aan postzegels. Een ieder is dus in de gelegenheid om zich voor te bereiden op de bespreking der problemen welke aan de orde komen en andere problemen aan de orde te stellen welke echter binnen het raam van de oproep blijven. Diegenen die van buiten Amsterdam komen en geen vrienden of kennissen in de stad hebben waar zij kunnen eten en overnachten worden verzocht dit vóór Zondag 6 November op te geven aan het secretariaat.

Wij verzoeken de Amsterdammers onder de congressisten die iemand van buiten Amsterdam gedurende het congres gastvrijheid kunnen verlenen, dit op te geven aan het secretariaat.

Dringend verzoek aan allen die lijsten in hun bezit hebben om het bezit drag dat tot nu toe opgehaald is op te sturen aan:

B. Augustin, Falckstraat 1 "", Amsterdam, met vermelding van het lijstnummer.

Met de lijsten kan gewoon verder gewerkt worden.

Verklaring.

Het comité tot voorbereiding van een congres over het onderwerp "Onderwijs en Vrede" acht zich verplicht - in verband met een verklaring van het Dagelijks Bestuur van de Partij van de Arbeid, o.a. ondertekend door de heer K. Vorrink en gepubliceerd in "Het Vrije Volk" van 17 October j.l. - het volgende onder Uw aandacht te brengen:
In de maand Augustus van dit jaar kwam een comité tot stand, dat het initiatief nam tot het organiseren van een Congres "Onderwijs-Vrede" en dat daartoe in verbinding trad met verschillende vooraanstaande figuren uit de onderwijswereld. Een door dit comité uitgegeven oproc

waarin betekenis en doel van dit congres, in grote lijnen werden geschetst, is door zeer velen - uit verschillende takken van onderwijs en van velerlei levensbeschouwing - met instemming ontvangen. Deze oproep legde o.a. de nadruk op de noodzakelijkheid om met alton, die bij het onderwijs betrokken zijn, over de problemen van onderwijs en vrede van gedachten te wisselen.

In het comité hebben dan ook personen van verschillende politieke en godsdienstige overtuiging zitting. Dat twee van de elf comité-leden lid zijn van de C.P.N. mag niet tot de conclusie leiden, dat het congres daarmee aan een bepaalde politieke partij gebonden wordt. Evenmin als dat af te leiden zou zijn uit de aanwezigheid van godsdienstig georiënteerde jongeren in het comité.

Het tegendal is het geval. Het comité wenst iedere vorm van partij-politiek buiten haar streven te houden.

Het comité geeft de congresplannen gestalte en treft de verschillende voorbereidingen in nauw overleg met verschillende vooraanstaande figuren uit de onderwijswereld, die tot de ruime kring van adhaerenten behoren. Een eerste grote bespreking had plaats op 18 September j.l. in gebouw De Kroon te Amsterdam. Een verslag van deze bijeenkomst is door het comité gepubliceerd in het tweede informatie-bulletin. In de afgelopen weken hebben verdere besprekingen plaats gehad over de uitwerking van het congres-materiaal en de te houden inleidingen. Uit een en ander kan men slechts de conclusie trekken, dat de verklaring van het Dagelijks Bestuur van de Partij van de Arbeid slechts het gevolg kan zijn van een betreurenswaardig misverstand en een onvoldoende verdieping in de opzet van het congres en de door het comité gepubliceerde oproep.

Het comité betreurt daarom deze verklaring en spreekt de wens uit, dat deze uiteenzetting verhelderend zal werken.

Namens het comité:

H. Lankhorst (voorzitter)
P. Smulders (secretaris)

CONGRES "ONDERWIJS - VREDE"

Als gevolg van de door het Dagelijks Bestuur van de Partij van de Arbeid gepubliceerde waarschuwing, dat ten aanzien van het op 12 en 13 November a.s. te Amsterdam te houden congres "Onderwijs-Vrede" communistische invloeden achter de schermen als de wezenlijke drijvende krachten moeten worden beschouwd, achten ondergetekenden zich genoodzaakt te verklaren:

- 1e. dat zij bij hun contact met het Initiatief-Comité zowel als gedurende hun werkzaamheden in verband met de voorbereiding van het congres niets van deze communistische invloeden hebben kunnen bespeuren zodat naar hun mening vorengenoemd Dagelijks Bestuur van de Partij van de Arbeid uit het feit, dat aan de voorbereiding van het congres verschillende personen die afwijzend staan tegenover het communisme met enkele communisten samenwerken, ten onrechte de conclusie trekt, dat met dit congres een "communistische val wordt opgezet";
- 2e. dat het congres geen ander doel heeft dan onderwijzensen zich te doen bezinnen op de vraag in hoeverre het noodzakelijk is het tegenwoordige onderwijs te herzien of aan te vullen om het o.a. meer gericht te doen zijn op het aanwakken van vredesgezindheid;
- 3e. dat in een voorbereidende conferentie te Amsterdam op 18 September j.l. gehouden, personen uit verschillende kringen van het onderwijs zowel als van de vredesbeweging zich ten aanzien van de op het congres te behandelen onderwerpen hebben uitgesproken;
- 4e. dat een kleinere kring van leerkrachten aan de hand van deze uitspraken de op het congres te behandelen stof nader heeft uitgewerkt;
- 5e. dat naar hun mening, de voorbereiders van dit congres zich terecht op het standpunt hebben gesteld niemand (dus ook geen communisten) van deelneming aan dit congres te moeten uitsluiten, daar immers ook in het onderwijs communisten werkzaam zijn en het goed is hen in een gesprek over het onderwijs te betrekken;
- 6e. dat indien de publicatie van het Dagelijks Bestuur van de P.v.d.A. tot resultaat zou hebben, dat tal van personen die voor het te houden

W.J. Simons, hoofdredacteur "DE DOM"
 H.G. Nieuwstad, leraar M.O.
 H. Klouwen, student
 Ds.H.J. de Wijs
 D. Duursma, leraar M.O.
 K. Andrea, schilder
 H. Grelingor, psychiater
 L.H. de Heer, leraar H.B.S.
 Dr. J. ter Meulen, bibliothecaris Vredespaleis
 Nel Oosthout, voordrachts-kunstenares
 F. de Wit, oud hoofd L.O.
 Prof. Dr. H.J. Pes
 Mw. Dr. M.A. Thial, lerares
 Drs. S.E.H. de Vries, leraar Vossius-gymn., Amsterdam
 C.G. Meorikhuisen, onderwijzer
 Mw. Dr. C.C. ter Haar, lerares Gymn.
 T.E. Cappenberg, leraar
 Mw. S. Koningsdaal
 Drs. M.B. Teijs, leraar H.B.S. en letterkundige
 P.H. de Wette, oud leraar M.O.
 A.M.v. Maren, lerares Wiskunde
 G.J. Planting, arts
 Marius Roessingh, student
 F. Wisse, hoofd L.O.
 Dr. P. Eldering
 Mw. C.F. Bal, lerares
 Ir. K.J. Hondius, Con-rector J.P. Thijssen-Lyc.
 A.J.H. Advocaat, onderwijzer
 Wk. Boer, hoofd V.O.
 S.L.v. Eenennaam, onderwijzeres
 J.v. Male, student
 W.v. A. nestel, onderwijzer
 Dr. A.J. Goedheer, Utrecht.
 J.J.v. Loef, student
 H.B. Ned. Stud. Ver. v. Wereldrechtsorde
 Dr. W.H.C. Tenhaeff
 B. Thoenes, onderwijzeres
 M.F.J. Wolters, leraar Lyc.
 J.C.M. Krusinga, Notaris.
 F. Elgerobesem, leraar Rijnlands Lyc.
 J. Kuyman, leraar M.O.
 Mw. Dr. H.B.C.W. Vermeer, oud-lerares Chr. H.B.S.
 W.v.d. Bosch, leraar Chr. M.U.L.O.
 A. Fichers, dir. Gem. Kweekschool
 Drs. H.J. Stutvoet, leraar M.T.S.
 J.J. Egmond, leraar Vossius-Gymn.
 J. Rotmans, onderwijzer U.L.O.
 Prof. Dr. J. Smit

Frederiksoord.
 Gorinchoon
 Groningen
 Gouda.
 Groningen.
 den Haag
 den Haag
 den Haag
 den Haag
 den Haag.
 Haarlem.
 Haarlem.
 Haarlem.
 Heemstede.
 Hengelo.
 Hilversum.
 Hilversum;
 Hilversum,
 Huizen.
 IJden.
 Leek.
 Leiden.
 Leiden.
 Oegstgeest.
 Overveen.
 Overveen.
 Rotterdam.
 Rotterdam.
 Rotterdam.
 Rotterdam.
 Twello.
 Utrecht.
 Utrecht.
 Utrecht.
 Utrecht.
 Rotterdam.
 Utrecht.
 Vriekenveen.
 Wassenaar.
 Zeist.
 Zetten.
 Zwolle.
 Amsterdam.
 Amsterdam.
 Amsterdam.
 Alkmaar.
 Wageningen.

A F S C H R I F T.

Kaarten voor het Congres kunnen bij het Secretariaat worden
aangevraagd. Prijs / 0,35.

Ondergetekende

Naam:

Adres:

Qualiteit:

verzoekt toezending van kaarten voor het congres "Onder-
wijs-Vrede", benevens exemplaren van het congresmateriaal.

Het verschuldigde bedrag:.....xf.0,35 + x f.0,35 vindt
U ingesloten. (in postzegels.)

Verbinding: 19
C/2 no 1124'49 OPSJ

Datum: 1-11-49

Onderwerp: Kaderscholingsavond OPSJ, gehouden op 25-10-49
in perceel Spuistraat 262 te Amsterdam.

Aanvang ten 20.20 uur, einde ten 22.10 uur.

Aanwezig:
GER HARMSSEN ✓

Afwezig met kennisgeving:

(beiden ziek).

De vergadering begon met de beraadslaging waar men de volgende maal bij elkaar zou komen, daar het ANJV en dus ook de OPSJ de volgende week het perceel Spuistraat 262 moeten verlaten wegens huurschuld. Besloten werd, de volgende keer bijeen te komen op de kamer van

Hierna zou het een en ander vertellen over hetgeen hij gelezen had in een boekje van "Stalin", getiteld "Het Nationale Vraagstuk". Daar hij dit boekje echter niet gelezen had, wist hij er ook niets van te vertellen. Toen Ger Harmsen vroeg of iemand anders van de aanwezigen iets voor deze scholingsavond had gelezen, bleef ieder het antwoord schuldig; kortom, er was niets uitgevoerd. Hierdoor werd Ger Harmsen danook genoodzaakt zelf het woord te voeren. Hij behandelde het onderwerp: "Fascisme". Behandeld werd dan eerst het begrip: natie. Volgens "Stalin" is het begrip "natie" het volgende: "Historisch gegroeide, duurzame eenheid van grondgebied, taal, economie en psychische gesteldheid, die in de cultuur tot uiting komt". Voorbeelden: de USSR is geen natie, want bestaat uit ca 16 naties; Zwitserland is eveneens geen natie (bondsstaat); België is ook geen natie (strijd tussen Vlamingen en Walen); India eveneens niet, bestaat uit ca 600 naties. Volgens Harmsen is Indonesië ook geen natie en werken enkele naties, waaruit Indonesië is samengesteld, zoals bijv. Soendanezen en Ambonezen, nog met de Nederlanders samen.

vraag hierop hoe het dan met Nederland stond in verband met Friesland. Harmsen vond, dat Nederland wel als natie beschouwd kon worden, daar het Fries nog min of meer kunstmatig in stand gehouden wordt. Aan de Friese cultuur hechte Harmsen danook niet veel waarde, want bijv. Theun de Vries, hoewel uit Friesland afkomstig, heeft nog nooit een roman in het Fries geschreven, doch altijd in het Nederlands.

Kort werd nog gesproken over het begrip: volk. Dit is dan een ethnografisch begrip. De natie is een product van de kapitalistische ontwikkeling; zij is gegroeid uit binnenlandse markten. De bourgeoisie wil deze markten gaan beschermen door het aanleggen van wegen en kanalen. De politieke macht van de adel wordt door de bourgeoisie overgenomen. De 80-jarige oorlog is het eerste voorbeeld van een burgerlijke revolutie; het laatste voorbeeld hiervan is de revolutie van 1917 in Rusland. In 1848 keert de Russische bourgeoisie zich tegen de reactionaire macht van het Tsaristische Rusland.

De aansluiting van Sudeten-Duitsers bij Duitsland is niet ondersteund door de Communistische partij daar dit versterking van de macht van het fascisme (= imperialisme) betekende. De oorlog Finland-Rusland was ter versterking van de positie van het internationale proletariaat, nl. Rusland moest wat grondgebied hebben ter verdediging van Leningrad.

Ook het Wereldfederalisme is een vorm van fascisme. Het Amerikaanse imperialisme heeft danook nu een exportartikel gevonden, nl. het wereldfederalisme.

Het nationale bewustzijn wordt ondermijnd door het cosmopolitisme. Het bevordert de klassenstrijd, terwijl het internationalisme betekent: gelijkgerechtigdheid en het bevordert een klassenloze maatschappij.

Hiermede was deze scholingsavond afgelopen.

GEZIEN:

4 NOV. 1949

Datum: 1-11-49

C/2 no 1124'49 OPSJ

Onderwerp: Kaderscholingsavond OPSJ, gehouden op 25-10-49
in perceel Spuistraat 262 te Amsterdam.

Aanvang ten 20.20 uur, einde ten 22.10 uur.
Aanwezig:

De vergadering begon met de beraadslaging waar men de volgende maal bij elkaar zou komen, daar het ANJV en dus ook de OPSJ de volgende week het perceel Spuistraat 262 moeten verlaten wegens huurschuld. Besloten werd, de volgende keer bijeen te komen op de kamer van

Hierna zou Hoekstra het een en ander vertellen over hetgeen hij gelezen had in een boekje van "Stalin", getiteld "Het Nationale Vraagstuk". Daar hij dit boekje echter niet gelezen had, wist hij er ook niets van te vertellen. Toen Ger Harmsen vroeg of iemand anders van de aanwezigen iets voor deze scholingsavond had gelezen, bleef ieder het antwoord schuldig; kortom, er was niets uitgevoerd. Hierdoor werd Ger Harmsen danook genoodzaakt zelf het woord te voeren. Hij behandelde het onderwerp: "Fascisme". Behandeld werd dan eerst het begrip: natie. Volgens "Stalin" is het begrip "natie" het volgende: "Historisch gegroeide, duurzame eenheid van grondgebied, taal, economie en psychische gesteldheid, die in de cultuur tot uiting komt". Voorbeelden: de USSR is geen natie, want bestaat uit ca 16 naties; Zwitserland is eveneens geen natie (bondsstaat); België is ook geen natie (strijd tussen Vlamingen en Walen); India eveneens niet, bestaat uit ca 600 naties. Volgens Harmsen is Indonesië ook geen natie en werken enkele naties, waaruit Indonesië is samengesteld, zoals bijv. Soendanezen en Ambonezen, nog met de Nederlanders samen.

vroeg hierop hoe het dan met Nederland stond in verband met Friesland. Harmsen vond, dat Nederland wel als natie beschouwd kon worden, daar het Fries nog min of meer kunstmatig in stand gehouden wordt. Aan de Friese cultuur hechtte Harmsen danook niet veel waarde, want bijv. Theun de Vries, hoewel uit Friesland afkomstig, heeft nog nooit een roman in het Fries geschreven, doch altijd in het Nederlands.

Kort werd nog gesproken over het begrip: volk. Dit is dan een ethnografisch begrip. De natie is een product van de kapitalistische ontwikkeling; zij is gegroeid uit binnenlandse markten. De bourgeoisie wil deze markten gaan beschermen door het aanleggen van wegen en kanalen. De politieke macht van de adel wordt door de bourgeoisie overgenomen. De 80-jarige oorlog is het eerste voorbeeld van een burgerlijke revolutie; het laatste voorbeeld hiervan is de revolutie van 1917 in Rusland. In 1848 keert de Russische bourgeoisie zich tegen de reactionaire macht van het Tsaristische Rusland.

De aansluiting van Sudeten-Duitsers bij Duitsland is niet ondersteund door de Communistische partij daar dit versterking van de macht van het fascisme (= imperialisme) betekende. De oorlog Finland-Rusland was ter versterking van de positie van het internationale proletariaat, nl. Rusland moest wat grondgebied hebben ter verdediging van Leningrad.

Ook het Wereldfederalisme is een vorm van fascisme. Het Amerikaanse imperialisme heeft danook nu een exportartikel gevonden, nl. het wereldfederalisme.

Het nationale bewustzijn wordt ondermijnd door het cosmopolitisme. Het bevordert de klassenstrijd, terwijl het internationalisme betekent: gelijkgerechtigdheid en het bevordert een klassenloze maatschappij.

Hiermede was deze scholingsavond afgelopen.

^{van}
GEZIEN:

RM
(K)

Ver-
4 NOV. 1949
ACD/ 73066

Groningen

R A P P O R T.

Naar aanleiding van het schrijven

No. 53466 van het Ministerie van Algemeene Zaken te 's-Gravenhage d.d. 29 Januari 1949 alsmede het schrijven No. 53466 d.d. 16 September 1949 van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken houdende verzoeken om inlichtingen aangaande de Organisatie van Progressieve Studerende Jeugd en de verspreiding van het blad "Studie en Strijd" kan na een uitgebreid onderzoek het volgende worden gerapporteerd:

Enige tijd na de bevrijding heeft men ook te Groningen getracht een groep van de Organisatie van Progressieve Studerende Jeugd op te richten. Als organisator trad te Groningen op de bekende:

_____ studeerde te Groningen op de Middelbare landbouwschool en maakte veel propaganda voor de bovenvermelde organisatie. Bij zijn propaganda zeide hij meermale dat de leerlingen oefening in de wapenhandel zouden ontvangen en dat zij les in het debateren zouden ontvangen in daan zij lid zouden zijn van vorengenoemde organisatie. Ook heeft hij uitgelaten, dat alle anti-communisten door hem werden geregistreerd en dat dit gebeurde om bij de komst van de Russen deze personen te kunnen arresteren. Het is zeker, dat hij informaties in deze richting heeft verzameld.

Het is waarschijnlijk, dat enkele leden van het A.N.J.V geabonneerd zijn op het blaadje "Studie en Strijd", dat te Groningen praktisch niet wordt gelezen. Bovendien is een sterke splitsing waarneembaar tussen O.P.S.J. en A.N.J.V.. Beide organisaties zullen worden geobserveerd en bijzonderheden zullen worden gerapporteerd. - - - -

2 November 1949...

UITTREKSEL	
Uit	: 00 1364
Ag.no.	: 43066
Voer	: 00 1121

R A P P O R T.

Naar aanleiding van het schrijven No. 5429] van het Ministerie van Algemeene Zaken te 's-Gravenhage d.d. 27 Januari 1949 en het schrijven No. 53466 van het Ministerie van Algemeene Zaken te 's-Gravenhage d.d. 29 Januari 1949 alsmede het schrijven No. 53465 d.d. 16 September 1949 van het Ministerie van Binnenlandische Zaken houdend verzoeken om inlichtingen aangaande de Organisatie van Progressieve Studerende Jeugd en de verspreiding van het blad "Studie en Strijd" kan na een uitgebreid onderzoek het volgende worden gerapporteerd:

Enige tijd na de bevrijding heeft men oock te Groningen getracht een groep van de Organisatie van Progressieve Studerende Jeugd op te richten. Als organisator trad te Groningen op de bekende:

Het is waarschijnlijk, dat enkele leden van het A.N.J. geabonneerd zijn op het blaadje "Stadje en Strijd" dat te Groningen praktisch niet wordt gelezen. Bovendien is een sterke splitsing waarneembaar tussen O.F.H.J. en A.N.J.V.. Beide organisaties zullen worden geobserveerd en bijzonderheden zullen worden gerapporteerd. - - - -

2 November 1949...

C O N G R E S " O N D E R W I J S - V R E D E "

Secretariaat: P. Smulders, Vrolikstraat 313" Amsterdam
Penningsm.: B. Augustin, Falckstraat 1 " Amsterdam
Bijdragen : gemeentegiro A 2775 t.n.v. Augustin
postgiro 289711 t.n.v. Lankhorst, Amsterd

FOTO
No. 1849

In navolgend materiaal wordt door de inleiders het probleem dat door hen op het congres behandeld zal worden in grote lijnen gesteld, zodat eenieder zich kan oriënteren en voorbereiden op de besprekingen welke op 12 en 13 November zullen plaats vinden.

De volgende inleidingen zullen op het congres worden gehouden:
"Onderwijs en Vrede en de verantwoordelijkheid van hen die onderwijs geven" door Prof. Dr. M. Minnaert, hoogleraar te Utrecht.

"De roeping van Nederland als cultuurstaat"
door Dr. C.P. Gunning, rector Amsterdams Lyceum

"Oorlogsvoorbereiding als belemmering voor het onderwijs"
door Dr. J. Engels, leraar HBS te Groningen.

"Intellectuele, morele en sociale opvoeding als weg tot vrede"
door Drs H.J. Jordan, rector Montessori-lyceum te De Bilt.

Prof. Dr. M. Minnaert
Algemene inleiding.

Omstandigheden van het congres: Twee wereldoorlogen; de atoombom en andere nieuwe wapenen. De wereld sedert enkele jaren verdeeld in twee kampen, toenemende ophitsing.

Daartegenover stelt dit congres de krachten van opvoeding en onderwijs. Om ons niet te verliezen in algemeenheden dienen we ons te concentreren op dit specifieke onderwerp, ook al weten we dat het aan alle kanten verband houdt met de oorlog en vrede in het algemeen. We zullen ons dus afvragen:

1. In hoeverre kan het onderwijs er toe bijdragen de oorlog te bestrijden en de vrede te bevorderen?
2. In hoeverre belemmeren oorlog en oorlogsvoorbereiding de ontwikkeling van het onderwijs?

We staan verenigd als mensen, niet als vertegenwoordigers van een geloof of partij; we zijn overtuigd dat de vredesbeweging niet door een bepaalde groep in beslag moet worden genomen.

We weten dat oorlogen niet als natuurrampen ontstaan maar door de schuld der mensen en dat ze dus kunnen worden verhinderd.

De grondslag van dit congres is onze vredeswil en oorlogsafschuw; deze gevoelens te versterken is zeer belangrijk. Daarenboven kunnen we een vaste basis aangeven voor ons vredesstreven. Bijvoorbeeld door de volgende stellingen:

- a. Verschillende sociale stelsels kunnen naast elkaar op de wereld in vrede bestaan.
- b. De Verenigde Naties vormen de grondslag voor de samenwerking tussen de volkeren en moeten versterkt worden.
- c. Bij wereldconflicten is het nodig de uiteenzetting van de twee standpunten te vernemen in de originele tekst. Men trachte oprecht naar objectieve beoordeling en prate niet a-priori de handelingen van het eigen land goed.
- d. Men hoede zich voor de ophitsing die vooral via de pers in kritieke omstandigheden de oorlog zoveel dichterbij kan brengen maar die hem reeds in vredetijd ongemerkt voorbereidt.
- e. Goedheid, menselijkheid en vrijheid behouden onder alle omstandigheden hun hoge waarde.
- f. Indien er een tegenstelling ontstaat tussen het belang van het eigen land en het heil van de mensheid, dan dient het heil van de mensheid de doorslag te geven.

Soms hoort men de vrees uitspreken dat de vredesbeweging ons weerloos maakt tegenover een aanvallers. Dit was het argument der militaristen. Hiertegenover: Veiligheid is niet te bereiken door bewapeningswedloop maar door internationale overeenkomsten. Taak van Nederland: Op de

eerste dag bespreken we de doelstellingen; op de tweede dag de middelen om die te verwezenlijken. Bij al onze discussies zullen we alle sentimenteel gedoe vermijden en trachten met wetenschappelijke heldere blik de vraagstukken te bestuderen. Dit is echter niet voldoende. Er dient van het congres ook de besieling uit te gaan, voortkomende uit hetgeen de achtergrond vormt van al onze besprekingen: de liefde tot de mensheid.

2. De Universiteit tegenover het probleem van oorlog en vrede.

De student moet zijn volle verantwoordelijkheid tegenover de maatschappij leren begrijpen. Wie een wetenschappelijk werkstuk aflevert moet zich ook afvragen wat er verder met zijn werk gebeuren sal. Al te dikwijls beschouwt men in de laboratoria slechts de wetenschappelijk-technische zijde.

De wetenschap dient zich ook actief in dienst van de vrede te stellen. Zij geve een duidelijk beeld van de rampen die een moderne oorlog veroorzaakt, direct en indirect.

Zij soeke de oorzaken van de oorlog (politieke, economische, psychologische).

Zij analyseere kritisch de techniek van berichtgeving en propaganda. Zij ontwerpe middelen om de vrede op te bouwen.

Hiervoor: een leerstoel voor vredeswetenschap, in het bijzonder aan de politieke faculteiten te Amsterdam en Nijmegen. En een vredeswetenschappelijk instituut. Daarnaast wekke de universiteit algemene belangstelling voor dit grote probleem door middel van een Studium Generale.

3. De oorlogsmentaliteit bij het lager en middelbaar onderwijs.

Onderwijs in de geschiedenis.

Al te lang heeft men te veel van de oorlogen verteld, te weinig van economische en culturele factoren. Er is reeds veel ten goede veranderd en vermoedelijk is de toestand nog lang niet overal bevredigend. De schoolboeken, het chauvinisme! Hoe moet de leraar staan tegenover de oorlogshelden, dapperheid, vaderlandsliefde? Totale verandering van de oorlog in de 20e eeuw. Het onderwijs in de moderne letteren kan de visie van de kunstenaar geven op de problemen oorlog en vrede.

Nog belangrijker is de algemene geest van de school: onderavonden, feestjes, uitstapjes, toespraken, gesprekken van onderwijzer of leraar over algemene onderwerpen.

Het is nodig om de herinnering aan de laatste oorlog steeds levendig te houden. Daarbij vermijde men haat tegen bepaalde volkeren op te wekken; alleen afschuw van de oorlog en de geweldmoraal.

Hier bespreken wij ook de kwestie van de lesingen over de militaire loopbaan zoals die op een aantal middelbare scholen gehouden zijn.

Aan gymnasia leest men voor de klassieke taal hoofdzakelijk oorlogshistorici (Caesar, Livius, Xenophon, enz.) Aldus wordt de oorlog versierd met een aureool.

4. De vredesmentaliteit bij het lager en middelbaar onderwijs.

Behandeld worde de vredesbeweging door de eeuwen heen in al haar vormen. De geweldloosheid, de organisatie van de vrede (internationaal recht, Rode Kruis, Verenigde Naties): De internationale samenwerking der volkeren (voeding, economie, gezondheidszorg, wetenschap). Toekomstmogelijkheden. Wellicht kan dergelijk onderwijs gegeven worden door leraren, gevormd aan het vredeswetenschappelijk instituut.

De algemene vredesgeest op de school: zie hoger.

Critische geest aanmoedigen. Schoolconflicten oplossen door overleg. Dit is echter onvoldoende als men de leerling er niet toe brengt deze kritische geest of versoeningsgezindheid op het vraagstuk van de oorlog toe te passen. Een mathematicus is niet immuun tegen oorlogspropaganda. Het is van groot belang dat de vraagstukken van oorlog en vrede op de kweekscholen worden besproken. Ook is hier een taak voor de volkshogescholen en universiteiten.

5. Schade die de oorlogvoorbereiding en de oorlog aan het onderwijs berokkenen.

Schatting van de uitgaven voor defensie vreedetijd. Schade voor de productie ten gevolge van het oproepen der jonge mensen voor een lange dienattijd.

Ter vergelijking grote noden en tekorten bij het onderwijs.
Psychologische gevolgen van de onderbreking der studie en der opleiding, voor de militaire dienst.
Gevolgen van een oorlog voor het onderwijs.
Verbreking van de internationale samenwerking en de gevolgen daarvan voor de wetenschap. Vernietigen van scholen en laboratoria.
Wat komt er terecht van een oorlogsgeneratie?
Vernietiging van cultuurwaarden. Zedelijke verwildering.

Stellingen aangaande onderwijs en vrede.

De oorlog behoort tot de foutieve, namelijk mensonwaardige middelen om internationale problemen op te lossen. Buitendien brengen ze niet meer dan een schijnoplossing tot stand.
De toestand die we tegenwoordig vrede noemen is geen ware vrede, doch een tijdelijke afwezigheid van oorlog, die benut wordt om zich op een volgende oorlog voor te bereiden.
De oorlog is niet een kwaal der mensheid, doch een symptoom van een ziekelijke geestestoestand van mensen en volkeren.
Door de oorlog te weren doet men niet meer dan een ziektesymptoom onderdrukken. Zolang de ziekte niet werkelijk geneesd is, zullen er oorlogen blijven. Of zal men andere mensonwaardige middelen vinden om anderen zijn macht en wil op te leggen en zal iedere vrede een gewapende vrede zijn.
Ongeacht de persoonlijke moraal van het individu is de oorlog mogelijk omdat men een appel kan doen op lagere aandriften en de angst, waardoor de mens zich laat verleiden dingen te doen die hij in zijn persoonlijk leven nimmer zou overwegen.
Bij enkele personen kan de wil tot oorlog leven omdat zij geen andere op rede gebaseerde mogelijkheid zien de internationale of interne problemen op te lossen. Wanneer de menigte niet tot een oorlog bereid is, beginnen zulke diplomaten niets. Zij weten echter hoe zij een beroep kunnen doen op aandriften en instincten die sterker spreken dan de moraal, en de rede.
Het toepassen van oorlog of andere machtsmiddelen zal niet meer mogelijk zijn indien rede en moraal dermate ontwikkeld worden dat zij onze affecten weten in toom te houden. Dit is op de duur alleen mogelijk indien ook opvoeding en onderwijs geheel op deze taak gericht worden.
Zonder te zeggen dat opvoeding tot vrede de enige weg is die we dienen te bewandelen, men ik dat alle pogingen, hoe waardevol ook, effectloos blijven indien niet de basis, onze methode van opvoeding en onderwijs, radicaal wordt gewijzigd en in dienst van dit probleem wordt gesteld.
Moge de machtsdrift in de mens een reële factor zijn van zijn psyche, de overdreven machtszucht is een resultaat van verkeerde opvoeding. Deze zucht naar macht wordt in de eerste levensjaren reeds ontwikkeld wanneer de volwassenen geen rekening houdt met de rechten van het kind (Montessori) en het voortdurend zijn onmacht laten voelen door hem zijn wil op te leggen. Daar iedere volwassene het product is van de arbeid van het kind (Montessori) wordt op deze weg een onuitroeibare grondslag gelegd tot machtszucht.
De zucht naar macht drukt zich onder meer uit in overdreven bezit-zucht, want bezit is macht (een ervaring die het jonge kind reeds opdoet) en daarmee ontwikkelt zich de angst (voor verlies van bezit, verlies van macht) waarmee de belangrijkste klankbodem voor oorlogs-ophitsers is geschapen, want de wettelijke oorzaken van oorlogen: overbevolking, gebrek aan voedsel of bestaansmogelijkheid heden spreekt niet in voldoende sterke mate tot het affect van de massa. De langzame vergiftiging tot een oorlogapsychose ontstaat door:
a. het accentueren van misverstanden en psychologische verschillen in volksaard (De Duitser is zus of zo, de Belg doet dit en dat, enz.)
b. een appel op de machtslust (Jullie sult na de oorlog allemaal rijk worden) of de angst (als wij hen niet aanvallen zullen zij ons vernietigen)
c. Het op staatsgezag verkrachten der tot dusver gehandhaafde normen (doden wordt ineens burgerplicht; was Recht ist bestimmen wir!)

d. De toepassing van leuzen die op critiekloze mensen als massa-suggesties werken.

Het gaat hier om sublimering van enorme krachten, wier intensiteit wij nimmer mogen onderschatten. De machtsfactor bepaalt nog de samenwerking van mensen onderling en volkeren.

Maar individuen vormen de gemeenschap. Moreel sterke mensen vormen een weerstandskrachtige maatschappij.

Opvoeding en onderwijs dienen derhalve ervoor zorg te dragen dat:

- a. een normale ontwikkeling van het kind mogelijk is, zodat de ziekelijke machtsbehoefte (een typische deviatie van de menselijke ziel) zich niet ontwikkelt.
- b. De jonge mens van jonge af aan in een sociaal milieu van leeftijdgenoten wordt gebracht, waardoor begrip van offervaardigheid en naastenliefde zich in de praktijk (dus niet alleen theoretisch) kan ontwikkelen en dat de moraal eveneens in de eigen samenleving met jongeren haar ware inhoud krijgt.
- c. Eveneens door de vorming van een jeugdgemeenschap de jonge mensen in staat gesteld worden hun sociale problemen op menwaardige wijze op te lossen.
- d. De leerlingen door een psychologisch verantwoorde wijze van onderwijs leren kritisch te staan tegenover de feiten, zelf te leren oordelen, zich een eigen waardeoordeel te vormen, in plaats van zich slaafs te laten voegen naar de meningen van volwassenen die het leiden, en blindelings te gehoorzamen. Aangepast aan de hoogste menselijke normen van zedelijkheid zullen zij alweer in de praktijk en niet door gatheoretiseer moeten leren zelfverantwoordelijk te worden en de stem van hun eigen gezynen onder alle voorwaarden te volgen.
- e. Het verbalisme uit het onderwijs geweerd wordt zodat jonge mensen leren denken in zuivere begrippen, niet symbolisch en het gevoelselement - hoe belangrijk ook - van de rede leren onderscheiden. Zo zullen zij minder ontvankelijk zijn voor leuzen die aan het effect appelleren en de schijn- en drogredenen waarmee men b.v. ingrijpende meningsverschillen wil opdringen leren doorsien en van de hand te wijzen.

De hierboven aangegeven weg is een lange weg van evolutie. Dat wij er het resultaat niet van zullen zien mag ons niet verhinderen er al onze kracht aan te wijden. Ten slotte zijn wij ook maar een schakel in de ketting der eeuwigheid. Ik geef toe dat de aangewezen weg een indirecte is, dat alles wat langs directe weg gedaan kan worden om oorlog te vermijden of te voorkomen (hetgeen nog geen vrede stichtten is) gedaan moet worden, maar een lapmiddel zal blijven zolang niet tevens de andere, de diepere weg wordt bewandeld.

Wel moet ik met klem waarschuwen tegen die vormen van vredesbeweging, waarbij andere personen of groepen van personen worden bestreden en nog wel meestal met dezelfde middelen als die ik hierboven als mensoonwaardig kwalificeerde.

Actie wekt reactie, negatieve middelen roepen op tot verweer. De weg tot ware vrede is een positieve opbouw die niet bereikt wordt door onderdrukking van het verkeerde, maar door op de duur menselijke redenen en het menselijk geweten te doen segeviereren. Wie nog niet begrepen heeft dat de oorlog zijn wortel heeft in het gasin, waarmede slechts door voortdurende rusies de problemen van samenleving tracht op te lossen, of idem in zijn werkkring (kantoor, fabriek etc.) die beginne zijn werk voor de vrede bij zich zelf.

Dr. J. Engels.

1. De oorlogsvoorbereiding is een belemmering voor het onderwijs.
 - a. officiële cijfers en gegevens
 - b. Latente oorlogsvoorbereiding bij het onderwijs
2. Strijd tegen de oorlogsvoorbereiding, vóór de vrede, behalve een goed op zich, dus van het grootste belang voor het onderwijs.
3. In de huidige wereldsituatie kan de oorlog worden voorkomen; op voorwaarde dat alle voorstanders van de vrede zich actief inzetten. Het wegnemen van de beïnvloeding van de jeugd in oorlogszuchtige geest is een belangrijke bijdrage voor de vrede.
4. De oorlog is geen buiten de macht der mensen vallende natuurramp.

- Naar mijn mening is de oorlog een verschijnsel veroorzaakt door bepaalde maatschappelijke factoren.
5. De oprechte voorstanders van de vrede verschillen van mening over de diepere oorzaken van de oorlog. Een aantal voorstander van de vrede op religieuze, een ander op ethische of pacifistische grondslag; weer anderen op materialistische grondslag.
 6. Ieder dezer groepen is echter afzonderlijk niet in staat de oorlog tegen te houden.
 7. Dit kan slechts geschieden door verenigd voor de vrede te strijden zonder verdoeseling van en met eerbiediging van ieders wereld-beschouwing. Dit geldt in het bijzonder voor het onderwijs.

Dr. C.F. Gunning.

Wil dit congres tot iets leiden, dan sullen wij verder moeten kijken dan wat direct voor ons ligt. Moeten ons dan bezinnen op de culturele taak van Nederland - en dan van de school (vooral middelbare en hogere) in Nederland. Dit congres mag alleen al geslaagd heten als het velar ogen opent voor de problemen die hier liggen. Europa verkeert in een culturele crisis. Dreigt het geloof in zich zelf te verliezen. Heeft Europa werkelijk afgedaan? Gaat het tussen Amerika of Rusland?

Neen, Europa heeft een eigen taak en eigen roeping. Was steeds de hoedster van datgene wat het wesen van alle cultuur uitmaakt - iets wat noch Amerika, noch Rusland kunnen bieden. Dat eigene was de waarde van de persoonlijkheid. Het Christendom heeft in Europa fundamenteel waarin dat "eigene" verankerd ligt. Europa moet zich daarvan weer duidelijk bewust worden - de wereld wacht daarop, zowel Amerika alsook Rusland - en ook het ontwakende Oosten.

In Europa heeft Nederland altijd op zeer bijzondere en eigen wijze deze grondslag van alle cultuur (het juiste inzicht in de waarde van de persoonlijkheid) bevorderd. Europa dankt in dit opzicht veel aan Nederland. Hier geldt voor ons land een "noblesse oblige". Juist wij kunnen - en moeten - in de toekomst deze grondslag van alle cultuur helpen versterken.

In deze tijd wordt door de massa (de horde: zie naar Rusland en naar Amerika) de persoonlijkheid ondermijnd. De culturele crisis gaat tussen de "massa" en "persoonlijkheid". De massa doet zich in velerlei vorm voor. Maar een der vreselijkste, meest gevaarlijkste vormen in het huidige militarisme, dat in de laatste decennia juist ook in de cultuurlanden (onbedoeld vaak en onbewust) zijn vangarmen uitstrekt.

Hiertegen moeten wij in het geweer komen met onze geestelijke wapenen. Dat is de taak van het onderwijs. Daar worden de geestelijke wapenen gesmeed en gewet. Wie deze visie heeft begrepen en gegrepen zal bij het onderwijs de vredesgezindheid aankweken en alles uitbannen wat maar een reukvlak vertoont met geweld, met oorlog. Deze vredesgezindheid heeft niets te maken met angst of met lafheid of met defaultisme. Veeleer precies het omgekeerde. Hier is te vinden de echte moed, waarvan ook het evangelie getuigt, de levensmoed, de stervensmoed, de moed die de mensheid leert inszien waar zij redding tegen de dreigende gevaren die op haar ondergang aansturen, kan vinden.

Opn. Verb.
Aan elk der deelnemers aan het congres
is een exemplaar van het bovenstaande
toegezonden.

GUNNING:

No. 1, 10 September, '49.

Congres Onderwijs-Vrede

Secretariaat P. Smulders, Vrolijkstraat 313 "", Amsterdam.
 Penningmeester: B. Augustin, Falckstraat 1 "", Amsterdam.
 Gemeente-giro A. 2775

Thans is bekend, waar het Congres "Onderwijs-Vrede" zal worden gehouden. Het Initiatief-Comité is er in geslaagd om de bezwaren te krijgen over het Minerva Paviljoen te Amsterdam. Het Congres zal plaats vinden op 12 en 13 November. De grote zaal zal geopend worden door de Congressisten op de plenaire zittingen te ontvangen en de plenaire saaltjes zullen klaargemaakt worden voor de sessie-voorzittingen, waar de verschillende problemen uitvoeriger en diepgaander besproken kunnen worden.

Het Congres wordt gehouden in Amsterdam. Maar..... de deelnemers zullen niet allen Amsterdammers zijn. Integendeel; wij hopen op een grote deelname uit alle belangrijke steden en dorpen. Bij het Initiatief-Comité komen op het ogenblik talrijke brieven binnen uit alle delen van ons land. Het blijft niet alleen bij adhesie-betekenissen, maar er komen ook plannen ter tafel. Zo langzamerhand is er een brieswisseling ontstaan met belangstellenden in verschillende plaatsen, die al het mogelijke willen doen om het Congres te doen slagen.

In de correspondentie is het idee opgeworpen om de voorbereiding van het Congres plaatselijk te organiseren door middel van te vormen plaatselijke-, universiteits- en schoolcomité's ter ondersteuning van het Congres "Onderwijs-Vrede". In Zuid Limburg zijn o.a. reeds besprekingen gaande over de vorming van een dergelijk comité. Dit opent grote perspectieven voor ons Congres. Op deze manier kan de deelname beter en intensiever georganiseerd worden. De comités kunnen in hun plaats de voorbereiding ter hand nemen en de belangstelling wakker roepen voor het vraagstuk "Onderwijs en Vrede", dat onze Novemberbijeenkomst zal beheersen; b.v. door in groter en kleiner verband op andere bijeenkomsten te organiseren waar over de geschelde en daar op te werpen problemen gesproken kan worden. Dit betekent voor het landelijk initiatief-comité een belangrijke ondersteuning. Het Congres zal er door aan betekenis winnen; de comités kunnen n.l. ook materiaal verschaffen over de plaatselijke onderwijsstoostanden en een beeld geven van de toestand van hun strook of gewest. En deze dingen moeten toch al onze aandacht hebben. Nu landelijk het gesprek over het onderwijs begonnen is, moeten wij ook plaatselijk de hoofden bij elkaar steken. Ieder kan helpen door het doen van suggesties en voorstellen in verband met het Congres. Maar er is meer nodig. Zo hopen we ook materiele steun uit verschillende plaatsen te krijgen. De comités kunnen hier belangrijk werk doen en de geld-actie ter plaatse organiseren. Voor al degenen, die bij het onderwijs betrokken zijn en zich verantwoordelijk voelen voor de vrede, ligt hier een belangrijke taak. Het initiatief-comité is dankbaar voor de vele initiatieven in deze richting en hoopt dat er nog anderen zullen volgen. Men dringen verzoek echter: willen al diegenen die in hun Plaats ophouden willen gaan tot de vorming van een Comité, dit mededelen aan het secretariaat. De heer P. Smulders, Vrolijkstraat 313 "", Amsterdam, ontvangt gaarne nadere inlichtingen, zodat het landelijk initiatief-comité contact kan opnemen, betreffende verschillende regelingen met de

comité-leden te treffen, o.a. het werk met de steunlijsten waarvan 10% van het opgehaalde bedrag in het bezit van het comité blijft om plaatselijke onkosten zoals zaalhuur enz. te bestrijden. Niet alleen plaatselijke comités, doch iedereen die mede wil werken aan het slagen van dit Congres kan steunlijsten aanvragen. Het adres is: B. Augustijn, Eulekstraat 111, Amsterdam. Wij van onze kant zullen al het mogelijke doen om de plaatselijke comités bij hun werk te helpen en van het nodige materiaal te voorzien. Dit alles geldt niet alleen voor de Plaatsen buiten Amsterdam, maar ook voor de hoofstad zelf.

Op 18 September a.s. wordt in "de Kroon" te Amsterdam een bespreking gehouden waar door vele vooraanstaande personen op het gebied van onderwijs en opvoeding van gedachten gewisseld zal worden over een nadere concretisering van de op het Congres te bespreken problemen. Prof. Dr. Minnaert uit Utrecht zal deze bespreking openen en hier zijn persoonlijke suggesties betreffende de te bespreken materie naar voren brengen. Ons volgende bulletin zal een uitgebreid verslag over deze vergadering worden opgenomen.

Jhr. Dr. N. van Suchtelen.

Het grote ontsteltenis hebben wij kennis genomen van het overlijden van Jhr. Dr. N. van Suchtelen. Wij konden deze grote Nederlandse lotterkundige als een man die warme belangstelling koesterde voor ons onderwijs en onder alle omstandigheden zijn vredes ideaal getrouw bleef.

Enkele dagen voor zijn overlijden stuurde hij ons een schrijven, waarin hij zich verheugt toonde over het initiatief tot het houden van een Congres over "Onderwijs en Vrede".

Wij ontvingen o.a. nog adhesie-betuigingen van de volgende personen:
 Jhr. W. J. H. B. Sandbegg, dir. Gemeentelijke Musca te Amsterdam.
 Prof. Dr. Minnaert
 Prof. Dr. I. Prosser
 P. Schaft, lid H. B. Nederlandse Onderwijzers Vereniging,
 E. de Kat, Tekenleraar N.O.
 H. Sandjer, Leraar H. B. S. A.
 J. de Bric, Onderwijzer, lid N.O.V., Haarlem.
 H. de Bric, lid propagandacommissie N.O.V.
 Doopsgezinde Vredesgroep.

In ons volgende bulletin zullen meerdere adhesie-betuigingen gepubliceerd worden.

Congres "Onderwijs en Vrede".

Conclusie. Naar mag worden aangenomen op communistische instigatie werd in de loop van 1949 door de Organisatie Progressieve Studerende Jeugd het initiatief genomen tot het houden van een congres, z.g. teneinde te bepalen in hoeverre en in welke mate het onderwijs kan worden dienstbaar gemaakt aan het behoud van de vrede, doch in werkelijkheid als onderdeel van de actie in het kader van de bekende Moskouse "vredepolitiek".

Het INITIATIEF-COMITE werd gevormd door de volgende personen:

Tijdens de voorbereiding, welke plaats vond in een strikt besloten vergaderingen, en de uitvoering van deze strategie, werd met voorbedachte rade de naam van de O.P.S.J. het geheel niet genoemd en zorgvuldig alles vermeden wat ten associaties met de C.P.N. zou kunnen opwekken. In dit verband was het noodzakelijk voor de functie van voorzitter van het initiatief-comité een figuur te vinden, die accoord ging met de stellingen van het congres, zonder nochtans communist te zijn.

Deze werd gevonden in

Uit de beschikbare gegevens kan worden afgeleid dat de organisatoren geen aanleiding is geweest spijt over deze keuze te hebben. toonde zich een zeer bruikbare net.

In de arbeiderspers verschenen waarschuwingen tegen de zet van dit congres, terwijl bovendien K. Vorrink een persoonlijk schrijven richtte aan de betrokken P.v.d.A.-leden ten behoeven nogmaals op het communistische karakter ervan te wijzen. Weliswaar had dit tot gevolg dat enige adhaesiebetuigingen

zich terugtrokken, op anderen had het een averechtse uitwerking.

Dr. _____ b.v., was ten eerste ontstemd over deze bemoeienis en Dr _____, directrice van het Rijksmuseum voor de Geschiedenis der Natuurwetenschappen te Leiden, betuigde noch adhaesie.

Een schokkende invloed op het congres, hebben deze maatregelen in elk geval niet gehad.

Aan alle daarvoor in aanmerking komende personen werden gestencilde oproepen gezonden, waarin de vermeende ongunstige invloed welke de oorlogsvoorbereiding op de ontwikkeling van het onderwijs zou hebben, uitvoerig werd belicht. Aan deze oproepen was een briefje gehecht met verzoek adhaesie met het doel van het congres te betuigen en een financiële bijdrage over te maken.

Door toezending van een drietal uitvoerige "informatiebulletins"

werden de adhaesiebetuigingen ingelicht omtrent de gang van zaken. Voorts werd iedere congresbezoeker in staat gesteld zich van tevoren van de op het congres te behandelen stof op de hoogte te stellen, doormiddel van een tegen de prijs van f. 0.15 verkrijgbaar gestelde syllabus.

Om de organisatoren te vrijwaren voor elke onaangename verrassing, welke zich tijdens het congres van de zijde van enigerlei georganiseerde oppositie zou kunnen voordoen, was het verloop bij voorbaat pasklaar/aan de opzet.

Van tevoren werden de voorzitters en secretarissen, benevens de discussianten aangewezen voor de vier tijdens het congres te houden besloten sectievergaderingen. Hierbij waren de vanuit communistisch standpunt beziene - betrouwbare deelnemers, zoveel mogelijk gelijkelijk over de secties verdeeld.

Ook waren reeds door/Dr. _____ en Dr. _____ de punten opgesteld, teneinde "bij de discussie tot een positieve eindconclusie te geraken."

Het Congres. In de zaal, met een capaciteit van ca. 400 personen, waren ruim 300 deelnemers aanwezig, waarvan ongeveer 75% gevormd werd door leden van de O.P.S.J. en leerlingen van middelbare- en kunstnijverheidsscholen. De aanwezige ouderen waren grotendeels onderwijskrachten van deze scholen.

Ook werden onder de bezoekers opgemerkt de Engelsman _____, algemeen secretaris van de International Union of Students (I.U.S.), een onbekend gebleven Belg, benevens enige voor-
aanstaande leden van de C.P.N.

Opgemerkt zij dat het O.F.S.J.-orgaan "Studie en Strijd" van November 1949 een aantal van 800 deelnemers noemt.

Te ca. 15.45 uur werd het congres met een woord van welkom geopend door , die ook tijdens het congres als voorzitter fungeerde.

Achtereenvolgens spraken hierna Prof. Dr. M. Minnaert, hoogleraar te Utrecht, over "Onderwijs en Vrede en de verantwoordelijkheid van hen die het onderwijs geven" en Drs rector van het Montessori-lyceum te De Bilt, over "Intellectuels, morele en sociale opvoeding als weg tot vrede". Dr. leraar aan een H.B.S. te Groningen, hield een anti-oorlogs referaat op punten, waarna tenslotte Dr. rector Amsterdams Lyceum, sprak over "De roeping van Nederland als cultuurstaat".

Na afloop van de eerste congresdag was er nog een korte bijeenkomst van de vier inleiders met de leden van het initiatief-comité, waarbij aan de inleiders de pasklaar gemaakte "eindconclusies" zonder meer werden overhandigd.

Uiteraard met uitzondering van Prof. Dr. Minnaert en Dr. . toonden de andere twee inleiders, Dr. en Drs. zich wel enigszins verbaasd over deze gang van zaken, doch hierbij bleef het.

Zondagmorgen, ca. 10 uur werd een aanvang gemaakt met de vier besloten sectie-vergaderingen, na afloop waarvan de conclusies waartoe men op deze bijeenkomsten was gekomen werden gecoördineerd. Overbodig te zeggen dat deze conclusies in over-eenstemming waren met de punten welke vóór het congres werden opgesteld. Deze luiden a.v.:

1. Onderwijs dient de vredesgedachte te bevorderen.
2. Allen die bij het onderwijs zijn betrokken dragen in dit opzicht een grote verantwoordelijkheid.
3. Om de vredesgezindheid door middel van het onderwijs te bevorderen is het niet alleen van belang aandacht te besteden aan het geschiedenis-onderwijs. Vele onderdelen van het onderwijs alsmede de persoonlijke instelling van degene die les geeft, zijn van belang.
4. Chauvinisme en rassenhaat moeten bij het geven van het onderwijs worden vermeden evenals de accentuering van wat de volken scheidt.
5. De invloed van de oorlogen in het verleden op de geschiedenis behoort niet te worden weggecijferd maar moet ook niet worden over-dreven.
6. Oorlog is niet onvermijdelijk (ook in het verleden zijn vele malen dreigende oorlogen op het laatste moment voorkomen!).

7. Het besef, dat een oorlog kan voorkomen worden alsmede de lijke verantwoordelijkheid op grond van wereld- en levensschouwing of geloofsovertuiging dienen ons e.a. bij het wijs tot constructief vredeswerk aan te sporen.
8. Een volgende oorlog zal het voortbestaan van beschaving tuur op het spel zetten.
9. De school moet er toe bijdragen de leerlingen de gevolgen de oorlog voor de mensheid te doen beseffen. De vraag kan steld worden of in verband hiernede de propaganda voor de ger op de school verantwoord is.
10. Bij het geven van onderwijs dient men de leerlingen rege in de praktijk te laten belaven dat conflict door onderleg kunnen worden bijgelegd. Hierbij krijgen offervaardig verdraagzaamheid, naasteliefde enz. praktische waarde.
11. De leerlingen dienen hierdoor te worden opgevoed in het dat ook conflicten tussen staten opgelost kunnen worden redelijk overleg en dat oorlog geen oplossing voor besta problemen is.
12. Het ontwikkelen van een zelfstandige kritische geest bij lingen is van belang, omdat zij daardoor in staat worden oppervlakkige propaganda te ontleden.
13. Bij het geschiedsonderwijs dient ook behoorlijk aandacht worden besteed aan de ontwikkeling van de vredesgedachte loop der eeuwen.
14. Voorts dient een systematische voorlichting te worden ge ontrent de instellingen welke hebben bestaan of nog best de werke en de samenwerking van volkeren te organiseren, bond, Internationaal gerechtshof, Verenigde Naties).
15. Reeds oorlogvoorbereiding werkt belemmerend voor goed o in vredetijd.
16. Voortzetting van het overleg zoals in dit in het onderha congres is geschied en geleende belangrijke suggesties u werken tot concrete voorstellen aan voor het onderwijs g hebbende kring.
17. Het besef moet doorringen dat aparte groepen van elkaar dan de oorlog niet kunnen verhinderen, doch dat samenwerk met verbodiging van elkaars levens- en wereldbeschouwin noodzakelijke voorwaarde is voor constructief vredeswerk onderwijs.
18. Instelling van een leerstoel voor vredeswetenschappen. Het met een wetenschappelijk instituut.
19. Het congres van advies met gesprekken van intellectuel kunstenaars en met hen die in de toekomst het intellectua der van onze maatschappij zullen vormen.

Hierop volgde de plenaire zitting. Allereerst werden conclusies vastgesteld, waarna gelegenheid werd gegeven te discussie. Hierbij had zich een 25-tal grotenitsels daar gelandende personen opgegeven.

Tijdens deze discussies kwamen geen nieuwe gezichten naar voren.

Gestreeke 16.45 uur sloot deze zitting en het congres. Bij laatste maie dat dit niet het laatste en over dit onderwerp was geweest en dat er in kleiner verbe nog op zou worden teruggekomen.

B.74428

15 December 1949

IIIId/h 6

div.

Congres "Onderwijs en Vrede".

Hiermede heb ik de eer Uwe Excellentie een overzicht aan te bieden van het congres "Onderwijs en Vrede", dat op 12 en 13 November 1949 in het Minerva-paviljoen te Amsterdam werd gehouden.

Het Hoofd van de
BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST

Z.E.de Minister-President

Mr. L. Einthoven.

Z.E.de Minister van Binnenlandse Zaken

te 's-GRAVENHAGE.

NOV. 1949

73346

I N F O R M A T I E - B U L L E T I N .

Nr. 3.

C O N G R E S " O N D E R W I J S - V R E D E " .

Secretariaat: H. Smulders, Vrolijkstraat 313 ' ', Amsterdam.
Penn.meester: B. Augustin, Falckstraat 1 ' ', Amsterdam.
Bijdragen op Gemeente-Giro A 2775 t.n.v. Augustin, of op postgiro
289711 t.n.v. H.J. Lankhorst, Amsterdam. Met omschrijving "Onderwijs-
Vrede".

In ons eerste bulletinkonden wij U reeds mededelen dat het Congres zal plaats vinden op 12 en 13 November a.s. in het Minerva-Paviljoen, Albert Hahnplantsoen te Amsterdam.

Het programma is nu in gróte lijnen samengesteld:

Zaterdag 12-November:

15 uur - 17.30 uur Inleidingen.
20 uur - 23 uur Voortzetting inleidingen.
Indien mogelijk opening discussie.

Zondag 13 November:

9.30 uur - 12.30 uur vier commissie-vergaderingen.
In iedere commissie-vergadering wordt een bepaalde inleiding bediscussieerd.
1.30 uur - 17 uur Commissie-rapporten; discussie.

Er zullen vier inleidingen gehouden worden, t.w.:

"Onderwijs en Vrede en de verantwoordelijkheid van hen die onderwijs geven".

Door Prof. Dr. M. Minnaert, hoogleraar te Utrecht.

"De roeping van Nederland als cultuurstaat".

Door Dr. C. P. Gunning, rector van het Amsterdams Lyceum.

"Oorlogsvoorbereiding als belemmering voor het onderwijs".

Door Dr. J. Engels, leraar H.B.S. te Groningen.

"Intellectuele, morele en sociale opvoeding als weg tot vrede".

Door Drs. H. J. Jordan, rector Montessori-Lyceum te de Bilt,

Het congresmateriaal zal na 30 October op aanvraag te verkrijgen zijn bij het secretariaat onder bijvoeging van f.0.15 aan postzegels. Een ieder is dus in de gelegenheid om zich voor te bereiden op de bespreking der problemen welke aan de orde komen en andere problemen aan de orde te stellen welke echter binnen het raam van de oproep blijven. Diegenen die van buiten Amsterdam komen en geen vrienden of kennissen in de stad hebben waar zij kunnen eten en overnachten worden verzocht dit vóór Zondag 6 November op te geven aan het secretariaat.

Wij verzoeken de Amsterdammers onder de congressisten die iemand van buiten Amsterdam gedurende het congres gastvrijheid kunnen verlenen, dit op te geven aan het secretariaat.

Dringend verzoek aan allen die lijsten in hun bezit hebben om het bedrag dat tot nu toe opgehaald is op te sturen aan:

B. Augustin, Falckstraat 1 ' ', Amsterdam, met vermelding van het lijstnummer.

Met de lijsten kan gewoon verder gewerkt worden.

Verklaring.

Het comité tot voorbereiding van een congres over het onderwerp "Onderwijs en Vrede" acht zich verplicht - in verband met een verklaring van het Dagelijks Bestuur van de Partij van de Arbeid, o.a. ondertekend door de heer K. Vorrink en gepubliceerd in "Het Vrije Volk" van

waarin betekenis en doel van dit congres, in grote lijnen werden geschetst, is door zeer velen - uit verschillende takken van onderwijs en van velerlei levensbeschouwing - met instemming ontvangen. Deze oproep legde o.a. de nadruk op de noodzakelijkheid om met allen, die bij het onderwijs betrokken zijn, over de problemen van onderwijs en vrede van gedachten te wisselen.

In het comité hebben dan ook personen van verschillende politieke en godsdienstige overtuiging zitting. Dat twee van de elf comité-leden lid zijn van de C.F.N. mag niet tot de conclusie leiden, dat het congres daarmee aan een bepaalde politieke partij gebonden wordt. Evenmin als dat af te leiden zou zijn uit de aanwezigheid van godsdienstig georiënteerde jongeren in het comité.

Het tegendeel is het geval. Het comité wenst iedere vorm van partijpolitiek buiten haar streven te houden.

Het comité geeft de congresplannen gestalte en treft de verschillende voorbereidingen in nauw overleg met verschillende vooraanstaande figuren uit de onderwijswereld, die tot de ruime kring van adhaerenten behoren. Een eerste grote bespreking had plaats op 18 September j.l. in gebouw De Kroon te Amsterdam. Een verslag van deze bijeenkomst is door het comité gepubliceerd in het tweede informatie-bulletin.

In de afgelopen weken hebben verdere besprekingen plaats gehad over de uitwerking van het congres-materiaal en de te houden inleidingen. Uit een en ander kan men slechts de conclusie trekken, dat de verklaring van het Dagelijks Bestuur van de Partij van de Arbeid slechts het gevolg kan zijn van een betrouwenswaardig misverstand en een onvoldoende verdieping in de opzet van het congres en de door het comité gepubliceerde oproep.

Het comité betreurt daarom deze verklaring en spreekt de wens uit, dat dat deze uiteenzetting verhelderend zal werken.

Namens het comité:

H. Lankhorst (voorzitter)
P. Smulders (secretaris)

CONGRES "ONDERWIJS - VREDE"

Als gevolg van de door het Dagelijks Bestuur van de Partij van de Arbeid gepubliceerde waarschuwing, dat ten aanzien van het op 12 en 13 November a.s. te Amsterdam te houden congres "Onderwijs-Vrede" communistische invloeden achter de schermen als de wezenlijke drijvende krachten moeten worden beschouwd, achten ondergetekenden zich genoodzaakt te verklaren:

1e. dat zij bij hun contact met het Initiatief-Comité zowel als gedurende hun werkzaamheden in verband met de voorbereiding van het congres niets van deze communistische invloeden hebben kunnen bespeuren zodat naar hun mening vorengenoemd Dagelijks Bestuur van de Partij van de Arbeid uit het feit, dat aan de voorbereiding van het congres verschillende personen die afwijzend staan tegenover het communisme met enkele communisten samenwerken, ten onrechte de conclusie trekt, dat met dit congres een "communistische val wordt opgezet";

2e. dat het congres geen ander doel heeft dan onderwijzsmensen zich te doen bezinnen op de vraag in hoeverre het noodzakelijk is het tegenwoordige onderwijs te herzien of aan te vullen om het o.a. meer gericht te doen zijn op het aankweken van vredesgezindheid;

3e. dat in een voorbereidende conferentie te Amsterdam op 18 September j.l. gehouden, personen uit verschillende kringen van het onderwijs zowel als van de vredesbeweging zich ten aanzien van de op het congres te behandelen onderwerpen hebben uitgesproken;

4e. dat een kleinere kring van leerkrachten aan de hand van deze uitspraken de op het congres te behandelen stof nader heeft uitgewerkt;

5e. dat naar hun mening, de voorbereiders van dit congres zich te recht en het standpunt hebben gesteld niemand (dus ook geen communis-

congres van veel belang kunnen zijn, zich van deelneming daaraan zouden onthouden (wat tot dusverre gelukking niet is gebleken) eerst dan de mogelijkheid zou kunnen ontstaan, dat het congres in uitsluitend communistische handen terecht komt;

7c. dat zij daarom, óók na de publicatie van het Dagelijks Bestuur van de F.v.d.A. alle bij het onderwijs betrokkenen willen wijzen op hun verantwoordelijkheid in deze en hen dringend oproepen aan een goed verloop van dit congres door hun deelneming te willen medewerken.

W.G.

Dr. C. J. Gunning, Rector A'dams Lyceum.
 Drs. H. J. Jordan, Rector Mont. Lyc. de Bilt.
 Dr. J. M. E. M. A. Zonnenberg, den Haag.
 Dr. M. Rooseboom, Dir. Rijksmuseum voor de geschiedenis der Natuurwetenschappen, Privat-docente R.U. te Leiden.

Van onderstaande personen werden na onze vorige publicatie nog be-
 wijzen van instemming ontvangen:

A. Mispelblom-Beyer, student	Amersfoort.
B.v. Amersongen, student	Amsterdam.
A. Banning, Hoofd L.O.; Dir. Binnenvaartschool	Amsterdam.
F. F. Berlin; tekenleraar	Amsterdam.
L. Boas; onderwijzer	Amsterdam.
Mw. Dr. C. E. de Boer-Bastert, lerares Vossiusgymnasium	Amsterdam.
Mw. J. M. Baldal, Montessori-leidster	Amsterdam.
A. I. J. Brandebur, onderwijzer	Amsterdam.
A. M. Büber	Amsterdam.
T. H. Bijleveld, onderwijzeres	Amsterdam.
M. de Carpentier, Alg. Leidster Kindergemeenschap "De Vonk"	Amsterdam.
Mw. M. J. ten Cate, Montessori-leidster	Amsterdam.
A. C. Knoop-Koopmans, student	Amsterdam.
E. Chhen, student	Amsterdam.
Mw. Dr. M. J. Freie, Retrix-Gem. Lyc. voor meisjes	Amsterdam.
Dr. A. Hou dijk, leraar H.B.S.	Amsterdam.
A. A. de Jonge, student.	Amsterdam.
Mw. R. Joosten-Chatzen, hoofd Montessori- school	Amsterdam.
Ds. Fr. Kuiper	Amsterdam.
W. F. H. Laret, onderwijzer	Amsterdam.
F. Lelie, onderwijzer	Amsterdam.
G. v. Binden-v. d. Heuvel, lerares	Amsterdam.
Mw. J. W. Luytjes, hoofd Montessori V.O.	Amsterdam.
H. v. Marle, student	Amsterdam.
Y. v. d. Molen, leraar Herv. Kweekschool	Amsterdam.
W. v. d. Muyzenberg-Willense, onderwijzeres	Amsterdam.
C. E. Sanders, student	Amsterdam.
Dr. J. Suys	Amsterdam.
H. J. de Vries, student.	Amsterdam.
Prof. Dr. W. F. Wertheim	Amsterdam.
Mr. H. P. L. Wiessing	Amsterdam.
Mw. C. J. Wormser, studente	Amsterdam.
Mw. P. Baanders, lerares I.V.K.N.O.	Baanbrugge.
Prof. Dr. H. V. F. Stellweg	Bearn.
H. Mulder; arts	Bathmen.
Dr. J. Gunning, Rector Lyceum	Bilthoven.
Drs. H. J. Jacobé; leraar Wiskunde	Bilthoven.
Ds. G. Koch, Ned. Herv. Predikant	Bloemendaal.
P. Doeff, student	Delft.
Dr. Hendrix, Rector Lyceum	Dordrecht.
Dr. E. Meursing, arts	Dordrecht.

W.J. Simons, hoofdredacteur "DE DOM"
 H.G. Nieuwstad, leraar M.O.
 H. Klouwen, student
 Ds. H.J. de Wijs
 D. Duursma, leraar M.O.
 K. Andraea, schilder
 H. Grelinger, psychiater
 L.H. de Heer, leraar H.B.S.
 Dr. J. ter Meulen, bibliothecaris Vredespaleis
 Nel Oosthout, voordrachts-kunstenares
 F. de Wit, oud hoofd L.O.
 Prof. Dr. H. J. Pos
 Mw. Dr. M. A. Thiel, lerares
 Drs. S. E. H. de Vries, leraar Vossius-gymn., Amsterdam
 C. W. Heerikhuizen, onderwijzer
 Mw. Dr. C. C. ter Haar, lerares Gymn.
 T. E. Cappenborg, leraar
 Mw. S. Koningsdaal
 Drs. M. B. Teipe, leraar H. B. S. en letterkundige
 P. H. de Wette, oud leraar M.O.
 A. M. v. Maren, lerares Wiskunde
 G. J. Planting, arts
 Marius Roessingh, student
 P. Wisse, hoofd L.O.
 Ds. P. Eldering
 Mw. C. F. Bal, lerares
 Ir. K. J. Hondius, Con-rector J. P. Thijssse-Lyc.
 A. J. H. Advocaat, onderwijzer
 W. L. Boer, hoofd V.O.
 S. L. v. Echnaam, onderwijzeres
 J. v. Male, student
 W. v. A. nstel, onderwijzer
 Dr. A. J. Goedheer, Utrecht.
 J. J. v. Loef, student
 H. B. Ned. Stud. Ver. v. Wereldrechtsorde
 Dr. W. H. C. Tenhaeff
 B. Thoenes, onderwijzeres
 M. F. J. Wolters, leraar Lyc.
 J. C. M. Kruisinga, Notaris.
 H. Kleerebezen, leraar Rijnlands Lyc.
 J. Kuytman, leraar M.O.
 Mw. Dr. H. B. C. W. Vermeer, oud-lerares Chr. H. B. S.
 W. v. G. Bosch, leraar Chr. M. U. L. O.
 R. Wichers, dir, Gen. Kweekschool
 Drs. H. J. Stutvoet, leraar M. T. S.
 J. J. Egmond, leraar Vossius-Gymn.
 J. Rotmans, onderwijzer U. L. O.
 Prof. Dr. J. Smit

Frederiksoord.
 Gorinchem.
 Groningen.
 Gouda.
 Groningen.
 den Haag.
 den Haag.
 den Haag.
 den Haag.
 den Haag.
 Haarlem.
 Haarlem.
 Haarlem.
 Heemstede.
 Hongelo.
 Hilversum.
 Hilversum.
 Hilversum.
 Huizen.
 Laren.
 Leek.
 Leiden.
 Leiden.
 Oegstgeest.
 Overveen.
 Overveen.
 Rotterdam.
 Rotterdam.
 Rotterdam.
 Rotterdam.
 Twello.
 Utrecht.
 Utrecht.
 Utrecht.
 Utrecht.
 Rotterdam.
 Utrecht.
 Vriezenveen.
 Vassenaar.
 Zeist.
 Zetten.
 Zwolle.
 Amsterdam.
 Amsterdam.
 Amsterdam.
 Alkmaar.
 Wageningen.

No.: BX 73862
IIId/c 3
Aan: KARA
Van H.B.

UITGEBOKT

Ond.: I.U.S.

Hiermede bericht ik U dat volgens het maandblad "Studie en Strijd", orgaan van de C.P.S.J., deze organisatie en de "Federatie van Vooruitstrevende Studentenverenigingen", beide op 24 September j.l. als lid van de "International Union of Students" (I.U.S.) zijn toegelaten.

De "Federatie van Vooruitstrevende Studentenverenigingen", wordt gevormd door de Amsterdamse studentenvereniging "Pericles" (ca 140 leden) en de "Progressief Democratische Studenten Vereniging" (P.D.S.V.) te Delft met een vijftigtal leden.

(III)

d H.B., 17.11.1949. *h*

III

Onderwerp: Circulaire betr. financiën der OPSJ

(afschrift)

FINANCIËN

Per 1 Januari worden in alle OPSJ gelederen de financiën gereorganiseerd. Om het de penningmeesters zo gemakkelijk mogelijk te maken volgen hieronder een aantal schriftelijke richtlijnen die voor hen van het allergrootste belang zijn. Penningmeesters, zorg er dus voor, dat jullie deze richtlijnen grondig bestuderen, zorg er tevens voor, dat de richtlijnen met het gehele bestuur worden doorgenomen, opdat in ieder geval ieder bestuurslid behoorlijk op de hoogte moet zijn van de financiële situatie in zijn afdeling. Door je aan onderstaande richtlijnen te houden zal onze organisatie in staat zijn om de taken waarvoor zij in de naaste toekomst staat, met succes te vervullen.

RICHTLIJNEN VOOR DE PENNINGMEESTER

De afdelingen ontvangen per 1 Jan. 1950 een rekening, waarop vermeld staat het bedrag van de oude schuld, dat met de instructeur is opgemaakt. Voortaan ontvangen de afd. voor alle materiaal (b.v. boeken, IUS-brochures, spaarzegels) een factuur bij dit materiaal ingesloten. Ook de contributie die over de volgende maand verschuldigd is, zal gefactureerd worden.

Attentie! Veranderingen in het ledenaantal moeten voor de 23e van iedere maand bij de secretaris van de Dagelijkse Leiding binnen zijn. De afd. penningmeester moet dus voor deze datum met zijn secretaris nasien of er veranderingen zijn, daar de afd. anders belast wordt voor het oude ledenaantal. De penningmeester moet de ontvangen factuur controleren en indien er iets niet klopt (b.v. te weinig materiaal in het pak, niet opgenomen veranderingen in het ledenaantal enz.) dit direct melden aan de Landelijke Penningmeester. Met bezwaren achteraf kan geen rekening meer worden gehouden! De factuur wordt na controle opgeborgen in een map of doos, die je uitsluitend hiervoor gebruikt.

De afd. penningmeester ontvangt een doorschrijfkasboek plus 2 kwitantiebloes in duplo. De oude kolommenkasboeken worden hier tegen ingeruild. De kwitanties zijn in duplo, degene die geld afdraagt aan de penningmeester ontvangt de originele kwitantie, terwijl de penningmeester zelf de doorslag houdt.

BELANGRIJK

Voor ieder bedrag dat ontvangen wordt, hoe klein ook, moet een kwitantie uitgeschreven worden.

Laat je dus niet verleiden om tijdens drukte geld in ontvangst te nemen zonder kwitantie af te geven.

NOGMAALS BELANGRIJK II

Zorg er zelf voor dat je voor ieder bedrag, hoe klein ook, dat je uitbetaalt een kwitantie of kasstuk ontvangt.

Zorg er altijd voor een kwitantieblok bij je te hebben.

KASBOEK

Hierin komen uitsluitend de ontvangsten en de uitgaven. Aan de hand van je duplicaatkwitanties kan je de inkomsten boeken, aan de hand van de ontvangen kwitanties of kasstukken kan je de uitgaven inboeken. Zie bijv. op de eerste bladz. van het nieuwe doorschrijfkasboek. Het kasboek moet dagelijks worden bijgehouden. Eens per maand wordt het kasboek afgesloten. Het origineel wordt eruit gescheurd en tegelijk met de betaling opgestuurd aan de Landelijk penningmeester

Aan de doorslag van de kasstaat worden alle kwita ties en kasstukken die hierop geboekt staan bevestigd en dit in een map opgeborgen. Met het saldo kasgeld wordt de nieuwe maandrekening geopend.

CONTROLE OP FACTUREN

CONTRIBUTIE. De afd. worden belast voor 90% van de af te rekenen contributie

bijv. aantal leden 80, factuur luidt: $90/100 \times 80 \times 0,15 = 10,80$

KRANT. De afd. wordt belast voor 80% van het bestelde aantal kranten.

bijv. besteld 100 kranten, factuur luidt $80/100 \times 100 \times 0,12 = 9,60$

Voor het materiaal van het verkoopbureau krijgen de afd. de volgende provisies:

Zangbundel	1,25	provisie	0,10
speldjes WFDY	0,80		0,10
I.U.S.	0,40		0,05
World Student News	0,40		0,05
Weltjugend	0,25		0,05
Brochures:			
This is the I U S) allen 0,40, prov. 0,05	
Students against Spanish fascism			
Wither education in the USA			

Belangrijk!! Van boeken bij de OPSJ besteld (via land. verkoop bureau) krijgen de afd. 5% provisie.

Dagelijkse Leiding/Financiën

w.g. H. Honselaar

G E Z I E N:

MINISTERIE VAN OORLOG
HOOFDKWARTIER VAN DE
GENERALE STAF.
SECTIE G 2 B.

's-Gravenhage, 18 November 1949.

No. I-1538/49

Bijlagen : ---

Onderwerp: Anti-militairisme.

Volgno.
21 NOV. 1949
ACD 74022

moge ik U berichten, dat
werd vernomen, dat in het Montessori-
Lyceum te Zeist aanplakbiljetten waren opgehangen
met een anti-militairistische strekking, waar-
van de aard niet verder bekend (datum van waar-
neming 11 November 1949.)

Alhoewel het redelijk vermoeden bestaat,
dat bedoelde biljetten in verband dienen te wor-
den gebracht met het op 12 en 13 November 1949
te Amsterdam gehouden congres "Onderwijs-Vrede",
zou het mij aangenaam zijn van U terzake enige
nadere bijzonderheden, als besproken, te mogen
ontvangen.

typ:DB.
coll: //

HET HOOFD SECTIE G 2 B,
De Luitenant-Kolonel,

AN:

Hoofd B.V.D.
Javastraat 68,
's-GR A V E N H A G E.

UITTREKSEL
Bl : 04488
Aan : 44507
Van : 04462

Ook de O.P.S.J. heeft haar domicilie Spuistraat 262 te Amsterdam
verloren, wegens de ontruiming van het perceel door het A.N.J.V. Voor
de O.P.S.J. ziet het er geldelijk al even donker uit als voor het Ver-
bond.

UITTREKSEL

Voor **OD 1121** Naam **O.P.S.J.(Organisatie)**
Origineel in Naam
Volgnr. Ag.nr. **74527** Aard van het stuk **rapport**
..... Afz. **ID Amsterdam** Datum **24-11-1949**

Zoals U bekend, vergaderden in de loop der laatste jaren verschillende aan de CPN gelieerde organisatie's in gebouw Spuistraat 262, terwyl voorts het A.N.J.V. er permanent en b.v. de A.B.C. er tydelijk hun zetel hadden. Omtrent de O.P.S.J. is dezerzyds wel bekend, dat deze organisatie er blykens een emaille naambordje, bevestigd aan de straatdeur, op de 2e etage was te bereiken, doch nimmer werd vernomen, dat aan adres Spuistraat 262(A'dam) een secretariaat hiervan zetelde.

Uitgetrokken door **tH** Afd./Sectie **ACD IV/B** Datum **30-12-1949**
Op aanwijzing van **B III L**

Verbinding: 19
C/2 no. 1218'49 OPSJ

Datum: 28-11-49

Volgno.

30 NOV 1949

AD 174726

Onderwerp: Congres "Onderwijs - Vrede", gehouden op 12
en 13 November 1949 in het Minervapaviljoen
te Amsterdam.

De voorbereiding van dit congres heeft enige maanden in beslag genomen en was breed van opzet. Ingesteld werden:

- a) een Initiatiefcomité, waaruit een dagelijks bestuur was samengesteld, hetwelk wekelijks bijeenkwam; en
- b) een Adviescomité, hetwelk adviseerde ten aanzien van de keuze van de ten congresse te behandelen onderwerpen, alsmede omtrent de uit te nodigen inleiders.

Het plan om ook nog een Aanbevelingscomité en Buitenlands bureau samen te stellen is bij een voornemen gebleven. Voor het Aanbevelingscomité kon men niet de geschikte personen krijgen, terwijl men overigens ook besloot het congres een nationale aangelegenheid te doen blijven.

Plaatselijk werd er naar gestreefd door de oprichting van initiatiefcomité's op scholen en universiteiten voor het congres de nodige interesse op te wekken, terwijl ook affiches werden vervaardigd. Voor wat betreft deze gemeente werd dat streven met zeer weinig resultaat beloond.

Het punt van voortdurende zorg in deze voorbereidingstijd bestond voor de O.P.S.J. daarin, dat men de leiding in handen zou houden, zonder dat nochtans de naam "OPSJ" of het woord communisme om de hoek zou komen kijken. Deze gedachtengang vormde danook het uitgangspunt bij het zoeken naar comité-leden, adhaesiebetuigers, inleiders, e.d. Steeds werd getracht door het inschakelen van rechts, althans niet uiterst links georiënteerden en door het soms doelbewust terzijde schuiven van al te progressief bekend staande personen, de indruk van een neutraal en breed opgezette actie te vestigen.

Zoals steeds in dit milieu, baarden de financiën ook nu weer veel hoofdbrekens. Waar de kosten beraamd werden op plm. f2000 en men de toegangsprijs laag gehouden wilde zien, trachtte men door middel van steunlijsten toekomstige tekorten te dekken.

Aan alle daarvoor in aanmerking komende personen werden gestencilde oproepen verstuurd, waarin de ongunstige invloed, welke de oorlogsvoorbereidingen alsook de daarmee gepaard gaande militaire budgetten op de ontwikkeling van het onderwijs en daardoor van de jeugd heeft, uitvoerig belicht. Aan deze oproepen was een briefje gehecht met verzoek, zijn adhaesie te willen betuigen, alsmede een financiële bijdrage te willen overmaken.

-Door-

Door toezending van een drietal zeer uitvoerige informatiebulletins werden afdelingen der O.P.S.J., alsmede de adhaesiebetuigers ingelicht omtrent de stand van zaken.

Bulletin no. 1 bepaalde zich tot de bekendmaking van plaats en tijd van het congres en wekte op tot vorming van plaatselijke initiatiefcomité's.

Bulletin no. 2 gaf een verslag van een op 18 Sept. te Amsterdam plaats gehad hebbende informatieve bijeenkomst, alwaar o.a. verschillende vooraanstaande onderwijskrachten het woord voerden.

Bulletin no. 3 ten slotte bevatte naast enige technische gegevens, het congres betreffende, een verklaring van het Initiatiefcomité inzake het door Vorrink ondertekende artikel in "Het Vrije Volk" van 17 Oct., waarin deze te kennen geeft, dat ten aanzien van het congres communistische invloeden als de wezenlijke drijvende krachten moeten worden beschouwd. Het Initiatiefcomité acht een en ander een betreurenswaardig misverstand van het Dagelijks Bestuur van de P.v.d.A., welk bestuur haar inziens zich niet voldoende op de hoogte heeft gesteld van de opzet van het congres. In hetzelfde bulletin geven ook enkele adhaesiebetuigers als hun mening te kennen, dat Vorrink's verklaring de mogelijkheid in zich houdt, dat juist hierdoor het congres in communistische handen wordt gedreven en menen verder, dat samenwerking met de communisten op dit punt verantwoord moet worden geacht.

Alle drie bulletins bevatten een lijst van adhaesiebetuigers. Bij het nalezen der namen moet worden vastgesteld, dat de bovenomschreven camouflagepolitiek als geslaagd moet worden beschouwd, terwijl ook gebleken is, dat de kwestie Vorrink hieraan, alsmede aan het congresbezoek maar weinig afbreuk heeft gedaan.

Meer succes boekte Vorrink in de kring van het Initiatiefcomité zelf, alwaar men zich afvroeg hoe hij aan zijn wetenschap kwam en waar het communistische element de andere comitéleden met wantrouwende blik begon te bezien.

Iedere congresbezoeker was in staat gesteld zich van tevoren van de op het congres te behandelen stof op de hoogte te stellen, aangezien deze in gestencilde vorm à f 0,15 per stuk verkrijgbaar was gesteld.

Op de laatste bijeenkomst vóór het Congres van het Initiatiefcomité (op 11 Nov.) waarbij alle leden aanwezig waren op na, werd deze commissieindeling zonder meer aan het comité voorgelegd. Dit verenigde zich er mede.

Ook waren op bovenbedoelde bijeenkomst in het CPN-gebouw alhier reeds een aantal punten opgesteld die in feite als de concrete eindconclusies moeten worden gezien. In plaats van dat deze dus ontspruiten zouden uit de discussies, waren zij van tevoren reeds samengesteld en zou de samenstelling van de commissies wel garanderen, dat zij er in deze geest zouden worden "doorgedrukt". Ook op deze punten oefende het Initiatiefcomité weinig critiek uit. De hele bijeenkomst duurde danook maar van 20 tot 21 uur. Nadat men besloten had om 12 Nov. 's middags nog een en ander te overleggen, ging men "uiteen".

Des middags, 12 November, was er nog de voorbespreking, zoals was afgesproken in de bijeenkomst van het Initiatiefcomité op Vrijdag, 11 November.

Het voltallige Landelijk Initiatiefcomité was aanwezig en de discussie liep tussen Wolff en _____ over het feit, of oorlog ooit verdedigbaar was; volgens _____ n.l. nimmer. Veel nieuwe punten kwamen er wederzijds niet naar voren, daar beiden op hun standpunt bleven staan. Alleen bracht Wolff het zo ver, dat _____ uiteindelijk in zoverre capituleerde, dat hij verklaarde op het congres niet te zullen spreken over de geschilpunten, maar, zoals het het uitdrukte "over de punten die ons verenigen". Wolff ging hiermede accoord.

Hiermede was de voorbespreking afgelopen en nam het Congres een aanvang.

Vanuit de zaal gezien, zaten op het podium van links naar rechts:

Geheel links vóóraan stond tegen de zijwand een tafel, waar-
achter 4 stenotypistes gezeten waren, die het gesprokene van
het gehele congres opgenomen hebben.

Onder de aanwezigen bevond zich ook _____, een Engelsman,
echter permanent

Deze _____ is de algemeen secretaris van de International
Union of Students (I.U.S.)

_____ was in gezelschap van
een Belg, wiens naam niet werd genoemd.

Tussen 15.30 en 15.45 uur opende _____ als voorzitter
het congres.

Hierna volgde de inleiding van MINNAERT, waarvoor verwezen
kan worden naar de syllabus. Hij behandelde het daarin ver-
vatte tot bladz. 3 "Stellingen aangaande Onderwijs en Vrede".
Dit gedeelte werd behandeld door Drs. Jordan

_____. Aan het einde van zijn redevoering
vertoonde Minnaert een plaat, die kort na de eerste wereldoor-
log is verschenen, waarop een man staat afgebeeld die zegt:
"Nooit meer oorlog". Hierop volgde een donderend applaus.

Vervolgens hield Drs. JORDAN zijn inleiding en hiervoor kan
eveneens worden verwezen naar de syllabus

Om 18 uur was de eerste zitting geëindigd en kon men gaan
dineren.

Bij het diner waren behalve het voltallige Initiatiefcomité
(uitgezonderd _____) nog aanwezig:

Eveneens zaten aan:

De avondzitting begon op Zaterdag, 12 November ten ca. 20.15 uur en was om ca. 22.15 uur afgelopen.

Eerst hield Dr. ENGELS zijn inleiding en vermeldde wat feitenmateriaal. Hij goochelde verder met cijfers, doch deze cijfers werden totaal uit hun verband gerukt, zodat een valse indruk werd gevestigd.

Na de pauze volgde de inleiding van Dr. GUNNING, waarvoor eveneens verwezen kan worden naar de syllabus. Gunning preekte als een dominee en veroorzaakte zowel in de zaal als achter de bestuurstafel enig gegrinnik.

Na afloop van deze eerste congresdag was er nog een vergadering van de 4 inleiders met het Landelijk Initiatiefcomité, waarbij de inleiders de opgestelde conclusies zonder meer voorgelegd kregen. Behalve Minnert en Engels, die ze zelf hadden opgesteld, waren Gunning en Jordan wel enigszins verbaasd over deze gang van zaken. Er kwam ook nog een zwak protest van de voorzitter, maar dit werd door in de kiem gesmoord.

Gevraagd werd nu aan de inleiders om tijdens de discussies op Zondagmorgen, 13 November '49, aan te sturen op aanneming van deze conclusies. Er werd door gezegd, dat ze aangenomen moesten worden.

Om ca. 23 uur was deze samenkomst afgelopen.

Zondagmorgen, 13-11-49, begonnen om ca 10 uur de vier commissievergaderingen.

De sectie van Dr. ENGELS werd voorgezeten door en als secretaris fungeerde

De vergadering werd gehouden in de grote foyer. Dr. Engels herhaalde in het kort zijn inleiding, waarna men gelegenheid kreeg tot het houden van een discussie.

Dr. kwam nog even in de oppositie daar hij de conclusies van deze sectie niet compleet vond en er nog bij opgenomen wilde hebben, dat de militaire dienstplicht moest worden afgeschaft. vond dit te veel gevegd, want dit kon volgens hem wel eens tegenstand veroorzaken.

Ten slotte werden in deze sectie de volgende 4 conclusies aangenomen:

- 1) Oorlogsvoorbereiding vormt belemmering voor het onderwijs. Dit blijkt uit de steeds ongunstiger verhouding van de budgetten van de Ministeries voor Onderwijs en die van Oorlog en Marine.
- 2) In het huidige tijdsbestek is oorlogsvoorbereiding niet onvermijdelijk: is te voorkomen door op alle terreinen samen te werken tegen de geestelijke voorbereidingen voor oorlog.

- 3) Van belang is de ontwikkeling van het persoonlijke verantwoordelijkheidsgevoel.
 - 4) Samenwerking van allen die de volgende oorlog willen voorkomen, heeft kans van slagen.
- Om ca 12.15 uur was deze sectievergadering afgelopen.

Over de "Sectie - GUNNING" kan worden medegedeeld, dat Gunning heeft verklaard, dat hij meer aan dit congres gehad heeft, dan het congres aan hem.

De "Sectie - MINNAERT".

Prof. Dr. M.G.J. Minnaert opende de commissievergadering en greep terug op zijn algemene inleiding. Hij wilde de discussie inleiden door eerst over de ontwikkeling van de vredesgedachte te spreken.

, als eerste discussiant, wilde zich als geschiednisleraar bepalen tot zijn vak. "Dat komt straks", riep Joop Wolff, en daarna gaf

, leraar op een Rotterdamse school en lid van de ANVA, een uitvoerig relaas, n.l. dat hij zich wilde aansluiten bij het slot van de rede van Minnaert en wel de plaat, die Minnaert aan het eind van zijn rede had vertoond: de man die uitriep "Nooit meer oorlog". Hij deed een beroep op het onderwijzend personeel en haalde als voorbeeld de directeur van de kweekschool te Hengelo aan, die als verplicht vak het Esperanto had gesteld om op deze manier de spraakverwarring op te heffen. Het komt aan op de daad en in dit verband had spr. het hoogste respect voor het werk van de Quakers. We moeten iets doen voor de vrede, en dat kan, door een kritische geest bij de leerlingen te ontwikkelen, aldus riep vervolgens uit: "Moeten we dan nog steeds aan geld of geboorte macht blijven toekennen? "

en gingen met elkander in debat over het voor en tegen van oorlogsspeelgoed voor kinderen. Minnaert antwoordde hierop dat hij niet met de psychiaters meeging en zeide, dat hij de indruk had, dat de psychiaters zich niet op het standpunt van de progressieve mens stelden.

WOUTER GORTZAK vond, dat het vredesstandpunt toch ook een politiek standpunt is.

, een zeer goede kennis van Joop Wolff, vond de politieke partijen en kranten oorlogszuchtig.

Prof. Minnaert wilde de politieke partijen niet afwijzen. Iedere partij wil het gehele volk gelukkig maken, maar er is verschil in de theoretische stellingen. Politiek is hetzelfde als organisatie van de mensheid en we moeten ons niet laten afschrikken door de lelijke kanten van de politiek, aldus Minnaert.

Dr. was het met eens dat de kranten weinig tot de vrede bijdragen. Hij sprak zeer hoogdravend over het internationale milieu, hield een verhandeling over de V.N., de eenstemmighedsregel en over het verbod van atoomwapenen. Wij moeten invloed uitoefenen op de pers. Terwijl de internationale politieke vormen reeds vrij goed zijn, zijn ze dat op nationaal gebied nog lang niet, aldus

Vervolgens sprak over het geschiedenisonderwijs en sprak o.a. zijn waardering uit voor de U.N.O. Hij achtte het noodzakelijk thans de oorlog uit de samenleving te bannen doch vroeg zich wel af, of de oorlog altijd waanzinnig geweest is.

Minnaert achtte het vervolgens zeer wenselijk dat de geschiedenisleraar de nodige dosis menselijke voorzichtigheid in acht neemt en dat hij bijv. niet de Napoleon-mythe in de tegenwoordige tijd overplaatst, want de gevolgen daarvan hebben we in de jaren 1940-45 aan den lijve ondervonden.

Hierna kante Minnaert zich op heftige wijze tegen omdat deze laatste het oorlogvoeren niet steeds verworpen had. Hij voelde er voor om in het geschiedenisonderwijs figuren als Erasmus, Hugo de Groot en Kant meer naar voren te halen. Hij wilde de tegenwoordige problemen rond de twee wereldoorlogen ook meer uitgebreid behandeld zien.

Ook ging Minnaert nog te keer tegen het gymnasiale onderwijs alwaar boeken als Livius, Xenophon en Caesar gelezen werden.

Hierna kreeg weer het woord en vertelde dat hij het geschiedenisonderwijs toch wel een zeer chauvinistische geest vond ademen.

Vervolgens sprak hij over de 11e November. Hij wilde deze dag niet zozeer zien als gedenkdag van de wapenstilstand van de eerste wereldoorlog, maar wilde meer naar voren brengen dat op 11 November l.l. het 125 jaar geleden was dat de Noord-Zuid-Hollandse Redding Mij. werd opgericht. Hierop volgde een propagandistische redevoering van over de NZHRM.

begon toen over de ministeries die steeds circulaires naar de scholen zenden om dit te herdenken en dat te herdenken. Hij wilde dit herdenken meer op de vrede gericht zien. Tot slot merkte hij nog op, dat men niet moest ophouden te zwaaien met de witte vlag.

WOLFF begon daarna met het bekende verhaal, dat de voorlichting in de aardrijkskundeboeken zo slecht was. Verder haalde hij weer de kwestie aan van de militaire lezingen op de scholen en ook wilde hij dat er meer bekendheid wordt gegeven aan de U.N.O.

, eerderegenoemd, constateerde, dat het Nederlandse volk na 1918 niet rijp was voor het militarisme. Van die tijd af werden danook de vredesgedachten in de couranten verspreid en het aantal doden dat een oorlog kostte werd tot 1940 trouw in de couranten vermeld. Maar nu is dat afgelopen, aldus v.

. Vervolgens merkte hij op dat nadien het gebroken geweepte weer een heel geweer was geworden. Verder klaagde hij erover dat de onderwijsboeken, in gebruik in Brabant en Holland zo verschillen. Hij wenste hier meer eenheid in te zien. De onderwijzers moesten volgens hem ook opgevoed worden in de vredesgedachte. Tot slot merkte hij op, dat het beter was te sterven voor de vrede dan in een oorlog.

WOUTER GORTZAK sprong hierna op en vertelde dat er zelfs in Amsterdam verschil was in de leerboeken. Hij bracht naar voren dat de leerlingen hier zelf verbetering in kunnen aanbrengen. Vervolgens haalde hij weer de militaire lezing aan die op zijn school in Amsterdam op ietwat geheimzinnige wijze in elkaar was gezet.

Hierna kwam ene _____ aan het woord, die het verschil in boeken op de scholen helemaal niet belangrijk vond, maar wel de geest die op de scholen heerste. Volgens hem moest het idealisme aangewakkerd worden.

_____ merkte op dat hij de militaire lezingen op de scholen gewettigd vond. Echter moesten z.i. ook lezingen over andere beroepen worden gehouden, zoals bijv. het beroep van verpleegster.

_____ meende dat dit congres niet alleen tot overleg mocht leiden, maar dat er gekomen moest worden tot een gemeenschappelijk optreden.

Als laatste spreker trad J.D. WOLFF op, die sprak over het leven in West-Europees verband en dit niet bepaald bevorderlijk voor de vrede achtte.

Pauze om 12 uur.

Na de korte pauze werd de vergadering hervat en las Minnaert zijn conclusies voor. Ondertussen was Dr. _____ binnen gekomen en deze trachtte nu met _____ de boel in de war te sturen. Er ontspoon zich over het soevereiniteitsbegrip een debat, waarbij het zo'n kabaal werd, dat niemand eigenlijk meer wist waar het over ging. Een Duitser, genaamd _____, stond op en wilde een stemming over het reglement van orde, daar Wolff de zaak niet meer aan kon. Natuurlijk stemde men voor Wolff, waardoor er geen discussie meer mocht plaats hebben over het soevereiniteitsbegrip.

_____ wilde de in deze commissie bereikte resultaten samenvatten en deze aan de Minister van Onderwijs doen toekomen. Hij kreeg danook na de herrie de gelegenheid het schrijven dat hij inmiddels had opgesteld, voor te lezen, maar dit voorlezen werd afgebroken door de binnentredende voorzitter van het congres, _____, die de zaak afhamerde, daar de plenaire zitting moest beginnen. De kwestie _____ zou op de plenaire zitting nog behandeld worden, maar dit is niet geschied, zodat er van het adres aan de Minister van Onderwijs niets is gekomen.

In de nu volgende plenaire zitting werden de conclusies voorgelezen van de respectieve commissies.

Alleen _____ van de Commissie-_____ gaf tegen de afspraak niet alleen de conclusies, doch ook een verslag van de discussies. Daarbij deed zich nog een klein incident voor.

Toen enkele mededelingen deed van fouten in geschiedenisboekjes en aardrijkskundeboekjes (b.v. een aardrijkskundeboekje dat in 1948 werd gebruikt en waarin vermeld stond, dat de regering van Mussolini zo zegenrijk was en over een aardrijkskundeboekje waarin staat dat de Javaan en de karbouw niet veel verschillen), maakte er hem op attent dat hij nu maar eens moest overgaan tot het voorlezen van de conclusies. Direct schoot overeind en riep: "Mijnheer de voorzitter, ik stel voor deze man uit te laten spreken; het is veel te mooi!" Onmiddellijk kwamen van alle zijden bijvalsbetuigingen en moest het vaantje strijken; ging dus rustig verder met zijn betoog.

Hierna kwamen de openbare discussies en er meldde zich een lange rij sprekers. zei danook dat men zich strikt moest houden aan het doel van het congres en dat men elk maar twee minuten mocht spreken.

Discussianten waren oia.

In totaal hadden zich ca 25 mensen aangemeld, grotendeels communistisch georiënteerden die van te voren waren geïnstrueerd; Een meisje van ca 17 jaar hield een korte speech. Het leek wel een rede van een Minister bij de opening van een of ander cultureel centrum, waarin allerlei grapjes en misstanden op geestige wijze uit het verleden werden opgehaald. Over het algemeen bleek duidelijk dat de links georiënteerde redevoeringen met een krachtig applaus werden besloten, terwijl de rechts georiënteerden met een slap handgeklap werden teruggewezen.

Om 16.45 uur sloot de vergadering en deed mededeling dat dit niet het laatste congres over dit onderwerp was geweest en dat er in kleiner verband nog verder over gesproken zou worden.

De algemene indruk, die dit Congres achterliet is de volgende Verzwakking van het Nederlandse oorlogspotentiëel, o.a. door verkapte opwekking tot anti-militairisme en dienstweigering. Een poging om vooral de Nederlandse jeugd in een "Vredes"-organisatie bijeen te brengen door speculatie op de betere gevoelens van de mens en daardoor vat op de jeugd te krijgen. Ondanks het feit dat het woord communisme praktisch niet is genoemd, toch een poging om te suggereren dat van de zijde der sterk progressieven alleen de Vrede te verwachten is.

Over het algemeen kan men zeggen dat het congres, van de zijde der organisatoren gezien, volkomen geslaagd mag heten.

Mogelijk kan dezerzijds nog de hand worden gelegd op een uitgewerkt stenografisch verslag.

Men had zich voorgenomen gelijktijdig met het Congres een tentoonstelling te houden van de anti-oorlogspropagandacommissie i.z. "Leugens in de Leerboeken". Wegens te weinig activiteit van deze commissie was er geen voldoende materiaal en is de tentoonstelling afgelast.

GEZIGN:

P R O G R A M M A .Zaterdag 12 November's middags:

- 2.30 uur: Zaal en. Tot 3.30 uur gelegenheid om verschillende technische regelingen, o.a. onderdak in orde te brengen.
- 3.30 uur: Opening.
- 3.45 uur: Inleiding Prof. Dr. M. Minnaert, hoogleraar te Utrecht over "Onderwijs en Vrede, en de verantwoordelijkheid van hen die onderwijs geven".
- 4.30 uur: Pauze.
- 4.45 uur: Inleiding Drs. H. J. Jordan, rector Montessori Lyceum te De Bilt, over "Intellectuele, morele en sociale opvoeding als weg tot vrede".
- 5.30 uur: Einde 1e zitting.

's avonds:

- 8.00 uur: Inleiding Dr. J. Engels, leraar H. B. S., te Groningen, over: "Oorlogsvoorbereiding als belemmering voor het Onderwijs".
- 8.45 uur: Pauze.
- 9.15 uur: Inleiding Dr. C. P. Gunning, rector Amsterdams Lyceum, over: "De roeping van Nederland als cultuurstaat".

Zondag 13 November.'s morgens:

- 9.30 - 12 uur: 4 Commissie vergaderingen.
- 12 - 1 uur: Pauze.

's middags:

- 1 - 5 uur: Middagzitting. Verslagen van commissie-vergaderingen en gelegenheid tot vrije discussie.
- 5 uur: Sluiting.

Onderdak en andere inlichtingen in de hal.

CONGRES Onderwijs - Vrede.

Enige punten die van belang kunnen zijn bij de discussie tot een positieve eindconclusie te geraken.

1. Onderwijs dient de vredesgedachte te bevorderen.
 2. Allen die bij het onderwijs zijn betrokken dragen in dit opzicht een grote verantwoordelijkheid.
 3. Om de vredesgezindheid door middel van het onderwijs te bevorderen is het niet alleen van belang aandacht te besteden aan het geschiedenis-onderwijs. Vele onderdelen van het onderwijs alsmede de persoonlijke instelling van degene die les geeft, zijn van belang.
 4. Chauvinisme en rassenhaat moeten bij het geven van het onderwijs worden vermeden evenals de accentuering van wat de volkeren scheidt.
 5. De invloed van de oorlogen in het verleden op de geschiedenis heeft niet te worden weggecijferd maar moet ook niet worden overdreven.
 6. Oorlog is niet onvermijdelijk. (ook in het verleden zijn vele malen dreigende oorlogen op het laatste moment voorkomen!)
 7. Het besef, dat een oorlog kan voorkomen worden alsmede de persoonlijke verantwoordelijkheid op grond van wereld- en levensbeschouwing, of geloofsovertuiging dienen ons o.a. bij het onderwijs tot constructief vredeswerk aan te sporen.
 8. Een volgende oordlg zal het voortbestaan van beschaving en cultuur op het spel zetten.
 9. De school moet er toe bijdragen de leerlingen de gevolgen van de oorlog voor de mensheid te doen beseffen. De vraag kan gesteld worden of in verband hiermede de propaganda voor het leger op de school verantwoord is.
 10. Bij het geven van onderwijs dient men de leerlingen regelmatig in d praktijk te laten beleven dat conflict door onderling overleg kunnen worden bijgelegd. Hierbij krijgen offervaardigheid, verdraagzaamheid, naastenliefde enz. praktische waarde.
 11. De leerlingen dienen hierdoor te worden opgevoed in het besef dat ook conflicten tussen staten opgelost kunnen worden door redelijk overleg en dat oorlog geen oplossing voor bestaande problemen.
 12. Het ontwikkelen van een zelfstandige kritische geest bij de leerlingen is van belang, omdat zij daardoor in staat worden gesteld oppervlakkige propaganda te ontleden;
 13. Bij het geschiedenis-onderwijs dient ook behoorlijk aandacht te worden besteed aan de ontwikkeling van de vredesgedachte in de loop der eeuwen.
 14. Voorts dient een systematische voorlichting te worden gegeven omtrent de instellingen welke hebben bestaan of nog bestaan om de vrede en de samenwerking der volkeren te organiseren. (Volkenbond, Internationaal gerechtshof, Verenigde Naties)
 15. Reeds oorlogsvoorbereiding werkt belemmerend voor goed onderwijs in vreedstijd.
 16. Voortzetting van het overleg zoals in dit in het onderhavige congres is geschied om zodoende belangrijke suggesties uit te werken tot concrete voorstellen aan voor het onderwijs gazaghebbende
 17. kringen. Het besef moet doordringen dat aparte groepen van elkaar gescheiden de oorlog niet kunnen verhinderen, doch dat samenwerking met eerbiediging van elkaars levens- en wereldbeschouwing een noodzakelijke voorwaarde is voor constructief vredeswerk in het onderwijs.
 18. Instellen van een leerstoel voor vredeswetenschappen. Het vormen van een vredeswetenschappelijk instituut.
 19. Het opnemen van contact met groeperingen van intellectuelen en kunstenaars en met hen die in de toekomst het intellectuele kader van onze maatschappij zullen vormen.
-

CONGRES ONDERWIJS - VREDE

Denk je eens in: een natuurkunde-les zonder atomen. Dat is erger dan aardappelen zonder zout. Laten we maar eerlijk zeggen: dat is ondenkbaar! We zouden lang kunnen blokken, eindeloos dikke boeken door kunnen werken en....dan nog niets snappen van de wetten van de natuur.

Maar, een wereld zonder

ATOOMBOM

Dat opent schonere perspectieven. Dat betekent een gruwelijk vernietigingswapen minder. De kranten staan de laatste tijd vol van onheilspellende berichten. "Spanningen in Berlijn", "Conflicten in de U.N.O.", "Bewapening!"....Het staat er in vette koppen. En boven al die spanning en onzekerheid, al die twijfel en angst, hangt het gevaar van de atoombom. En wanneer jij je niet met hem bemoeit- bemoeit hij zich met jou. Daarom: weg met die atoombom!

ATOOMENERGIE

Prachtig! Denk je eens in, wat er allemaal mee te bereiken zou zijn. We zouden enorme hoeveelheden energie kunnen opwekken, we zouden de machines sneller kunnen laten draaien, fantastische plannen kunnen ondernemen; de wereld mooier en beter maken. De atoomenergie is onze vriend en niet onze vijand. Zij moet de vrede dienen en niet de oorlog. Er moet een einde komen aan de aanwending van wetenschap en techniek voor destructieve doeleinden. De hoge roeping van de wetenschap is; constructief zijn. De mensheid dienen en niet haar belagen. Misschien ga je verder studeren als je van school komt.

Misschien ga je naar de zeevaartschool of stap je naar de universiteit. Misschien word je architect.- Maar dan wil je ruime woningen bouwen en geen bunkers. Of.....dokter. - Maar dan wil je mensen genezen en ze niet doden. Ingenieur, dat is ook een mogelijkheid.- Maar dan wil je de rivieren overspannen met grote bruggen en geen pontons slaan. En omdat je dat wilt- omdat je rustig wilt studeren, in de bronnen van de kennis wilt grasduinen wil je Vrede. En er zijn er meer die dat willen. Je vindt ze overal bij het onderwijs: professoren, leraren, onderwijzers, studenten en scholieren! Samen willen ze iets doen voor de Vrede. Allereerst op hun eigen terrein. Zij willen het onderwijs maken tot een instrument van de Vrede! Het hoogste, wat wij ervan kunnen verlangen.

Daarom hebben een aantal jonge mensen in Nederland de koppen bij elkaar gestoken en met elkaar een comité opgericht, dat een

CONGRES "ONDERWIJS-VREDE"

gaat organiseren. Op dat congres zullen de vredelievende mensen, die allen op de een of andere manier bij het onderwijs betrokken zijn, met elkaar over deze belangrijke vraagstukken spreken. Ons initiatief heeft weerklank gevonden: op verschillende scholen in Nederland hebben de scholieren het plan opgevat comité's op hun school te gaan stichten, die het congres op hun eigen school voorbereiden.

Een aantal professoren, leraren en onderwijzers hebben zich reeds bereid verklaard mee te werken. En ook in de studentenwereld vindt onze oproep weerklank. We rekenen ook op jullie medewerking.

Vormt een comité op jullie school. Vraag steunlijsten aan bij B. August Falckstraat 1'', Amsterdam.

De scholieren zullen niet op het congres ontbreken!

Nog een advies. Pak je agenda en schrijf op: "Zaterdag en Zondag 12 en 13 November a.s. Congres Onderwijs-Vrede in het Minerva-paviljoen, Alb.Hahnplantsoen te Amsterdam. Verdere inlichtingen kan de secretaris van het comité je verschaffen: P. Smulders, Vrolijkstraat 313 te Amsterdam.

OPROEP TOT EEN CONGRES OVER ONDERWIJS OORLOG EN VREDE.
=====

Nog steeds is de internationale situatie dreigend. In bijna alle landen concentreert men zijn aandacht en zijn energie op de bewapening. Het gehele leven is getrokken in de sfeer van een komende oorlog en deze sfeer heeft niet nagelaten ook op het onderwijs een sterke invloed uit te oefenen.

Steeds duidelijker en veelvuldiger worden de verschijnselen, die de jongeren op de verschillende onderwijsinstellingen vertrouwd trachten te maken met de oorlog en hen er geestelijk op voorbereiden. Wij zien hoe overal bij het geschiedenisonderwijs veel aandacht besteed wordt aan gewapende conflicten, terwijl niets daar tegenover staat, dat de vredesgezindheid kan versterken.

De intensiteit, die de huidige oorlogsvoorbereiding en oorlogsvoering kenmerkt, heeft tot gevolg, dat ook het onderwijs als alle sectoren van de maatschappij niet onaangetast blijft.

Door de fabelachtige oorlogsbudgetten komt het onderwijs ernstig in het gedrang. Van de verwezenlijking der vernieuwingsgedachte die in en na de jongste oorlog tot in vele kringen doordrong en zich een weg baande in de onderwijswereld, kan op deze manier geen sprake zijn. Het aantal leerstoelen aan de Universiteiten kan niet uitgebreid worden; er is te weinig geld voor wetenschappelijk onderzoek, er bestaat een nijpend gebrek aan schoolgebouwen en de Collegezalen kunnen de toevloed van studenten niet verwerken.

Het is niet mogelijk om goede salarissen te betalen aan het onderwijzend personeel, zodat vele belangrijke krachten aan het onderwijs onttrokken worden of nooit hun weg daartoe vinden.

Het onvermijdelijke gevolg van dit alles is, dat het peil van ons Nederlandse Onderwijs zakt en dat Nederland zijn vooraanstaande positie op dit gebied verliest.

Wij ervaren in deze tijd, hoe de wetenschap, die de welvaart tot ongekende hoogte kan opvoeren, veelal in dienst wordt gesteld van destructieve doeleinden.

Op allen, die bij het onderwijs betrokken zijn, rust in dit verband een grote verantwoordelijkheid. Immers het onderwijs heeft de taak de jongere te vormen. Om de vredesgedachte uit te dragen en te versterken kan het een belangrijke rol vervullen. Het is dan ook onze plicht, ons gewicht in de schaal van de vrede te werpen.

Met dit doel voor ogen hebben een aantal jongeren uit verschillende takken van onderwijs het initiatief genomen tot het houden van een congres over Onderwijs, Oorlog en Vrede.

Op dit congres, dat gehouden zal worden half November 1949 zullen scho-leren en leraren, studenten en hoogleraren, onderwijzers en kunststuden-ten, tezamen in afzonderlijke bijeenkomsten bespreken hoever de geest van de oorlog reeds in het onderwijs is doorgedrongen, welke ernstige schade het daardoor ondervindt, en welke mogelijkheden er zijn, om van het Onderwijs een invloed ten goede uit te laten gaan.

Wij roepen ieder op om dit Congres naar zijn krachten te ondersteunen en zijn instemming met dit initiatief te betuigen aan:

HET INITIATIEFCOMITÉ

J. Augustin
Dr. Rh. Barendrecht
T. de Bordes
Jo Koster
G. Kolkman
F. Kuiper

Studente
Toneelschool
Lerares
Kunststuderende
Student

H. Lankhorst
R. Laret
P. Smulders
J.F. Wolff
Guido v. Suchtelen

Student
Student

UITTREKSELUit : ... 04 488 ...
Ag.no.: ... 75891 ...
Voor : ... 04 1341 ...

Het congres "Onderwijs-Vrede" zou de Organisatie van Progressieve Studerende Jeugd kunnen dienen voor het uitbreiden van haar propaganda onder middelbare scholieren en studenten. Wat de laatste groep betreft is de O.P.S.J. er tot heden nog steeds niet in geslaagd om in de studentenwereld vaste voet te krijgen. Als nieuwbakken lid van de Internationale Unie van Studenten (I.U.S.) is de O.P.S.J. min of meer aan haar standing verplicht om zich in die richting verder in te spannen. Het laat zich aanzien, dat de propaganda in de naaste toekomst niet nadrukkelijk zal worden gevoerd door de O.P.S.J., omdat men bevreesd is, dat het resultaat dan reeds bij voorbaat averechts zal blijken te zijn. Ook hier zal gestreefd worden naar "eenheid". Geschriften, uitgegeven door de I.U.S. voornoemd, moeten deze wervingsacties ondersteunen. Het zijn o.m. de bladen "World Student News" en "Die Weltjugend".

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

's-Gravenhage, 3 November 1949.

No.: B 71943

IIIId/c 3

nd.: O.P.S.J.-tentoonstelling

Te Uwer informatie moge ik U berichten, dat men van O.P.S.J.-zijde voornemens is tijdens het op 12 en 13 November a.s. te houden congres "Onderwijs en Vrede", een tentoonstelling te organiseren van "leugens in de leerboeken". Als plaats wordt genoemd, een huisje in het Vondelrark te Amsterdam.

Wanneer dit plan tot uitvoering mocht komen, zal ik het zeer op prijs stellen bijzonderheden hieromtrent van U te mogen vernemen.

d. Het Hoofd van de Dienst
namens deze:

Aan de Heer
Hoofdcommissaris van Politie
te
AMSTERDAM.

J.G. Crabbendam.